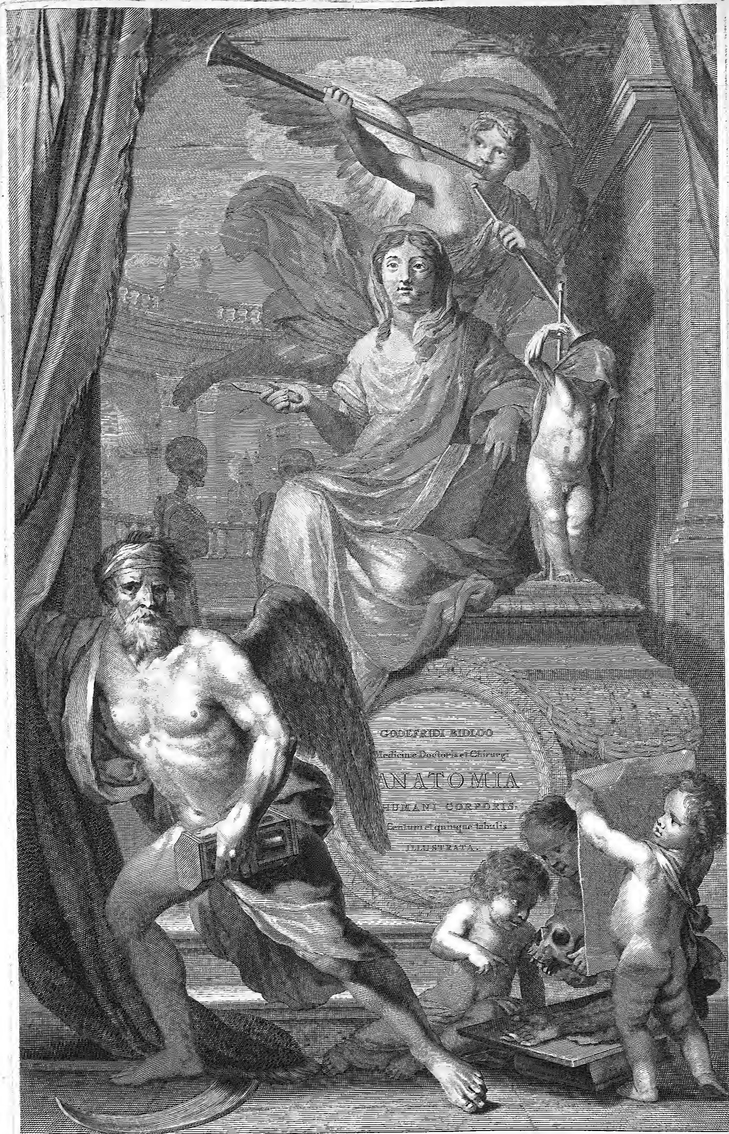

GODEFRIDI BIDLOO
Medicinæ Doctoris et Chirurgi
ANATOMIA
HUMANI CORPORIS
Centum et quinque tabulis
ILLUSTRATA.

1,64

1.649

GODEFRIDI BIDLOO,

Medicinæ Doctoris & Chirurgi,

ANATOMIA HVMANI CORPORIS,

Centum & quinque TABVLIS,

Per artificiosiss. G. DE LAIRESSE *ad vivum delineatis*,

DEMONSTRATA,

Veterum Recentiorumque Inventis explicata plurimisque, hactenus non detectis,

ILLVSTRATA.

1.649

AMSTELODAMI,

Sumptibus Viduæ JOANNIS à SOMEREN, Hæredum JOANNIS à DYK, HENRICI & Viduæ THEODORI BOOM.

M DC LXXXV.

SERENISSIMO CELSISSIMOQVE

PRINCIPI

HENRICO

CASIMIRO,

DEI GRATIA PRINCIPI NASSOVIÆ, COMITI CATZENELLEBOCI, VIANDÆ, DISTIÆ, SPILBERGÆ, DOMINO IN BIELSTEIN, BARONI LIESVELDÆ, &c. GVBERNATORI HÆREDITARIO ATQVE GENERALI CAPITANEO FRISIÆ, GVBERNATORI ET CAPITANEO GENERALI GRONINGÆ, OMLANDIÆ VT ET DRENTHIÆ.

ERENISS. CELSISS. PRINCEPS;

Tuo Nomini ut inſcribam, Tuo patrocinio meos ut conſecrem labores, SERENISS. CELSISS. PRINCEPS, Tuum erga quasvis doctrinas, ar-

tes, ſcientias & diſciplinas, ſtudium, Tua in earundem Cultorum Benevolentia, perſuaſere. Tu macrocoſmi penetralibus perſcrutandis, ut ipſe cum Minerva moves manum; ita meam microcoſmi diſſectionem pervolvere ſi digneris, SERENISS. CELSISS. PRINCEPS, Opt. Max. hujus admirandæ fabricæ architecti ſapientiam, in hoc ſuper omnia, quæ conſtruxit opera, dabitur indagare; meos itaque huic detegendo demonſtrandoque machinæ conatus Tuo quod muniam numine, veniam pro laude mereri & Viro non diſpliciturum Principi, ſpero

SERENISS. CELSISS. PRINCEPS,

Tui Nominis devotiſſimus cultor

G. BIDLOO.

AVCTOR

GODEFRIDUS BIDLOO MED.Æ DOCT.R ET CHIRURGUS.

Naturæ artificis dum munera plurima BIDLOO
Monſtrat, et Egregia dexteritate probat,
Auroram qualis ſequitur ſol aureus almam,
Sic Magnum ſequitur Lumine VESALIUM.

J. Six.

AVCTOR LECTORI
S. P. D.

F*abricam Humani corporis describere animus est, opus sanè molestum; in quo tot sudarunt viri ingenio atque doctrinâ præclari, me suscepisse profiteor; verum non dubito, quin conatus hosce grato eris accepturus animo.*

Quemadmodum autem veritates Mathematicæ numerorum linearumque demonstrationibus, ita etiam Anatomicæ solâ autopsiâ deteguntur; Veteres verò in Anatome aliorum scriptis verbisque intuitu primo fidem habentes, ansam præbuere, ut, cum aliqui minus creduli, suis omnia conarentur perscrutari oculis, tot postea diversæ sententiæ, tot discrepantes opiniones partium circa structuram, œconomiam atque usum sint exortæ; & studiis addicta juventus, labyrintheis ambagibus quibus & ipse Dædalus se vix explicare posset, intricata sit.

Antiquissima quoad tempora, qua tandem sagacitate, industriâ, vel ratione potuisset aliquis, licet Anatomicæ artis ac scientiæ avidissimus, magnum memoratuque quid dignum hac in arena efficere? sacrosancta etenim tum habebantur cadavera, manus quæ tetigerant contaminatæ, hinc tot ablutiones, tot lustrationes ac purificationum cæremonias veterum instituit superstitiosa religio. Anatome itaque brutorum clanculum occupati vel præoccupati potius, hominem hanc describebant ad normam, affigentes utero humano cornua & id genus alia; donec quidam sagaciores viri Hominem dissecare incepere: postera verò inter secula primum sibi vendicavit locum, magnus ille & ob restitutam rem Anatomicam numquam sine veneratione nominandus Andreas Vesalius, qui artem de novo erigere atque decorare perrexit; quem sequuti multi, pauci assiqui valuerunt.

Dubius dudum hæsi Anatomicorum quemnam sequerer ego, sed litibus, controversiis iconumque varietate ita eram statim implicatus, ut mihi tandem, salvo clarissimorum virorum judicio, auctoritate ac labore, proposuerim eorum scripta ab ovo pervolvere neminique credere neminemque rejicere. Aggressus summo cum desiderio laborem hunc, non immoratus sum novanè an vetera, sed an toti convenientia machinæ exprimere possem, meam igitur applicavi cultello manum seduloque curavi, ut omnia, quantum fieri posset, ad justam magnitudinem & ad vivum delinearentur per magnum illud hujus sæculi Pictorum lumen Gerardum de Lairesse, imo nihil, confidenter dicam, nihil ad aliorum icones exhibeo: odi imitatores servum pecus.

Prodit itaque in lucem nova Anatome, licet multa à me dicantur delineanturque quæ multis Anatomicis, quorum insignem numerum artium nutrix Gallia, ingeniorum fertilis Anglia, sagax Dania atque severa utraque aluit Germania, notata, verum non depicta fuerunt; hisce si quid potui addidi, plura (sit verbo venia) oculatus emendavi. Quia verò demonstrativa hæc mea est Anatome, summa mihi cura fuit ut & aliorum illustrium virorum inventa picturæ adminiculo ab oblivione vendicarem; eorum autem nomina exprimere non minoris difficultatis quam laborem persolvere judicavi; attendenti autem passim eorum occurrent fama ac scripta, singulari licet non insigantur paginæ. Sudavi ut circa icones perfectum absque erratis ac fictitiis imaginibus quid posteritati traderem. Anatomicorum enim nullus, quantum ego scio, omnes nativas universi Corporis Humani ostendit imagines; sed profectò vitio huic, vitium enim est, aliqua ex parte ignosci potest, ob incommoda quæ tali in opere occurrunt circa Pictores, Sculptores & quot præsertim subjecta, ut vocant Anatomici, emergunt, pauci me melius sciunt, cui per aliquot annos hinc & illinc multo non sine temporis ærisque dispendio emendicanda fuerunt. Deplorandum sanè interdici nobis illorum usum quorum jam nullus cuiquam, nisi vermibus, usus est.

Antecessores ergo nostri hisce deterriti lassatique incommodis, manus sæpius abstinuerunt, credentes priscis omnia perfectè detecta fuisse temporibus. Imo subjectorum penuria suppressisset & hoc opus, nisi cum plurimos viros tam publico munere quam doctrinâ spectabiles obnixè rogassem ut mihi cada-

vera suppeditarent, tandem artis cultores invenissem, qui rei necessitati & paupertinæ supellectili subministratione quorundam subvenere cadaverum, multa enim ad hujus voluminis exigebantur structuram. Hominem ergo perspexi perspiciendumque tibi hisce in Tabulis offero; structuram, quæ omnia stupenda artificia exsuperat, Microcosmum vocatam, nomine verò Macrocosmi digniorem.

Quam utilis autem, quam Reipublicæ necessaria hujus sit cognitio, nemo qui vel à limine naturam indagare (his enim scribo) conatus fuit, non nescit: ades artium amator; Mechanica si te dilectent, Mechanicas videbis in quibusdam partibus delineationes: Chemiam si colis, ex bilis, urinæ salivæque separatione quid ipsamet sit Chemia, disces. Compages artium uno in homine est, cedunt automata, horologia & humanum quidquid unquam excudit ingenium; unus homo, si glorietur artifex, artifici ruborem incutiet. In hoc singulæ actiones justo ordine, tempore ac dimensione, nullo instrumenti incommodo, absolvuntur: ita ut ex Anatome, omne hominum genus & si ignoret, qualem debeat habere Deum, habendum colendumque tamen sciat.

Si quid novi inveni, ingenti cum voluptate semel atque iterum coram harum rerum gnaris Domi, forasque contuli, examinavi & ad solidius judicium castigavi, limavi. Ne mihi nimis sapere viderer.

Ex iis, quos de conscribenda delineandaque methodo consului, eorum enim gloriam ut meam mihi non vendico, præter quos eruditos peritissimosque in Gallicis aliisque hanc ob causam Academiis visitavi, præcipui fuere Nobiliss. Clariss. D. Dortmont, Amstelodamensis nosocomii Medicus & Collegii Medic. Commissarius, cui multum in hisce debeo, Doctiss. Med. Mattheus Sladus, Abrahamus Quina, A. v. Stamhorst, Cyprianus Pater & Filius, quorum primus mihi singulari quondam amicitia fuit devinctus.

Textum ususque partium historiam cur non adjunxerim ne quære: tot enim sunt celebrium atque doctorum virorum scripta, ut propemodum ex ipsa abundantia inopes reddamur.

Utilius fore duxi latam delineationum addere explicationem, ne prolixitate tibi molestiam crearem, neve volumen hoc in immensam excresseret magnitudinem.

A detegendis aliorum erroribus me abstinui: ita enim modestos decet. Circulatoribus & ostentatorum cætui, quibus nil suum præter arridet, labores suos stentorea voce miseræ plebi vendere jubeo.

Ordinem Operisque dispositionem ut profusiore tibi narrem oratione res efflagitare non videtur, quippe quæ ultro sese curiosis offert oculis.

Verbis Anatomicis receptis, quæ etsi in multis rebus non bene conveniunt, utor.

Supremum quod peto (Lector) est, ut laboris, quo te frui gaudeo, me non pœniteat, sed ut bona sunt fide scripta, ita bono & à veritate irretorto inspiciantur oculo: Ut Deum Opt. Max. mecum mirari discas; sic studii Anatomici sperare licebit incrementum. Vale & si quid boni labor hic meus protulit, à livore defende.

IN

IN

GODOFREDI BIDLONIS,

Medicinæ Doctoris,

ANATOMEN

CORPORIS HUMANI,

Tabulis pulcherrimis delineatam.

umani BIDLO ſtructuram corporis omnem
Ad vivum pictis exhibet, en, tabulis.
Apparent Fibræ tenues, prægrandiaque oſſa:
Apparent nervi: pectoris ima patent.
Spectat, & è Scythica proclamat rupe Prometheus:
Vincor: opus ſuperat, Jupiter, iſte meum.

P. FRANCIUS.

AD

GODEFRIDUM BIDLOO,

M. D. & Chirurg.

Humani corporis anatomiam edentem.

uod tibi debemus ſollers, GODEFRIDE, *Minerval?*
Humani per quem Corporis arca patet.
Laſſavit multas per tot jam ſecula curas,
Illa Epimethei Dædala maſſa luti.
Serior accedis; ſed doctior, indice tanto
Ars, natura, tuas ſedula ſpectat opes.
Externam cuivis pronum eſt vidiſſe figuram:
Interiora tuæ ſunt benefacta manus.

J. BROEKHUSIUS.

IN

IN

Clariss. VIRI

GODEFRIDI BIDLÖI,

Med. Doct. & Chirurgi,

Opus Anatomicum illustrissimum, & absolutissimum:

CARMEN EPÆNETICVM.

Iam demum superum tollat ad Æthera,
Turritum exiliens Amstela verticem,
Et turgens reliquos despiciat Deos;
Quos aut Euganeis accola collibus,
Conservans profugi busta Priamidæ;
Aut quos muneribus Copta colit feris
Artes Niligenæ doctus Osiridis.
Tantum Pæoniis quando adytis jubar
Dispergit radios, lumine jam suo.
Artis cum columen, cum Patriæ decus
BIDLÖUS latebris eruit abditis,
Priscis quæ genetrix invida seculis,
Quæ natura suo condiderat sinu,
Servavitque suis sera Nepotibus.
Quæ non Panthoides, neve Epidaurius,
Nec doctus potuit nosse Cöus senex.
Nec quem progenuit Pergamon inclytum.
Jam dudum,has Tabulas consule quisquis es.
Heic rerum feries, heic habitat Deus,
Et quicquid melius condiderat Deus.
Hæc est quam dederat machina cælitus.
Hæc est quem peperit Mater amoribus,
Jam compressa novis, & fovet, & nutrit,
Miraturque suum. Desine sydera
Demetiri oculis; desine jam poli
Incertis regimen vertere vicibus.
Scrutari pelagum desine turbidum;
Aut terræ horrificis condita noctibus:
Heic terra, heic pelagus quin latet & polus.
Heic Phoebi radiat sydus Olympicum,
In cordis calido vivificans sinu.
Heic Phoebea soror lumine frigido
Exercet variis viscera motibus.
Quid fatis placidum,quid memorem Jovem,
Quid Majæ sobolem, quid Cronon impium,
Quid lætæ Veneris sydera? Denique
Quid Taurum æripedem Phasidos aut pecus,
Quid Chirona moror semiferum Deûm,
Ac quicquid tacitis noctibus imperat?
Heic vivunt superis quæ rutilant plagis.
Si credas oculis; heic age cernere est:
Quid pectus saliat, quid trepident fibræ,
Quos tubos foveat turgidulum jecur
Quo sanguis nutriat viscera flumine,
Quo vitam trahimus; mens quibus æmula
Aurai; superæ sedibus imperat.
Quid cæci veteres, quid stolidi senes
(Vel cassas pueris ferre dati nuces)
Vinxistis rapidi flumina sanguinis?
Non tantis Tiberis labitur æstibus,
Non tanto Euridanus volvitur impetu,
Quantis vena ruit turgida fluctibus,
Elisisque agitur torta repagulis;
Mæandros reduces, innumeros sinus
Gyrosque immodicos mille agitans modis.
Eia fatidici gnara cohors Dei,
Leges Phoebigenæ docta Machaonis,
Jam demum exhibeas, sorte beatior,
Sublestæ fidei nec dubias manus.
Non est quod trepidas regia jam via,
Tandem frugiferis panditur artibus,
Laxatis teritur tuta repagulis.
Post hac si qua fides, secula sortibus
Utentur placidis, numine prævio.
Parces lugubribus præfica planctibus,
Parcet funeribus mitior Atropos
Et longi incipient exigier dies.
Et tu nobilibus, magne, conatibus
Æternum incolumis, laudibus inclytus
Dedisces morier, fataque nescius,
Stellatum volitans raptus ad Æthera
Addes cœlitibus mente novum decus.

LAMBERTUS SYLVIUS,
Gymnasii Vianensis Moderator.

INDEX

INDEX TABVLARVM,

Rerumque in iis demonstratarum.

In prima Parte, præsertim de Capite agente,

Prima Tabula denudatum ab antica parte Masculum repræsentat Corpus.
2. Fœmineum eodem depictum modo.
3. Ejusdem Corporis adspectum posteriorem exhibet. In
4. Demonstrantur; Cuticula, Cutis, Crines, Pinguedo atque Membrana corpori exteriori communis. In
5. Capitis integumenta tam exteriora, quam interiora depinguntur, quæ ulterius denudata & perscrutata juxta Sinus, cohæsiones denominationesque varias visuntur in
6. & 7.
8. Ut jam inceptum erat in duabus præcedentibus, cætera de involucris absolvit cerebrumque ab ossea compage involucrisque quibusdam liberatum, ut & quædam exsiccata ostendit.
9. De Cerebro, Nervis à Cerebro oriundis craniique basi, Cerebro exempto, tractat.
10. Totam exhibet Cerebri una cum Medullari cauda molem variasq; Nervorum & Cerebri circa structuram perscrutationes atque demonstrationes.
11. Oculum ostendit variis modis, tam quo ad exteriora quam interiora, explicatum.
12. De facie agit & præsertim Auris, Nasi atque Buccarum musculos salivalesque depingit ductus.
13. Nasi exteriora, Linguam ejusque partes proprias, Gingivam aliaque in Ore contenta, delineat.
14. Ulteriorem Linguæ partiumque antea pro parte demonstratarum, detectionem habet.
15. Ossis Hyoïdis, ut & inferioris Maxillæ quasdam producit Icones.
16. 17. 18. } Colli ejusque annexorum Membrorum musculos depingunt.

Secundæ Partis Pectus proponentis, prima Tabula ordine,

19. Mammas cute partim avulsâ delineat.
20. Musculos Pectoris quosdam depingit.
21. Pectus exhibet apertum viscerumque in eo situm.
22. Cordis anatomen exprimit.
23. Sanguiferorum vasorum structuram divaricationemque ut & sanguinis indagationem variis elaboratam modis atque experimentis, demonstrat.
24. Pulmonem, Laryngem ejusque musculos proponit.
25. Pulmonis ejusque fistulæ structuram, ut & quædam huic visceri vicina exhibet.
26. Pectus, visceribus exemptis, costarum diaphragmatisque exprimit musculos.
27. 28. 29. 30. } Scapulæ, Dorsi Lumborumque musculorum icones proponunt.

In Parte hujus Operis tertia, de Abdomine dicente, demonstrantur in prima, juxta verò numerum, in

31. Tabula, Abdominis qnidam musculi;
32. Cæteri, cum adjuncto Peritonæo.
33. Omentum viscerumque in ventre contentorum situs exterior.
34. Omenti ut & Oesophagi peculiaris structura, Stomachus ejusque
35. Annexæ, ut & orificiorum partes.
36. Intestinorum primum, Pancreas, Lien variis præparationibus perscrutatus.
37. 38. } Hepar ejusque annexa.
39. Intestina & eorum differentiæ.
40. Intestina cum Lacteis vasis chylique ductubus.
41. Renes vasaque Testium & alia in naturali situ.
42. Renes cum annexis è corpore separati.
43. Renis specifica fit detectio.
44. Vesica urinaria Ureteresque
45. 46. } Testes Masculini.
47. Vesiculæ seminales, Glandosum corpus, Penis Anusque.
48. Cæteræ Penis partes, ut corpora nervosa & alia.
49. Muliebria cum appensis, ut in Abdomine sunt sita.
50. Vulva atqne circumjacentia.
51. Uterus, Ovaria atque cætera huic parti alligata.
52. Exemptis ut sese habet Abdomen visceribus.

Quarta Pars ingravidati Uteri Fetusque ejusque annexarum partium comprehendit demonstrationes. Prima autem Tabula,

53. Uteri non diu post impregnationem faciem ejusdemque vasa cerâ repleta ostendit.
54. Mulieris ultra septem menses gravidæ apertum Abdomen delineat.
55. Uterum exhibet apertum.
56. Fœtum per Membranas ac involucra deductâ placentâ transparentem designat.
57. Fœtus incrementum ab Ovo ad partum dilucidat.
58. Placentæ Membranarumque Fœtum obvolventium indagationem depingit.
59. Vinculi Umbilicalis, ut & Tab. 60. & 61. Membranarumque ulteriorem habet illustrationem.
60. Uterinam placentam quâ Fœtum spectat facie, depictam exhibet.
61. Prædictarum partium absolvit anatomen.
62. Septem mensium Fœtus Umbilicorum vasorum incipit denudationem.
63. Ejusdem Fœtus interiora perscrutat.

In

In Parte quinta deteguntur, cum præfixa Musculi descriptione specifica, Artuum Musculi & quidem in hacce Tabula,

Sexta hujus Anatomiæ descriptionis Pars Osteologiam & specificè Tabula

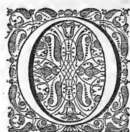
GODE-

GODEFRIDI BIDLOO,

Medicinæ Doctoris & Chirurgi,

ANATOMIÆ HUMANI CORPORIS

PARS PRIMA.

mnigenas, tam toti Humano corpori communes, quam ſingulis ejuſdem partibus proprias diviſiones, ſubdiviſiones, analogias, denominationumque differentias, prætermittens, utpote quæ iconographicè (quam ſuſcepi provinciam) explicari non poſſunt, & ex ſpecifica deſcriptione intelliguntur, ratum duxi opus hoc diſpeſcere in Partes ſex: quarum

Prima, de Capite, cum adjuncto collo, Spinalique Medulla,

Secunda, de Pectore, Dorſo & Lumbis,

Tertia, de Ventre,

Quarta, de Ingravidato Utero, Fœtu, ejuſque annexis,

Quinta, de Artubus, partibusque hiſce continuis,

Sexta, de univerſa Oſteologia, aget.

Priuſquam autem machinam hanc in minutiores pergam reſolvere partes, integram ab utroque latere conſpiciendam exhibebo, in hac Partis Primæ

PRIMA TABVLA,

Repræſentans ab antica parte Maſculinum corpus.

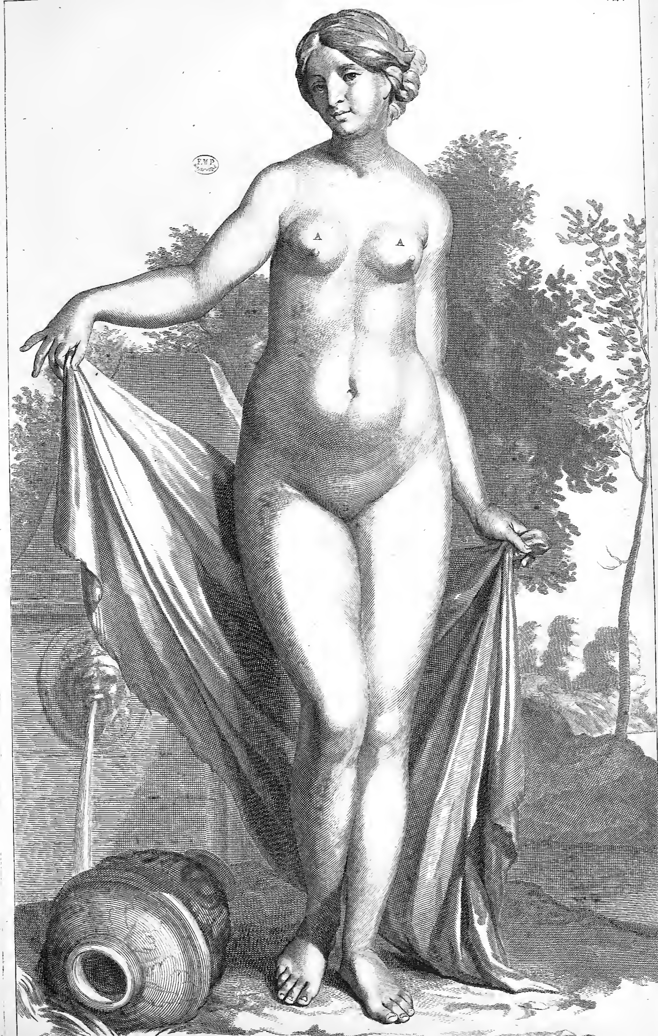
A. Caput, diviſum in partem capillatam 1, & non capillatam 2, in qua
B. Frons.
C. Naſus.
D. Oculorum,
E. Genarum,
F. Auriumque ſiniſtra.
G. Os, ſive apertura
H. Labiorum.
I. Mentum.
K. Collum.
L. Pectus, cujus propriæ partes exteriores dicuntur,
M. Papillæ.
N. Scrobiculus.
O. In Ventre, ſive Hypochondrio viſuntur,
P. Epigaſtrium,
Q. Ilia, Inguina; ejus medium
R. Umbilici & Infima pars,
S. Pudendi nomine gaudet. Artus vocantur
T. Brachia, &
V. Crura, quibus
W. Femora,
X. Pedes,
Y. Humeri &
Z. Manus adjungenda veniunt.

Sed ut utriuſque ſexus Corporis differentias extimas conſpicere Lector poſſet, oſtenditur in

SECVN-

T. 1.

A
A

SECVNDA
TABVLA

Fœmineum etiam ab anteriore parte denudatum Corpus, ad ſexus diſcrimen; à Maſculino differens, circa Muſculorum ſubcutaneorum protuberantias, itaque rotundum magis apparens. Quia vero in præcedenti ſingulas utrique ſexui communes partes depingi curavi, hac in delineatione Fœmineas tantum notabo, ut

A. Mammas.
B. Pudendum.

Qua ſeſe poſterius exhibet Corpus facie, videmus in

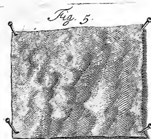
TERTIA
TABVLA.

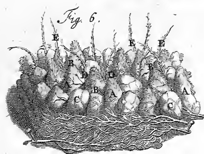
A. Capitis pars posterior sive Capillata, cujus medium,
B. Vertex, Latera
C. Tempora, Finis
D. Occiput vocatur: huic continui sunt
E. Cervix, &
F. Humeri. Thoraci opponitur
G. Dorsum, ut Ventri,
H. Lumbi. Designantur porro per
I. Nates,
K. Femorum,
L. Crurum, &
M. Brachiorum partes posteriores. Quia vero hæc omnia singulatim latius describenda erunt, initium faciam à Capite, parte illa corporis quæ sese supra primam Colli vertebram oblongâ sphæricâque figurâ extollens, ex diversis, tam externis, quam internis, constituta est partibus: cum Corpore toto quasdam habet partes communes, itaque primum ejus integumentum, Cuticulam nempe, demonstrabo; estque hæc membranosum atque fibrillosum veræ Cutis operimentum, cui firmiter adhæret, plicas, atque fissuras hujus continuo assequens, crassitie & superficie variat, ut videre est in

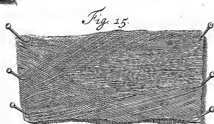
QVAR-

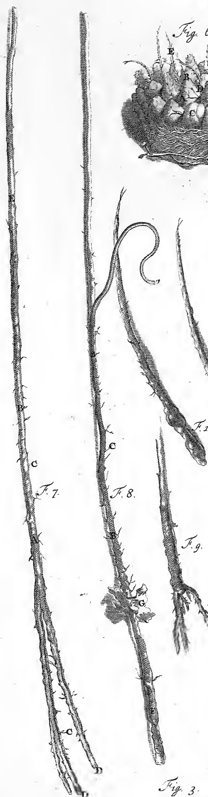
T. 3.

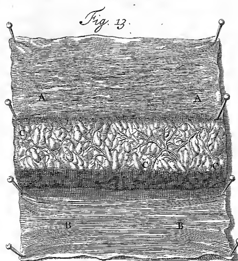

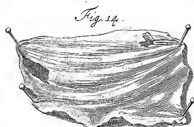

Fig. 5.

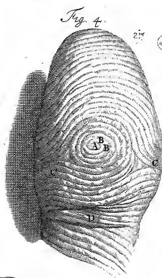

Fig. 6.
E
E
E
B
B
D
D
A
A
A
B
C
C

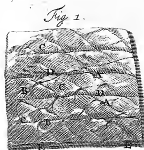

Fig. 15.

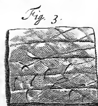

B
C
F. 7.
C
D
D
C
F. 8.
B
G
F
F. 9.
F. 10.
F. 11.
F. 12.
F. 12.

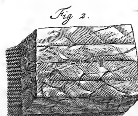

Fig. 13.
A
A
C
C
C
B
B

Fig. 14.

Fig. 4.
A
B
B
C
C
D

Fig. 1.
C
D
A
B
C
D
A
C
B
E
D

Fig. 3.

Fig. 2.

QVARTÆ TABVLÆ,

Figura I. In qua, ope Microſcopii, depicta eſt cuticulæ, ab exteriore manu diſſectæ, portiuncula. A. Foraminula, B. Sulci, & profunditates, C. Protuberantiæ veſiculoſæ, D. Crines per Cuticulam erumpentes, E. aſperitates, ſive filamenta, quibuſcum cuti affixa eſt. Craſſitiei differentia patet, in

Fig. II. Ubi delineatur cuticulæ pars à Pedis Planta ſeparata. Cui opponitur

Fig. III. Dorſi Cuticulæ avulſa portio. Quam variè ſulcata, plicata & contorta, juxta ſubjectæ cutis fibrarum glandularumque curſum ac plexum, viſui offertur in

Fig. IV. Pollicem, eodem microſcopii adminiculo depictum, referente. Ubi è puncto A. duæ lineæ B. in circulum ducuntur, quæ poſtea à lateralibus C. trigonis & varie flexis D, excipiuntur.

Cuticulæ ſubſtrata eſt Cutis, cujus à Brachio avulſa pars in

Fig. V. Et ſtructura, per opticum inſtrumentum depicta, in

Fig. VI. Oſtenditur. Tegmen eſt ex A. Papillis ſupra apertis Nerveis, Glandulisque Pyramidalibus & ſubrotundis conflatum. Hiſce interpoſita ſunt aquoſorum vaſculorum B. capillamenta. Papillæ hæ binæ conjunctim lineas ducunt rectas, ac per patentia vaſorum retia ad cuticulam uſque pergentes, è glandulis C, irrigantur. In trium vel quatuor papillarum medio locantur D. Sudoris vaſa, quibus E. Pili inplantantur. Ubi vero Pilo carent, pororum nomine indigitantur, ſuntque variæ figuræ, pro cutis extenſione, vel complicatura. Vaſa habet Cutis Arterias, Venas, Nervos, lymphæductus, qui inſtar Membranæ expanſæ, circa imam ſive interiorem Cutis partem, ſtrati inveniuntur. Quia vero vaſa hæc totum ferè corpus, ſingulamque ejus particulam conſtituunt, in ſequentibus de horum exortu, vel diſtributione nihil monebo; niſi ubi ſpecifica eorundem exigitur obſervatio, aut conſtitutionis hiſtoria. Patentia habet Cutis foramina ac aperturas, à prioribus diſtincta, ut circa Os, Nares, Aures, &c. Diverſæ eſt craſſitiei, complicata atque dura ut in Cervice, extenſa atque mollis ut in Facie. Nunc ſubjacentibus partibus firmiter adhæret, ut Auri & Pedum Plantis, nunc levi negotio ab hiſce avellitur; ut à Brachiorum Muſculis; pinguedine, &c. Cuti quoniam pili infixi eorumque in Capite copia exiſtit, hoc loco, (quod poſt hac præteribo) pilorum unum examini ſubmittam. Corpus eſt (Fig. VII.) flexile & pellucidulum, ex A. corneis ac globuloſis, varie inter ſeſe junctis coloratisque particulis, extructum; ubi humore fruitur copioſo, propendulum, exſiccatum autem, criſpum apparet; figurâ, ut plurimum, rotundum eſt, quamquam interdum (ut in Fig. VIII.) triangulare conſpiciatur. Globuli hi inter ſeſe ſtaminibus B. rectis atque transverſis vinciuntur. Lanugineque C. ornantur. Dividi Pilus poteſt, in D. apicem, E. partem intermediam & F. radicem ſive finem. Radix oblonga & veſicæ in modum extenſa cuti, ut ſupra indigitatum, inſerta, mucoſo humore obducta eſt; non quod ex ipſomet Pili jam avulſo corpore hic effluat, ſed ad involucrum hoc, ex quo Pili radix erumpit, per plurima lymphaticorum vaſcula mittitur. A radice, cui hic, ut ſæpius, adhæret G. cuticulæ pars, incipit Pili media portio; cujus apex non raro (vide Fig. IX.) in duos exiles finditur ramulos. Crinium differentiæ, reſpectu craſſitiei, viſui offeruntur, in

Fig. X. Inguinum, XI. Naſi, XII. Ciliorum crines repræſentantes. Sub cute ſuccedit Pinguedo. Totum ferè corpus tegens. Membranoſa ſtructura, in cujus cellulis, ductibus ac ſacculis racematim colligatis, Pinguedinis maſſa continetur. Quæ pro ſubjectarum partium cavitate, vel protuberantia, aut abundat, aut diminuitur. Quemadmodum in Capite, ubi in Occipitio præſertim demonſtrabiles, in Fronte vero exiles Pinguedinis partes inveniuntur. Abdominis itaque Pinguedinis portiunculam depingi volui, ut clarior in hiſce eruendis detur diſtinctio. Exterius poroſâ mag laminâ (Fig. XIII.) A. quam interius B. obducitur. C. Ductus adipoſi. Specialis eorundem Pellucida Membranula oſtenditur ſub ſigno 1, Globuli glanduloſi ſub 2, Stamina quibus mutuo inter ſeſe vinciuntur ſub 3.

Poſtremo, totum corpus veſtiens integumentum, verè membranoſum, atque tenſile, priori, ut & ſubjacentibus partibus Fibrillis annexum, ab utroque latere aſperum, communis muſculorum Membranæ nomine indigitatum, depingitur in

Fig. XIV. ab extima, in

Fig. XV. ab intima parte. Craſſius eſt in exortu. Spinis enim Vertebrarum, quibuſdam tendinibus atque muſculis, fibrilloſo plexu adhæret. Communibus demonſtratis velaminibus; Capitis detectioni ſpecificæ me applicabo, cujus initium fit in

QVINTÆ
TABVLÆ,

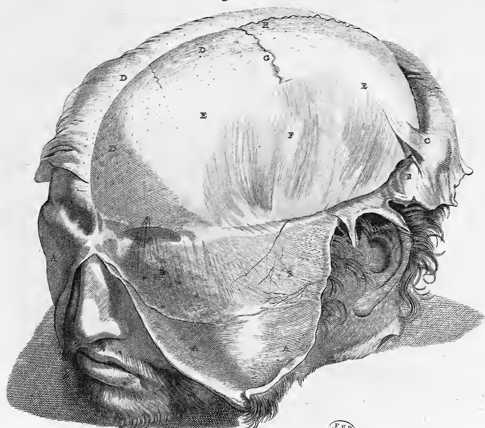
Prima Figura. Prædictis velaminibus A. decussatim dissectis, primum Capitis proprium integumentum B. Pericranium, in conspectum venit, Crassæ Meningi per Suturas alligatum atque continuum. Membrana est tenuis, Fibrillisque innumerabilibus subjacenti C. Periostio affixa, cujus asperitates, & avulsarum fibrarum vestigia à Cranii porositate sub litteris D. & expansio sub E. visuntur. Notavi hic obiter Musculi temporalis F. Suturæ Coronalis G. ut & Sagittalis H. portiones.

Amoto capitis supremo osseo tegmine, ea quæ in ejus concavo continentur, patefiunt, & quidem (Fig. II.) primo Meninx Crassa A. primum Cerebri proprium involucrum, cujus historia enarranda venit; sed ut simul, & semel videret lector Cerebrum (hoc in subjecto egregiè constitutum, elevatum, atque extensum) in naturali suo situ, ac sub cæteris velamentis reconditum, dissecui à parte sinistra B. Crassam Meningem, C. per cujus densum corpus, serpentino ductu circumvoluta Cerebri moles D. transparet. Membrana Crassa Meninx, dura, multiplex, exterius ubi Cranium & Suturas respicit hisceque alligatur, aspera, interius levis, cerebri figuræ, atque circumgyrationi respondet. Per Fibrillas, membranas, atque vasa circa basin ita cum ossibus & interius cum subjectis Meningibus cohæret, ut vix absque laceratione ab eis avelli queat. Foraminulis perforatur pluribus, quæ, aut vasorum, quibus scatet, aut nervorum propagationi, Cribri instar, inserviunt: circa spongiosum os, pertusa est, Medullæque spinali posterius, pro constitutione ejus, exitum præbet. De hujus membranæ distributione primo notandum, eam duplicari in vertice, ibique Cerebrum dividere in partem dextram & sinistram, quæ duplicatio Falcis nomine indigitatur, cujus, ut & hujus Meningis quadruplicationis effigiem, post hanc secunda, & tertia Tabula exhibebunt.

Cerebellum à Cerebro hujus etiam membranæ adminiculo distinguitur. Sinus habet in sua duplicatione præcipuè quatuor, quorum detectio fit in

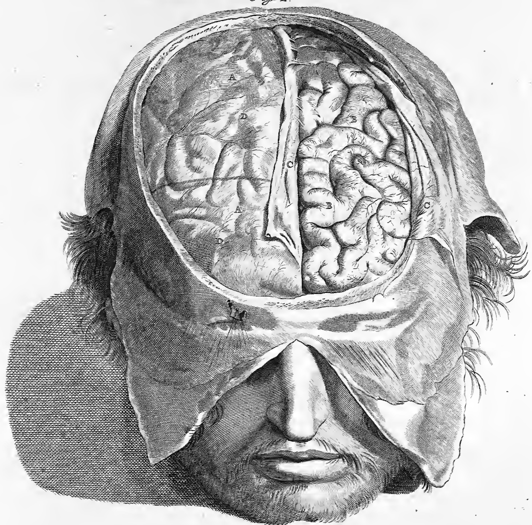
SEXTA

Fig. 1.

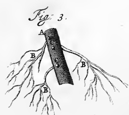

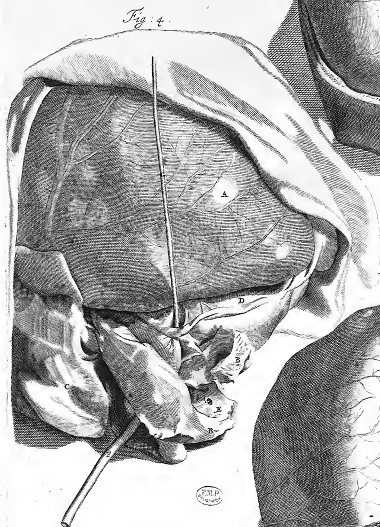
F.M.P. BIBLIOTHEQUE

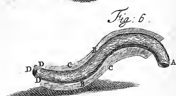
Fig. 2.

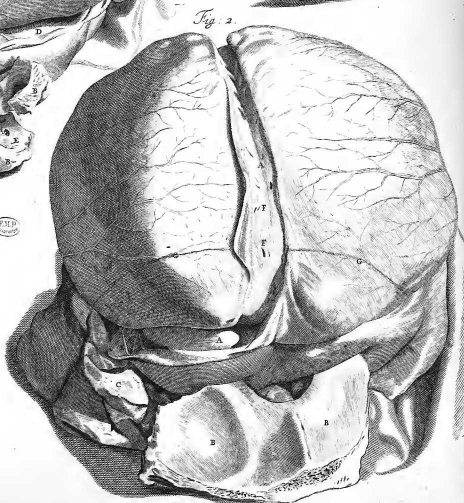

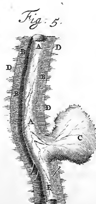

F.M.P. BIBLIOTHEQUE

SEXTA
TABVLA,

Cujus prima Figura proponit resectum Cranium A. Temporalis musculi partem B. Crassam Meningem C. cohæsionis ejus cum Cranio aspera vestigia D. Sanguinea vasa flatu distenta E. Primus prædictorum Sinuum, cæterorum longissimus F. per Capitis longitudinem costæ instar elevatus, à Galli Cristæ regione, licet ulterius interdum visum sit ejus initium, usque ad Cerebri, atque Cerebelli interstitia excurrit, atque hoc loco, cum duobus Sinubus Lateralibus, incurvato ductu, conjungitur, ut videre est in

Fig. II. Sinus hi A. seposito Occipitis osse B. ad imam Petrosi C, vel prædicti Ossis partem pergentes observantur. Descendunt ab utroque Capitis latere nunc juxta Suturam Lambdoideam, nunc paulo inferius, quandoque paulo altius. Quartus D, hic parum visibilis, intro ad Pinealis Glandis sedem deducitur. Præter hosce & plurima alia sinuosa vascula sæpius deteguntur; quemadmodum hoc in cadavere insignes sese obtulerunt Crassæ Meningis variæ cavitates, & sinus. Prior per Falcis medium exporrigebatur, alter brevis, in Lateralium Sinuum dextrum variis anfractibus abibat. Sinus hi ampli, internè validissimis ligamentis E. & Membranulis, vinciuntur atque coarctantur. Vasorum orificia in eis frontem versus hiantia F. ut & G. Suturæ aspera cohæsionis signa extra numerum sunt. Quonam apparatu horum vasorum fit insertio, colligi potest ex

Fig. III. A. aperti Sinus portio B. vasa Sanguinea, C. eorum in Sinu patentia oscula. Supra memorati Sinus Laterales, in Occipitis ossibus ampliantur, concavitatesque sibi prospiciunt. Sinus cum adjuncta cavitate ab uno latere depingitur in

Fig. IV. Exhibet hæc A. Cerebrum Meningibus involutum, B. Ossis Petrosi, C. Occipitisque fragmenta, D. Sinum Lateralem dextrum apertum, E. Foveam sive ossis cavitatem, F. Jugularem Venam, G. Stylumque cavitati immissum. Totam hanc Machinam flatu distentam, & exsiccatam, proponit

Fig. V. A. Lateralis Sinus abscissus, B. Crassæ Meningis laceratæ & abscissæ portiones. C. Cavitas ovalis hic, sed alias pro subjectorum varietate, variæ figuræ. Filamenta D. disrupta. E. Jugularis venæ initium. Ut multum Venosæ hæ cavitates, respectu structuræ, à cæteris Venis differunt; ita quoque Arteriæ in Cerebrum ingressio multum ab ejus generis cursu ordinario discrepat; quod

Fig. VI. (Licet monuerim, me de Sanguineorum vasorum distributione, non nisi specifico loco dicturum) propter hujus loci opportunitatem, non inconsultum visum est, proponere. A. Carotidis arteriæ, Cerebrum versus tendentis; pars. Tunica adscititia B. hic separata, C. disruptæ Membranæ vestigia, atque filamenta; D. Prædictæ arteriæ in Cerebrum abeuntis portio.

Quo ritu Crassa Meninx Cerebellum, ab ipso Cerebro superius separatum & distinctum quasi tenet, denotatur in

SEPTIMÆ
TABVLÆ,

Prima Figura, ubi Cerebrum A. elevatum & anterius reclinatum, ope vinculi B. & aſſiculorum C. ſuſpenſum tenetur. D. Quadruplicaturæ Craſſæ Meningis partes diverſæ. E. Fiſſura in parte ſiniſtra, ut in conſpectum veniat F. Cerebellum, ab altero latere Meninge hac G. tectum. H. Limbus hujus Meningis, viam oblongatæ Medullæ præbens. I. Diſſecti cranii partes. Cutis cum annexis deſignatur ſub K. Sed opus eſt, denudatum à poſteriore parte, Capite inverſo, Cerebellum in naturali ſitu & connexione exhibere, ut fit in

Fig. II. A. Oblongata Medulla B. Nervorum quorundam, poſtea deſcribendorum, varii exortus C. ſepoſita Craſſa Meninx D. Cranii & E. exteriorum Capitis involucrorum veſtigia. Antequam vero ad alia Cerebri integumenta pergam, ea quæ de hacce Meninge Craſſa dicenda & demonſtranda reſtabant, abſolvenda erunt. Conſuletur itaque ſequentis

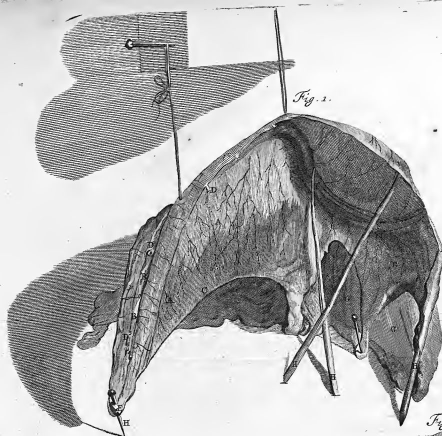
OCTA-

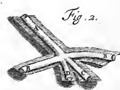
Fig. 1.

Fig. 2.

P.M.P. Bibliothèque

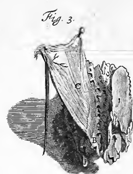

Fig. 5.

OCTAVÆ TABVLÆ,

Figura prima: exprimit hæc ſuperiorem atque poſteriorem hujus Meningis exſiccatæ portionem, in qua A. Falx, B. ejus Sinus ſuperior, C. inferior, qui non ſemper invenitur, D. Vaſorum Sanguineorum orificia. E. Ejus initium ab Oſſe Cribroſo & Galli Criſta avulſum. F. Sinus Lateralis dexter. G. Duæ quadruplicaturæ partes. H. Styli, funiculi, aciculæ, quibus in exſiccando, Membranæ moles fulciebatur. Sinuum ſupramemoratorum itidem exſiccatorum & vento diſtentorum concurſus demonſtratur in (Fig. II.) abſciſſis Lateralibus Meningis Craſſæ laminis, reſervati tantum ſunt, A. Sinus Longus ſive Falcis ſuperior. B. Lateralis & C. quarti pars; quibus omnibus D. ejuſdem ſtructuræ ſurculi quidam inſeruntur. Falcis alligatio ſive initium à Galli Criſta & Cribriformi Oſſe oſtenditur in

Fig. III. In qua A. Os Cribroſum. B. Galli Criſta. Huic affixa Falx C. cujus exſiccata facies oſtenditur in

Fig. IV. A. Falcis pars anterior. B. Poſterior. C. Inferior ſive Limbus. D. Diſrupta vaſa ſanguinea.

Secunda Cerebrum obvolvens Membrana, utpote non nota, vel ſaltem non deſcripta, cum venia dixerim, fuſiore indiget explicatione. Tertia circiter à morte horâ maſculi capitis Cerebrum inveſtigans, ablato Cranio, Craſsâque Meninge & anterius elevato Cerebro, obviam mihi venit albicans imo & pellucida Membranula. Primo intuitu ſuſpicabar me, quod in humidiore Cerebro facile accidit, Meningem Tenuem, ſublevatione anteriorum Proceſſuum, ab ipſo Cerebri corpore ſeparaſſe, vel in duas diviſiſſe lamellas: cum vero rem ulterius indagare inciperem, opportunum mihi fuit obſervare, Membranam quandam minimis ſanguineis vaſculis ornatam, Tenui Meninge craſſiorem & Craſſiore tenuiorem, inter haſce reconditam, circa primum Oſſis Cuneiformis foramen ita duabus Meningibus affixam, ut vix divelli potuerit, obvolutisque nervis anterioribus, ſurſum pergentem. Circa Cerebri baſin, ubique ſubjacentis Membranæ portionibus & conſequenter cum iis, oſſibus, puta Oſſis Petroſi Proceſſui, Oſſi occipitis & aliis ejuſdem aſperitatibus firmiter annectebatur. Membrana hæc, quam Mediam Meningem voco, in omnibus Cerebri circumgyrationibus invenitur, eademque eſt, quæ etiam Spinalem Medullam, præter duas notas, ambit. Quod in rem præſentem facere poteſt, Spinalem Medullam tribus, ad minimum, includi velaminibus, receptum eſt, quid ni & etiam Cerebrum? cum Medulla hæc, hujus tantum ſit elongatio. Dubitandi ergo anſam non relinquit: in Membranarum enim productionibus obſervo, quod, ubi ab exortu procedunt, non niſi filamentacea expanſione finiuntur, aut oſſium apophyſibus inſeruntur. Sed ne diutius huic rei immorer, hujus Membranæ diatheſin autopſiæ ſubjicio, quæ oſtenditur in

Fig. V. Repræſentante A. Cerebrum ab oſſea compage & Craſſa Meninge liberatum. B. Cerebellum, C. Vermiformem ejuſdem Proceſſum, D. Spinalis Medullæ diſſectæ portionem. F. Cerebri ſupremam ſeparationem, ex Falcis, nunc avulſæ, productam immiſſione. F. Proceſſus Mamillares ſive anteriores. G. Mediam Meningem ſeparatam & reclinatam. H. Diſſectorum vaſorum diſtributiones.

Tertia, quæ Cerebrum obducit Membrana, Tenuis eſt Meninx, I. ſingulos Corticalis ſubſtantiæ receſſus, anfractus & protuberantias K. proxime involvens, ut liquet L. totum hoc velamen, frequentiſſimis M. Retiformibus ac Hederaceis vaſorum perreptatur diſtributionibus, quarum propagines ad ipſa penetralia quaquaverſum derivantur. Sepoſitis tribus hiſce velaminibus & à parte ſuperiore luſtrato ipſomet Cerebri corpore; ut ſeſe à parte poſtica, ſive inferiore ſuperficie exhibeat, priuſquam ejus interiora eruam, inſpectioni ſubjicio, ſub explicatione

NONÆ TABVLÆ,

Cujus prima Figura repræsentat A. Cerebri basin, divisam in Lobellos B. quatuor, anteriores C. & posteriores D. anterius sese offert E. Infundibulum, propendens quædam Cerebri, è laxioribus mollibusque conflata fibrulis, portiuncula, sita inter Oblongatæ Medullæ crura, Pituitariæ vero Glandi non inserta, sed Membranarum ope alligata. Connectendi modum ut & quorundam nervorum exitus è Cerebro, exhibet

Fig. II. A. Cerebri Processus anteriores, manu B. elevati. C. Infundibuli pars Cerebrum respiciens. D. Pituitaria Glans. E. Membranosa connexio. F. Nervi Olfactorii. G. Optici. H. Oculos moventes. I. Involucrorum & K. Cranii vestigia.

Infundibulo adjacet, ut iterum ad primam Figuram revertar, F. globosum, subdurumque corpusculum, instar duarum glandularum eminens, vel propriè propendens. Huic contigua est G. Oblonga Medulla, cujus ulterior Processus H. extra Cranium Spinalis nomine gaudet. Medulla hæc oblonga duplici tubulorum genere constat, ascendentium ab intimo medulloso corpore & descendentium ab imposito superiore Cerebro; unde ejus substantia dura atque funiculosa, armato oculo apparet. I. Annularibus Medullosisque constipatur Protuberantiis, fibrosis vero tubulis, à lateribus obvelatur. Processus habet varios, quibus Cerebri, ut & Cerebelli moles cum adjunctis mutuo devinciuntur, & quasi conjunguntur. Intimus horum cum Spinali protensione aspectus & ulterior descriptio exhibebitur in sequenti delineatione; hoc autem loco exterior tantum ejus facies, ut & ea Cerebelli, tractari potuit. Huic corpori insistit K. Cerebellum; anfractuum atque circumgyrationis respectu, tam L. externè, quam M. internè plurimum à Cerebro, vulgariter dicto, differens: Extrinsecus namque lamellarum appositè sitarum in modum construitur; intrinsecus Medullaris ejus substantia N. instar arboris exfoliatorum ramorum, divisa, Choroideo Plexu & glandularum serie spectabili, instructa est. Processum emittit præcipuum, hic non conspicuum, Vermiformem, minores plures O. implevi porro P. Vasa sanguinea, ad majorem differentiam cerà, ideoque hìc distenta apparent. Hisce visis, summam merentur considerationem Nervi; quorum partes totum constituentes sive structuram & substantiam, ubi de Cerebri mole sermo erit, explicabo. Jam vero de eorum exortu & distributione præcipua iconographicè disserendum. Horum conjugatio prima Q. Odoratoria audit. Ex Oblongatæ Medullæ cruribus initium, viamque inter striata quædam Cerebri corpuscula & Opticorum Nervorum thalamos sumens, Cæteris mollior, Mammillari Processu R. prædita & licet flaccidula, hic & plana appareat, in vivis tamen rotunda est. Innumerabilium subtilissimorum nervulorum apparatu, S. ipsi Cerebro & postquam Ossis Cribriformis sinus, foraminula, atque porositates permeavit, Nasi velamini interiori & Glandulis inseritur. Horum nervulorum ductus atque situs, parallelus nempè, observatur, ubi per immissum tubulum, flatu eorum involucra parum distenduntur; tum enim, fasciculorum rectà & in longum stratorum, plurimæ classes angulos, ob mammillarem rotunditatem, sub finem patientes, distinctè sese offerunt. Qui primos hosce sequuntur, Optici sunt T. quo ad structuram præmagni & omnium, intra Cranium oriundorum, crassissimi. Horum origo mollis est, è Thalamis Opticis, juxta striatum corpus, post cujus transitum V. fibroso nexu uniuntur; non quo ad minutissimos tubulos, sed eorundem fasciculos, qui arctius complexiusque quam Odoratorii, mutuo membranis vinciuntur. In unum non coalescunt, sed utriusque lateris tubuli ac filamenta proprium sibi ductum, usque in Oculi Centrum, tenent. Post supra memoratum coalitum, duriores evadunt, atque, ut inferius, ita hic W. separati

Fig. 3.

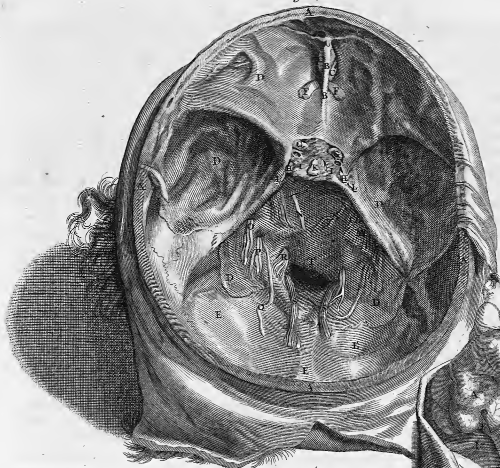
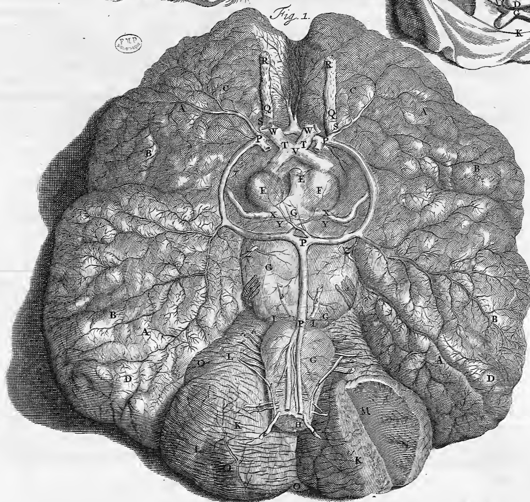

Fig. 2.

Fig. 1.

rati obſervantur. Præter reticularem ſanguineorum, quo obvelantur plexum, ſequentium nervorum filamentaceas quaſdam divaricationes, accipiunt.

Tertium Par X. Oculorum motorium, originem ducit, ex Y. Oblongatæ Medullæ baſis medio, à quo quadripartitum ad oculi partes tam externas, quam internas fertur. Hujuſce Paris fibrulæ, ſive tubuli craſſi, duri, tenſiles & prædictis minus flexiles exiſtunt, involucro lateralibus ita villoſis emiſſionibus adhærentes, ac ſi cum eo, illud cum iis, unius eſſet generis organum. Circa Paris Quarti Pathetici, ſive Oculorum Motorii Secundi Z. exortum, atque divaricationem, quædam notatu digniſſima exſurgunt & quidem primo, quod è regione Natium, ex Oblongæ Medullæ dorſo & commiſſura Medullarium Proceſſuum, à Teſtibus in Cerebellum deſcendentium, non enarranda minutiſſimarum fibrularum turmâ radioſè diſperſa, ſuboriatur. Secundo, quod horum faſciculi ſatis laxi, ubi ſub Meningibus, Oblongatæ Medullæ latera tranſiere, duriuſculi reperiuntur. Quo ad ejus ramificationes, præter unam inſignem & quidem nominis auctorem, recto ductu ſemper in Trochlearem Muſculum inſitam, alias quandoque nonnullas oculi, atque faciei partibus communicat; cum autem hoc fit, majuſculum & ſub jam indigitatis velaminibus paulo ab exortu diviſum eſt, ſequentisque Paris Quinti *a.* vicem, licet reſpectu principii varient, pro parte præſtare videtur. Sub unico hoc Quinti Paris nomine comprehenduntur varia, diſtinctaque nervorum quædam paria; quorum primum & ſecundum originem ſuam debet annularis Proceſſus lateri. Horum faſciculorum tubuli minores, tendinum inſtar duri, cæteri ejuſdem numeri & nominis nervi, molles, flacciduli, primisque majores, ab extimo medullæ margine, aut prædicti proceſſus initio, ortum ducunt. Hujus claſſis Nervi Oculos, Naſum, Genas, Os, Palatum, Linguam (unde Guſtatorii etiam vocantur) uno verbo, hederaceo plexu & capillari divaricatione plurimos anterioris capitis muſculos, imo Pari Intercoſtali aſſociati, Gulam, partesque ei vicinas inferius, tam externas, quam internas perreptant.

Sextum nervorum Par, non incongrue Timidum, *b.* ab annularis protuberculi fundo ſive baſi fibrulis valde latis ac Membranaceis exoritur; ad oculi partes varias, præcipue muſculos, dimittitur; ita ut ſub Oculorum Motoriorum genere ſit colligendum.

Septimæ conjugationis Nervi *c.* Auditui inſervientes duo, eique diverſæ conſtitutionis ſunt. Primi *d.* enim è fibrulis Mollioribus conflati, ab imo annularis protuberantiæ latere initium habent, intimaque auris organa exornant. Secundi *e.* qui funiculorum inſtar tenſiles exiſtunt, ex ultima Medullæ circumſcriptione producuntur; poſt trifariam diviſionem & cum paris vagi ramulo conjunctionem, meatus auditorii velamentis, præcipuisque tam vocis, quam auditus, puta laryngis, oſſis hyoidis, oris, auriſque muſculis implantantur, imo ad oculum exteriorem deferuntur. Ab hiſce tribus ſuperioribus Paribus nervi quidam membranaceo velamini ſeparatim incluſi & diſtincti intercoſtale Par, octavum, *f.* conſtituunt, quod licet cum præcedentibus & ſequenti nono ſive vago pari, ſummam intricatamque communionem, inoſculationem atque ſocietatem habeat, ut ſpecificum tamen, tam reſpectu originis, quam diſtributionis numerandum venit; oritur enim plexuformi initio ex annularis Proceſſus baſi, pari ſexto & ſeptimo aſſociatum, idque ita obvolvens, ut non, niſi ubi quinti & ſexti paris inoſculatio fit, diſtinctè ſeparatum abſque adjumento, conſpici queat. Quod ad diſtributionem, non tantum gulæ & colli quosdam muſculos ſed & pectoris, quinimo & ventris, tam exteriora, quam interiora organa perambulat. Qui jam ſequuntur nervi, ſub paris noni vagive *g.* claſſe omnes comprehenduntur; quamquam duodecim, quindecim, imo & viginti ſæpius ex Medullæ lateribus ut & fibruloſa cauda, paulo infra auditorium par, diſtincte erumpentes inveniantur. Ex nominis ſignificatione, hujuſce paris diſtributio, Vaga ſcilicet, intelligitur. Primi ejus Nervi duræ robuſtæque, cæteri mollioris ſunt conſtitutionis. Poſteaquam innumera ſobolum, conjugationum, atque inoſculationum genera

nera exprompserunt, ab anteriore, quemadmodum intercostales à postica parte, pleraque duarum cavitatum viscera, suis ramificationibus ac tubulis, ditant.

Decimum Nervorum conjugium *h.* per excellentiam Spinale, inter sextam, aut septimam cervicis, imo primam dorsi vertebram, ex Spinalis Medullæ latere, cui in ascensu fibrulis valde tenuibus connectitur, originem petens, musculis cervicis suos impertit ramulos, ultimos vero, scapulæ Musculus excipit. Licet cum præcedentis & sequentis paris fibris, coalescere videatur, non tamen, nec in exitu per osseum foramen cum iis unitur; sed semper (quod in decocto capite levi labore perscrutatur) horum propagines à se invicem distinctæ manent.

Undecimam Nervorum classem *i.* complexam vocare, structuræ convenit. Oritur enim tubulis pluribus, tam latis & mollibus, quam teretibus & duris, qui in plexu uno, ubi deorsum tendere incipiunt, omnes continentur, ex medullæ caudæ medio corpore, postquam cum duodecimo socio & spinali ramo, inferiores vocis organi musculos visitavit, præcipuè (non quibusdam glandulis suos negans villosos plexus) linguæ basi inseritur.

Ultimi nervorum fasciculi *k.* tam intra cranium, quam Colli vertebras, priores ex longa Medulla, infra processum occipitis oriuntur, ita ut si ipsis nomen distinctionis ergo sit tribuendum, Occipitales nuncupandi erunt. Horum distributione gaudent, Cervicis atque Colli Musculi.

Hi sunt nervi, qui intra cranii ambitum oriri dicuntur; quorum numerum non perturbare, sed augere coactus sum; Quod nullam confusionis speciem præbet; tanta etenim auctorum, in hisce classibus enumerandis, est differentia & dissensio, ut de numero liberum sit disponere, modo ad distinctionem tendat.

Antequam Spinæ Medullam, nervosque spinales demonstrare pergam, cranii basin cum contentis, pro parte Meninge Crassa & mediâ tectam, exhibeo per

Fig. III. In qua ostenduntur A. dissecti cranii vestigia. B. Cristæ galli dorsum. C. Ossis cribriformis duæ partes. D. Meninges, cranii basin contegentes. E. Occipitis ossa ab hisce libera. F. Olfactoriorum nervorum abscissæ protuberantiæ mammillares. G. Nervi optici. H. Oculorum motorii. Inter hosce & primos præcedentes, sita est I. Glandula quædam pituitaria, melius sellæ nominanda, ejus enim medium occupat. Glandula hæc ex pluribus ejusdem generis partibus, quarum singulæ fibroso nexu cohærent involucro, conflata, superius excavata, sanguineorum vasorum reticulari plexu ornata, à cerebri velamentis portionem acquirit. Huic sine continuitate substantiæ supernè Infundibulum, K. infernè Lymphaticorum plurima capillamenta adhærent. Nervi Pathetici L. Gustatorii. M. Timidi. N. Auditorii. O. Vagi. P. Spinales. Q. Complexi. R. Occipitales, S. hic aliquantum, ob divaricationis visendæ modum, extracti. T. Foramen, Medullæ Spinalis exitui è cranio inserviens. Hæc de cerebri exterioribus: de interioribus verò phænomenis quæ sequuntur.

Tota Cerebri compages apte dividi potest, in Corticem, Medullam & Nervos. De quibus ut ordine agatur, inspiciendæ sunt figuræ,

Fig: 1.

Fig: 3.

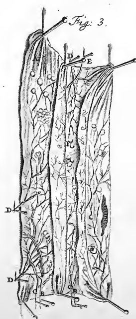

Fig: 2.

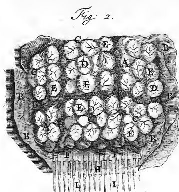
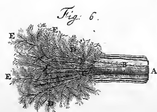

Fig: 6.

DECIMÆ
TABVLÆ.

Quarum prima, totam cerebri molem, una cum appenſis, imo Medullarem caudam exhibet. A. Avulſæ Meninges. B. Cerebri transverſim diſſecti portiuncula, in qua C. circumgyrationum, anfractuumque profundi Sulci, ut & D. Corticalis, E. Medullarisque differentia exſtat. Cerebrum Glandulam, aut ſi mavis, glanduloſam eſſe maſſam, ex corticis denudatione, patebit. Cortex hic qui omnes Cerebri partes, Spinalem etiam Medullam, ambit, innumerabilium Glandularum ſubcineritiarum eſt acervus. Hæ omnes licet tortuoſè videantur diſpoſitæ, tamen, racemorum ad inſtar; acervatim colliguntur, ordinesque rectos duos & interdum tres efformant. Figurâ, nec magnitudine unaquæque cum adjunctâ ſibi vicinâ convenit. Præ majore enim vel minore compreſſione, ovalis, rotunda, tubuloſa vel plana magis apparet: ex hiſce quædam ſunt Fibroſæ, aliæ Membranoſæ aut Veſiculoſæ, omnes Vaſorum Sanguineorum capillamentis obvolvuntur, perforantur & cum cæteris, ſuis vicinis, majuſculis ramis ſanguiferis appenduntur. Hujus ſtructuræ corpora, etiam inter Medullæ varias partes atque interſtitiola, inveniuntur tubuloſa. Ultima harum glandularum ſeries continua eſt, multiplicibus pellucidis fibrulis, aut tubulis, qui omnes faſcium modo, tam nerveis, quam ſanguiferis vinculis mutuo cohærentes, vario ductu & flexu, ſinguli ad ſingulas glandularum claſſes deferuntur. Albicans hoc cerebri corpus, Medullæ nomen ſibi vendicat. Hujus plurimi tubuli, circa Cerebri baſis medium, vel oblongæ Medullæ, Cerebellique fundum convenientes, Nervorum genus, corpora teretia, tenſilia, ſive minimorum ſuæ ſtirpis tubulorum faſciculos producunt. Ita ut Medullæ producti tubuli poſtquam Meningibus circumducti ſunt, Nervorum nomen ſuſcipiant. Medullæ tubuli interius arctius complicati, corpus efformant calloſum. Quæ huc uſque de prædictarum Glandularum & Tubulorum facie atque ſtructura dixi, in cocto Cerebro opticis vitris deteguntur: ut demonſtrat

Fig. II. A. Cerebri cocti portio. B. Meninges tres cerebrum obvolventes, ſeparatæ. C. Vaſa Sanguinea. D. Eorundem Capillares diſtributiones & reticulares plexus. E. Glandularum corticalium variæ ſeries. F. Tubulorum hiſce convenientium faſciculi, Medullam conſtituentes. G. Faſciculorum lobi, ſive ſeparationes & racemi, qui variis angulis intorquentur, incurvantur atque diverſimodè diſponuntur. H. Tubuli complicati & ex iis producti. I. Nervi. Cerebri moles hic aperta, Ventriculo ſive cavitate ſuperius (vide Fig. I.) F. lata & quo magis ad Occipitis regionem properat G. anguſtiore gaudet. Concavum hoc ſpatium, vel Cerebri diſtantia hæc, Calloſi corporis H. fulcimento ſuſtentatur; Cerebrique portione tenui, cum appenſis atque protenſis velaminibus ſepti inſtar, Fornice I. nempe, diſtinguitur. Hujus Crura K. inter Striata corpora ſive Medullæ partes L, ex minus flaccidulis & magis membranoſis tubulis conflata, deſcendunt. Supra innui Cerebri Medullam varios educere proceſſus. Transverſum habet unum M. prædicta corpora connectentem, quæ ejuſdem ſunt ſtructuræ, cum protuberantiis Medullaribus ſequentibus. Quarum primæ N. Thalami nervorum opticorum, ſecundæ Natiformes O, tertiæ P. ſecundarum appendices, vaſorum compreſſura aliquantulum ſeparatæ, Teſtes vocitantur; harum protuberantiarum variè figuratarum tubuli, cum thalamorum imo ductu, ubi invicem aſſociati, verſus annulos & medullam deducuntur. Hiſce ſupernè adjacet Q. Pinealis protuberantia; Corpuſculum ſubdurum, multis medulloſis productionibus oblongæ Medullæ Lateralibus proceſſibus, quos auget & cum quorum Tubulis eandem tenet viam, adnatum & continuum: inter haſce prominentias, Sinus ventriculum reſpiciens invenitur, Pinealem eminentiam glandiformem à cæteris ſuis vicinis diſtinguens. Huic ſuperſternitur, ſed hic parum è ſitu debito remotus R. Plexus choroides, utriuſque generis ſanguineorum vaſorum, nervorum, plurium Lympha-

ticorum, Glandularum, atque Membranacearum expanſionum, Ventriculi parietibus, præcipuè thalamis, ſtriatiſque corporibus, villoſis fimbriis adhærentium, tortuoſa contextura. Hujus unius alæ anatomen, ut ſeſe opticis adminiculis tractanda præbuit, oſtenditur, in

Fig. III. A. Membranacea involucra vaſorum faſciculos inveſtientia, ſeparata. B. Arteriarum, C. Venarumque gypſo & ipſo ſanguine repletarum ramuſculi & plexus. D. Lymphaticorum rami, ut fieri potuit flatu diſtenti. E. Tubuli Nervoſi. F. Glandulæ præter ordinem hiſce interſitæ, quarum aliæ duriores & fibroſæ, aliæ veſiculoſæ & flaccidæ magis reperiuntur à teſtiformibus protuberantiis (vide Fig. I.) Proceſſus emittuntur duo S. è quorum commiſſura T. quæ in medio eſt, Nervorum Patheticorum V. quemadmodum ex Spinali Medulla inferius W. Spinalium exortus, in utroque latere, obſervatu dignus eſt. Hi Proceſſus, ubi una Cerebellum X. hic diviſum, attigere, ſinguli ſuos Medullarium Tubulorum faſces Y. Ramuſculorum inſtar exfoliatorum Z. diſpergunt. Sub Cerebello, oblongæ Medullæ cauda, cui foveola quædam impreſſa, atque Spinæ Medullæ initium latitat. In Medullæ hoc extenſo corpore notanda ſunt, ejus involucra, *a. b. c.* hic diſſecta & expanſa. Figuram, longitudinem, latitudinem atque Craſſitiem pro Vertebrarum capacitate & Nerveorum manipulorum majore, ut circa Brachia & Crura, vel minore, ut circa Dorſi medium, copia, atque exitu, ad ſingulas partes ſortitur. Satis conſpicua ejus juxta longitudinem diviſio eſt, ſed tamen ita, ut ab alterutro latere cohærentes Tubuli dimittantur, ut liquet in

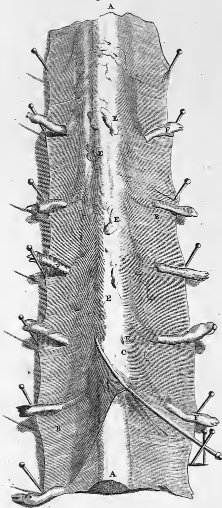
Fig. IV. A. Spinæ Medullæ transverſim diſſectæ portiuncula. B. Diviſio intermedia C. Tubulorum connexiones ex memoratæ Medullæ Spinæ utraque parte exteriore D. diverſimodè colligati & aſſociati Tubulorum manipuli, qui poſtquam Vertebrarum, huic exitui deſtinata foramina, tranſiere, in nodos ſive globoſos plexus coëunt. Manipuli hi 30. quorum quidam inſigni multitudine, quidam unico ſocio ſpectabili, ſub Nervorum Spinalium nomine erumpunt, in claſſes dividuntur tres. Horum ſeptem primi (Fig. I.) 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. Collo, ſequentes duodecim 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. Dorſo, horum vicini ſex, 20. 21. 22. 23. 24. 25. Lumbis, ultimique quinque, 26. 27. 28. 29. 30. Sacro oſſi exitum ſuum debent. Egrediendi modus colligi poteſt, ex

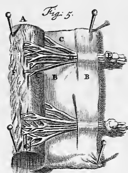
Fig. V. A. Medullæ Spinalis circa tertiam dorſi vertebram exciſa portio. B. Velamina expanſa. C. Tubuli ab utraque parte deſcendentes. D. Horum contiguitas, & extra Vertebram E. nodoſus plexus. Fiſſuræ F. & Vaſorum G. veſtigia. Poſt egreſſum è Vertebris, ſinguli propagines edunt & ad ſibi viciniores partes abeuntes, Capillaribus ac Villoſis ſuis productionibus, tandem viſum aufugiunt & indefinite dividuntur. Nervi ſtructura per opticum inſtrumentum depicta, demonſtratur in

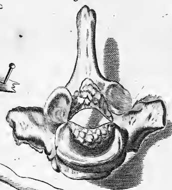
Fig. VI. A. Nervi propago è Collo diſſecta. B. Sanguifera vaſa. C. Tubulorum ſeparati faſciculi. D. Tubuli lateralibus fibrulis cohærentes. E. Tubulorum villoſæ extremitates, prout delineari potuerunt. Totus Medullæ Spinalis tractus, Vertebrarum, ut & Oſſis ſacri interioribus parietibus circumſeptus, valido & pinguedine glandulisque præſertim poſterius referto, incraſſatoque perioſtio & ligamentorum expanſione membranacea, involucri inſtar adventitii quarti, obvelatur. Ab hoc quoque Spinæ involucro Nervi membranacea filamenta devehunt; unde quo magis hujuſce participes ſunt & ad Brachia vel Sacrum os feſtinant, duriores, robuſtioresque evadunt. Divulſa hujus velaminis pars repræſentatur in

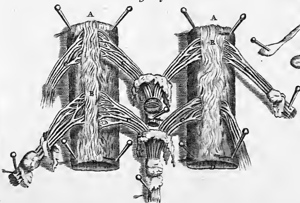
Fig. VII. A. Spinæ Medullæ pars poſtica, Spinas reſpiciens, ſuis incluſa B. velamentis propriis. C. Supramemorati velaminis adventitii lamina, ſtylo elevata. Huic inhærent E. Pinguedinis ſacculi, hiſque glandulæ. F. Erumpentes nervorum coagmentationes. Viſo Cerebro, Medullari Proceſſu, Nervorumque inferiore ſyrmamate, quaſdam eorum ſoboles ſuperiores & quidem primo opticas, proponam. Ab oculis itaque faciei deſcriptionem inchoare præſtabit. Oculi partes tam exteriores, quam interiores, reſervatis oſſeis, delineantur, in Figuris

VNDE-

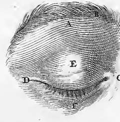

Fig: 7
A
E
F
B
C
A

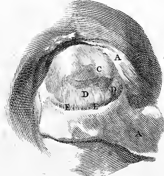

Fig: 5.
A
C
B
F
D

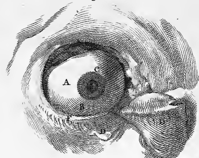

Fig: 8.

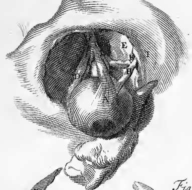

Fig: 4.
A
B

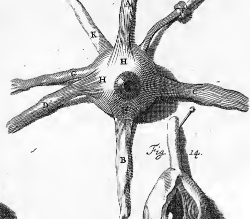

Fig. 10. E B H I D C A F

Fig. 11. E B D A

Fig. 12. A A

Fig. 14.

Fig. 15.

Fig. 16. C A

Fig. 21. B A

Fig. 17. D

Fig. 18. A B C

Fig. 19.

Fig. 20. C A

Fig. 13. A B C C B B C A

Fig. 5. A A C C B D E D E G G H H H K K

Fig. 4. A B C

Fig. 22. A B C

Fig. 23. A B

Fig. 24. A B

V N D E C I M Æ

T A B V L Æ.

Exteriores partes in Figuris I. & II. demonstratæ, sunt A. Supercilia, Crines variâ insertione B. circuitum oculi extremum semicirculari arcu à Naso C. usque ad encanthum minorem D. obambulantes. E. Palpebra superior, F. & inferior. G. Glandulæ, quarum una hic visibilis H. Præter toti corpori communia involucra, Palpebræ, ex Crinibus, Cartilagineo arcu, sive Ciliis, Musculis, Glandulis & Vasculis hisce propriis, conflatæ sunt. Crines superioris, superius, inferioris Palpebræ, inferius incurvati, cartilagineo Membranis articulato arcu, inseruntur. Crines hi vicinas habent Glandulas minores, cum majoribus, præsertim superiore, associatas. Ex hisce & prædicta ad Palpebrarum ora extima emittuntur vascula quædam instar Lymphaticorum. Glandula hæc superior, oculi dorso incumbens, ex pluribus racematim colligatis glandulis, uno Membranaceo involucro circumvestitis, ab encantho minore, totum fere oculi superius hemisphærium contegit, ut in

Fig. III. Ubi A. Cutis cum annexis avulsa. B. Oculi ossea orbita pinguedine & musculorum dissectis fibrulis tecta. C. Glandula superior. D. Ejusdem ductus proprii. Glandulæ, propria circumscriptione gaudentes, hisce interpositæ E. Musculos palpebræ habent (Fig. IV.) tres: primus A. rectus, à Membranaceo involucro osseam oculi orbitam obducente, ubi Nervum opticum obvolvit, originem accipiens, Palpebræ margini lato expansoque tendine inseritur. Sequentes duo semicirculares sunt, ab involucri Nasi superiore, lateralique parte, usque ad encanthum minorem extensi, unus B. superior, alter C. inferior est, ambo circulum ovalem efformantes. Horum tendines circa exortum uniti quasi apparent. Secunda, majorem oculi angulum replens glandula, lacrymalis nuncupatur. (Fig. I. H.) Dura hæc & vasculis solidioribus instructa, quæ inter palpebrarum tunicas excurrunt, aut meatibus, Naso propriis, suas impertiunt propagines. Ut quæ de Glandulis, Vasculisque hisce destinatis, dixi, melius intelligantur, inspiciatur

Fig. V. In qua naturali magnitudine adauctâ, quædam per microscopium, quædam ad hanc normam, & proportionem depicta proponuntur. A. Cutis cum annexis remota. B. Glandula superior: C. minores ex quibus hæc conflatur. Ductus proprii, eorumque orificia. D. Glandulæ hisce interfitæ E. Cilii cartilagineus arcus F. Membranis G. articulatus. Ciliorum crines superius incurvati H. Glans lacrymalis I. Nasi officula fracta, partim sepofita K. Ductus nasum L. & Palpebram versus M. tendentes. Sepositis Palpebris & prima Ophthalmographiæ parte, procedendum erit ad

Fig. VI. Comprehendit hæc A. Oculi tunicarum adspectum exteriorem, Tunicam B. corneam, cum Pupilla. C. Circumjacentes partes sunt: D. abscissæ Palpebræ. E. Osseæ orbitæ pars superior, F. inferior. Priusquam de Tunicis agam, oculi Musculos exhibebo. Horum quatuor recti, duo obliqui vocantur. Recti sunt (vide Fig. VII. & VIII.) A. superior Attollens, B. inferior Deprimens. C. Lateralis, è minoris anguli regione Abducens. D. Lateralis, è regione Nasi sive majore Adducens. Omnes hi à Tunica, E. Oculum investiente, ubi Nervus opticus oculum ingreditur F. eundem habent exortum & ab exortu Processum, ad Corneæ tunicæ extimam expansionem. Lati tenuesque eorum tendines, hic separati, ad Corneæ circumscriptionem invicem membranæ instar associantur. Primus obliquorum G. quem Amatorii nomine designabimus, inter duos deprimentem nempe, & adducentem musculos, à minoris anguli velamine ascendens, superius Corneæ ex Iridis regione, utplurimum inseritur; hoc vero in subjecto, prædictos exterius obreptabat. Secundus H. Trochlearis, ortum ducens cum primis quatuor, situm habet triangularem: recto enim ductu ad oculi angulum majorem I. procedens, huic, ope Trochlearis organi K. circularis musculi, Cujus tendo nasi ossis integumento affixus est, alligatur; Musculoque hoc perforato, ad quinti usque insertionem L. progreditur.

Horum sex Musculorum interstitia, adipe glandulisque pluribus implentur. Separatos hosce & explicatos extra osseam oculi foveam, ostendit

Fig. IX. A. Musculus attollens, B. deprimens, C. abducens, D. adducens. E. Trochlearis. F. Trochlea, sive circularis. G. Amatorius. Horum, in modum membranæ expansus, tendo H. I. Pupilla sive pellucida tunicarum circumferentia. K. Nervus Opticus, ut sese à postica parte exhibent, conspici potest in

Fig. X. A. Musculus Attollens, B. Deprimens, C. Abducens, D. Adducens. E. Amatorius. F. Trochlearis. G. Circularis sive Trochlea. H. Nervus Opticus. I. Oculi globus: hujus Membranæ, præter Adnatam A, (vide Fig. XI.) è Cranii periostii & Musculorum tendinosa expansione efformatam, reticulariter unitam ossique proximam, tres sunt à Cerebri involucris derivatæ. Prima B. Cornea est variis ejusdem ut & sequentium Tunicarum subdivisionibus non necessariis, una enim & continua quæque est membrana, sepositis, hanc describere pergam. Hujus anterior pars C. nullo membranaceo velamine vel tendine obducta, pellucida; posterior D. priore crassior & sequenti Membrana nigricante, ab interno latere & prædictâ Adnatâ externè obductâ, opaca est. E. Nervus opticus. Secunda, (vide Fig. XII.) aperta priore A. cui firmiter adhæret, è villoso nervearum fibrularum apparatu conflata, est B. Uvea. Uberrimè per hanc, præsertim posterius, vascula sanguifera sparguntur. Anterius transparens, duplicata, Crystallinumque humorem vestiens, in medio perforata, mollis & mobilis est. Ejus limbus sive circulus anterior variè, ex variis efformatis musculis coloratus apparens, C. Iris dicitur; Organum quod Ciliarium processuum nomine denotatur, constat ex minutissimis musculorum fasciculis subalbidis, numerum octogenarium excurrentibus, ligamento cuidam ex totidem nigricantibus exstructo, alligatis. Harum utriusque ordinis fibrarum quædam, ligamenti latitudinis margines ambos tangunt, quædam ad medium pertingunt, ut videre est in

H Fig.

Fig. XIII. A. Ligamentum ciliare, constans ex Fibris latitudinem ejus percurrentibus, B. & ad dimidium finientibus C. hisce interseruntur lymphæductus plurimi. Musculosa hæc contextura cum tota Uvea membrana mobilis est. Ubi Cristallini humoris limbum, ut & Retinæ expansionem tangit, nigra plane est. Tertia quæ sequitur,

Fig. XIV. & XV. Retina est A. separatis corneâ, atque uveâ, extenditur ad Cristallini humoris inferiorem marginem, laxa, molliuscula & ex flaccidulis staminibus conflata. Hisce tamen plures, quam præcedentibus Membranis nervosæ quædam soboles intertexuntur, quarum villosi fines Membranam, humorem Vitreum cingentem, tangunt. Iridi nervisque Opticis adhærens, cum prædictis hoc commune habet Membranis, quod quo magis anterius expanditur, extenuetur. Ut sese visui offerunt Tunicæ hæ, humoribus exemptis, demonstratur in

Fig. XVI. Tunicæ oculi tres, à parte laterali depictæ, invicem A. cohærentes, instar unius laminæ. B. Pupillæ pars. C. Nervus opticus abscissus. Prædictarum unitarum tunicarum interna facies, anterius respiciens, comprehenditur in delineatione

Fig. XVII. A. Pupilla. B. Iridis vestigia, cum annexis C. Fibrulis Musculosis. D. Tunicæ tres; Harum partes posteriores, Nervum opticum versus progredientes, ostendit

Fig. XVIII. A. Nervi optici portio. B. Tunicæ coagmentatæ, quarum ultima mucosa apparet C. in hisce, ut & sequentibus propriis Tunicis, Oculi humores itidem tres continentur. Aqueus, Crystallinus & Vitreus. Horum primus distinctum circuitum & fixum locum non habet, licet anterius sub Corneâ abundet; imo hanc distendat, globulique formam præ se ferat, posterius excavata quasi & perforata appareat; oculi enim latera & fundum petit. Sequentium duorum aspectus, cum adhærentibus fibrulis, exhibet ab anticâ,

Fig. XIX. Et à postica parte,

Fig. XX. A. Humor cristallinus, Fibrarum Musculosarum ligamento inhærentium, disruptæ portiones. B. Humor vitreus C. hic, quia in plano depictus, subsidens & à naturali convexitate reclinans. Secundus, Pellucidus, Splendens & Duriusculus humor, sive Lens Crystallina,

Fig. XXI. Ab anteriore, A. & B. à laterali parte delineatus hyperbolicâ, quamquam depressâ, gaudet figurâ. In hoc humore ubi ejus Tunicæ subtilissimæ gelatinæ instar, sunt separatæ, quædam apparent striæ, quæ, si ad duritiem concoquitur hic humor, lamellas fingunt Membranaceas. Tertius humorum oculo propriorum, Vitreus est.

Fig. XXII. A. Globulus exterius concavitate B. donatus, cui inhærebat Crystallini humoris pars posterior. Involucro vestitur, arte vix separabili, ac tenuissimo. C. In diu defunctorum oculis ejus superior pars, Crystallinæ alligata, levi negotio ostenditur.

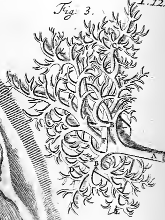
Interdum optimè sese offerunt lentis cristallinæ & prædicti humoris tunicæ, ubi oculo aëri exposito, humores subsidere incipiunt, ut factum fuit ante delineationem hanc.

Fig. XXIII. & XXIV. Prima hæc utramque Crystallinæ lentis Tunicæ partem A. Araneam nempè & B. alteram exprimit. Secunda vitrei humoris A. Pellucidam & B. alteram duriorem portionem designat. Visus organis, Auditus connectam; quod, ob loci opportunitatem, fit in

DVO-

Fig: 4.

Fig: 3.

F.M.P.

Fig: 2.

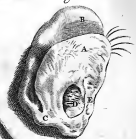
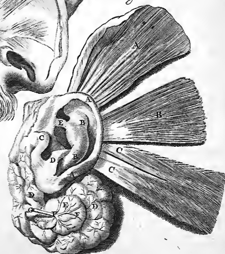

Fig: 5.

Fig: 1.

DVODECIMA
TABVLA.

Figura I. Auris exterioris (ſtructuram enim ejus interiorem circa Petroſi oſſis delineationem commonſtrabo) extimus margo A. Helix, huic oppoſitus B. Antihelix, cavitas intermedia C. Concha, ea quæ meatum auditorium reſpicit, D. Alvearium, Proceſſus temporali è regione ſitus E. Hircus vocatur. Unius cartilagineæ partis variæ partium denominationes. Totum hoc organum, tenſili, validâ ac nervosâ obducitur membranâ. Carneis fibris, præſertim inferius, integumentis corpori communibus, interius, Petroſo oſſi, interventu membranæ ligamenti inſtar huic circumducti, affigitur. Muſculi, licet eorum numerus admodnm variet, ut plurimum huic parti quinque propriè deſtinati inveniuntur. Primus A. Temporali muſculo ſuperpoſitus, Superior dicitur, ortum variâ circumſcriptione ab involucri muſculi frontis aſperitatibus, ſive emiſſis fibris, ducens, circa Antihelicis fundum poſteriorem, tendinem expanſum auri connectit. Sequentes duo B. Poſteriores, ſupra Mamillarem oſſeum proceſſum Pericranii filamentis, carnoſis fibris adhærentes & juxta ſe procedentes, auris lateralem & poſticam elatioremque partem lato, ſed tenui & plano tendine adeunt. Reliqui tres interdum deſunt; interdum unum, interdum Bicaudalem muſculum, ut hic, C. imo & Tricaudalem extruunt. Muſculi hi verè Intricatorum nomen merentur; lato enim exortu, ab ipſo oſſei tuberculi mamillaris laterali integumento erumpentes, intricatè & angulosis fibrarum faſciis, uſque ad tendinoſam partem pergentes, auri inferius, poſteriusque committuntur. Auris abſciſſæ poſterior facies ſpectatur in

Fig. II. A. Cutis cum annexis. B. Auris pars ſuperior, C. inferior. D. Meatus auditorius. E. Cartilaginis craſſities. Aurem, præter ſuperiorem ejus partem, circumambulant plurimæ Glandulæ, Parotides dictæ. (vide Fig. I.) D. Racematim cohærentes, hic parum è ſitu ordinario remotæ & ab involucris liberæ; ut in conſpectum veniat Glandula majuſcula E, è qua productiones, ſive ramificationes F. emergunt, conſtituentes præcipuè G. Salivarem ductum exteriorem; qui antrorſum, Buccinatorem muſculum à latere præteriens, amplo ſatis orificio in genæ partem inferiorem, è maxillæ inferioris poſtici dentis regione aperitur. Prædictæ Glandulæ ſummam habent cum vicinis, tam maxillarum, quam faucium communionem, ex quibus etiam plurimi ſalivares ductus, vario circuitu & in os aperturâ progrediuntur. Ductus hi, quamquam valvulis donentur; attamen cerâ impleri poſſunt, ut oſtendit

Fig. III. A. Ductûs Salivaris truncus à Genæ muſculis & integumentis abſciſſus. Divaricationes è Glandulis Parotidibus ſeparatæ B. è Maxillaribus C. ſuperioribus, D. inferioribus, E. Faucium diſrupti trunci. Ramuſculi ab interioribus & remotioribus Glandulis proſilientes cerâ non repleti F. Auris & Parotidum connexio cum capite, exhibetur in

Fig. IV. Sub ſignis 1, ut etiam Palpebræ Muſculorum ſitum ſub 2. Figura hæc, Faciem & quoſdam ei contiguos muſculos comprehendit. Glabræ faciei pars antica ſuperior, Frons, muſculis fruitur duobus, quorum exortus circa Suturæ coronalis circumſcriptionem & ulterius ſæpè eſt; qui lineis rectis, pauliſper accreſcentibus cum multiplici membranarum interventu, deorſum tendentes, cuti ſuperciliiſque radiorum inſtar inſeruntur. Infra frontis medium, Naſus eſt, cujus exteriores partes, Dorſum, Spina, Globulus & Laterales, alæ, inferior, Columna vocatur; quod, ut & Septum, obiter hic noto & in Tab. XIII. demonſtrabo. Muſculorum Naſus habet interdum paria quatuor, raro plura, ſæpius pauciora. Primum, naſi alas extendens Circulare A. à Maxillæ oſſe, circa tertium Labii muſculum oritur alamque adit exteriorem; ita ut ex parte etiam ſuperiori Labio inſeratur. Secundum B. Triangulare par, acuto initio à frontis Sutura progreſſum, naſi Spinæ aliſque implantatur.

Conſtringentium primum C. exile, ab alæ radice incipiens, oblique aliis affigitur.

Alterum, ab oſſis naſi parte extima proſiliens validâ membranaceâque ſtructurâ, alæ, ſub naſi tunicæ velamine reptans, inſeritur. Ex quintuplici Cartilaginum appoſitione, inferioris naſi facies compoſita eſt; quæ omnes uno Cartilaginis variè diviſæ nomine, intelligi poſſunt. Superiores duæ, Naſi oſſibus adhærentes, mediam tertiam ſive Septum & Laterales duas, Alas admittunt. Omnes hæ Cartilagines, Membranaceo involucro inveſtiuntur. Naſi tunicam & ſtructuram interiorem, utpote de qua plurima notatu digna inveniuntur, conſpiciendam dabo in Tab. XIV. Præcedentibus, Buccarum Labiorumque muſculos annectere oportebit, qui in Quarta Membranulis adhuc parum involuti, in Quinta vero Figura, ſeparati magis viſuntur.

Buccæ, Labioque inferiori, imo vero toti ferè Faciei inferiori ac laterali communis eſt, Muſculus quadratus, hic ſeparatus & in ſequentibus delineatus, vide Tab. XVIII. ſub ſigno 1, à poſtica Colli parte, Scapulâ, Sterno, Claviculis atque interdum primis Coſtis originem ſumens, Mentum parteſque ſtatim nominatas, invicem conjungit & movet. Sequitur hunc Buccinator, potius Buccinatores (vide Fig. IV. & V.) A. circulares namque Fibræ, B. ut & rectæ C. hic avulſæ tam exortu, quam inſertione atque involucro differentes, Muſculum conſtituunt particularem; Cuti oriſque Glandulis ut & Tunicæ, fibrularum aſperitate connectitur; à ſuperiore ad inferiorem Gingivam & vice verſa Circulares ducuntur fibræ: Rectæ verò à quarto ſuperioris Maxillæ oſſe, imo ulterius ab ipſo Naſo originem petunt & ſi quis Muſculorum plurimorum inventioni & diviſioni addictus ſit, hic campum inveniet ſpatioſiſſimum. Labiorum Muſculorum numerus varius, ut plurimum verò, ſextuplex eſt.

Primns D. ab Oſſis maxillæ ſuperioris margine incipit, Labioqne inſeritur ſuperiori.

Secundus E. ab eadem ſede, anterius paululum, Tenuis & nonnunquam latior erumpens, quàm hic exhibetur, non tantum ſuperius Labium, verum etiam inferioris angulum occupat.

Tertius F. ab Osse Jugali teres exiens, Genas obliquè perambulans, parti Labii laterali connectitur.

Quartus G. ab inferioris Maxillæ imo margine productus, obliquè attenuatus, inferiori Labio lateraliter implantatur.

Quintus Mentalis nomine indigitatus, H. planè Membraneus existit; ex medio Mento, fibris rectis, in Labium inferius inseritur.

Sextus Musculus, vel si mavis, Musculorum contortorum fasciculus, I. circulari ambitu totum os obambulat, multis tendinosis interstitiis ornatus, quæ mutuo juncta, unum quasi efformant Musculum.

Superius Labium, Membranaceo vinculo (vide Fig. I. Tab. XIII. sub litt. M.) ipsi Gingivæ involucri medio, eodemque Nasi fundo annectitur.

Inferiori Maxillæ Musculorum paria quinque, interdum sex, attribuenda sunt.

Primum hic apparens, in Fig. I. & II. K. (omnia etenim hac in Tabula commodè explicari atque demonstrari non potuerunt) Temporale; cujus exortus circularis è temporum regione est, Pericranio obductum infra Jugale os descendens, sensimque attenuatum in Tendinem brevem atque validissimum, Maxillæ inferioris acuto Processui inseritur. Musculus hic levissimo negotio in varios, atque multiplices secundum longitudinem, id est, à circumscriptione M. ad Tendinum punctum N. vergentes, findi potest. Secundum latitudinem in duos sive Biventralem, non solum respectu intermediæ tendinosæ Membranæ, sed & carnearum fibrarum apparentiæ dividendus est. Horum enim tendinosæ & motrices fibræ Membranoso septo ab invicem distinguuntur. Aliis forsitan & non absque ratione, magis arridebit, divisionem Membranaceam hanc Musculi biventralem appellare structuram.

Secundus Musculus O. in Fig. I. in situ naturali, in secunda verò remotus, Masseter est; variis principiis quibusdam carneis ab Ossis Jugalis margine, quibusdam tendineis à Maxillæ superioris ossis primi ima parte procedens, inferioris Maxillæ extimo lateri & imo margini inseritur. Ita ut licet variè ductis Fibris, unde varius motus, connectatur, pro duobus, aut pro ratione divisionum, pro pluribus, sit habendus musculis.

Tertium par P. Alare externum interdum duplex est horumque Musculorum numerum ad sextenum auget. Partim lato carnosoque initio ab Alari processu externo, partim ab Osse Sphænoide productum, Maxillæ inferioris internæ sedi ac Cervici alligatur.

Quarta hujus organis Musculorum conjugatio Q. Alaris interna, ab interna Sphænoidis Processus ala tendinoso capite exsiliens, validissimi, sed & brevis Tendinis interventu, internæ posticæque Maxillæ parti affigitur.

Quintum conjugium quod in Tab. XV. Fig. I. denotatur Digastricum est A. à postica Mammiformis Processus parte B. oboriens, in medio Tendine gaudet C. Tereti, Mentique involucri asperitati carnosum alligatur. Antequam de partibus in ore contentis hisceque annexis agam, Nasi partes exteriores, interioribus ad Tab. XV. reservatis, designabo.

DECI-

Fig. 2.

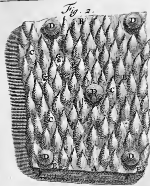

Fig. 5.

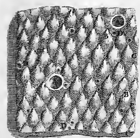

Fig. 6.

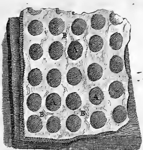

Fig. 7

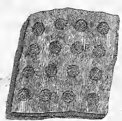

Fig. 4.

Fig. 3.

Fig. 1.

Fig. 8.

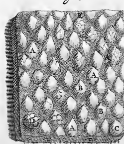

Fig. 9.

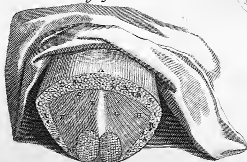
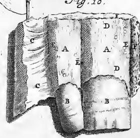

Fig. 10.

DECIMÆ TERTIÆ
T A B V L Æ,

Figura prima, exhibet Nasi A. Dorsum, B. Spinam, C. Globum, D. Columnam, E. Alas. Præcisis Labiis F. oreque aperto, in conspectum veniunt organa, quæ in & circa ejus ambitum locantur & quidem primo, Lingua G. cujus numerus simplex, figura oblonga, à radice in conum quasi extensa, in medio sulcata plicataque, magnitudo pro oris capacitate & motus exigentia est. Hyoidis ossi, Laryngi, plurimisque aliis Gulæ partibus lateralibus, inferioribusque alligatur. Specifico involucrorum apparatu obducitur, ut Microscopio observatum & in

Fig. II. delineatum. Ab apice enim A. radicem versus B. dentalis quædam formæ corpora C. Unguium instar aut Cartilaginis dura, unde Ungulas hæcce nominabo, per stratam Membranam erecta conspiciuntur: hisce interponuntur quædam ejusdem structuræ bicipitia corpora (vide Fig. III.) duobus hisce generibus interponuntur atque non rarò superponuntur Vesiculosi, Pyriformes & Pellucidi (Fig. II.) D. globuli. Ungulæ hæ ex multiplici (vide Fig. IV.) fibrosarum Lamellarum A. appositione componuntur, quarum medium B. Medullare & pervium est. Globuli autem, vesicæ similes, cavi sunt. Duplex hoc genus, Membranâ satis validâ, ac tensili (Fig. II.) E. circumvestitur atque à lateribus huic alligatur. Membrana hæc, inferius Villosis staminibus F. Membranæ instar alterius fulcitur; cujus substantia prædictis corporibus perforatur & non, nisi ubi hæc desunt, sub Membrana hac prima invenitur. In quibusdam horum interstitiis, concavitates quædam G. quarum fundus valde porosus est, deteguntur. Horum corporum aspectus posterior demonstratur in

Fig. V. A. Disrupti & fracti globuli. Ungularum asperitates B. Villosum Membranaceumque tegmen. C. Porosæ aperturæ D. Avulsis hisce tegminibus prodit (Fig. VI.) retis instar stratum quoddam tegmen, cujus intricatus admodum & varius fibrarum est ductus, ut de ordine nil certi constitui queat; in crudis enim Glutinosum, in coctis vero Linguis, Tensile; superior pars, sive Lamella albescens, tenuior, inferior vero crassa & tenax magis (vide Fig. VII.) observatur, foramentis ungularum numero respondentibus donatum. A. Plurima hic etiam vascula repentia & ad Linguæ superficiem excurrentia B. deteguntur. Foraminulorum horum margines, Fibrillis & Vasculis, tam sui, quam ungularum disruptarum generis, exasperantur. Hujus tegminis structura etiam in oris ambitu, ubivis & imprimis in Palato invenitur. Sub reticulari hoc velamine, Papillares A. Nervei plexus & Glandulæ quædam reconditi B. sunt (Fig. VIII.) quorum capita, cum supranominato Ungularum Medulloso medio, inseparabile habent commercium: Ita ut Ungulæ hæ, cornulorum ad instar Papillaria hæcce corpora, in modum stratæ Membranæ, tegant. Papillæ hæ fibris Linguæ carnosis multis in locis annectuntur; harum aliæ majusculæ C. aliæ minusculæ D. aliæ turmatim E. aliæ à se invicem distantes & variæ figuræ comperiuntur. Circa hasce plurimæ Glandulæ F. sunt situatæ, quibus reticularis tegminis vascula adhærent. Eadem hæc organa, sed grandiori formâ ex Labiorum Genarumque involucris prosiliunt. Papillari Glandosoque huic tegmini ac texturæ proximi sunt, Linguæ musculi & quidem primo Recti, ab apice ad basin ac Gulæ Laryngisque involucra, totam superiorem Linguam, juxta longitudinem obvolventes (vide Fig. IX.) imo & perreptantes. Horum ordinibus A. interpositæ sunt plurimæ Glandulæ B. & Pinguedinosi ductus, quorum copia in tota linguæ structura, at verò in superiore, posticaque ejus parte maximè invenitur. Secundi Musculorum fasciculi, duorum sunt generum; primi à Linguæ suprema parte C. descendentes, basin D. suis Tendinibus petunt: alterum ejusdem generis agmen, E. à basi F. superficiem tendinoso suo fine adit. Tertius Musculorum ordo G. à medio latera versus H. ducitur & vice versa, ut præcedentes, Secundi hujus classis abeunt. Horum omnium Tendines, ipsis Linguæ involucris affixi tenentur. Circa Linguæ medium, variorum angulorum ac ductuum Fibræ tam Nerveæ quam Musculosæ inveniuntur, quarum fines obliquis quoque fasciis alligantur.

Musculi Linguæ dicati, ut & alia quædam ostenduntur atque in sequentis Tabulæ explicatione recensentur. Hac verò in Tabula demonstrantur Uvula, Tonsilla & Gingiva. Uvula (vide Fig. I.) H. Glandosum est corpus, supra Laryngem, è regione Narium, inter Tonsillam, I. Stiriæ instar subrotundæ à Palati Limbo posteriore L. dependens, involucris, ori & faucibus communibus, sed hoc loco incrassatis, contectum. Rarissimè Musculorum appartu ornatur, interdum ab Ossis Sphænoidis processus involucro ad hujus organi latera musculosæ fibrillæ dimittuntur. Interdumque totum ejus involucrum carneum apparet; quo aperto, Glandosa constructio, Fibris Membranosis ac Vasculis cohærens, quorum extremitates in ore inter Papillas supra descriptas hiant, detegitur. Tonsillæ I. (Fig. I.) sive Tonsilla dicitur, Glandulosus racemus supra Laryngem & ad latera Gulæ positus. Firmissimè hæ Glandulæ plurium Membranaceorum vinculorum ope invicem cohærent. Vasculis, quorum ostia in OEsophago aperta sunt, scatet, præcipuis utrimque in concavitate duobus, Limbo Sphincterico exterius coarctatis; cætera capillaria sunt. Gingiva (vide Fig. I.) K. (de Palato in sequentibus) caro est, Fibrosarum instar lamellarum juxta se positarum, dentes quodammodo circumambulans, eorumque inter cellulas osseas spatia &, ubi hi planè desunt, cellulas ipsas implens, ex continuata labiorum compressione dura; ejus adauctam per microscopium structuram proponit

Fig. X. A. Pars Gingivæ. B. Duo Dentes anteriores. C. Involucrum apertum, D. Fibrarum ductus. E. Glandulæ hisce interfitæ. F. Defracta Maxillæ superioris vestigia. Hisce visis, revertendum erit ad Linguæ dicatos Musculos, qui demonstrantur in

DECIMÆ QVARTÆ
TABVLÆ,

Figura I. Linguâ A. aciculâ B. elevatâ, ſeſe offerunt Muſculi, quorum numerus quintuplex eſt. Primus Styloglosſus, C. ab ejuſdem prænominis Proceſſus extimæ partis involucro, ſive Cartilaginea appendice teres exortus, Linguæ lateri, circa medium inſeritur. Secundus D. Baſiogloſſus, ex oſſis Hyoidis medio, etiam Linguæ juxta longitudinem medio variis radioſis fibrarum emiſſionibus affigitur. Tertius E. pro uno nequaquam habendus, Geneogloſſus, partim à medio Mento, F. partim ab Hyoidis oſſis fundo, G. proſiliens, medio Linguæ inferius committitur. Quartus H. Ceratogloſſus, ab Hyoidis oſſis cornu prognatus, interdum Linguæ lateri inſeritur, interdum circa radicem & nonnunquam ulterius ultra medium producitur. De Quinto huic organo inſerviente Muſculo, I. Myloglosſo, ab inferioris Maxillæ latere circa molares dentes incipiente, conſiderandum venit, eum non tantum Linguæ vinculo, (ligamentoſa membrana Linguam ab inferiore media parte Mento affigens) ſed & ipſi Linguæ immediate eſſe annexum. Unicus minime eſt; Membranacea enim diſtinctione eorum Tendines & exortus diviſi tenentur; licet unius Muſculi faciem præſeferant, dentium tamen molarium poſteriorum numero, horum numerus reſpondet. Linguæ ſubſternitur os Hyoideum, in parte ſexta deſcribendum, quod Muſculis gaudet paribus quinque & ſæpiſſime pluribus.

Primum par, K. Sternohyoideum, ab oſſis Sterni anteriore ſede lato ſatis principio exſurgit, Hyoidisque oſſis baſi annectitur. Muſculus hic, ut & ſeqnens, abſciſſus & tantum ad oſſis inſertionem viſibilis, in proxima Tabula integri demonſtrantur. Secundum par, L. Coracohyoideum, à Coracoideo proceſſu teres ac gracilis exortum, circa medium, ſub Maſtoideo muſculo in tendinem attenuato, poſtea carne donato, oſſis Hyoidis cornubus atque etiam nonnunquam à latere oſſis medio affigitur. Tertium par M. Styloceratohyoideum, à proceſſus Styliformis extima parte teres provectum, Hyoidis oſſis cornu ſupernè alligatur. Quartum ſodalitium N. Geneohyoideum, ab interno humilioreque Menti margine, amplo principio exſurgens, mediæ oſſis Hyoidis ſedi connectitur. Quintum conjugium, O. non Geneogloſſum, hoc enim ſpecificum & inter Linguæ muſculos numerandum, ſed ab hocce diverſo pro re nomine indigitandum, Anthereohyoideum vocabo: recto enim ductu à Menti medio internoque ambitu erumpens, oſſi Hyoideo alligatur. Non rarò plures, eodem loco, Muſculoſi faſciculi deteguntur; quorum quidam mento linguæque, alii hiſce atque Hyoideo oſſi communes ſunt. Hi vero, quia frequentes non ſunt, ſpecificum nomen non merentur. Sub Lingua & quidem maximè ad latera, plurimæ Glandulæ racematim cohærentes inveniuntur, ex quibus Vaſcula quædam ſeſe in oris ambitu exonerant. Inſignes verò ſunt maxillares Glandulæ, immediate intra inferiorem maxillam ſitæ viciniſque alligatæ, non ſemper eandem figuram ſervantes, ut plurimum verò à parte poſtica Mentum verſus attenuatæ, Muſculorum, ut & Laryngis interſtitia replent. Specifico gandent canali, qui, Muſculo perreptato Digaſtrico, inter Gingivam ad maxillæ medium è laterali Linguæ regione, Limbo circumſeptus, in os aperitur. Qua ſeſe facie vas, quod Salivare externum dicitur, à glandulis liberum & cerâ repletum exhibet, oſtendit

Fig. II. A. Surculi à Glandulis diſrupti. B. Ramuſculi majores. C. Ductus communis, D. hujus orificium, Limbo E. circumductum. F. Os inveſtientium involucrorum abſciſſa pars. Reſtat ut de Palato atque faucibus dicatur. Palatum (Fig. III.) A. concava oris pars ſuperior, Tunicâ veſtitur toti ori communi, ſed hoc loco Craſſiore, B. ac Glanduloſiore; Glandulæ hæ fibris carnoſis interſecantur poſteriusque adanctæ, cum vicinis tum Tonſillis, tum aliis communionem atque continuitatem habent. Tota hæc Tunica licet acu punctis ubique ferè ſit C. perforata, peculiare quoddam vas, per Oſſeum foramen, vel potius foramina, uti hic contigit, D. admittit. Ex Naſi ſepto duplex exoriens & poſt anteriores dentes uno, vel pluribus orificiis apertum, Membranâ remotâ E. conſpicitur. Meatum ab exteriore Naſo, fauces verſus oſtendit F. ſtylus huic immiſſus. Palati Tunicæ pars à parte poſtica per Microſcopium delineata, repræſentatur in

Fig. IV. A. Palati Tunica, B. Glandulæ per ejus corpus diſperſæ, C. Carnoſæ productiones, D. Vaſcula, verſus Os patentia, E. Fibroſæ Glandularum connexiones. Faucium nomen nil niſi anguſtiorem Gulæ locum deſignat, cujus circumjacentes partes aſperæ Arteriæ finis, Linguæ pars poſtica & ſuperius Uvula ſunt.

Reſtat ut Naſi ſtructuram interiorem eruam. Quod ſub explicatione Quintæ Figuræ commodè fieri poterit. Interius diviſus eſt Naſus, ope Septi A. in Sinus duos, B. eorum quisque in Naſi medio in duas itidem partes, quarum una Cribroſum verſus os, altera Gulam verſus poſt Palati Limbum poſteriorem aperitur. Tunicâ veſtitur C. toti ori atque partibus huic continuis, communi, hic Stylo D. elevatâ, innumeris ductibus pertuſâ. Circa Cribriforme os punctorum inſtar ſive foraminulorum apertorum perforata eſt. Circa Naſi poſticam, atque mediam partem verè Vaſculorum nomen ductus hi merentur. Quia verò Tunica hæc, ejuſdem ferè cum oris ſit ſtructuræ, delineandam non dedi. Reſpectu etenim craſſitiei, (tenuiores namque hic ſunt Sanguineorum, Nerveorumque multifariè uberrimèque emiſſorum ramificationes) tantum à prædicta differt. Monui circa primam hujus Tabulæ Figuram, Oſſis Hyoidis, ut & aliarum quarundam partium quoſdam Muſculos non eſſe oſtenſos, hoſce ideo conſpiciendos propono, in

DECI-

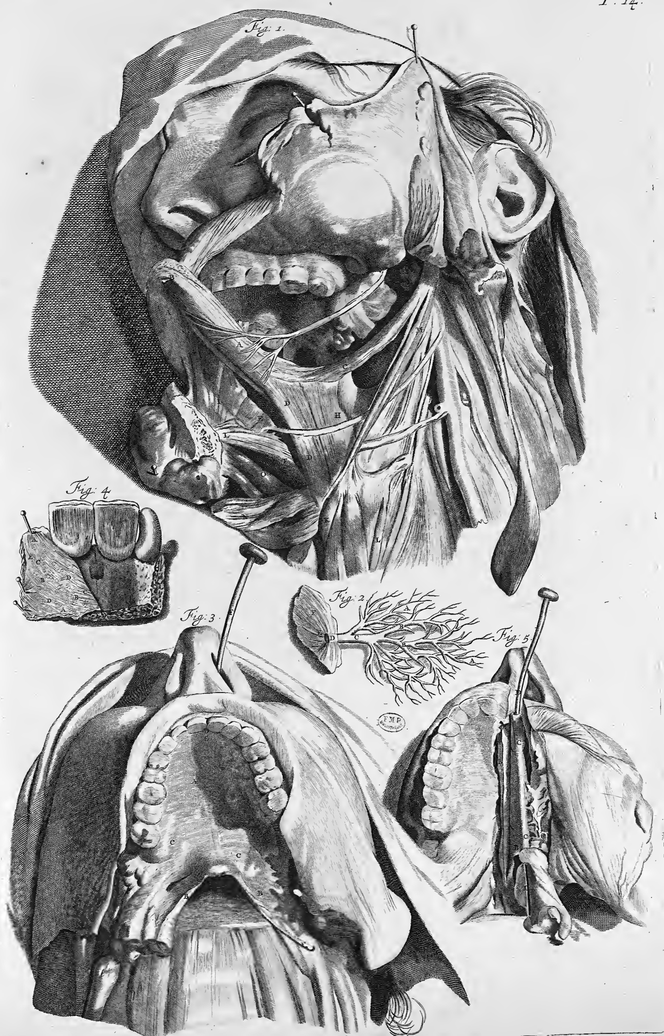

Fig: 1.
Fig: 2
Fig: 3.
Fig: 4
Fig: 5.

Fig. 1

Fig. 2

FMP BIBLIOTHEQUE

DECIMAQVINTA
TABVLA.

Figuræ primæ enodatio. A. Muſculus Digaſtricus, B. ejus Exortus, C. Tendo intermedius. D. Maxilla inferior. E. Muſculi Geneohyoidei, F. Sternohyoidei, G. Coracohyoidei, H. Sternothyroidei. I. Maſtoidei, iidem & cæteri ejuſdem organi muſculi ulterius ſeparati, finibus adhærentes atque à circumjacentibus partibus liberi, oſtenduntur in

Fig. II. A. Maxillæ inferioris inferior margo. B. Muſculi Sternohyoidei diſſecti. C. Coracohyoidei. D. Styloceratohyoidei. E. Geneohyoidei. F. Anthereohyoidei. Viſuntur porro hic Digaſtrici G. & Maſtoidei Muſculi H. Larynx I. cum appenſa aſpera Arteria, K. atque Glandulis L. huic appoſitis.

Abſolutis propriis Capitis partibus, Muſculos huic parti, Collo atque Cervici deſtinatos demonſtrando, recenſebo.

Capiti Muſculorum tribuuntur paria octo, quorum Primum, in

DECIMASEXTA
TABVLA,

(Quidam enim melius in Tab. XVII. & XVIII. viſuntur) Splenium demonſtratur A. ex parte à ſuperiorum quatuor, vel quinque, imo ſex Thoracis B. ex parte ab inferiorum, totidem Colli vertebrarum Spinis C. originem petens, hinc transverſim ad Occiput fertur, validâque connexione alligatur D. Muſculus hic, quatenus diſtinctis principiis, Fibrarumque faſciis Tendinoſis Membranoſiſque interſtitiis à ſe invicem diſtinctus & diviſus eſt, pro totidem etiam Muſculis reverâ habendus eſt; producuntur enim interdum ejus Fibræ, uti hic, ad Mammiformem uſque proceſſum. à Spinis avulſus oſtenditur ſub littera E. Muſculos hoſce ſequuntur Complexi F. à ſeptimæ Colli G. atque quinque Thoracis vertebrarum ſuperiorum transverſis proceſſibus H. oriundi; qui variis Occipiti Tendinum radiis atque carneis vinculis affiguntur. I. Tertium par Rectum majus, in

DECI-

D
G
H
A
M

DECIMASEPTIMA

TABVLA

Expressum atque denotatum per litteram A. à secundæ Colli vertebræ Spina oboriens, Occipitis eminenti parti, ut in ejus nondum separato socio, B. liquet, inseritur. Amoto hoc pari, detegitur Quartum, Rectum minus, C. origine, non Fibrarum ductu à præcedenti differens; à primæ etenim Colli vertebræ Condyliformi Processu initium sumens, infra præcedens par, Occipiti affigitur D. horum unus, E. superius magis, quam alter, C. versus capitis partem posticam vergebat. Paribus hisce duobus, totidem adjunguntur paria Obliqua: majori adstat Quintum par Obliquum inferius F. quod à Spina secundæ Colli vertebræ progrediens, transverso primæ Colli vertebræ Processui alligatur. Sextum par, Recto minori vicinum G. Obliquum superius, à primæ Colli vertebræ Processu enatum, in Occipitis latera desinit. Horum Musculorum unus dependet separatus H. Septimum par I. Mastoideum, in Colli parte antica præsertim situm, (vide Tab. XVIII.) longum robustumque evadit. Duplici atque nonnunquam triplici, uti hic contigit, exortu K. ab ossis Sterni & Claviculæ parte superiore productum, Mamillari Processui atque sæpius posticæ Occipitis parti inseritur. Octavum par itidem anterius situm, L. (vide Tab. XVIII.) quod Colli Rectum internum aliqui nominarunt; ab omnibus Colli transversis vertebralibus Processibus atque Ligamentis erumpens, Capitis posticæ eminentiæ alligatur. Emittuntur præterea ab omnibus Colli vertebris, duabus prioribus exceptis, Musculosi fasciculi, qui deorsum superiori singulo costarum margini affixi, Cervicalium Musculorum titulo, à cæteris dorsi Spinæ Musculis, distingui debent. Colli propriè dicti Musculosæ circumscriptiones quatuor numerantur. Primi hujusce organi, vel corporis partis Musculi, Longi dicuntur, ostenduntur que in

DECIMAOCTAVA

T A B V L A,

A. A quintæ vel & quartæ Thoracis Vertebræ cartilagineo margine & involucro provecti, primæ Colli Vertebræ eminenti medio, tereti fine, inseruntur. Secundi, Scaleni B. à primæ costæ margine superiore, lati erumpentes, ab hinc attenuantur Processibusque Colli transversis plerumque omnibus lateraliter affiguntur. Tertium conjugium Transversale (vide Tab. XVII.) M. oritur à sex, aut septem primarum Thoracis Vertebrarum transversis eminentiis, ejusdemque nominis omnibus Colli Vertebrarum Processibus exterius alligatur. Hujusce classis ultimi Musculi, Spinatorum nomine gaudent, (vide Tab. XVII.) N. originem à septem Thoracis Vertebrarum Spinis & quinque Colli transversis Vertebrarum Processuum finibus petentes sibique invicem incumbentes, secundæ Cervicis toti Vertebræ affiguntur; Hosce verò pro duobus habere incongruum est, Membranarum enim interventu singuli, tam qui à Thorace, quam qui à Collo ortum ducunt, distinguuntur. Hisce visis & explicatis, huic Parti primæ, imponitur

F I N I S.

A
B
B
K
K
K
I

GODEFRIDI BIDLOO,

Medicinæ Doctoris & Chirurgi,

ANATOMIÆ HUMANI CORPORIS

PARS SECUNDA.

DE PECTORE, DORSO ATQUE LUMBIS.

Secunda hujus operis describenda Pars Pectus sive Thorax, ab antico aspectu, Claviculis superius, Sterni extremitate inferius, duodecim utplurimum Vertebris posterius obambulatur, interius supernè Collo, infernè Diaphragmate, à lateribus Costis, Vertebrarum numero respondentibus, determinatur. Antequam penetrale adeam, exteriora propriaque ejus integumenta ob oculos ponenda, quæ complectitur

DECIMÆ NONÆ

TABVLÆ.

Fig. I. & II. Sub integumentis toti corpori communibus, hic partim avulsis A. sitæ sunt in utriusque sexus Pectoris medio paululum ad latera, Mammæ B. quarum numerus dualis, magnitudo & figura varia est. Ut plurimum mulierum & virginum puberum Mammæ semiglobum referunt, in viris (vide Fig. II.) enim & juvenibus non ita protuberant, nec Glandosæ sunt: In lactantibus verò, pro lactis majore vel minore copia aut emissione, dependent aut turgent. Exterius ornantur utrimque Papillâ C. unâ, raro pluribus. Fasciculus Papilla est Tubulosus, Vasorum, præsertim lactiferorum, Glandosâ texturâ tam intrinsecus, quam extrinsecus obvolutus; quorum ostia in Papillæ suprema parte incerto hiantia numero observantur. Vasa hæc lactifera à Glandoso Mammæ corpore capillari ritu prosilientia, Ramorum huc instar majusculorum deducuntur. Valvulas in hisce paucissimas invenire valui: injecto namque in calefacta Mammæ Papilla colorato spiritu vini, ad Glandulas usque abiit; quibusdam exceptis in locis, ubi variarum formarum valvulosæ vasorum relaxatæ Membranulæ portiones expullulabant injectumque sistebant humorem. Circumducitur Papilla circulo, Areolæ D. nomine insignito; per Glandosam hanc Membranæ expansionem, plurima lactifera vasa Papillam versus repunt. In hac Areola Papillares quædam protuberantiæ spectantur, ex quibus interdum humor limpidus emanare visus est. Quod ad Mammam, Glandularum E. invicem Lactiferis plexibus F. ac Vasis secundi generis (de primis sub ductus Thoracici investigatione dicam) cohærentium racemus est; Hisce interponuntur pinguedinis quam plurimi ductus & adiposi sacculi G. Tota hæc massa, Membranâ satis validâ eâque motricibus fibris donatâ, circumvolvitur. H. Hujusce ope subjacenti Musculo atque non raro Sterni involucro affigitur. Quo sese aspectu oculo, tubo optico instructo, Papilla & Areola huic circumducta offerat, exponitur sub characterum tertiæ & quartæ Figuræ dilucidatione.

Fig. III. A. Papillæ capitulum. B. Membrana Glandulosa. C. Mammariorum lactiferorum vasorum orificia. D. Areola. E. Aspera ejus Membrana. F. Glandulæ. G. Mammaria vasa lactifera, Papillam versus delata, sub Membrana eminentia.

Fig. IV. Papillæ à latere aspectus. A. Membrana separata. B. Glandulæ huic affixæ. C. Vasa Mammaria lactifera. D. Glandulæ hisce intersitæ.

Fig. V. Areolæ & Papillæ aspectus interior. A. Membrana expansa. B. Glandulæ huic adhærentes. C. Vasa Mammaria lactifera Papillam versus tendentia. Ablatis Mammis, deteguntur, ut videre est in

VIGE-

Fig. 4.

Fig. 5.

Fig. 3

T. 20.

VIGESIMA
TABVLA,

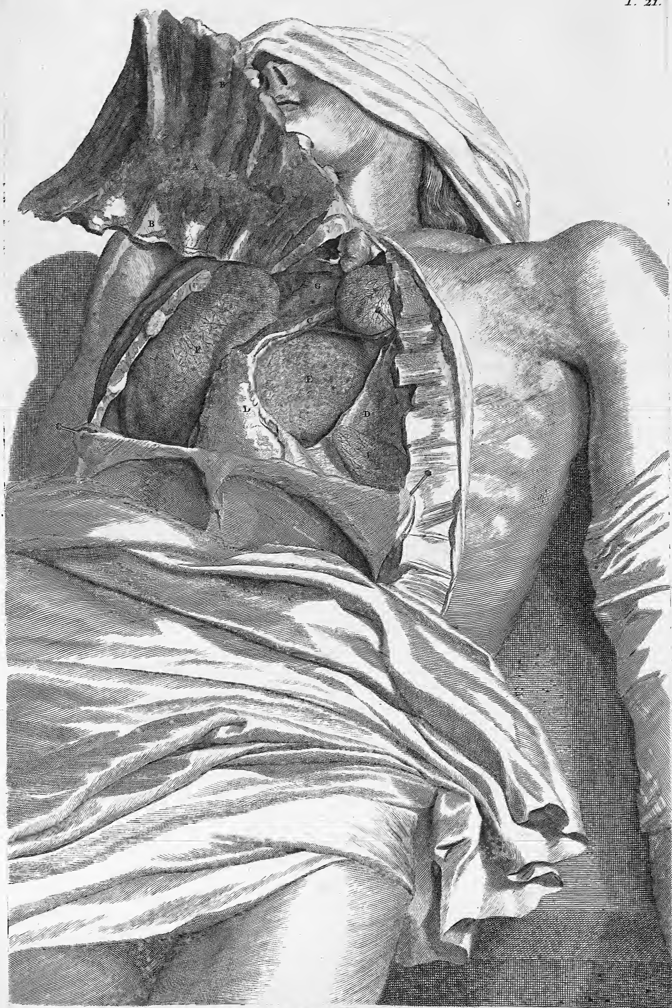
Musculi (ossium enim historia parte sexta enarrabitur) quorum aliqui Thoraci propriè, aliqui partibus huic contiguis inserviunt. Thoracis Musculi Anteriores dicuntur, Subclavius Serratusque anticus major: Posteriores, Serratus posticus superior & inferior: Laterales, Intercostales: Interior Triangularis: Inferior Thoraci imoque Ventri adscribendus, Diaphragma. De duobus hoc loco prioribus, de aliis ubi delineati repræsentantur, agam. Subclavius Musculus A. inferiorem Ossis claviculæ partem B. occupans, ab hinc, versus Costæ itidem primæ C. superiorem, sed præcipuè anteriorem, Sterno vicinum marginem deducitur illique infigitur. Secundus Serræ aliquatenus imagini accedens Musculus, D. ex interna Scapulæ basi erumpens, unde inter Scapulæ æque ac Thoracis musculos numerari potest, ad Costarum quinque E. vel quatuor vel plurium os tegentia involucra, radialibus Fibrarum fasciis, pro distantia longis aut brevibus, Membranulisque distinctis, ut in separato ejus ab altero latere socio F. patet, dimittitur. Intricatam tendinearum fibrarum Musculus hic circa extrema, cum Abdominis obliquè Descendenti G. communionem habet. Visuntur porrò hic, H. Musculus Pectoralis. I. Idem separatus. K. Serratus anterior minor, suum extra locum. L. Sterni & M. Costarum eminentiæ.

Ut viscera quæ in Thoracis cavitate recondita jacent, oculis subjiciantur, removendum est, ut fit in

VIGESIMAPRIMA
TABVLA.

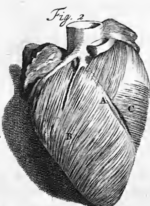
A. Sternum, cum annexis Costarum Cartilaginibus. B. Quibus elevatis, sese anterius offerunt C. Mediastini, hic ultra modum incrassati, avulsæ & dissectæ portiones. D. Pericardium apertum & aciculâ elevatum, inque eo, E. Cor; Circa hoc F. Pulmones: Supra hosce G. Thymus: Infra Diaphragma. De quibus ut ordine dicatur; agmini huic præponendum erit Cor, involucro, figuram ejus sed latius paulo sequente, Pericardium dicto, inclusum. Membrana hæc exterius ex Fibrulis laxioribus, interius è tensilibus in modum Lamellæ stratis, constat, inter utramque plures abscondens Glandulas; Ex vasorum Cordi contiguorum expansionibus atque Pleurâ producta, circumjacentibus, ut Mediastini, Diaphragmatis, Pulmonumque partibus variis, Fibrarum plexibus emissionibusque connectitur. Liquorem continet, de quo, ubi de sanguine succisque ei immixtis agetur, differam. Cor, Thoracis medium superius basi sua occupans, Cono in lævum deflectitur: Vasorum atque Pericardii auxilio Pulmonibus atque aliis quibusdam partibus alligatur. Numero unum, figurâ gaudet Pyramidali obtusâ. Musculosi fasces, quibus Cordis specifico nomine superbire ab antiquitate concessum est & à me, qui in verbis non hæreo, facillimè conceditur, Membranâ cinguntur Fibris adhærente, vide

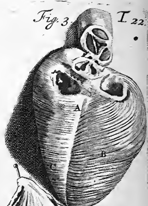
VIGE-

PMP

Fig. 4.

Fig. 2
A
B
C

Fig. 3.
A
B
C

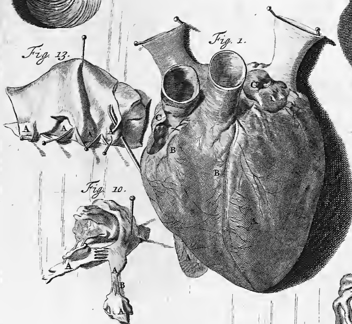
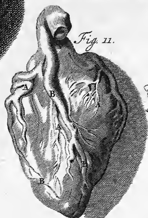
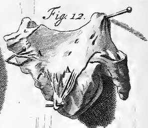
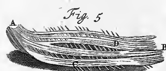

Fig. 13.
A
Fig. 1.
C
B
A

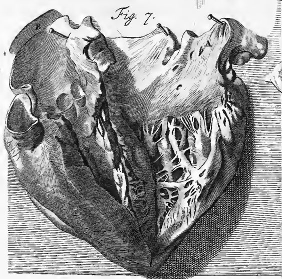

Fig. 14.
A

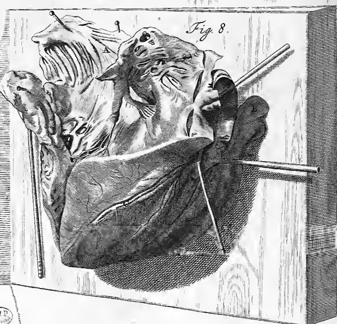

Fig. 6.
B

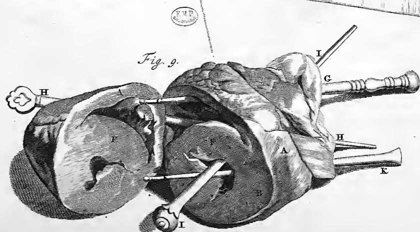

Fig. 11.
A
B

Fig. 12.
A

Fig. 5
A
B
C
D

Fig. 7.
A
B

Fig. 8.
A
E

Fig. 9.
A
B
F
G
H
I
K

VIGESIMÆ SECVNDÆ
T A B V L Æ,

Figuram I. A. Tenui, adipoſis ductibus B. atque Glandulis conſperſa, transverſo Fibrarum ductu circuituve Cor obambulante ipſique ſe inter Fibrarum faſces inſinuante. Cordis fibrarum curſus ex parte Cochlearis, Spiralis atque Glomiformis eſt. Fibris inter ſeſe non parallelis innumeri intexuntur Tendines, ita ut ejus faſciculi inextricabili nexu impliciti cohæreant. Quod in Cordis cocti delineatione (vide Fig. II. & III.) patet. In Tendine enim A. omnes Fibræ exteriores B. dextri lateris finiuntur: C. Interiores verò eidem Tendini à parte ſiniſtra inſeruntur: atque ita ſerpentino flexu à dextris ſiniſtrorſum, ad Conum deſcendentes, à ſiniſtro dextrorſum ſurſum ducuntur. Fibræ exteriores æquidiſtantes, interiores vero reflexæ, decuſſatæ atque complicatæ, quo magis mucronem petunt, inveniuntur, columnaresque itidem Muſculos, quibus tricuſpides & mytrales alligantur valvis ſimiles machinæ, exſtruunt. Tendo hic ſupra ad baſin & ad latera Septi à baſi non ad Conum rectà, ſed Sigmatis figurâ proreptans, ſuperius paulò ad latus ſiniſtrum deſinit. Coni ab apice facies proponitur in

Fig. IV. Spirali namque ductu in centrum exteriores Fibræ complicantur. Quo ordine carneis fibrulis inter ſeſe vinciuntur, ſibique mutuo ſuccurrere videntur, exprimitur in

Fig. V. A. Abſciſſus à dextro Ventriculo Tendo. B. Tendo à ſiniſtro Ventriculo avulſus. C. Fibræ ab uno latere in aliud dimiſſæ; D. Harum poſt dextri Ventriculi ambitum, in ſiniſtri Tendinem incurvatio.

Superiores Cordis partes ad baſin ſitæ, coadjutorii nempè Muſculi Cavi, Auriculæ (vide Fig. I.) C. nuncupati, Cordis fabricam in totum ſequuntur; ejusque Tendini ſuperius, ut cætera vaſa, uniuntur: à Cava & Pulmonari Vena circulo duriuſculo (Fig. VI.) diſtinguuntur. Fibræ carneæ hinc inde in diverſos Tendines exporrectæ, Fibris transverſis aliis interſecantur. Appoſitæ hæ ſunt, utrimque una, duabus Cordis cavitatibus, Ventriculi dictis: vide Fig. VII. & VIII. horum unus dexter, A. alter ſiniſter, B. Prior latior ſemicirculum quodammodo refert; Alter anguſtior profundiorque rotundus magis apparet: Fibrarum faſciarum interventu, Septo C. à ſe invicem ſeparati, tenentur. Ventriculorum interſtitium à parte ſiniſtra concavum, à dextra cavernoſum, tortuoſis ſcatet ductibus, quorum oſtia foraminulis & acupunctis ſimillima in ſiniſtro orificio hiant. Ventriculorum lateralis aſpectus oſtenditur in

Fig. IX. A. Cor per transverſum diſſectum. B. Cordis baſis. C. Mucro abſciſſus. D. Ventriculus dexter, E. ſiniſter. F. Interſtitium. Ventriculorum parietes Fibrarum erumpentibus faſciculis A. ſive columnulis (vide Fig. VII. VIII. & X.) illæque Tendinibus B. ſtabiliuntur Valvuliſque affiguntur. Cordi, præter propria Sanguinea vaſa (quæ Cerâ atque Mercurio cum aliquantulum ſtanni fixato Siphonis adminiculo impleta, non injucundo ſpectaculo oſtenduntur in

Fig. XI. Quæque ſunt A. Arteriæ coronales Mercurio, B. ejuſdem nominis Venæ cerâ oppletæ) quatuor alia circa baſin apponuntur. (vide Fig. IX.) Dextræ ſcilicet cavitati D. Vena cava G. & Arteria Pulmonaris H. Siniſtro Ventriculo E. Arteria aorta I. & Vena Pulmonaris K, de quibus, præcipuè attamen duabus, ſpeciatim tractabo. Vena hæc, Cava dicta, totum ferè corpus (ejus attamen ſodalis alio nomine in jecore & ſpecifico in Pulmone, quamquam ſtructura cum hacce conveniat, gaudet) ut & Arteriæ & Nervi, minutiſſimis ſuis propaginibus perambulans, Tubuloſum organum ſive Vas eſt, ex variis, Membranarum ſupra ſe invicem inſtar ſtratarum Lamellis exſtructum. Ut liquet ſub declaratione,

VIGESIMÆ TERTIÆ
TABVLÆ,

Fig. I. Depingitur enim hic A. Venæ, ope Tubi optici delineatæ, portiuncula. B. Fibræ Tensiles atque Tendineæ, quarum fines carneis protuberculis C. & in longum exporrectis ejusdem substantiæ lineis D. alligantur. Hisce avulsis, apparet (vide

Fig. II.) Reticulum A. sive Vasorum plexiformis Membrana aut tegmen; Huic alligantur atque interseruntur innumeræ Glandulæ, fibrulis vasculisque inter sese ligatæ, quarum multitudo tegmen quasi tertium specificum efformat. Variarum sunt figurarum ut in delineatione Arteriæ constabit. Interior Lamella (vide

Fig. III.) Musculosorum fascium, Spirarum ad instar A. in circulum ductarum, structura est. Hic vero explanati, recti conspiciuntur. Huic Venæ ad Cordis Ventriculum tres tribuuntur Valvulæ, (vide Tab. XXII. Fig. VI.) Cordi alligatæ, B. Tricuspides dictæ. Vena hæc, ut cum Arteria factum fuit, Cerâ, obstantibus Valvulis, (de quibus statim in genere) impleri nequit: Quia vero hujus cum Arteria societas ubique indefinitè partium maneat, licet quæque ex suo trunco variè procedat & quæque primo in majores, deinde in minusculos propagetur ramos, de distributionis nominibus nihil monebo. Talis enim harum est connexio ut capillaribus extremitatibus sive ramulis conveniant. Hac ergo dimissa descriptione, sequitur

Vena Pulmonalis, sinistro Cordis Ventriculo apposita, (vide Tab. XXII. Fig. VII. VIII. & præsertim XII.) descriptæ Venæ quo ad structuram respondet; nisi quod laxiores & non tanto glandularum vasculorumque apparatu ejusdem Lamellarum sint instructæ Fibræ. Munitur hæc Valvulis mytralibus duabus A.

Sequitur ut de Arteria, sinistro Cordis Ventriculo adhærente, agam. Arteria Tubus est sive Fistula indefinitè ut Nervus ac Vena corpori communis, ex triplici Lamellarum sive texturarum appositione constructa. Prior (Fig. IV.) Reticularis, è Nervulis A. Vasis sanguineis B. Membranosisque expansionibus C. constat. Horum plurimi fines, Glandulis inseruntur; quarum situs & figura varia est: quædam enim Turmatim D, aliæ Racematim E, aliæ Vesiculosæ & in apicem vergunt; quia verò Sanguineis vasculis & plexibus obvolvuntur, etiam à parte inferiore, retiformem vasculorum atque Glandosam expansionem, quæ pro totidem Lamellis haberi posset, mentiuntur. Sed prior & hæc Lamella, pro una aut tribus habenda est. Secunda (vide

Fig. V.) Musculosarum in circulum tortarum Fibrarum A. constructio est: quarum Spirales fasciculi supra se invicem positi B. Villosis fibrulis C. inter sese devinciuntur tertiæque sive ultimæ Lamellæ alligantur. Ultima hæc (consule

Fig. VI.) Tenuis & ex planis Membranosis expansionibus A. in rectum, secundum Arteriæ longitudinem B. & C. stratis, confecta est. Arteriæ, postquam è Corde fuerit egressa, postponuntur Valvulæ semilunares tres. (vide Tab. XXII. Fig. XIII. A.) Quarum una hic dissecta est. Circa supramemoratam Arteriam pulmonalem considerandum venit, eam structurâ, ut cæteræ omnes, cum aorta convenire tribusque ornari Sigmoideis Valvulis (ut refert Tabulæ XXII. Fig. XIV. A.). Non abs re erit, arbitror, si hic de Valvulis in genere quædam addantur. Harum nec numerus, nec figura, nec locus, sive situs, semper idem & æqualis est. Duplices enim, ut in

Fig. VII. Triplices, ut in

Fig. VIII. Imo & quintuplices, ut in

Fig. IX. Inveniuntur. Figuræ VIII. enodatio. A. Venæ jugularis, flatu distentæ & exsiccatæ, portiuncula. B. Eminentes Valvulæ. Eadem Vena aperta ostenditur in

Fig. X. A. Vena. B. Valvulæ. Figuræ IX. dilucidatio ulterior: quintuplicem Valvularum faciem interiorem hac in Figura aptè demonstrare non potui, adjungenda huic ergo fuit

Fig. XI. A. Vena aperta. B. Valvulæ quinque, quarum una forcipe dissecta est.

Figurâ etiam differunt. Quædam enim in Conum abeuntes, pyriformes dicuntur, (vide

Fig. XII.) Aliæ semilunam, aliæ semiorbitam referunt, vide

Fig. XIII. Respectu loci itidem differunt: quædam enim, ut in

Fig. XIV. Unius, aliæ duorum, aliæ trium, sex & sic porro digitorum latitudine à se invicem distant. Varietas hæc in corporibus frequentissima est, imò vix unquam iisdem locis, eâdem figurâ & eodem numero inveniuntur: non tantum hæc in Valvulis sed præcipuè in ipsis vasorum distributionibus locum habet, ut liquet ex

Fig. XV. Referente Arteriæ aortæ, cerâ repletæ, in corpore sex post partum mensium infantis (quam separatam reservo) præcipuas è trunco distributiones; Minores enim sub involucris, ossibus atque musculis reconditæ, cultello persequi sæpius non potui. Ex hac videre est quam diversimodè interdum ejus propagines ducantur atque sint situatæ. Lubet huic divaricationis descriptioni, modum, quo vasa hæc impleantur, ut & quorundam curiositati satisfiat, præfigere. Totum corpus aquæ calidæ immergendum, quo calefacto sternoque leviter à sinistro latere cum cartilaginibus tertiæ, quartæ & quintæ Costæ elevato, Cor à Pericardio Mucronem versus denudandum sinisterque ejus Ventriculus aperiendus est. Sipho tunc pro Arteriæ aortæ capacitate capax, hujus exortui immittatur firmissimeque ligetur. Altera ligatura ramo descendenti, statim ubi incurvatur, injicienda est. Paretur interim & liquefiat cera, cui olei Therebinthini sextam & Porcinæ axungiæ depuratæ quartam partem admiscendum Siphonique calefacto immittendum celeriterque sursum pellendum est. Resolutâ ligaturâ descendenti ramo injectâ, eadem actio inferius instituenda. Postquam infusa cera parum fuerit indurata, truncus cum ramis è corpore exscindendi & à partibus contiguis liberandi restant. Quorum

qui

Fig. 15.

Fig. 1.

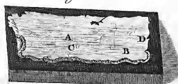

Fig. 4.

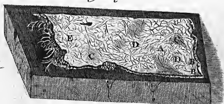

Fig. 16.

Fig. 2.

Fig. 5.

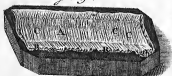

Fig. 8.

Fig. 7.

Fig. 9.

Fig. 11.

Fig. 10.

Fig. 3.

Fig. 14.

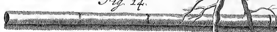

Fig. 6.

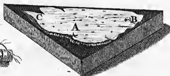
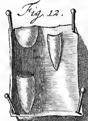

Fig. 13.

Fig. 12.

qui ſeparati, chartâ aut alio adminiculo fulciendi & exſiccandi ſunt. Toto hoc peracto negotio, aſſulæ inſpicatæ aciculis commodè affigi poterit. Aorta Arteria è Corde erumpens, mox duos emittit in Cordis corpore ramulos B. coronarios. Supra Pericardium ejus truncus diviſus eſt in Aſcendentem C. & Deſcendentem D. prior omnes ſupra Cor poſitas partes adit ſubdividiturque in Subclavias E, ex quibus Axillares F. & internæ Mammariæ, G. Intercoſtales H. tertia aut quarta & I. Cervicales. Ex Axillari ramo, Scapulæ K. atque ſuperioribus Thoracis partibus propagines aſſignantur. Ubi inter Muſculos cubitum acquiſivit, in duos finditur ramulos; Prior L. Carpum, pollicem & indicem; alter tres digitos alios præſertim petit. Bifurcatur circa Thymum Carotidesque M. efformat. Hæ juxta Pulmonis fiſtulam aſcendentes, poſt varias ad Linguam, Laryngem partesque hiſce viciniores emiſſiones, in Ramum exteriorem N. atque interiorem O. ſeparantur. Exterior, faciei, labiis atque pro parte auri dentibusque inferioribus inſervit; ejuſdem alter ramus, fronti, temporibus ac eis vicinis partibus inſeritur.

Interior Ramus per Sphænoideum os rectâ aſcendens, ſub Meninge dura reptitat plexusque conſtituit varios, ex parte intra Cranii ambitum Tunicâ ſpeciali antea deſcriptâ veſtitur, Ramulos emittit minores è regione Nervorum opticorum, majores verò, retrorepunt nunc uniti, nunc à ſe invicem ſeparati. Medullæ Spinali, partim ſupra, partim infra Cor ramuſculi attribuuntur: Atque ſic ex Axillaribus & trunco aſcendenti ut & deſcendenti, ei propagines ſubminiſtrantur, quæ in circulum flectuntur ſuisque emiſſionibus ejuſdem involucra partesque plurimas Capitis perreptant. Deſcendens Aortæ truncus, D. quibuſdam Intercoſtalibus & hiſce adjacentibus 1. Muſculis partibusque proſpicit; inſignis etiam truncus 2. Diaphragmati immittitur; infra Diaphragma ſpectabiles ſunt, Abdominis Viſcerum Rami, puta 3. Ventriculi 4. 5. inferior & ſuperior Meſeraïcus. 6. Omentalis, 7. Hepaticus, 8. Renales, 9. Spermatici & ſic porro. Circa Sacrum os finditur truncus hic in duos ramos, quorum propagines ultimum Inteſtinum atque Pudenda, quædam Nates, quædam Femora & Pedes, tam internè, quam externè perambulant. Hoc de præcipua Aortæ Arteriæ diſtributione. Cæterum, ut de Nervis Venisque antea, hic de Arteria dico, eam à trunco ſuis capillamentis viſum aufugere & indefinitè divaricari.

Sanguinis anatomiam, ut quæ propoſitum hujus operis excedit terminum, tacitè præterirem; quia verò non planè extra ſphæram hanc judicabitur (omiſſis cæteris partibus fluidis à Sanguine derivandis) præcedenti deſcriptioni connectere perſuaſus ſum.

Sanguinis anatomiâ, quæ chemicè abſolvitur, liquet, in Sanguine reperiri aquam, ut poterit, ſimpliciter conſiderandam, ſpiritum, ſalia tam volatilia, quam fixa. Hæc licet exacta quarundam ſit partium detectio, non lacerandæ configurationis autem Phænomenorum maxima eſt deſtructio. Propono itaque in

Fig. XVI. Sanguinis guttulam vitreo tubo A. incluſam, cujus particulæ, adjuvante Microſcopio, adauctâ formâ demonſtrantur. B. Globoſæ veſiculæ. C. Fibrulæ variè tortæ, ſtratæ atque diſpoſitæ. D. Maſſula ſtriata, vel E. ovi albumini ſimilis, quæ vitro Hermeticè ab altero latere clauſo calefacto, motis rotantibusque Globulis, ubique inter eorum corpora obſervatur. Altera anatomiſandi norma, ſequenti excolitur artificio.

Separato, à frigefacta concretaque Sanguinea maſſa, aqueo ac albuminoſo liquore, qui variæ eſt ſubſtantiæ, ignique impoſitus brevi concreſcit, remanet pars rubicunda, cujus fluidior portio aquæ tepidæ ablutione iteratâ grumoſi inſtar acervi apparet, hujus ſingulæ particulæ globulum veſiculoſum exprimunt, quorum quidam diaphani, alii opaci ſunt. Reliqua maſſulæ portiuncula fibris conſtat flexibiliſſimis, frigefactis verò & aëri expoſitis tenaciſſimis, tenſilibus atque retiformibus.

Tertia inſuper Sanguinis perſcrutandi methodus eſt, quando Sanguis ab innatanti liquore liberatus chartæque axungiâ linitæ impoſitus parum exſiccatur; extrinſecam poſt particularum illuſtrationem, digito levi, conterenda ſanguineæ maſſulæ portiuncula, in qua ſtatim diverſæ apparebunt conſtitutionis atque figuræ globuli, fibrulæ, atque ejuſdem generis explanatæ ſtriæ. Partes aëreæ, Sanguini admixtæ, ut & reliquæ Heterogeneæ, pro ſingularum partium ſubſtantia nominandæ, generique cuidam referendæ, hujus fori non ſunt. Miſsâ igitur prolixâ hac digreſſione, detegendum

Secundum ſpectabile Thoracis Viſcus, Pulmo, hic in

VIGESIMÆ QVARTÆ
T A B V L Æ,

Fig. I. Cum Corde è corpore exsectum, eidemque A. per Vasa B. annexum, totam Pectoris cavitatem adimplens. Anterius Mediastini C. adminiculo in duas partes divisus Pulmo D, quarum quælibet in duos itidem ut plurimum dirimitur Lobellos, E. Sterno membranosoque Pleuræ apparatu, posterius Vertebris adhærens, figurâ extrinsecus gaudet Gibbosâ, intrinsecus Concavâ, ungulæ bubuli simili. Obvolvitur exterius Membranâ satis tenui, tensili ac nerveâ, huic immediate adhæret altera, de qua infra.

Totum hoc organum, Vasculorum, Musculorum atque variarum Fibrarum, in modum membranarum & vesicularum extensarum, compages est. Præter enim communia vasa, quæ, ut in sequentibus Figuris demonstratur, ipsius corpus perreptant, Fistula quædam subcartilaginea invenitur. F. Vasa sanguinea de quibus supra egi, fistulam hanc ejusque extremitates unum infernè, (vide

Fig. II.) A. Alterum supernè, (vide

Fig. III.) A. à majoribus in minores B. Ramulos divisum, tandem plexiformi obvolutione circumambulant Pulmonemque totum percurrunt. Quod etiam de Nervis ac Lymphæductibus intelligendum restat. Fistulæ ejusque divaricationum faciem exhibet

Fig. IV. A. B. Pulmonis dissecti portio. Fistula hæc præcipuam Pulmonis compagem constituens, ulteriori examini submittenda venit, ut fit sub enodatione sequentium Figurarum. Ducitur hæc ab ore deorsum ad Pulmones. Superior ejus pars, Hyoideo ossi contigua, Laryngis nomine indigitata, ex quinis conflata est Cartilaginibus. Ex Thyroidea sive Scutiformi, Annulari, Arythænoideis duabus atque Epiglottide, quæ omnes excarnatæ primo conjunctim, deinde separatim in Fig. VII. demonstrantur atque describuntur. Cartilagines hæ Musculis moventur, quorum quidam ab una ad alteram Cartilaginem, quidam ad Hyoidis os, quidam etiam ad Sternum usque producuntur.

Primi, consule Fig. V. & VI. A. Sternothyroidei, à supremo Sterni inferioreque margine pronati, in Cartilaginem B. Thyroideam à Lateribus pertinent.

Secundi Hyothyroidei C. ab inferiore ossis Hyoidei margine D. producti, Scutiformis Cartilaginis basi E. aut margini lati inseruntur: Hujusce Musculi Fibræ interdum ad ipsum Annulum tam à lateribus, quam ab anteriore sede inveniuntur.

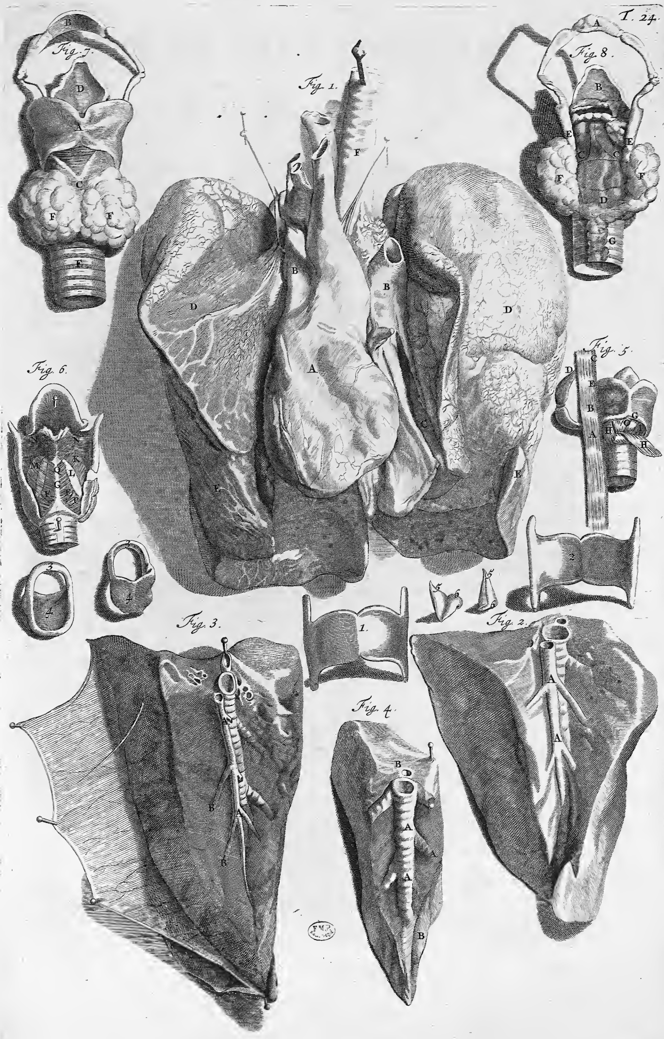
Tertii F. Cricothyroidei: ab Annularis sive Cricoideæ Cartilaginis involucro inchoantes, inferiori Scutiformis margini G. oblique parum insiguntur. Ejusdem nominis anteriores Musculi H. quarti atque minimi sunt suisque Fibrarum fasciis rectâ, ut Laterales posteriosve I. quinti obliquè, ducuntur.

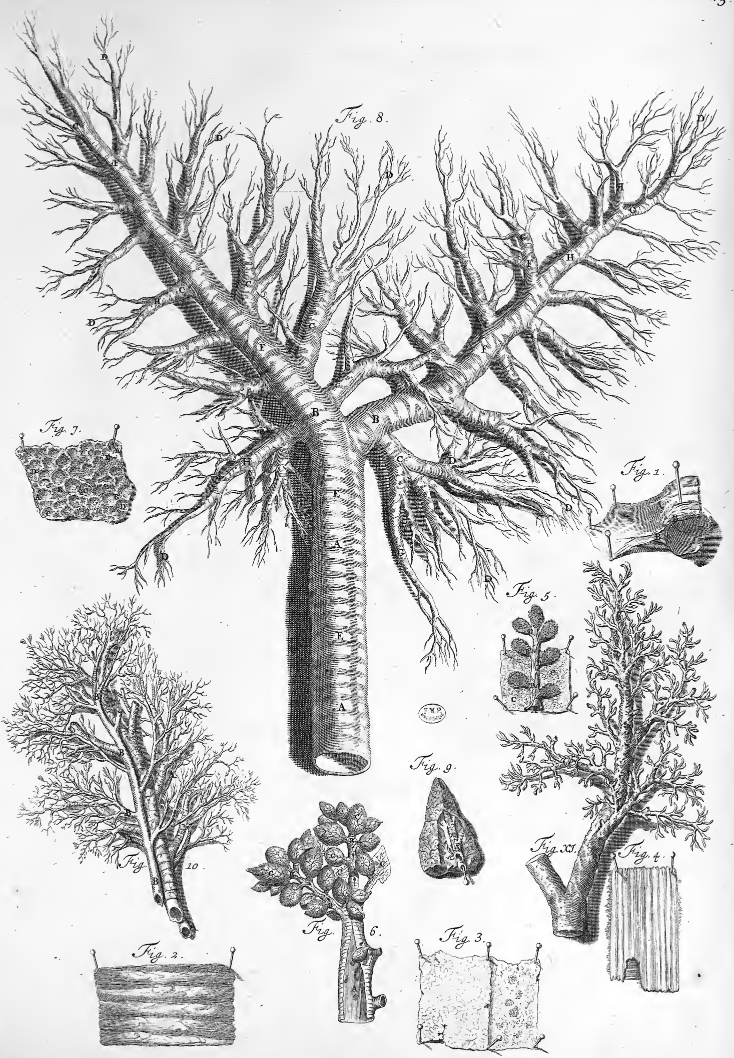
Sexti, aut si sub eodem ordine numerentur duo præcedentes, qui interdum quoque non reperiuntur, Quarti Thyroarythænoidei K. ab inferiore Thyroidis margine circa medium incipientes, L. antrorsum in Arythænoidearum lateribus M. inseruntur. Quinti Arythænoidei N. graciles ab ejusdem nominis Cartilaginibus exorientes, circulari ferè ambitu Cartilaginum harum & annularis conjunctionem obambulantes, iisdem implantantur. Sexti qui breves sunt Cricoarythænoidei O. Postici nuncupantur, ab Annularis lati dorsi posticis lateribus origines petentes, Arythænoideis infernè inseruntur. P. Septimi, Cricoarythænoidei laterales Q. ab Annulari cartilagine superius exorti, post Arythænoideas ad latera Glottidis insiguntur. Separatis Musculis conspicienda venit Cartilaginum facies.

Fig. VII. explicatio. A. Cartilago Scutiformis. B. Os Hyoidis. C. Annulus. D. Epiglottis. E. Pulmonariæ Fistulæ portio. F. Glandulæ hisce partibus adnatæ. Ut sese à postica parte videndæ exhibent, explicantur in

Fig. VIII. A. Os Hyoidis. B. Epiglottis. C. Cartilagines Arythænoideæ. D. Annulus. E. Scuti portiones. F. Glandulæ portiones laterales. G. Fistulæ Pulmonariæ dissecta pars. Omnes hæ Cartilagines demonstrantur separatim, sub numeris sequentibus. Cartilago scutiformis 1. exterius Gibbosa, Ossis Hyoidei Processibus alligatur superioribus, interius 2. Concava est. Annulus, Fistulæ proxima Cartilago, anterius gracilis 3. posterius latus 4. est. Arythænoideæ duæ sunt, superius Mucronatæ, 5. inferius, ut ab altero latere 6. patet, basi donatæ latâ: Membranâ cinguntur validâ, laxâ, interstitium inter hasce atque Scutiformem obducente. Cartilaginum Laryngis quinta Epiglottis dicitur, refert hæc Hederæ folii faciem, Fig. VII. lit. D. flexibilior cæteris existit atque duriusculæ instar Membranosæ Laminæ, in qua Fibrarum Musculosarum vestigia & fasciculi inveniuntur. Membrana Cartilaginem hanc, uti & cæteras ex parte obvolvens, Glandulis scatet, è quibus plurimi aquosi ductus & Meatuli erumpunt, quemadmodum toti Oris involucro accidit. Laryngi contigua est Pulmonis Fistula, vide Fig. VII. sub littera D. huic Bronchia, hisce Vesiculæ sive Vesiculares Membranosæque expansiones; denominationes unius continui organi; ita ut Pulmonarii Tubi caput Larynx, productio per Collum Fistula, quæ circa quartam, plerumque Thoracis Vertebram bifurcari incipit, ejus in Pulmone ramificationes Bronchia horumque extremæ expansiones Vesiculæ ex figura vocitentur. Tubus Pulmonaris sive respiratorius ex variis membranosorum involucrorum supra invicem stratorum tegminibus constituitur, quæ per opticum vitrum delineata, hic adaucta proponuntur. Extimum involucrum, Tubum vicinis partibus fibrularum emissione annectens, Membraneum plane est, vide

VIGE-

Fig. 1.
Fig. 2.
Fig. 3.
Fig. 4.
Fig. 5.
Fig. 6.
Fig. 7.
Fig. 8.

Fig. 8.
Fig. 7.
Fig. 1.
Fig. 5.
Fig. 9.
Fig. 10.
Fig. 6.
Fig. XI.
Fig. 4.
Fig. 2.
Fig. 3.

VIGESIMÆ QVINTÆ

T A B V L Æ,

Figuram I. A. Obducens supernè, ut ejus socius infernè, Musculorum ordines rectos huic à tergo affixos, ut & B. diversi generis Membranas atque variarum figurarum Cartilagines: Hæ enim infra Laryngem Annulares ferè sunt, parte quâ Oesophagum spectant exceptâ, quæ circuli pars non Cartilagine sed Tendineo interstitio impletur atque occupatur. Juxta & in Pulmonis corpore Cartilagines hæ triangularis, ovalis variarumque aliarum figurarum facie, ut in excarnato Tubo cum annexis Bronchiis patet, existunt; Ita ut Loricarum in modum inferior Cartilago superioris locum subire possit. Cartilagines hæ mutuo Musculosis fasciculis (vide

Fig. II.) devinciuntur. Sub Membranis, continui vasculorum plexus latitant plurimi; Quorum extremitates præcedentibus Lamellis sequentibusque Glandulis inseruntur.

Fig. III. Glandulæ hæ sæpius admodum turgentes inveniuntur, ut singulæ lentis magnitudinem adæquare valeant. Hisce substernuntur Musculi in circulum & in rectum, secundum Tubi longitudinem (vide

Fig. IV.) ducti. Ordines hi singuli tam arctè Tendinea conhæsione inter sese conjuncti tenentur, ut quisque Membranæ instar expansus appareat. Hujus Tubi divaricationes, Bronchiorum nomine insignitæ, à majoribus in minores deindeque in minimas subdivisæ, singulæ pro Tubi divisione, circumscriptionem propriam sive Lobellum obtinent; harumque fines, in Membranosas cavernositates extensæ, Vesiculæ dicuntur, omnibusque Pulmonarem Tubum constituentibus partibus instruuntur. Quemadmodum Vesiculæ hæ mutuo Membranosis vinculis colligantur Racematimque suæ Tubi ramificationi appenduntur, ita etiam Lobuli minores devinciuntur, qui cerâ impleti hic ostenduntur, in

Fig. V. A. Tubi Bronchialis abscissa pars. Lobuli, B. non eandem servantes figuram. C. Lobellorum Interstitiola, Vasculis Membranosisque productionibus, hic disruptis, repleta. Vesiculæ quæ uno Lobello comprehenduntur separatoque Bronchiali Ramo adhærent, depinguntur in

Fig. VI. A. Ramulus Bronchialis à Trunco abscissus, qui in B. minores divisus tandem in C. Vesiculares Lobellos sive Racemos desinit. D. Separatæ variarum figurarum Vesiculæ,quæ Sanguineis aliorumque generum Vasculis plexiformibus obvolvuntur; quorum incurvati fines ac tortuosa textura Membranaceam expansionem efformant, quæ extimæ Tunicæ firmiter adhæret, ut liquet, ubi eadem ab exsiccato Pulmone divellitur.

Fig. VII. A. Pars Tunicæ exterioris Nerveæ, B. secundæ, cui Vesicularum vestigia disrupta adhærent. Foveæ C. diversi ordinis & magnitudinis, quæ disruptarum Vesicularum parietes sunt. D. Ductus Tubulique per Vesicularum latera repentes.

Fig. VIII. Fistulam cum annexis Bronchiis à Vesiculis liberatam refert. A. Fistula Pulmonaria. B. Ejus divisio in partes duas. C. Rami Bronchiales majores. D. Minores, à quibus avulsæ sunt appensæ Vesiculæ. E. Cartilagines circulares, F. triangulares, G. subrotundæ. H. Variisque angulis atque eminentiis donatæ. In

Fig. IX. Exprimitur Pulmonis portiuncula cujus Bronchialis ramulus A. argento vivo est repletus.

Fig. X. Pulmonis Lobum excarnatum à Tunicis vesiculisque demonstrat ex parte liberatum, in quo Vena Pulmonaris A. & Arteria B. diversè coloratâ cerâ fuit repleta, in quarum medio conspicitur Ramus Bronchialis, suiscum divaricationibus. Bronchiorum interior facies, aptè investigari potest Stanno, quod vocant *Soldeer-Tin*, igne soluto Fistulæque immisso: Ut vero Vesiculæ Tunicæque ab hoc infuso Stanno liberentur, totus, ut supra repletus, Pulmo, sive Fistula aquæ injiciendus est tamdiuque concoquendus, donec omnes Pulmonis partes ruptæ, Stannei vero Ramuli liberi inveniantur; quod trium aut ad summum quatuor horarum spatio absolvitur, hujus faciem exhibet Fig. XI.

Superius in Thoracis cavitate partimque in Collo, sita est spectabilis Glandula Thymus, ut videre est in Tab. XXI. sub littera G.

Tota Thoracis cavitas (vide

VIGESIMÆ SEXTÆ
TABVLÆ,

Fig. I.) Membranâ veſtitur Tenſili Pleura dictâ A. Vertebris alligatâ, circularibus Fibris Sternum os, ab utroque latere proximè, appoſitèque ſine ulla cavitatis ſpecie, tegente; Mediaſtinumque ſuis extruente emiſſionibus. Sub Sterno exoriuntur è medio Sternoidei Muſculoſi faſciculi, pro parte triangulari lineâ circumſcripti B. hi obliquè Coſtarum extremis partibus ut & Cartilaginibus 3. 4. 5. & 6. ſuperioribus alligantur. Cum Intercoſtalibus tam indiſſolubili nexu ſæpiſſimè cohærent, ut alterutrorum faſciculi ſine laceratione ſeparabiles non exiſtant: Imo verò, nonnunquam radiata ſolummodo Intercoſtalium Muſculorum Fibrarum veſtigia longè ab invicem remota inveniuntur, atque hoc in caſu, Pleura ſub Sterno ſolito craſſior comperitur.

Coſtarum interſtitia replent Muſculi, à ſitu & munere Intercoſtalium nomine decorati. Dividuntur hi in externos, internos & laterales.

Externi C. Coſtarum præcipuè intervalla adimplent, ſinguli cum baſi carnea è Coſtæ ſuperioris imo erumpentes, Fibris obliquis & Tendinibus valde tenuibus, ſubjacentis Coſtæ margini, anterius verſus Cartilagineam partem alligantur. Muſculorum verò Intercoſtalium internorum ſitus atque inſertio externis contrarius eſt. Ita ut omnes tam Coſtarum quam Cartilaginum ſpatia adimpleant; ſinguli verò D. valido carneoque Fibrarum agmine Coſtæ inferioris margini ſuperiori ſint affixi, unde obliquè antrorſum, alteros mutuo inſtar literæ X decuſſantes, Tendineo fine, in Coſtæ ſuperioris imum marginem feruntur. De numero nil monendum, niſi quod Coſtis reſpondeant atque ita ut plurimum quadraginta quatuor inveniantur.

Si quis verò ſingulas Fibrarum claſſes & copulationes propius intueatur, videbit multas ejuſdem generis levi labore à ſe invicem exiſtere ſeparabiles: Muſculos autem illos, qui à Vertebrarum transverſis Proceſſibus externè ſemper & internè nonnunquam ortum ducunt lateralique inſertione in Coſtarum inferiorum partem elatiorem deſinunt, inter prædictos recenſere, incongruum eſt. Rectè ergò Coſtarum elevatores vel Intercoſtales laterales nuncupari debent.

Muſculi qui uno Diaphragmatis nomine comprehenduntur, reſpectu ſitus & connexionis, tam Ventri, quam Thoraci ſunt communes. Eorundem ſitus hac in tabula, ob abſciſſas Coſtas remotumque Sternum rectè demonſtrari nequit: itaque inſpicienda eſt tabula Abdominis, in qua etiam Pſoas Muſculus delineatur. Interſepimentum ergò quaſi efformant, inter Thoracem & Abdomen; Præter enim trifariam Fibrarum tendineorumque faſciculorum, cum transverſi Abdominis Muſculi laterali parte communionem (utpote qui etiam à Peritonæo Tunicam recipit veſtientem, eâ parte quâ Abdomen reſpicit) conflatum eſt Diaphragma ex Muſculis duobus.

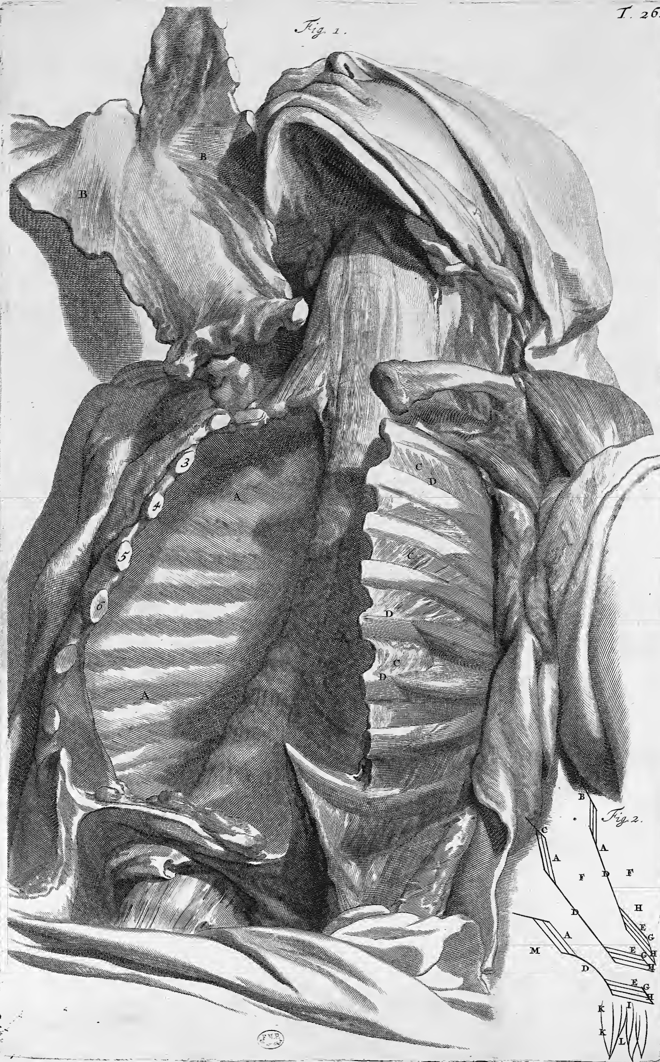
Superior (vide Fig. II.) A. circulari annexione Sterno, B. Coſtiſque C. alligatur; atque ab hiſce oritur ſingulis. Altera, D. ſua extremitate in Tendinem abiens, à carneis inferioris Muſculi ordinibus E. relicto in dextra Tendineaque parte, pro Venæ Cavæ tranſitu, Foramine F. intercipitur. Inferior G. originem habet à Vertebris Lumbaribus interdum H. tribus ſuperioribus, interdum omnibus. Quamvis à ſe invicem diſtincti hi duo ſint Muſculi, ſummam tamen, circa Tendines, connexionem habent. Hujus inferioris Muſculi ſtructura reſpectu Craſſitiei, ſuperiore major eſt. Utriusque verò altitudo æqualis propemodum invenitur. Inferioris, ex parte, rectilineæ Fibræ carneæ ab utroque latere deſcendentes atque in Tendinoſos faſciculos compactæ, ab utroque itidem Latere caudalem efformant finem, quem Appendicem vocare conſuevere Anatomiſtæ. Horum dexter I. ſiniſtro K. longior carnearumque Fibrarum, ut & Tendineorum faſcium reſpectu validior eſt. Primus in Lumborum tres primas, ſiniſter in duas ultimas Dorſi Vertebras abit. Tendines verò poſtici interdum à transverſo primæ Lumborum vel ultimæ Dorſi Vertebræ proceſſu oriuntur. Hoſce inter fines ſitus eſt Aortæ truncus. L. Oeſophagi porrò per Diaphragma tranſitus eſt M. in inferioris Muſculi carnea ſuperioreque parte; Ubi circulari Fibrarum ab utroque latere ductu ſuperius Stomachi orificium obambulatur; à dextro quippe tam, quam à ſiniſtro Latere, Tendo faſces emittit curvilineos, qui plexiformibus ſuis apparatibus Nervoſam efformant telam.

Reſtat ut de paribus Serratorum poſticorum agam, quos, quoniam non, niſi remotis quibuſdam ad Scapulam vel ad Humerum pertinentibus Muſculis, fieri poteſt, mox demonſtrabo, jam vero, ipſorum hiſtoriam recitabo.

Primus, Serratus poſticus ſuperior (vide Fig. I. Tab. XXVIII.) ſub Romboïde inter utramque Scapulam ſitus, primâ Membranoſâ affinitate, tribus inferiorum Vertebrarum Colli & primæ interdumque ſecundæ Thoracis Spinis; alterâ carneâ, tribus, vel quatuor Coſtarum, tripartitâ, ſuperioribus intervallis adhæret.

Alter, Serratus poſticus inferior (vide Tab. XXVIII. K.) priore major evadit, Tendineo expanſoque exortu à trium vel plurium Vertebrarum Dorſi inferiorum, primæque Lumborum Spinis, procedens, digitatim in tres vel plures deſinit Coſtas inferiores.

VIGE-

T. 26.
Fig. 1.
B
B
3
4
5
6
A
A
A
C
D
C
D
C
D
Fig. 2.
B
C
A
A
F
D
F
D
H
E
G
M
A
E
G
H
H
D
E
G
H
K
I
K
L

C
B
B
A
E
D
D
N
A
H
I
M
F
G
F
K
O
L
E
O

VIGESIMASEPTIMA
T A B V L A.

Musculi Scapulæ tribuuntur proprii quatuor. Horum primus, hic suo in loco demonstratus, A. dicitur Trapezius, ab utroque Latere duplex, quisque propriâ Membranaceâ circumscriptione atque Tendineo fine determinatus; Primi etenim Fibrarum ordines B. ab Occipite & Colli Vertebrarum Spinis C. quinque Pronati, superiores elatiori Claviculæ parti D. inferiores summo Humero, E. alligantur. Secundi ordines F. octo vel pluribus superiorum dorsi Vertebrarum Spinis G. unâ, alterâ extremitate H. Scapulæ Spinæ I. affiguntur; Atque ita hi quatuor, qui adhuc in plures dividi possunt, totum superius tegunt dorsum. Ut verò secundus hujus classis Musculus, Romboïdes nempè, in conspectum ducatur, removendus est Dorsi Latissimus, K. qui hac in Tabula suo in situ effiguratus cernitur; atque inter Brachii Musculos describitur. Habet Tabula hæc præter hosce L. Obliquè descendentis Abdominis. M. Brachiorum N. Scapulæ & O. Dorsi Musculorum portiones.

VIGESIMA OCTAVA
T A B V L A.

Romboïdes A. ex parte quadrangularis, carneus, tribus Colli Vertebrarum inferioribus B. totidemque ſuperioribus Dorſi Spinis C. alligatus, exteriori Scapulæ baſi vario Fibrarum ordine inſeritur D. Idem Muſculus ſeparatus E. Cui quidam Muſculus, nunquam alias à me viſus F. adhærebat, ſuperius etiam quartæ Colli Vertebræ, inferius Scapulæ angulo ſuperiori affixus.

Tertius Levator per excellentiam nuncupatus, G. & in Tab. XVI. & XVII. majuſculâ formâ delineatus, à transverſo ſecundæ, tertiæ & quartæ nonnunquam quintæ Colli Vertebræ proceſſu, vario Fibroſorum faſciculorum cœtu emergens, circa medium intricatiſſimè connectitur; quæque etenim Carnea alterius claſſis Fibram nervoſam ſive Tendineam recipit. Validus itaque ex parte carneus, ex parte tendineus, elatiori atque inferiori Scapulæ angulo infigitur H. Quartus in Tabula XX. lit. K. expreſſus, Serratus anticus minor, ſub Pectorali Muſculo latens, Coſtis ſuperioribus quatuor, primâ exceptâ, totidem extremitatibus adnaſcitur, hinc ad Scapulæ proceſſum Coracoidem implantatur. Offerunt ſeſe etiam hac in Tabula, I. Serratus poſticus ſuperior, K. inferior, quidam Humeri ut L. Deltoides, Dorſi ſeparati, ut M. latiſſimus & Lumborum Muſculi, qui ſunt N. Sacrolumbus, O. Longiſſimus, P. Semiſpinatus, Q. Sacer & R. Quadratus.

VIGE-

F
H
I
B
E
C
A
D
P
R
M
O
N
E
Q

K
M
F
I
E
A
M
K
H
L
D
C
B
C

VIGESIMANONA
T A B V L A.

Horum prior A. non minus Dorſo quam Lumbis adhæreſcit. Ab Ilii oſſis margine B. Sacri C. poſteriore ſede Spinoſisque Lumborum Proceſſibus D. ortus, à Coſtis, E. quibus omnibus inferius, duplici Tendinea inſertione, trium circiter digitorum à Spinis ſpatio alligatur, maximum Fibrarum accipit acervum. Hujus enim claſſes, quandoque tres, quandoque plures, ſibi proximas tranſcendentes Coſtas, ſuperioribus affiguntur; aliæ, ſequentibus ordine quibuſdam implantantur: atque ita quoque collectis à pluribus Coſtis carnearum Fibrarum faſciculis, unaquæque Muſculoſa claſſis Tendineam efformat extremitatem. Maximus propterea eſſet numerus, ſi quisque Fibrarum faſciculus pro Muſculo haberi deberet ſpecifico; validis verò incluſi involucris, pro duobus exteriore nempè & interiore notandi vel comprehendendi ſunt. Primarius Dorſi Muſculus, F. ſummo jure Longiſſimus dicitur: Ab oſſis enim Sacri G. illique extremo H. productus atque à Lumborum Vertebris oriundis Fibrarum faſciculis I. coagmentatus, cum præcedenti aſcendit, quem circa Dorſi Vertebram infimam deſerens, ſingulis Lumborum ac Dorſi transverſis Proceſſibus alligatus, primam Thoracis petit Vertebram.

Secundum par, quod Semiſpinatum K. audit, ortum à Spinis oſſis Sacri L. & Lumborum omnibus, Apophyſibus Lumborum transverſis Spinisque Vertebrarum Thoracis omnibus affigitur easque amplectitur, M. donec in Spina Thoracis prima, ſibi ponit terminum.

TRIGESIMA TABVLA.

Sequitur hunc Musculus Sacer A. qui acutus, à Sacri ossis posteriore sede prosiliens, B. post varias in Lumbalibus Spinis atque obliquis Processibus C. Fibrarum emissiones, in ultima Thoracis D. Vertebræ Spina desinit.

Hujus classis ultimus Musculus E. Quadratus, ab Ilii postica superioreque F. Sacrique Laterali ossis regione erumpens, G. transversis Lumborum processibus H. ultimæque Costæ alligatur. Musculi quoque, modò in situ, vel parum separati, hic à se invicem planè distincti, ostenduntur, ut I. Sacrolumbus, K. Longissimus Dorsi, L. Semispinatus. Costarum Spinæ M. & N. Processus, à Musculis liberi. Hisce demonstratis, Partis Secundæ propositum absolvi pensum.

FINIS.

M
N
L
M
N
I
E
H
G
K
F
A

GODEFRIDI BIDLOO,

Medicinæ Doctoris & Chirurgi,

ANATOMIÆ HVMANI CORPORIS PARS TERTIA,

IMVM VENTREM EJVSQVE VISCERA CONTINENS.

enter per excellentiam illa dicitur Corporis pars, quæ Diaphragmate, Osse Pubis anterius, Vertebris Lumbaribus & Osse Sacro posterius circumscribitur.

TRIGESIMAPRIMA

TABVLA.

Resectis Corpori toti communibus integumentis A. hic in conspectum veniunt Abdominis quinque Musculorum paria & quidem primò (dicam de uno Latere, alterum B. enim Pinguedine hoc in subjecto ita abundante, ut pollicis latitudinem crassitiè æquaret, tectum reliqui) Descendens obliquè. Secundò D. Ascendens obliquè. Tertiò Rectus Musculus E. Nervosis Interstitiis F. nunc duobus, nunc pluribus divisus. Circumscribitur ad Latera albicante G. quasi lineâ semilunari, quæ fit à concursu Tendinum tum obliquorum, tum transversorum Musculorum. Sub hisce (in sequenti Tabula visibilis) latet Transversus: in ima Abdominis regione, Pyramidalis Musculus, H. quo plurima corpora carent; Horum latiorem descriptionem inveniet Lector sub demonstratione,

TRI-

A
B
F
E
A
C
F
G
C
B
E
A
G
D
H
D
A

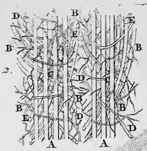
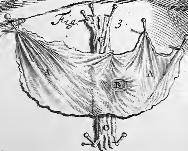

Fig. 2.
D B E
B E B
C D C
B B B
E D D
A A

Fig. 1.

P
P
N
O
O
L
O
H
H
H
R
A
B
B
E
F
E
F
V
S
R
T
L
V
T
R
C
C
S
T
K
A
E
I
K
Q
M
D
D
G

Fig. 4.
A
B
C
A
D

Fig. 3.
A
B
A
C

F.M.P.

TRIGESIMÆ SECVNDÆ
T A B V L Æ,

Figuræ I. A. Musculus Obliquè descendens extra situm B. prima tendineo-carnosa ejusdem cum infima sextæ, septimæ, octavæ & nonæ Costæ parte connexio, altera ejus alligatio C. circa Ligamenta transversorum Vertebrarum Lumborum processuum, tertia verò cohæsio est cum D. ossis Ilii Spina. Quod quia ab eodem Latere non ita commodè demonstrari potuit, ad aliud exhibui. E. Carnearum hujus Musculi Fibrarum fines. F. Abscissus Tendo qui usque in albicantem lineam expanditur. G. Membranosa Tendineaque in Pubis osse insertio. H. Transparentes Costæ. Secundus Abdominis Musculus I. Obliquè ascendens, sub priore situs; hujus Fibrarum lineæ superius ducuntur, K. ab interno ossis Ilii superioreque margine, ut & ossis Sacri spinis atque Membranâ Lumborum Vertebrarum processus transversos obvolvente prosiliens, undecimæ duodecimæque ut & decimæ atque nonæ Costæ Cartilagineis annectitur partibus, Musculoque Serrato majori antico digitatim interponitur, Tendineque lato ad medium Tendinum concursum, dictum Lineam albam, pergit; antea verò, ubi Musculo Recto obviam venit, in duas sæpissimè dividitur ejus Tendo partes, quæ prædictum Musculum vaginâ quasi includunt. Hujus superior pars, Musculi Recti intersectionibus firmiter plexiformi Fibrillarum Nervulorumque texturâ adhæret inferius; interdum non invenitur, atque tunc Tendo simplex est. Tertius est L. Musculus Abdominis, suo in loco, rectus. Longitudine sua totum percurrens Abdomen, latitudine digitos interdum adæquans quatuor. Hujus Musculi insertio duplex est, una in parte anteriore M. ossis Pubis, altera in ossis Sterni tam media quam laterali parte N. imo in quatuor Costarum inferiorum Cartilaginibus, superius enim Fibrarum ejus fasciculi Membranacearum expansionum intermissione distincti atque à se invicem separati tenentur. Intersectiones, hoc in subjecto, hujus Musculi, quatuor inveniebantur O. eæque omnes supra; cum sæpissimè earum una atque altera infra Umbilicum sit sita. Intersectiones hæ, Nervulorum carni intertexti plexus sunt; quorum ordo reticularis est, ab una enim ad alteram Musculi partem & sic vice versa, Nervulorum propagines sese intersecant atque decussatim demittuntur. Musculus hic suo è situ remotus, exprimitur sub littera P. Sequitur hunc quartus Q. Pyramidalis, Recti Tendinis extremitati inferiori incumbens: Ab externo Pubis ossis superioreque margine, in apicem desinens, Tendinosis fibris, transversi Musculi Tendini annexus, circa Umbilicum aut inferius paulò in tendinem abit teretem. Post hunc examinandus venit, ultimus R. Transversus dictus, cujus alligatio prima ligamentoso ossis Sacri interdum, sed plerumque Vertebrarum Lumborum transversorum processuum involucro, secunda imis Costarum quarundam Cartilaginibus, tertia ossis Ilii posticæ atque interiori parti vicina est. Ejus tendo hic abscissus, S. in Lineam dictam albam desinit. Fibrulis ubique ferè Peritonæo annectitur, per quod subjecta hic Intestina T. obscurè transparent ac protuberant; estque Peritonæum V. Membrana ex duplici Laminarum appositione exstructa, densa, lubrica totamque Ventris cavitatem obambulans, Nervoso Spinalis protuberculi primæ, secundæ tertiæque Lumborum Vertebræ plexu alligatur; ubi absque dilaceratione separari non potest: connectitur superius Diaphragmati, inferius Pubis & Ilii ossibus, anterius Albæ dictæ lineæ, Transversique Musculi tendini. Quo sensu communiter duplex dicatur Peritonæum, in sequentibus videbimus, ubi Renum vasorumque Spermaticorum, &c. fiet demonstratio. Hoc loco contexturam ejus, qua sese facie per Microscopium conspiciendam exhibeat, ob oculos ponam, in

Fig. II. A. Fibræ Nervosæ per Abdominis longitudinem excurrentes, B. Fibræ circulari modo à Nervoso plexu per Abdominis latitudinem exporrectæ. Fibrulæ C. quarum ope præcedentes inter sese connectuntur atque fascium instar complicantur. Nervi D. eorumque propagines, circa Ventriculum maximè notabiles. E. Disruptorum Sanguineorum vasculorum vestigia. Membrana hæc variis in locis pertusa est, Primò in sinistro Latere Oesophagi exitui, Secundò vasorum Sanguineorum transitui, Arteriæ nempè Aortæ (sed non semper, inter Diaphragmatis etenim appendices hæc quandoque transgressum quærit) atque Cavæ Venæ, de minoribus non loquor, hoc enim cum toto corpore commune & necessarium habet. Processum in utroque Inguine articuli digiti longitudine, anserinæ Pennæ crassitie, ab otificio ad finem semper clausum, Cono similem, attenuatum habet unum.

Totum hoc Membranaceum corpus Fibrulis Scroto adhæret vasaque Spermatica non solum non capit; sed ab uno tantum latere tegit, ita ut sub eo è Ventris cavitate erumpentia, ad Testiculos eorumque vicinas partes abeant, ut videre est in

Fig. III. A. Peritonæi pars. B. Conspectus Processus à cavitate Ventris. C. Vasa Spermatica dicta, sub Peritonæi velamine excurrentia. Exsiccati hujusce Processus facies delineatur in

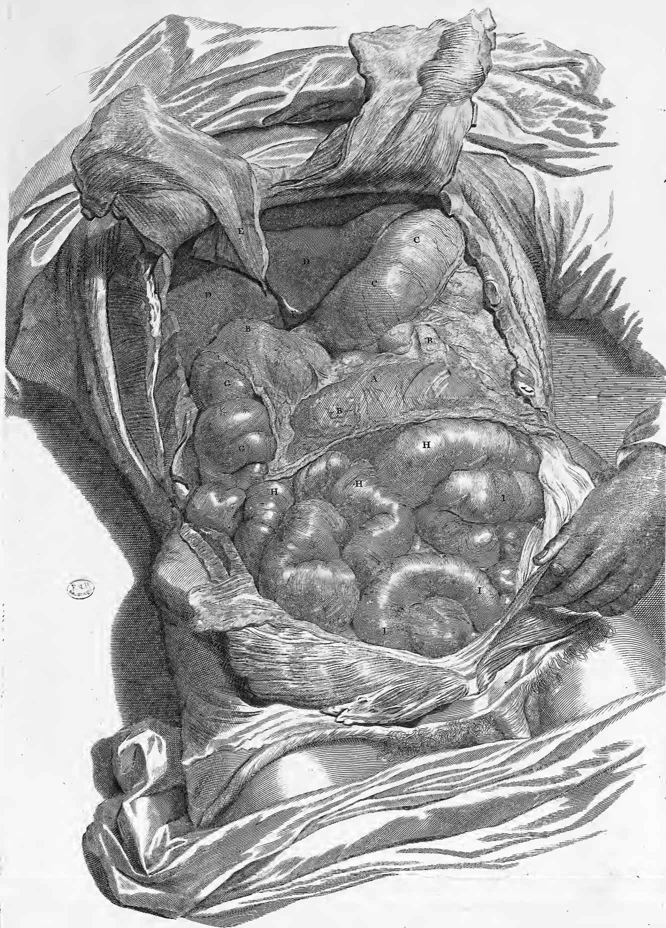
Fig. IV. A. Peritonæi portio. B. Processus orificium, C. ejusdem attenuatum corpus, D. finis.

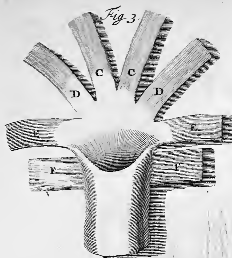
Ablatis hisce Integumentis, viscera sub hisce contenta, in conspectum veniunt; quorum situm ordinarium exhibet

TRIGESIMA TERTIA
T A B V L A.

A. Omentum, Membrana tenuis, pellucida multisque locis perforata, ſita, ad Ventriculi fundum, Hepar & Lienem, qui ſub ejus velamento latet; à Peritonæo, ubi illud Dorſo alligatur, aut cum Peritonæo originem ducit. Duobus conſtat parietibus, inter quos cavitas eſt ſpectabilis atque inſignis. Figurâ eſt aucuparii Marſupii: Magnitudine variat, nunc ad Umbilicum, nunc ulterius progreditur. Superior ejus Paries ſive Folium præcipuè duodenum Inteſtinum, Pylorum, Ventriculi fundum Lienisque concavam partem obvelat hiſceque omnibus Fibrulis annectitur. Inferior ejus Folium ſive Paries, Dorſo alligatus, Hepatis Lobum atque Pancreas involvit, Inteſtino colo affixus, totus illi, ut & Ventriculi fundo adnaſcitur. Infima Omenti portio ſive Limbus, ab omni viſcere libera, Sacculi inſtar Inteſtina ſuper, nunc huc, mox illuc fluctuat atque propendit. Glandulæ, quibus Omentum ſcatet, hoc in ſubjecto, vix erant conſpicuæ, B. juxta Pylorum atque Lienem præcipuè ſituatæ, inter Foliorum, ſive Parietum ſtructuram, duplex etenim quæque eſt Lamella, copioſa eſt Pinguedo; de qua ſtatim. Oſtenduntur porrò hic C. Ventriculus. D. Hepar. E. Ligamentum ſuſpenſorium. F. Hepatis inter Lobos fiſſura. G. Inteſtini Coli portio. H. Tenuium, I. Craſſorum Inteſtinorum partes. Notandum Omentum hoc non tertiam ordinariæ Pinguedinis habuiſſe partem ideoque hoc in cadavere, reſpectu Pinguedinis, vix Omenti meruiſſe nomen: Membranæ enim tantum ejus apparebant. Pinguedo hæc ſpecificis obvolvitur ductibus ac Sacculis, ut ſeſe frequenter offerat, oſtenditur in

TRI-

E
D
D
C
C
B
B
A
B
G
G
G
H
H
H
I
I
I

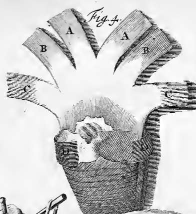

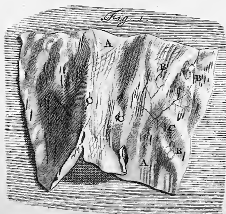
Fig. 5.

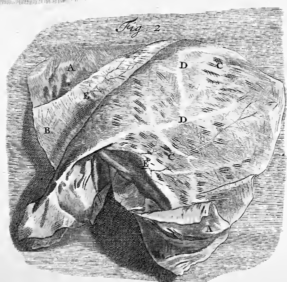
A

A

B

C

TRIGESIMÆ QVARTÆ
T A B V L Æ,

Figura I. A. Omenti Pinguedine referti portio. B. Glandulæ in Pinguedinis Ramoſo corpore ſitæ. C. Foraminula Pinguedine deſtituta. Membranarum, à Pinguedine liberarum, facies demonſtratur in

Fig. II. A. Lamella ſuperior, B. inferior. C. Foramina. D. Cellulæ Poroſæ, ſive Sacculi è quibus adeps vel Pinguedo eſt exempta. E. Vaſa Sanguinea cerâ repleta. Pinguedinis liberandæ ab Omento modus hic eſt. Omentum totum Oleo Therebinthino fervido immergendum manuque tamdiu comprimendum conterendumque, donec tota Pinguedinis maſſa in oleo ſit ſoluta. Membranâ poſtea aëri, aut igni parum expoſitâ atque ita exſiccatâ, Vaſis ſanguineis injicienda eſt cera.

Demonſtrato Abdominis Viſcerum anteriore ſitu, eadem ſpeciatim examini ſubmittam, & quidem ante alia (vide Fig. V.)

A. Stomachum, cujus ſuperior pars Oeſophagus dicitur, (vide Fig. III.) pone Laryngem ſitus, ſuo cum ductu eam ex parte concomitatur. Exterius Oeſophagi orificium faucibus continuum eſt; qui locus Pharyngis nomine indigitatur; ſed de nominum varietate minus ſollicitus, uno verbo, Guttur mihi eſt, totus ductus internus, tam ab Uvula, quam ab Epiglottide, uſque ad Oeſophagi aperturam & partes proprias, quæ præter Tunicarum texturam, utpote de qua ſub Stomachi deſcriptione dicendi copia dabitur, ſunt plurimæ Glandulæ B. & Muſculi.

Horum primi C. Cephalopharyngæi, capitis pluribus oſſium inferiorum eminentiis affixi, duplici, tendineâ ſcilicet, ac carneâ Fibrarum claſſe, ductui Oeſophagi ſuperiori alligantur.

Secundi D. Sphænopharyngæi, ab interno Sphænoidis oſſis proceſſu erumpentes, Oeſophago à Lateribus implantantur. Hujus Fibræ poſteriores, validiſſimam, reſpectu involucrorum, cum faucibus atque intricatam, reſpectu Fibrarum, habent connexionem.

Tertii E. Stylopharyngæi, Styliformi eminentiæ acuto atque tereti corpore affixi, in Oeſophagi itidem Latera exporriguntur.

Quartæ Muſculoſæ claſſes, F. ſuo Fibrarum apparatu Oeſophagum obambulant, ab utroque latere Scutiformi Cartilagini affixæ, tendine quædam, aliæ carne intercipiuntur: Atque juxta diviſionem hanc plurimi ſunt Muſculi Oeſophagiæi. Horum Muſculorum quidam faſciculi uſque in Oeſophagi medium, alii ulterius ſuis extenduntur tendinibus. Muſculi hi à parte poſtica oſtenduntur in

Fig. IV. A. Cephalopharyngæi. B. Sphænopharyngæi. C. Stylopharyngæi. D. Oeſophagiæi. Oeſophagus ſub Pulmonis fiſtula deſcendens, circa undecimam Vertebram, perforato Diaphragmate, ſuperiori Stomachi orificio continuatur.

Stomachus (Fig. V.) A. cujus præcipua pars in Epigaſtrio à ſiniſtris ſub Diaphragmate ſita, unicus eſt. Adhæret ei, ut in ſequenti Tabula, à ſiniſtris Lien, à dextris Hepar ab ipſo ex parte tegitur. Figurâ eſt oblongorotundâ, in fundo Gibbis ornatur duobus. B. C. Variat pro aſſumpto victu magnitudo. Superius ſive ſiniſtrâ parte Diaphragmatis Muſculis ope Fibrarum curvilinearum; Inferius, ſive dextrâ, Pyloro adjuvante, duodeno Inteſtino connectitur.

Totus extrinſecus levis, ſimplicisque ſtructuræ apparet; intrinſecus verò, ex varia Fibroſarum Lamellarum appoſitione conſtruitur, ut liquet in

TRIGESIMAQVINTA
T A B V L A.

Exterior namque Tunica (vide Fig. I.) A. præter peculiares Tendineas Fibrulas, Membranaceam ſuam expanſionem à Peritonæo, ut Oeſophagus, partim à Pleura, accipit. Hujus Fibræ Stomachum juxta longitudinem atque ex parte obliquè obvolvunt. Huic atque ſecundæ plurima interſparguntur Sanguinea vaſa, quæ Cerâ repleri, ut oſtendit

Fig. II. commodè poſſunt. A. Stomachi portio. B. Vaſa Venoſa Cerâ repleta & ultra naturalem capacitatem diſtenta, ſeſe mutuo inoſculantia. Horum capillamenta interiora Gypſo turgida, demonſtrat

Fig. III. A. In qua B. plexiformes, tortuoſæ mutuæque inſertiones & divaricationes cum plurimis avulſis Fibrulis, apparent.

Secunda Lamella, (vide Fig. IV.) A. ex duplici Muſculoſorum faſciculorum circa fundum, atque ora, validorum ordine exſtructa eſt. Primi B. ab uno ad aliud orificium protenſi, plus, minusve pro loci diſtantia recti ſunt aut curvilinei. Secundus Fibrarum Manipulus C. obliquè ſub prioribus decuſſatim deſcendit atque aſcendit. Hi attamen ordines duo primæ Tunicæ tendineis extremitatibus connectuntur. Majori formâ exprimuntur in

Fig. V. A. Ordines juxta Stomachi longitudinem excurrentes. B. Hiſce ſubſtrati obliqui. Horum ſingulæ unius generis claſſes Carneæ C. à Tendineis D. excipiuntur atque elongantur.

Tertia ſive interior Tunica (Fig. VI.) in tres dividenda eſt Lamellas, aut ſaltem tripliciter conſideranda. Interior ſuperficies, A. mollis atque villoſa, cujus Fibrulæ acuminatim erectæ poſt & inter ſuam expanſionem Glandulas, B. & Glandoſa in modum Membranæ inter ſe cohærentia habet vaſcula, C. tenuiſſimis filamentis Membranaceis alligata D.

Hanc ſequitur (vide Fig. VII.) A. quæ Membranacea, Tendinoſa, Meatibus multis, B. referta exiſtit. Per hoſce plurima inſignia, ad prædictas Glandulas feruntur Sanguinea vaſa.

Tota hæc interior Membrana, in plicas ſive rugas variè figuratas, (vide Fig. VIII.) A. colligitur, quæ ſi Tunica hæc diſtendatur & ab adhærente Mucilagine liberetur, propemodum evaneſcunt & nil niſi laxam atque fungoſam Membranam, cum abruptis Vaſorum orificiis & Glandulis relinquunt. Structura hæc pro parte etiam Oeſophago communis eſt: præterquam quod hic minus Glandoſa Villoſaque exiſtat & à Pleura quædam exterius Membranacea acquirat filamenta.

Orificia Stomacho tribuuntur duo, quorum majus B. ſuperius, Os, anguſtum minus vel inferius, C. Pylorus vocari conſuevit. Superius os de quo circa Diaphragma monui, inſigni atque ſpecifico circulari Fibrarum ritu ut & Pylorus, circa quem omnes Tunicæ incraſſantur, exornatum eſt: exſiccata oſtenduntur hæc orificia; ſuperius in Fig. IX. & inferius in Fig. X. Huic annectuntur Inteſtina, quorum exteriorem ſitum atque Tortilem circumgyrationem exhibuit Tab. III. Corpora ſive organa ſunt, potius organum eſt, oblongorotundum; Stomacho inferius ut Oeſophagus ſuperius, continuum, ad anum uſque extenſum, plurimis locis quo ad capacitatem & ſtructuram tam interiorem quam exteriorem connexionemque varians. Maxima verò ex parte Stomachi ut continuata portio eſt, ita cum ejusdem ſtructura convenit; verum ab eo differt, quatenus prima ejus Tunica à Meſenterio, ut Oeſophagus à Pleura circulares quasdam accipiat Fibras, quibus ſecundi, ſecundæ Lamellæ carnei ordines, Tendineo fine inſeruntur. Inteſtinorum hic ductus, ſuperius ubique loci Glandoſus, inferius Carneus magis invenitur. Communi detectâ ſtructurâ ad proprias Inteſtinorum transeundum erit differentias. Inteſtina nominibus diſtinguuntur ſex. Omnium Primum in

TRI-

Fig. 10.

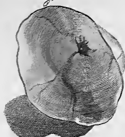

Fig. 9.

Fig. 8.

Fig. 5.

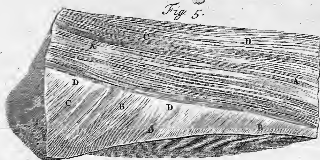

Fig. 2.

Fig. 7

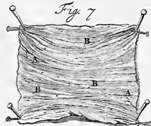

Fig. 4.

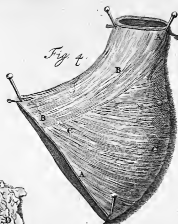

Fig. 6.

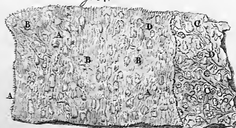

Fig. 3

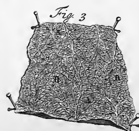

Fig. 1.

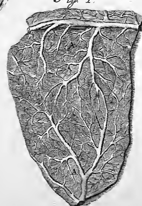
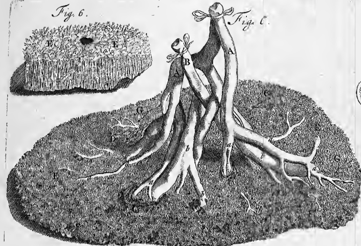
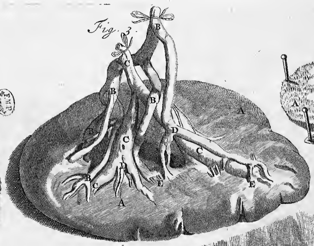
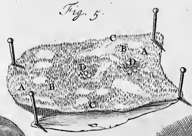
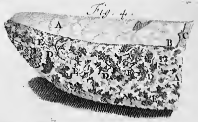

Fig. 6.

Fig. 1.

Fig. 3.

Fig. 5.

Fig. 4.

TRIGESIMÆ SEXTÆ

T A B V L Æ,

Figura I. delineatum, Duodenum A. Pyloro continuum, deorſum Spinam verſus flectitur Vertebriſque Lumbalibus Membranaceo annectitur Ligamento: Huic inſerti ſunt, unico juncti Oſculo, ductus Pancreaticus B. & Bilarius, C. Hocce itaque loco Pancreatis fiet demonſtratio.

Pancreas D. quibuſdam mediantibus Membranis vaſiſque Ventriculi fundo hic ſeparato E. Lieni F. atque Meſenterio alligatur. Glandoſus ille acervus decem transverſorum digitorum longitudinem, unius vel duorum craſſitiem attingens, Membranâ à Peritonæo partim hic avulsâ, G. exterius obvelatur; ſingulæ quippe Glandulæ H. proprio gaudent priori annexo involucro I. Duodeno aperto, viſui offertur Ductus Pancreaticus K. quibuſdam locis, L. denudatus. M. Ductus Bilarii portio, N. eorum in Duodenum exitus. Ductus Pancreaticus Membraneus, ex ſingulis Glandulis, Capillari divaricatione proſiliens, in medio unum abit in truncum. Magnitudo ejus ſive capacitas in & prope Duodenum, eſt calami ſcriptorii: quo magis Lienem appropinquat Lateraleſque ejus Ramuli Glandulas petunt, eo magis graciléſcit atque attenuatur. Ut plurimum unicus cum Bilario ductu M. junctus, circa inſertionem inter Membranas quatuor circiter digitis ſub Pyloro, orificio prominente ac circularibus inſtructo Fibris, in Duodeni deducitur capacitatem. Quæ omnia repræſentantur in

Fig. II. Ductum Pancreaticum à Glandulis cæteriſque integumentis liberum, cerâ repletum & exſiccatum proponente. A. Duodeni portiuncula. B. Ductus Pancreatici portio inter Membranas recondita, ejus C. Orificium Fibris Annularibus inſtructum. D. Meatus Bilarius. E. Pancreatici ductus exporrectum corpus. F. Laterales ejuſdem Ramuli. G. Capillares eorundem origines à Glandulis avulſæ.

Hepati, quia per Bilarium Meatum, cum prædicto Ductu ac Inteſtino, ſumma circa exitum & Lieni cum ipſomet Pancreate per vaſa ac Membranas eſt connexio; eorum viſcerum, relictâ cæterorum Inteſtinorum hiſtoriâ, demonſtrationem incipiam; & quidem primo Lienis (vide Fig. I.) F. ſitus in ſiniſtro Hypochondrio, ſub Diaphragmate, Coſtis præſertim Spuriis, Stomacho atque Pancreate circumſeptus, unicus, varii coloris, magnitudis & figuræ eſt. Frequenter ſeptem transverſorum digitorum longitudine, trium latitudine & ſeſqui craſſitie gaudens; à ſiniſtris Gibboſus, à dextris Concavus aliquantulum exiſtit. Plurimis partibus vicinis connectitur. Membranis cingitur duabus, quarum prior H. communis, à Peritonæo, ſecunda propria, cujus exterior facies glabra, interior aſpera & ex diverſimodè tortis Fibrulis conflata eſt; ex ſingulis ſuæ ſubſtantiæ partibus, tenuia quædam filamenta à centro diramificantur, occurrentia cum aliis ſui generis ſtaminibus atque ita Membraneum hocce conſtituentia velamen. Ex hac quoque Membrana ab uno, ad aliud latus transverſi, inter ſeſe connexi nullamque cavitatem viſibilem poſſidentes, filamentorum emittuntur faſciculi, totum Lienis corpus uſque ad communem capſulam perreptantes, Membrana hæc à ſecunda Lienis Membrana orta, cum vaſorum ingreſſu, factâ foveâ ſive limbo, in Tubum extenſa, nunc Craſſa, nunc Tenuis, alias Retiformis & perforata eorum faſciculos concomitatur, ſequitur atque circumambit. Membranarum, Vaſorum, Fibrillarumque hæc elegans congeries, cujus extremitates ſeu expanſiones in cellulas vel retia abeunt, plurimis exornatur Glandulis. Cellulæ hæ à vaſorum quorundam corpore efformatæ, ſpatia inter eorum productiones irregulariter replentes, ſupra dictis reticularibus transverſis fulciuntur Fibrillis quarum quædam latâ, quædam anguſtâ aſſurgentes areâ, omnes interius Sanguineo vaſorum ac Nervorum gaudent plexu, cui Glandulæ alligantur. Harum Glandularum, ſive Pellucidarum Glanduloſarum Veſicularum infinitus eſt numerus, figura ovalis, cavitas exigua. Racematim plures, ab una propendent vaſorum, quæ ipſas obvolvunt, conjugatione. Singula hæc in ſequentibus depinguntur atque characteribus explicantur.

Fig. III. A. Lien cujus B. Arteria, rubrâ, C. Vena, albâ cerâ eſt repleta. D. Variæ earundem flexuræ & contorſiones. E. Capſulæ fovea, ſive Limbus ante vaſorum ingreſſum.

Fig. IV. A. Lien flatu parum diſtentus, exſiccatus & transverſim diſſectus. B. Membrana communis, C. propria. D. Cellulæ. E. Glandoſa corpuſcula. F. Vaſorum capillamenta. G. Communis Capſulæ veſtigia.

Fig. V. Exhibet A. propriæ Lienis Membranæ faciem interiorem. B. Ejus Stamina & C. avulſas Fibras, D. Cellularum aſſurgentia fragmenta & veſtigia, variis dotata angulis. In

Fig. VI. oſtenditur Lien à Tunicis Glanduliſque liberatus, quod aquæ per Venam injectione & ablutione forcipiſque poſt exſiccationem adminiculo fit. A. Arteria, B. Vena, cerâ tumida. Harum ramificationes Laterales *a. b.* C. Capſulæ veſtigia; pluribus etenim locis exſiccata & non viſibilis exiſtit. D. Nervorum propagationes & plexus. E. Fibrulæ à propria Lienis Membrana exortæ. F. Cellularum diſruptarum flatuque ultra modum inſtar Membranæ extenſarum, reliquiæ. G. Lymphaticorum variarumque Fibrarum capillamenta. Viſo Liene, examini ſubmittendum in Figura tam prima, quam ſecunda

TRIGESIMÆ SEPTIMÆ
T A B V L Æ,

Delineatum A. Hepar, ſitum in dextro Hypochondrio ſub Diaphragmate, ab hinc ſiniſtrorſum, ad enſiformem uſque Cartilaginem & interdum ultra, inferius ad Umbilici regionem extenditur, pro circumjacentium viſcerum figurâ, motu atque connexione, licet verſus margines ubique attenuetur, variant magnitudo & figura, nunquam verò numerus, qui unicus. Dividitur in partem Gibboſam, ut in

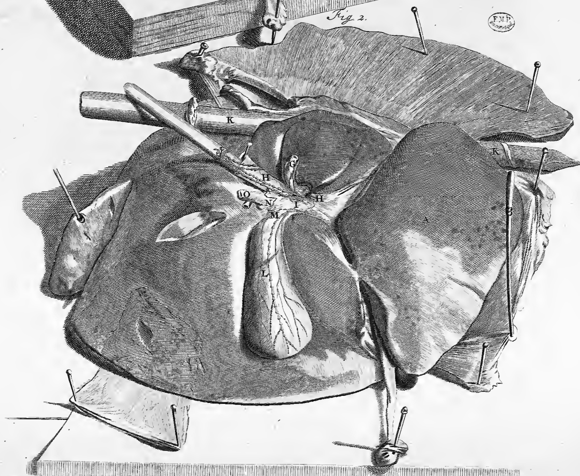
Fig. I. & Concavam ut in Fig. II. Gibba, Peritonæo communi ejus adjuvante involucro, Diaphragmati poſticæque Hypochondrii regioni, Concava, Pyloro, Omento pluribusque aliis annexa eſt partibus. Triplici, præſertim Ligamento, ſitus hic confirmatur atque ſtabilitur. Primum ſuſpenſorium B. quo Diaphragmati C. alligatur, ex Hepatis interioribus partibus erumpens, Venæ Portæ vaginali Tunicæ à Latere quo ei Umbilicalis Vena adjacet canalique Venoſo, Ligamenti munus ſubienti, validiſſimè connectitur. Secundum quod laxius, priori opponitur, exſiccata eſt D. Vena Umbilicalis, ex Hepatis Fiſſura egreſſa, deſinit in Umbilicum. Hepatis Moles in Lobellos E. non plane ſeparatos ſubdiviſa, adipe variisque Membranis, præſertim Vaginali involucro obvelatur. Sequitur hac in delineatione parum è ſitu remotum, tertium, quod adjutorium F. dici poſſet, enſiformi Cartilagini adhærens. Non interiori machinæ, ſed latè Membranæ Hepatis exteriori tantum affixum. Fibris conſtat Ductilibus, Membranâ tenui & validâ, à Peritonæo deductâ, incluſis.

Hac miſsâ demonſtratione, oculis proxima ſunt Hepatis vaſa & Glandoſa maſſa. De Arteria notandum, vide Figuram II. G. diſtribui tum in Capſulæ, tum in Bilarii pori, ut cæteras partes, maximè verò in Portæ Tunicam finiri & à Nervis plexiformi ornari circumvolutione, ut Portæ Vena à Lymphæ ductibus. Ingreditur hæc Hepar, in partem concavam H. Prope centrum obvelatur, uti & Porus Bilarius I. Vaginalis ſive ſecunda hæc Tunica, adhæret primæ, ſed Carneis faſciculis inſtructa, multùm ab ea differt: Reſpondet portæ diſtributioni; præterquam quod Felleæ veſicæ partem, qua Cavum Hepatis reſpicit, inveſtiat, poſt Venæ in Hepar ingreſſum, facto ſinu, quinque emittit ramos. Quorum priores quatuor Concavam, quintus Gibbam atque ſuperiorem Hepatis partem, perreptant. Cavæ præcipuè, K. tres inveniuntur ramificationes, poſticam & ſuperiorem Hepatis regionem pervagantes, Ramulisque prioribus nunc ex oppoſito quaſi, nunc decuſſatim, alias rectâ vel curvilineâ incumbentes. Fellis Veſiculam, L. Cyſticum Meatum, M. Porum Bilarium, N. Ductumque communem, O. licet inter Hepatis exteriora numerari ſolent, cum interioribus, quoniam eorum ſubdiviſiones atque conjunctiones, inter ipſius Membranas inveniuntur, tractabo. Vaſa hæc vario Fibrarum inſtar Membranarum ſtratarum plexu veſtiuntur. Fellea Veſica, L. Pyrum referens pro ſubjectis variæ magnitudinis, Hepati per Peritonæi portionem, communis Capſæ texturam & Fibroſam Membranam intermediam alligatur. Scatet ejus fundus Cyſticis radicibus, quarum major truncus ſæpius in veſiculam pertunditur, cum parvulo orificio & valvula, ubi Fibroſo circulo & interdum Valvulâ conſtringitur. Non raro major hic Ductus non invenitur. Hujus Veſicæ elongatum Collum M. Cyſtici Meatus titulo condecoratur. Initium Fibroſo anguſtatur Annulo, ab hinc paululum amplificatum cum Poro Bilario, hic non conſpicuo, conjungitur. Organum hoc dupliciter, id eſt, extra vel in Hepate deſcribendum. Extra Hepar præcedenti Meatui & communi Ductui conjungitur, Tunicâ admodum Craſsâ præditum. Ejus longitudo à conjunctione uſque ad Hepar ad ſesqui digitorum transverſorum menſuram exporrigitur. Non procul à Portæ Vena Meatus hic, Capsâ circumductus, cum eadem pari paſſu pergit, circa majores laxè, circa minores ramulos arctè connexus, in non numerabilia tandem ſubdividitur capillamenta, quæ in totum Glandularum racemum ſingulamque acinorum partem terminantur. Extrinſecus Porus hic, cum deſcripto Meatu Ductuque communi, unitur; qui ex hiſce ortum ſumens, verſus Duodenum & interdum Jejunum pergit, cui obliquè, cum adjuncto Ductu Pancreatico, de quo ſupra, inſeritur. Hepatis reliquum corpus è Glandulis, plurimos in Lobellos diviſis, conſtat. Lobuli hi, conicâ figurâ, Membranâ & Fibroſis Ligamentaceisque filamentis præditi, vaſorum propaginibus etiam minutiſſimis alligantur: Singulæ verò Glandulæ varii ſed ut plurimum Pentagoni Hexagonique ſunt lateris. Hæc omnia dilucidantur in

TRI-

Fig. 1.

Fig. 2.

F.M.P.

Fig. 5.

Fig. 4.

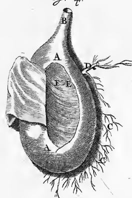

Fig. 1.

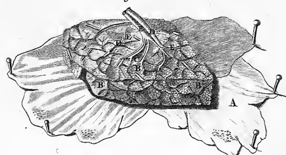

Fig. 3.

Fig. 2.

TRIGESIMAOCTAVA
T A B V L A.

Cujus prima Figura, cocti Hepatis portionem, ope Tubi optici depictam, exhibet. A. Exterior Hepatis Membrana avulsa. B. Glandulæ constituentes Lobellos, horum C. Fibrosa & Membranacea connexio. D. Vasa sanguifera & E. Bilaria ad eosdem distributa. In

Fig. II. demonstratur A. Ramulus Venæ Cavæ cum extremitatibus *a.* B. Ramulus Portæ Venæ cum Capillaribus extremitatibus *b.* Nunquam mutua Anastomosi conjunctæ.

Fig. III. Ostendit A. Meatum Cysticum & in eo B. Valvulam sive relaxatam Membranulam, C. Porum Bilarium, D. Ductum communem & ejus obliquum cursum ad Duodenum. In

Fig. IV. Vesicæ Felleæ cum annexis fit explanatio. A. Vesica Fellis pro parte aperta. B. Meatus Cysticus. C. Radices Cysticæ per Hepatis corpus dispersæ. D. Earum truncus majusculus, in quo E. Valvula, ante F. Orificium, quod in Vesicæ Cavitate exstat.

Fig. V. enodatio. Ostendit hæc excarnatum setarum abrasione Hepar, prout à parte Concava sese offert, in quo Arteriæ rubrâ, Cava viridi, Portæ Vena albâ, Bilarii Pori ramuli flavâ cerâ turgent. A. Hepatis dextrum, B. sinistrum latus; C. Arteria Hepatica. *c.* Ejusdem ramificationes. D. Venæ Cavæ truncus, E. Diaphragmati proximus, F. truncus inferior. Ejus G. primus, H. secundus, I. tertius ramus. Horum *g. h. i.* Capillares distributiones. K. Venæ Portæ truncus. L. Capsa separata 1. 2. 3. 4. 5. Portæ ramificationes, quarum ultima parum visibilis. Minores earundem emissiones i. ij. iij. iv. v. M. Fellis vesica. N. Cysticæ radices. O. Ductus Cysticus. P. Porus Bilarius. *p.* Ejusdem divaricationes. Q. Ductus communis. R. Ligamentum Umbilicale. S. Canalis venosus ligamentum Membranaceum referens. Restitant quoque Nervorum T. & Lymphæductuum V. hic & alibi disrupta capillamenta. Absolutis visceribus hisce, Intestinorum historiam, cujus cum Duodeno positum erat initium, enarrare pergam.

Secundum Intestinum, vide

TRIGESIMÆ NONÆ
TABVLÆ,

Figuram I. A. Jejunum situm præcipuè sub Umbilici regione, differt ab Ileo, respectu B. Lactearum venarum quarum Valvulæ hic majusculæ exprimuntur & propriarum Valvularum, quæ hocce in Intestino copiosissimæ observantur Ileumque versus sensim obliterantur. C. Membrana exterior separata, ut interiorum Membranarum laxitas & Valvulæ C. aliquo modo exterius videri possent. Depinguntur etiam hic D. Arteriarum, E. Venarum, F. Nervorum G. Lactearumque ramificationes. Plicas quod attinet Valvulosas, melius videri poterunt in

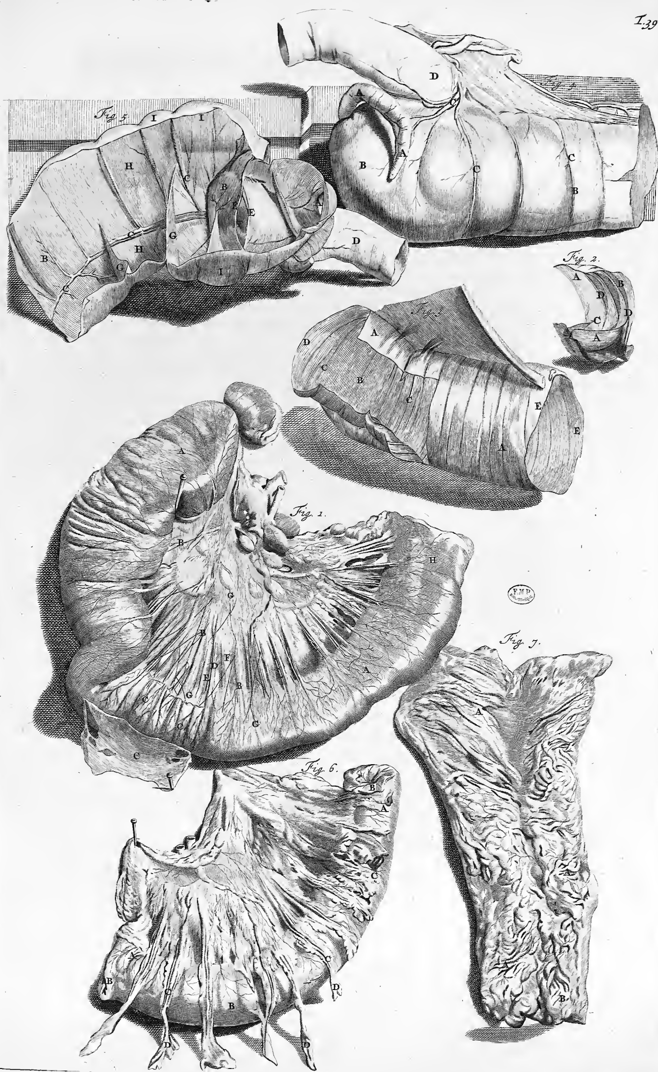
Fig. II. A. Jejuni exsiccati portio. B. Plicæ quæ partim Annulares, C. partim Semiannulares Valvulas D. fingunt. Intestinorum tertium Ileon, (vide Fig. I. H.) incipit, ubi pauciores Lacteæ deteguntur Venæ. Cæteris Intestinis simul sumptis, longius existit, situm ad Ilia, Coxas & Abdominis medium, circa Cæci Limbum terminatur. Ante Cæci demonstrationem, non extra sphæram putavi, Ileon exsiccatum exhibere, ut fit in

Fig. III. A. Ileon siccum, B. apertura in eo facta, ut C. Annuli sensim decrescentes, conspici interius possent. D. Portio Jejuno, E. Cæco, proxima. Sequitur in

Fig. IV. ab externa, in Fig. V. verò ab interna facie delineatum A. Cæcum, Quartum & inter Crassa primum Intestinum. Notandum Cæcum atque Colon B. exsiccata, C. Vasa cerâ distentâ, ad meliorem valvularum apparitionem repræsentari; sequenti namque in Icone naturalem eorundem constitutionem propono. Nomen, hoc Intestinum ab altera clausa extremitate adipiscitur: à Colo, cujus est appendicula, ortum sumens, locum circa Ilii ossis cavitatem occupat. Membranacea Peritonæo alligatum connexione, Colon ubi intuetur, amplius multo, quam circa finem evadit. Figurâ, majusculum Lumbricum, quatuor circiter transversorum digitorum longum refert. Crassorum secundum B. Colon principium habet, circa Ilii ossis costam, cui Membranulis affigitur, Ileo Intestino D. continuum, cujus interior laxa Membrana sesqui digitorum productione in Coli cavitatem propendens, Valvulam constituit: Descendens, dextro Reni, multiplici Fibrarum nexu, sursumque Felleæ Vesicæ adhærens Stomachumque perreptans, nullam deinde præterlabitur partem, cui Membranea non devincitur affinitate. Post descensum in Pelvim, Vesicæque urinariæ amplexum, Visis origine & Ossis Sacri parte superiore, tandem nomen deponit. à cæteris Intestinis, Valvulis, Ligamentis ac Cellulis discrepat. Valvularum prima & instructissima denotatur per literam E. ejus in Ileo apertura F. conniventes Valvulæ G. Harum Interstitia H. Cellulæ ab externo Ligamento exstructæ I. Intestinum hoc, licet quatuor Spithamarum tantum adimpleat longitudinem, omnium tamen est capacissimum. Excurrit per ejus mediam elatioremque partem, juxta longitudinem minoris digiti latitudinis, Ligamentum, quod interdum duplex, prædictarum Cellularum causa & stabilimentum est tenacissimum. Sursum porrò atque deorsum vicinis partibus Ligamentaceo Membranarum nexu cohæret. Intestinorum ultimum cujus imaginem ab externa superficie

Fig. VI. proponit, A. Rectum, oritur ab Ossis Sacri summa regione. Omnium, hujus B. exteriores Tunicæ, validiores & crassissimæ sunt, longèque cæteris minorem relinquunt capacitatem, prædicto & Coccygis ossi, ut & Pudendis ejusque interius annexis, alligatur. Coli instar Membranaceis, Pinguedine farcitis exornatur C. appendiculis, quarum extremitates, D. diversarum figurarum faciem exhibent. Inspectionem merentur (vide Fig. VII.) hujus Intestini interioris Tunicæ plicæ A. irregulari ordine, quo magis B. Anum, de quo circa Penis Musculos, appropinquant, corrugatæ, inter eas plurima sanguineorum hiant ora vasorum. Totum Intestinorum Syrma Mesenterii circumferentiæ affixum, ostenditur in

QVA-

Fig. 5
Fig. 4
Fig. 2.
Fig. 3
Fig. 1.
Fig. 7.
Fig. 6.

T. 40.
Fig. 1.
B
J
C
D
A
F
F
L
H
K
K
G
M
K
M
I
I
G
A
E
F
Fig. 4.
E
F
Fig. 6.
Fig. 5.
A
B
B
Fig. 2.
B
A
C
D
D
A
A
C
B
Fig. 3.
E
F

QVADRAGESIMÆ

T A B V L Æ,

Figura I. A. Abdominis Muſculorum portiones. B. Omentum ſurſum remotum, cum C. Colo, in quo Ligamentum D. expreſſum. Circumjacentia Inteſtina ſunt vel E. Tenuia, vel F. Craſſa. Dividitur G. Meſenterium in partem Craſſiorem Pinguedinis Ductibus refertam & Tenuiorem ſive Membranaceam; harum prima Tenuibus, ſecunda Craſſis continua Inteſtinis. Figuram aliquatenus habet circularem, multis angulis interjectam, plicas perplurimas, ut Inteſtinorum circumgyrationi reſpondere poſſet. à Centro, H. periferiam verſus I. ſpithamæ latitudinis, longitudinis verò à prima uſque ad ultimam connexionem, trium & ultra eſt ulnarum. Ortum ſibi vendicavit à Membranis Lumborum quaſdam priores cingentibus Vertebras. Nervoſorum plexuum inſignis hic eſt & indefinitus numerus, ut & Glandularum K. Quarum prope exortum una major, L. per cujus corpus frequens vaſorum eſt curſus, concurſus & coagmentatio. Vaſa & Meſenterii Glandulæ non tantum prædicto communi involucro; verum etiam propriis Membranulis Ductibusque adipe refertis M. fulciuntur atque cuſtodiuntur. Obiter de Lacteorum ab Inteſtinis exortu ſupra dixi, ſequitur ut de iis eorumque ulteriore divaricatione ex profeſſo agam, quod fit in

Fig. II. Lactea vaſa A. paſſim ex Inteſtinis B. hic reclinatis erumpentia, primò ad Meſenterii minores C. inde ad mediam majorem Glandem D. abeuntia, Ductibus ab hiſce majoribus in Chyli commune deferuntur receptaculum, ſitum circa Thoracis ultimam & Lumborum Vertebras tres primas, quibus Fibrulis pluribus adnaſcitur; interdum ad ſiniſtrum interdumque ad dextrum magis vergens latus. Conſtituitur ex Glandoſa congerie, quarum una ſub Diaphragmatis tendinoſa extremitate ſibi locum vendicavit reliquæ ut plurimum tres, vel quatuor, racematim inter ſeſe Lacteis ramis cohærentes, Lumbarium nomine condecoratæ, inferius inter Aortam Arteriam & Cavam Venam inveniuntur, variæ figuræ, magnitudinis & diſtantiæ, varios emittentes ſui generis & accipientes ſurculos Lymphaticos, ita ut totus hic progreſſus tam in Abdomine quam Thorace, Chyli vel Lymphæ receptaculi nomen mereatur: Ab infinitis quippe partibus, ejuſdem generis vaſa Ductum hunc ingrediuntur. Ramuli verò præcipui, derivantur ab Hepate, ſecundum Portæ longitudinem excurrentes: quinimo ab omnibus Glanduloſis vicinis partibus. Poſtquam Diaphragma ſubrepſit, acquiſito Thoracici Ductus nomine variis inſertionibus Aortæ à ſiniſtris ſeſe adjungit Arteriæ circa quartam, quintam & ſextam Thoracis Vertebram, variâ interdum fiſſurâ, furcatione, ſive diviſione ornatus, ut liquet in

Fig. III. & IV. Ubi verò Axillarem Venam E. attingit ſiniſtram, huic, vel Subclaviæ, non ſemper eundem ſervans locum, inſeritur. F. Juxta ingreſſum appoſita eſt G. Valvula. Exhibet quoque

Fig. V. Lacteum vas A. inflatum & exſiccatum in quo B. Valvulæ magis à ſe invicem diſtant, quam in (vide Fig. VI.) vaſe Lymphatico eodem modo præparato.

Amoto Inteſtinorum tractu, in conſpectum ducuntur, ut videre eſt in

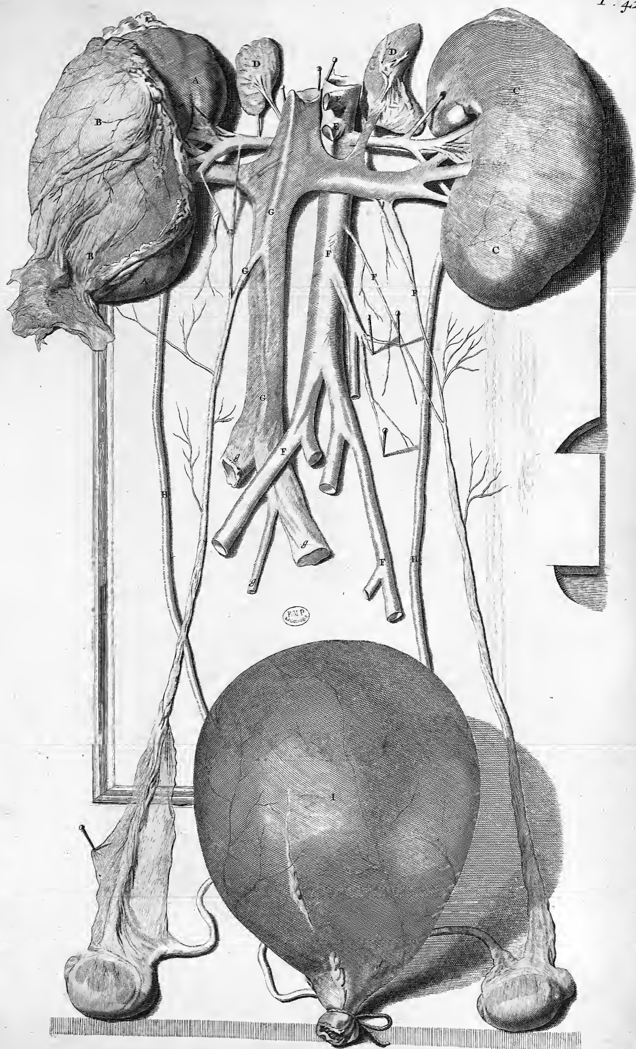
QVADRAGESIMAPRIMA

T A B V L A,

A. Renes eorumque B. Ureteres. C. Veſica urinaria. D. Vaſa Teſtium, quorum unus, E. in, alter, F. à Scroto liber demonſtratur. Ante exhibita ſunt, G. Stomachus. H. Hepar. I. Pancreas. Quemadmodum etiam viſuntur, K. Inteſtini Jejuni, L. Recti filo conſtricti, M. Meſenterii, N. Aortæ Arteriæ, O. Cavæ Venæ, P. Muſculorum Abdominis ut & Q. communium involucrorum R. veſtigia atque portiones. Superius indigitata organa è corpore maſculo diſſecta, ſepoſita & à vicinioribus avulſa, repræſentat

QVA-

R
Q
H
H
G
P
I
M
K
N
O
A
A
D
B
B
D
L
P
C
R
Q
Q
E
F

A
A
B
B
C
C
D
D
E
E
F
F
F
F
F
G
G
G
g
g
g
H
H
I

QVADRAGESIMASECVNDA
T A B V L A.

A. Ren dexter, Membranâ adipe refertâ, B. ex parte ſeparatâ, obductus. C. Ren ſiniſter à prædicta liber. D. Glandulæ renales. E. Aortæ inferioris trunci portio; Ejuſdem inſignes quidam ſuperiorum *e.* & inferiorum E. abſciſſi ramuli. Quidam ejuſdem generis F. integri, varia ad organa tendentes. G. Cavæ Venæ infra Hepar portio. *g.* Ejuſdem præcipuæ quædam divaricationes abſciſſæ, quædam G. integræ relictæ, ut cum Arteria circa Renes, Teſtes eorumque annexa factum. H. Ureteres, Veſicâ urinariâ I. flatu diſtentâ, ex parte tecti. Ut verò ordine & ſingulatim præcedentia demonſtrentur, initium faciam à Renibus, præmiſsâ eorum Glandularum hiſtoriâ atque dilucidatione. Glandulæ Renales D. ſingulæ Reni, unde Renales, à parte Cava pollicis latitudinem diſtantes, ex variis Glandulis unâ pelliculâ exterius tectis exſtruuntur: Laxè verò quia cohærent, diverſâ gaudent figurâ intermediasque admittunt cavitates, quarum una inſignis ſummum habet cum Venis commercium. Renum numerus dualis, dextri ſub Hepate, ſiniſtri verò ſitus ſuperius aliquantulum ſub Liene partim inter, partim infra Peritonæi lamellas detegitur. Phaſeoli, ut delineat

QVADRAGESIMÆ TERTIÆ
T A B V L Æ,

Figura I. A. Rimulis, B. Tuberculis altitudinibusque ab extima facie ad interiorem ſubſtantiam Lobellorum in modum penetrantibus, interſecti figuram induunt; Gibbo namque exterius, circa medium verò foveâ donantur. Diaphragmati ut & Lumborum involucris ambo primâ Tunicâ, ſiniſter autem Lieni Coloque Inteſtino adnaſcitur. Veſtiuntur præterea tenuiſſimâ à Renum tubulis ortâ pelle propriâ, per hanc ſimamque Renis partem (vide

Fig. II.) A. immittuntur atque emittuntur B. Sanguinea vaſa ac C. Ureteres. Sanguinea vaſa ac Nervi poſt indefinitas intrinſecas ramificationes, à circumferentia incurvata deorſumque protracta aliis cum ejuſdem generis Ramis unita, plexum efformant partimque Glandularum partimque Ureterum tubulorum corpora amplectuntur ac perreptant, donec circa Papillaria protubercula oculum effugiunt. Exterior Limbus (vide

Fig. III. A.) ſectione inſtitutâ à Gibboſo latere, &

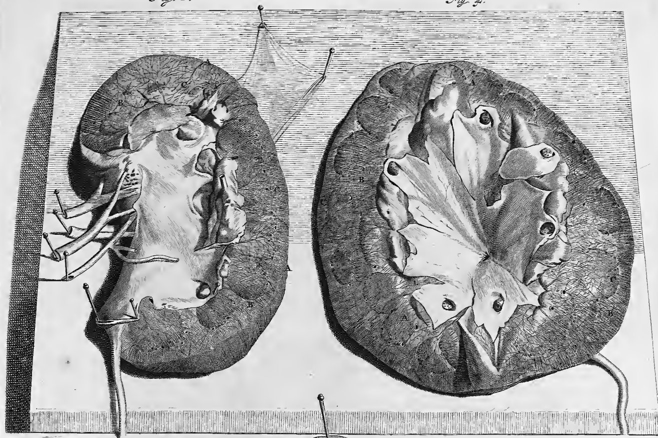
Fig. IV. A. Renem explanatum oſtendente, è plurimis eſt conflatus Tubulis B. quorum extenſi fines Membranulis, tam à latere, quam ſuperius includuntur, vel alligantur: Hiſce ſparſim diaphanæ interſeruntur C. Glandulæ; ſuperato verò hocce Limbo, ingens horum exoritur faſciculorum numerus; maximam etenim hi, cum Glandulis Renis conficiunt molem. Innumerabilium Glandularum hi acini utrorumque vaſorum exteriorum ac interiorum extremis appenduntur, circumſcriptione interſepiuntur propriâ. Quæ omnia liquent in

Fig. V. faſciculum unum exhibente ope vitri optici delineatum. A. Membrana Renis propria. B. Fibroſorum ſtaminum disruptorum veſtigia. C. Vaſa ſanguinea. D. Glandulæ. E. Tubuli Urinarii integri, F. abſciſſi. G. Papillæ corpus, H. Ureteris, ſive Pelvis portio. Superatâ vaſorum primâ diſtributione, horum faſciculorum quidam in unum collecti, partim à toto Renis Gibboſo arcu, partim ab inferiore Limbi margine deducti, variarum figurarum Papillas D. ut plurimum octo, vel novem extruunt. In Papilla hac ſive Papillari vaſorum protuberantia ſpatium aut cavitas detegitur; ex vaſorum tortuoſè rectèque flexorum lateribus orisque conflata Fibrulisque Membranaceis obducta. Papillares hæ protuberantiæ ab Ureteris ſive Pelvis E. Fiſtulis, in arcum poſitis atque in Rene divaricatis excipiuntur. Non rarò admodum breves interdumque dimidii digiti & ulteriorem expanſionem patiuntur, ut in

Fig. VI. A. Renis portio interior. B. Ureter. C. Pelvis, ejuſdem D. Fiſtulæ, Papillares E. excipientes protuberantias. Siccas has Fiſtulas ſpectandum oculis ſubjicit

Fig. VII. A. Ureter, B. ejus expanſio dicta Pelvis, cujus emiſſiones C. Tubuli vocantur. Ab extima Renis peripheria D. Fibræ derivantur Membranaceæ, vaſculorum faſciculos rectà permeantes, hiſce alligantur prædicta vaſcula atque Glandulæ ſtabiliunturque præcipuè Ureterum fiſtulæ, ſive Papillas excipientes emiſſiones, quæ ubi unum efformarint ſpectabilem Sinum, Pelvis E. nomine indigitantur. Hujus tractus Lumborum Muſculis incumbens Ureter, major cavitas Veſica, exterior pars Urethra dicitur; omnes & ſinguli variam Fibrarum agnoſcunt appoſitionem. Ut depingit per Microſcopium

QVA-

Fig. 3.
Fig. 4.

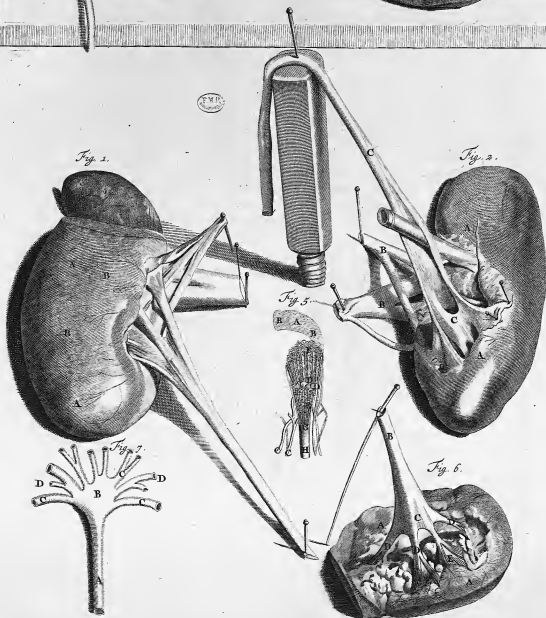

Fig. 1.
Fig. 2.
Fig. 5.
Fig. 6.
Fig. 7.

Fig. 2.

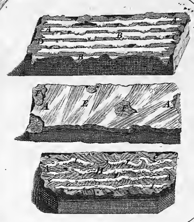

Fig. 1.

QVADRAGESIMÆ QVARTÆ
T A B V L Æ,

Figura I. A. Ureteris prope Veſicam urinariam diſſecta atque expanſa portiuncula. Exterior Lamella B. ex Fibris Membranaceis juxta tubi longitudinem C. D. excurrentibus, adipe obductis multâ. Secunda, E. (inter quam & primam, ut etiam exterius in prima, multa reperiuntur vaſcula F.) ex obliquis Muſculoſis faſciculis, Tendinibus alternatim interſectis priorique involucro annexis, conflatur. Interior verò H. ex laxioribus & à ſe invicem diſtantibus Fibris, quibus I. Glandulæ inhærent exſtructa apparet.

Ureteres (vide Fig. II.) A. obliquè Veſicam verſùs ducti, circa Cervicem eidem, receptis, ſive emiſſis laxioribus & variè flexis Fibris, continuantur, propriam ex parte conſervantes configurationem. B. Veſica, C. hac in Tabula delineata, multa quia erat Pinguedine obducta atque craſſiuſcula, integra proponitur, aperta verò in ſequentibus oſtenditur alia, ubi & Ureterum in Veſicam exitus, indigitatur.

Veſica urinaria, Ureteris extenſa portio, ſitum obtinet in Hypogaſtrio inter Peritonæi Lamellas, Sacrum, Coxendicis Pubisque oſſa. Ut in Tab. XLI. lit. C. in maribus recto Inteſtino, in fœminis Uteri inferioribus incumbit. Umbilico, Pubis oſſi aliisque vicinis partibus alligatur plurimis. Pyriforme Globoſum organum ut in Rene Ureterum emiſſiones, ita quoque hoc cum ipſis, reſpectu ſtructuræ, convenit: Præterquam quod ſecunda Lamella ſpectabilioribus per totum excurrentibus atque ambientibus Carneis ditetur Fibrarum faſciculis; tertiæque, Glandulis ſcatenti, Villoſum adhæreat tegmen. Ita ut Ureteres eorumque in Rene Tubuli atque Urethra veſicæ, aut viceverſa Veſica horum ſit productio atque elongata appendix; uti circa Oeſophagum, Ventriculum ac Inteſtina, quæ pro uno organo vario muneri adaptato habenda veniunt. Reſectis circa collum (anguſta & à fundo inferior pars) exterioribus Fibrarum obliquis Manipulis, oculis proximæ ſunt Sphincteris Muſculi emiſſæ claſſes, de quibus infra latius. Aperitur Collum laxiore Membranæ productione Valvæ inſtar, foras ſpectante, clauſum, in Maſculo genere longius, in Urethram, Veſicæ extimam regionem, D. quæ hic, circa initium ab adjacentibus denudata atque tota viſui ſubjecta. Eâdem cum corporibus Nervoſis exterius obducitur ſubſtantiâ, ſpongioſâ verò inferius Fibrisque Muſcularibus ditatâ, Membranoſa ſuperius ipſamet exiſtit. Demonſtrantur quoque hac in Tabula quæ ulterius in ſequentibus explicantur, abſciſſa & vinculo ligata Vaſa E. Teſti inſervientia. Teſtis, F. ſuis involucris ex parte incluſus. G. Vas deferens. H. Veſiculæ ſeminales. I. Corpus Glandoſum atque Penis, K. cum annexis ab aſpectu poſtico. Hiſce de Veſica, via præſtruitur ad indaganda Pudenda, cognitu non inter leviora; quapropter ab Arteriæ ramulo ad Teſtes miſſo, abſoluto prius Scroto velaminibusque exterioribus, inchoare ſtatui: Utpote quo duce intricatiſſima eorum detegitur ſtructura. Forinſecus Teſtes extra Abdomen propendentes, (vide Tab. XLI.) Scroto veſtiuntur, laxa æque ac plicabilis Membrana, exterius atque interius Suturâ per ejus longitudinem excurrente diviſa plurimisque vaſis intertexta. Huic altera connaſcitur Muſculoſis dotata Fibris. Inter utramque expanſionem, ſimiliter ac in ipſa cute, multivagæ obſervantur Glandulæ. Obducitur quisque Teſtis (vide

QVADRAGESIMÆ QVINTÆ
T A B V L Æ,

Figuram I.) A. Cremastere Musculo. Hic Pubis ossis ligamento affixus, suis, posterius B. robustioribus fasciis, vasorum Tunicæ C. vaginali inclusorum longitudinem sequitur. Fasciculi hi à se invicem pro Membranæ extensione plus minusve distant eique alligantur; unde avulsis Musculosis Fibris, Membrana hæc exasperata apparet, interius verò lævis atque glabra remanet. Inferius D. Testi, superius E. Peritonæi Fibrulis firmissimè adhæret. Secunda Testium Membrana F. albuginea rectè propria, proximè enim Testium molem eamque solam involvit, Crassa undique Testi interius adnata, G. Mollis Glandulisque pluribus ornata, exterius tensili obducitur Lamellâ Vasisque deferentis surculos accipit exteriores. Enumeratis hisce involucris, sanguifera includuntur Testium vascula, vulgò Præparantia, ab Aortæ Arteriæ & Cavæ Venæ medio, vel Renali trunco (vide Tab. XLII.) erumpentia.

Ex hisce Arteria A. (ut in Fig. II. Arteriam pariter ac Venam cerâ flatuque tumidam ostendente) minori *a*. Vena autem B. plurima surculorum propagatione *b*. prima descendit, altera ascendit. Circa Venæ subdivisiones, Anastomoses C. variæque inosculationes retiformes D. Valvulæ E. distentæque protuberant portiones. Horum vasorum invicem tortorum classes, indefinitis alligantur atque distinguuntur Membranulis, quæ etiam Testis corpus, perreptitant. Ubi Testes, Arteriæ attigêre, tam Epididymidi F. quam majusculo Ramo Testi supernè immittuntur ipsi G. atque hoc inverso ordine respectu sanguinis cursus de Vena *g*. intelligendum.

Testes numero bini, magnitudine variantes, figurâ gaudent ovali, horum unus (vide Fig. II.) ab involucris denudatus, alter Fig. I. albugineâ tectus demonstratur. Est autem Testis ex Glandulis, vasorum finibus alligatis vasculisque peculiaribus hisce continuis, conflatus: (ut in sequentibus) contigua hæc cum Epididymide sunt, Testium dorso affixa atque albuginea partim tecta: constat autem Epididymis ut Testis, ex pluribus Glandulis ductibusque variè flexis atque tortis. Præterquam quod hisce intercurrit major ductus intermedius, qui, solutis vinculis, in immensam, respectu magnitudinis, extenditur longitudinem, ut in Fig. II. H. ex parte demonstratur; majori formâ repræsentatur Epididymis in

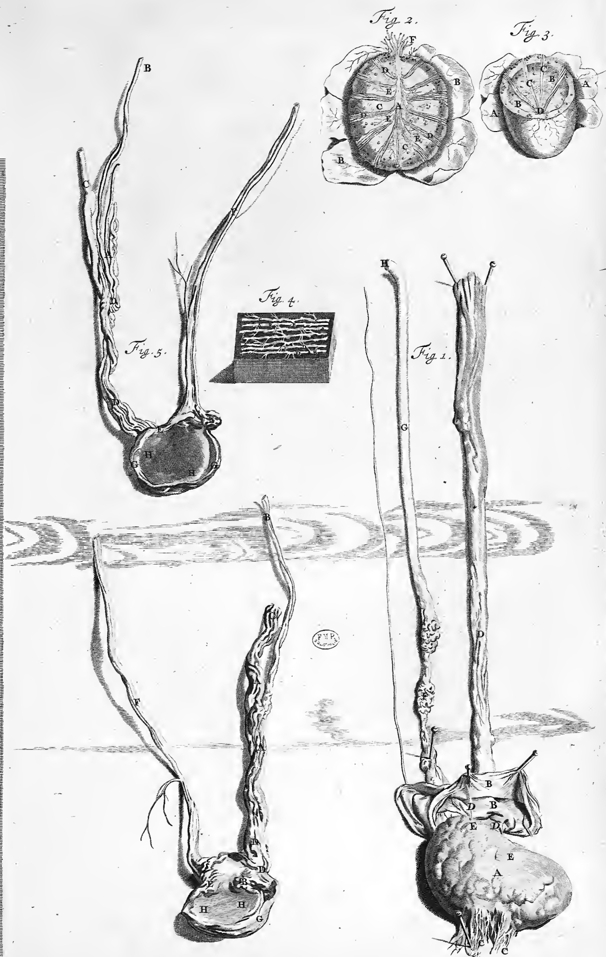
Fig. III. A. Testis portio B. Epididymidis prima, C. altera solutio. D. Glandularum eminentiæ, E. Vas commune dictum Deferens, Vaginali, specificâ Fibris circularibus dotatâ, tunicâ (ut in Fig. II. I.) quemadmodum Epididymis, obductum. Vas deferens, à multis, ut Umbilicale vinculum, diaphanis concomitatur Tubulis. Antequam verò Testium historiæ finem impono, eorum varias dissectiones & imagines exhibebo, ut fit in

QVA-

Fig. 2.

Fig. 2.
Fig. 3.
Fig. 4.
Fig. 5.
Fig. 1.

QVADRAGESIMASEXTA

T A B V L A.

Cujus Fig. I. Teſticulum refert A. ab Albuginea B. cæterisque involucris, liberum. C. Disrupta Teſtium vaſcula. D. Sanguifera vaſa Albugineam Tunicam B. pervagantia & E. perforantia. F. Epididymidis, ex parte ſoluti, flexus atque circumgyrationes. G. Vaſis deferentis portio inque eo H. Cavitas ſive Ductus.

Fig. II. Teſtem, A. referens, in quo Teſtium vel Seminariorum vaſculorum diſpoſitio atque ordo demonſtratur. B. Involucrum Albugineum ſeparatum. C. Vaſcula ſeminaria. D. Membranulæ eorum ordines interſepientes interſecantesque. E. Vaſorum ſanguineorum abrupta veſtigia, tam ad B. Albugineam Membranam, quam ad F. Epididymidem tendentia. Teſtis transverſim diſſecti faciem, oſtendit

Fig. III. A. Tunica Albuginea. B. Seminariorum vaſculorum manipuli. C. Membranulæ vaſcula inter ſe detinentes & diſtinguentes, D. horum concurſus.

Fig. IV. Teſtium vaſa microſcopio depicta demonſtrat. A. Vaſa ſeminaria à ſe invicem ſeparata. B. Eorum in Valvularum modum protuberantes Cavitates. C. Vaſa ſanguinea prædicta vaſcula diverſis locis ſequentia Glandulasque D. obvolventia. E. Membranularum fragmenta. In

Fig. V. demonſtrantur. A. Vaſa ſanguinea ad Teſtes abeuntia, cerâ, abſque ſeparatione internarum Membranarum, farcita. B. Arteriæ C. Venæque, antequam Teſtem attingunt, D. variæ diſtributiones, tam ad Epididymidem E. & Deferens vas F. Albugineamque Membranam G, quam ad ipſum Teſtem H. Horum vaſorum ab altero latere exhibet Icon ſexta. In qua, præcedentis Figuræ literæ explicationi inſerviunt.

Vas deferens (de uno ſatis erit dicere) ab Epididymide exſurgens, eâdem viâ Abdomen ingreditur, quâ Vaſa ſanguinea ad Teſtes feruntur. Super Inteſtinum rectum, reflexum, Veſicæ urinariæ poſteriorem adit regionem, ubi, ante concurſum, dilatatur atque Laterali adjunctione Veſiculis adhæret Seminalibus inque eas aperitur. Veſiculæ hæ (vide

QVADRAGESIMÆ SEPTIMÆ

T A B V L Æ,

Figuram I.) A. Parum hic ante delineationem flatu distentæ, Cellulosi sunt ac Membranacei Ductus à se invicem Membranulis B. sejunctis atque aliis inter sese revinctis. C. Harum longitudo quæ trium, crassities sive Parietum distantia, quæ unius, ut plurimum, est digiti, pro subjectorum diversitate, ut ipsæmet tortuositates, variant. Cellularum anfractuosæ cavitates D. multis ejusdem generis minoribus ditantur. Elongata harum portio E. Collum dicta, superato ex parte Glandoso corpore F. per Carunculam Papillarem, ex vasorum elevatione formatam G. variis in Urethram, præsertim duobus majoribus aperitur, H. orificiis. Exsiccatis verò Vesiculis, minores (vide

Fig. II.) A. harum Cavitates & Cellulæ non exactè conspiciuntur; quippe quæ distentione nimia vel rumpuntur; vel cum externa Membrana, figuram amittunt; vel nimis exsiccatæ, pro Membranulis à majoribus separatis habentur. Harum autem vestigia apparent, sub litera B. Membranæ C. Vasa D. deferentia & Vesiculas E. à se invicem distinguentes & inter sese devincientes. Vasorum deferentium F. ut & Vesicularum progressus ad G. Urethram. Hisce Vesiculis, ut & inferiori Urinariæ vesicæ parti sive Collo adjacet (vide Fig. I.) F. Glandosum corpus, propter Vesicularum exitus demonstrationem commodiorem apertum; sed in sequenti Tabula cum adjuncta Urinaria vesica exhibitum. Corpus hoc ovalis compressæ figuræ nucisque juglandis magnitudinis, Glandularum ex acervo coagmentatum, Membranâ obducitur (vide

Fig. III.) exterius A. validâ; cum Carnearum adjuncta Fibrarum Lamella, interius Glandium moles B. Membranulis Ductibusque perreptatur peculiaribus. C. Ductuum exitus, tam in hujus, quam sequentis Tabulæ primâ Figurâ denotantur, numero incerti ad Carunculæ latera Tubuloso singuli orificio D. in Urethram, F. hiantes. Corporis Glandosi flatu quam potuit distenti exsiccatique imago exhibetur in

Fig. IV. A. Membrana exterior. B. Secundi involucri Carneæ Fibræ. C. Diaphanæ Vesiculæ, quarum quædam disruptæ & fractæ. D. Quædam E. duriusculæ. F. Extensorum Ductuum portiones & Membranarum fragmenta G.

Glandoso corpori adjacet Penis, sive virile Membrum. (vide Fig. I.) I. Nexu validissimo Ossium Pubis medio alligatum. Figura huic parti concessa est oblongorotunda, inferius paululum depressa. à communibus denudatus integumentis, partes ejus prosiliunt propriæ, quas inter Musculi, de quibus, cum Ani organis, supra omissis, summam ob affinitatem, hic primò disseram.

Musculos Anus obtinuit quinos. (vide Fig. V.) Horum tres primi, circulari ambitu Recti Intestini extimum obvolventes marginem, uno Sphincteris nomine comprehenduntur. Primus A. sive superior validissimâ Carneâ mole exstructus, secundus, B. Membraneus, tertius, C. verò transversarum Fibrularum interventu cuti, circa extimum Limbum, Glandosis scatenti tuberculis, affixus hæret. Interstitia habet D. ex Tendinum mutua atque alternata emissione. Interior Intestini laxa tensilisque Tunica, Valvulas ab uno ac altero latere fingit quodammodo semicirculares. Omnes hi Musculi Ossis Sacri Vertebrarum velaminibus alligantur. Vesicæ, Peni, Utero Ossique coxæ, partim Fibrarum distributione, partim Ligamentacearum Membranarum adjumento affiguntur. Levatores duo reliqui Musculi, E. qui non rarò duplices inveniuntur quorumque insignis Fibrarum Manipulus Uterum, in fœmineo, Penem, in masculo sexu adit, circumjacentium trium Ossium ligamentis, suam debent connexionem, hinc unus ad sinistram, alter ad dextram Sphincteris superioris Lumbi partem excurrens, Intestino, ut & Sphincteri obliquè inseritur cumque ejus Aponeurosi, mutato parum Fibrarum ductu, intimè intricatur.

Peni, ut plurimum, Musculorum paria tribuuntur duo. Primum quod Penem attrahens dici posset F. ab Ischii Ossis tubere atque margine erumpens, in validâ Nerveorum corporum Membranâ G. delitescit. Alterum H. quod Urethram Comprimens non ineptè nuncupari liceret, à Sphincteris fasciculis huc missis, exstructum internisque lateribus junctum, supra Urethram, quam quasi amplectitur, excurrens, Membranæ itidem prædictæ ubique à latere inseritur. Tertium, quod non semper invenitur, ab uno tantum I. latere hic depictum, è situ transverso nomen acquirit; à Coxendicis apophysi parum infra primos Penis Musculos erumpens, inter Sphincterem Musculosque Comprimentes, Urethræ basi inseritur.

Tegitur exterius circa Glandem K. Penis Præputio L. ex involucris communibus hocce loco laxioribus multisque musculosis fasciculis interius nervosis annexis corporibus conflato. Involucrum hoc inferius Frænulo, M. Ligamentaceâ potius tendineâ Membranâ Glandi affigitur. Ipsummet denique Penis corpus ex duobus præcipuè corporibus, Urethram præter, dictis Nervosis N. exstruitur, vide

QVA-

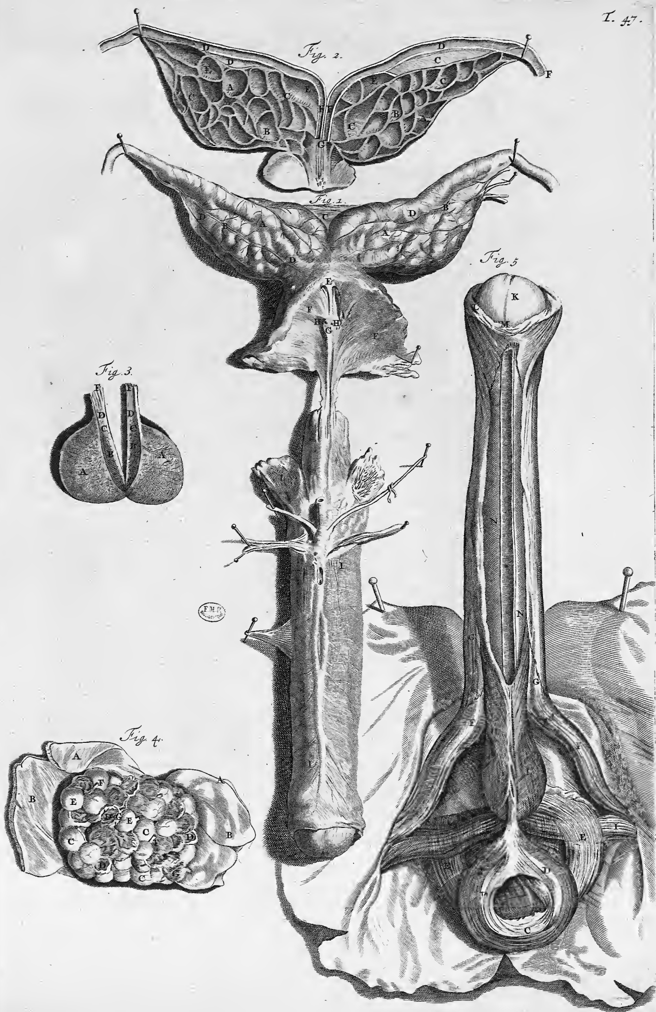

T. 47.
Fig. 2.
Fig. 1.
Fig. 5
Fig. 3.
Fig. 4.

Fig. 1.

Fig. 3.

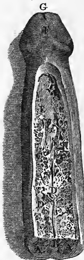

Fig. 4.

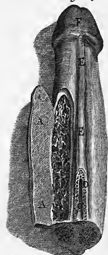

Fig. 5.

Fig. 2.

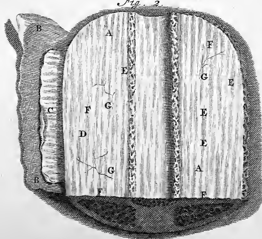

Fig. 6.

QVADRAGESIMÆ OCTAVÆ
T A B V L Æ,

Figuram I. A. Obſepitur unumquodque Membranâ exterius denſâ atque firmiſſimâ B. quâ amotâ, altera conſpicitur: Ex hac plurimæ emittuntur Fibræ, ab uno, ad aliud latus hæcce perreptantes corpora Membranasque exſtruentes; hiſce inextricabiliter anneĉtuntur atque fulciuntur Vaſorum ſanguiferorum Nervorumque multivagi plexus Diaphanæque plurimæ Glanduloſæ veſiculæ, quæ diluto ſanguine atque inflato pene, Membranularum Fibrillarumque præſeferunt imaginem. Alligantur modo diĉta corpora, reliĉto pro Urethra interſtitio, C. Pubis oſſium inferiori regioni, aſcendendo verſus Penis extima ora, Septi D. Membranulæ intermediæ juxta Penis longitudinem exporreĉtæ, ope, tam conjunguntur, quam diſtinguuntur. Quoque magis Glandem cum Septo accedunt, eo magis, cum Septo attenuantur; ita ut prope Glandem, gracileſcente & quaſi evaneſcente Septo, in unum videantur coaleſcere. Glans autem E. ſive Penis capitulum, Turbinatâ figurâ & ſpeciali inſuper velamine prædita, corporibus hiſce appoſita, Urethræ præbet exitum. Componitur, præter communia, ex Carneis Lamellis, Membranulis interjeĉtis, ut videre eſt in

Fig. II. A. Glandis portiuncula, per Tubum opticum depiĉta. B. Membrana Peni communis, ut & huic parti propria C. ſeparata. D. Carnei faſciculi Membranæ inſtar juxta ſe invicem diſpoſiti: horum quidam E. admodum exiſtunt intricati. F. Membranulæ interiores. G. Vaſorum, præſertim Nervorum plexus. Inflati, exſiccati & juxta longitudinem aperti Penis anterior facies exhibetur in

Fig. III. A. Corpora, diĉta Nervoſa. B. Septum ſive interſtitium Membraneum. C. Fibræ ab interiori Membrana erumpentes Membranulasque D. exſtruentes intermedias. E. Vaſa corpora pervagantia. F. Glans. G. Urethræ os, ſive apertura. Penis, eodem, ut præcedens, modo præparati diſſeĉtique aſpeĉtus poſterior, depingitur in

Fig. IV. A. Corporum Nervoſorum Tunicæ ſeparatæ. B. Corpora Nervoſa, circa quæ, præter modo demonſtrata, notatu digna occurrit C. Urethra eique appoſitæ, corporibus Nerveis ſimiles, Fibræ D. Urethræ aſcenſus E. per Glandem F. Penis transverſim diſſeĉti portiones exhibent

Fig. V. & Fig. VI. A. Penis corporumque Nerveorum Membrana B. Corporum C. Septi D. Vaſorum, Urethræque E. facies. Depingit præterea Icon hæc, (vide Fig. I.) F. Veſicam urinariam apertam, G. Ureteres, H. Vaſa deferentia, I. Seminalium veſicularum K. corporisque Glandoſi exitus.

Fœminea, generationi dicata illuſtraturus organa, primò eadem ex parte, in ſitu naturali propono in

QVADRAGESIMANONA
T A B V L A.

A. Apertum Abdomen. B. Uteri in ima Abdominis Cavitate sive Pelvi immersi altera Tuba. C. Inteſtini recti, vinculo ligati, ut & D. Veſicæ urinariæ, E. Vulvæ, F. Aortæ Arteriæ, G. Cavæque Venæ portiones. Hiſce supernè adjacent, H. Stomachus ſtylo ſuſpenſus. I. Hepar, ad latus reclinatum & à latere K. Renes. Ut verò ulterius conſpiciantur modo dicta organa, oſtenduntur cum annexis è corpore diſſecta, à viciniorībus ſeparata atque in ſitu naturali, quantum fieri potuit, repoſita, in

QVIN-

H
A
K
I
F
G
C
B
D
A
E

F.M.P.

QVINQVAGESIMA
T A B V L A.

A. Ren dexter, B. ſiniſter. C. Glandulæ Renales. D. Ureteres. E. Aortæ Arteriæ F. Cavæque Venæ abſciſſi trunci, eorum *e. f.* emiſſiones, ad Ovarium & Tubam, harum dextra G. ſoluta inflataque, ſiniſtra verò H. ſuis adhuc involucris circumvoluta apparet. I. Inteſtini recti vinculo ligati portio. K. Uterus. L. Veſica urinaria communi Peritonæi velamine obducta. M. Uteri Tubæ. N. Ovaria. O. Vulva ſive Pudendum muliebre. Quod quia externè in anteriore Pubis oſſium regione ſitum (ut circa virilia) ante cætera examini tradam. Componitur, ſepoſitis communibus toti corpori, ex partibus dictis Labiis P. partim Clitoride Q. atque Nymphis R. exterius Labia, fiſſuram relinquentia intermediam ab Oſſe Pubis ad uſque ferè Anum extenſam, quod ſpatium Perinæi ſolet indigitarier nomine, Crinibus S. ornantur, interius tam Muſculoſa à Sphinctere, quam Pinguedine interfarcito Membranaceo exſtruuntur apparatu. Inferius Labia ſtricta Tenſaque, ſuperius protuberantia repe
riuntur. Horum ſummitates venereorum monticulorum, T. cognomento dignoſcuntur. In ſuperiori Vulvæ angulo interque laxa ejus involucra, eminet Clitoris V. eàdem, quâ Labra, tunicâ, dictâ Præputium obvelata, vide

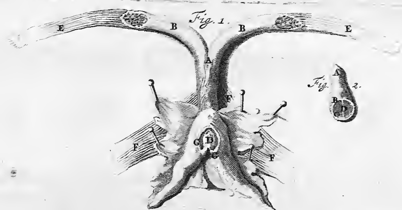
QVINQVAGESIMÆ PRIMÆ
T A B V L Æ,

Figuram I. A. Clitoridem ſeparatam oſtendentem. Maxima Clitoridis pars, Virilibus corporibus, dictis Nervoſis, ſimilis eſt: Inferius etenim à Pubis Oſſium velamine, duobus à ſe invicem diſtinctis erumpit cruribus, B. quæ poſtea lateraliter, cum intermiſſis ſingulorum involucris, conjunguntur oſſiſque prædicti medio alligantur. Horum corporum Meatibus referta Papillaris protuberantia, D. Clitoridis caput, ſive Glans dicitur. Muſculos Clitoris propriè obtinet duos, E. qui à Coxendicis velamine progredientes, ejus crura ſuper excurrentes, iiſdem ubique loci inſeruntur elongatoque corpori alligantur. F. Reſtitant porrò hic Muſculorum vaginæ abſciſſorum portiones. Clitoridis interior facies exhibetur in

Fig. II. A. Clitoridis capitulum. B. Membrana propria. C. Fibrulæ ab hacce emiſſæ. D. Membrana ab utroque latere exſtructa propria, Septum fingens. Emittit circa Glandem Clitoris, magnitudine maximè variantes, laterales quaſdam protuberantias (vide Fig. I. G.) paleariformes duas, Nymphas vocatas, quæ ad latera Urinarii Meatus deſcendentes, Tenuium inſtar crurum, gracilioribus ſuis Fibrulis ipſiſmet affiguntur Labiis oculumque tandem effugiunt. Tranſverſi digiti ſpatio ſub Clitoride, detegitur Urinarii Meatus ſupra deſcripti apertura. Obducitur, hocce in ſexu, totus Urethræ ut & uteri vaginæ tractus (vide

Fig. III. Meatum hunc juxta longitudinem apertum depingentem) A. Glandoſo acervo B. vaſculiſque pluribus, quorum ductus, C. tam in Vaginæ orificio, D. quam Urethra ipſa E. aperiuntur. Diſſectis remotiſque Pudendi Labiis, F. Vaginæ interior ſuperficies inſpicienda venit; antequam autem hanc oſtendere pergam, monendum quid erit de ipſius orificii coarctatione, Hymenis titulo ſuperbiente. Interior Vaginæ tunica, corrugationes plicaſque habet vario modo diſtentas varioque itidem modo eminentes, exteriorem Vaginæ limitem orbiculatim ex parte obſepientes: Hæ omnes tamen flatus diſtentioniſque vi obliterantur nullamque niſi veræ Nerveæ Membranæ, toti Vaginæ communis, ſpeciem nullumque virginitatis clauſtrum adumbrant. In juvenculis verò, laxa admodum atque extenſa hæc eſt Membrana, ut minuſculum tantum relinquat foraminulum, intermedium. Obducitur vagina inferius muſculoſis Fibris à Sphinctere ortis clitoridiſque corpori annexis, ut & ejuſdem generis faſciculis huic parti quam Labiis communibus. Super rectum Inteſtinum, cui firmiſſimè connectitur, oblongâ figurâ Tubi inſtar flacciduli prorepens, exterius ſecundum longitudinem Membranaceo, Pinguedinoſis ſacculis ornato, circumducitur Muſculo. Quo ad Vaginæ latitudinem longitudinemque, ſecunda ut plurimum ſeptem, prima trium plus minuſve tranſverſorum reperitur digitorum, cujus finis uteri orificium amplectitur. Primaria poſt vaginam perſcrutanda pars, Uterus eſt (vide

Fig. IV.) A. qui totus cum annexis in præcedenti Tabula oſtenditur. Unicus, magnitudine varians, licet multoties trium circiter tranſverſorum metiatur digitorum, ejus à fundo ad collum longitudo; inter Veſicæ urinariæ & Recti Inteſtini medium locatus, figuram aſſumit pyriformem (loquor de non ingravidato) dividitur in Fundum B. quæ ſuprema, atque Cervicem ſive Collum, C. quæ inferior pars eſt. Vaſorum, Glandularum Membranarumque compages hæc, orificio ſive Limbo quodam D. ab ipſa Vagina, E. in quam propendet, diſtinguitur. Prima huic organo ubique ſupertexta Membrana à Peritonæo valida exoriens, duplici gaudet apparatu; exterior etenim Tunicæ pars, lævis ac glabra, interior Carnea atque Fibroſa exiſtit. Interſecantur Uteri vaſa, quæ ſerpentino pampiniformique ritu, mutuis indefinitè aſſociantur anaſtomoſibus, innumeris Glandulis ac Membranulis; quæ, compoſitâ Carneis inferius inſtructâ Fibris obliquis Tunicâ, tendinibus in medio alligatis, internam

Fig. 1.
E
B
B
E
A
Fig. 2.
F
G
D
C
F
F

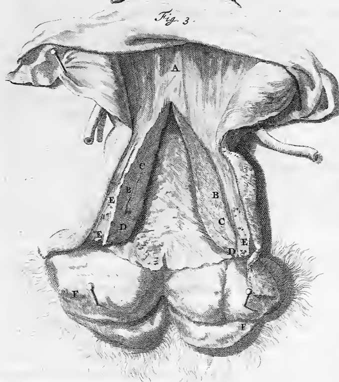

Fig. 3.
A
C
E
E
E
D
B
C
D
E
F
F

Fig. 4.
M
N
P
H
A
G
B
F
B
P
R
T
R
S
S
V
K
O
I
L
O
O
W
V
I
C
C
D
E
W

F.M.P.

ternam uteri obducunt ſuperficiem. Utero aperto, conſideranda ejus eſt, F. Cavitas, quæ exigua juxta longitudinem inſculpta, lineis duabus elongatis, à fundo, collum quodammodo triangularis, petit. Hujus apertura in virginibus, anſerinum vix admittit calamum. In utroque cavitatis angulo, G. orificium invenitur, cujus variæ latitudinis ductus, H. uteri Tuba dictus, in principio ſtylum, I. ægrè minuſculum, in medio verò, minorem capit digitum; ad uteri latera ſitus, à prædicto orificio paulatim incurvatur, circa finem Ilicò anguſto donatur exitu, K. circularibus circumvoluto fibris. Membranacea hæc ſtructura, cujus longitudo ſeptem transverſorum digitorum inveniri ſolet, cum uteri tam externo, quam interno involucro communis eſt: Præterquam quod interior Tubæ Membrana laxior & ſecundum longitudinem plicatior exiſtit. Fibrularum hi faſciculi, inflatâ parum tubâ, multum à ſe invicem recedunt, quod in alterius lateris aperta, L. liquet. Ubi Ovariorum M. corporum dimidium N. ambiere, Muſculis finiuntur plurimis, O. qui Membranaceæ tubæ ſtructuræ affixi, ſoleaceum mentiuntur ornamentum. Diſtant ab M. ovariis transverſi digiti ſpatium, tenuiſſimis verò, Membranæ, alis veſpertilionum non diſſimili, P. partibus, iiſdem alligantur.

Muliebres Teſtes, potius Ovaria, quorum unum integrum, M. alterum, Q. per medium juxta longitudinem diſſectum oſtenditur. Utrimque unum transverſis duobus ab Uteri fundo digitis ſitum invenitur. Vaſorum dictorum Spermaticorum involucris atque ita ipſi Peritonæo firmiſſimè adhærent. Validâ interius, è mollibus coagmentata Fibris, circumvoluta Tunicâ, R. figuram ab utroque aſpectu exprimunt globoſodepreſſam, multis ubique protuberculis ſulcisque inſtructam.

Hocce aperto velamine, Ovariorum interna conſpicitur facies; quæ ex innumerabilibus Membranulis, Fibrularum Vaſorumque plexibus, Glandulis S. ac Veſiculis diaphanis, T. compoſita cernitur. Membranulæ hæ exteriori involucro, ut hiſce iterum fibrulæ alligantur atque indiſſolubili nexu, cohærentes, ſpatia atque loculamenta pro glandulis veſiculisque relinquunt. Glandulæ vaſorum capillamentis non minus intrinſecus, quam extrinſecus obvolvuntur validioreque ſpecificâ veſtiuntur Membranâ tenaciſſimisque radiatim diſpoſitis conſtruuntur ex tubulis. à Veſiculis verò differunt, illæ etenim liquore turgent limpido vaſorumque exiles ſurculi atque plexus in ipſismet harum tantum membranis diſperguntur. Eodem propemodum ritu ac in maſculo ad Teſtes, in fœmineo genere Sanguifera vaſa ad ovaria feruntur atque ab iiſdem deferuntur. (vide Tab. L.)

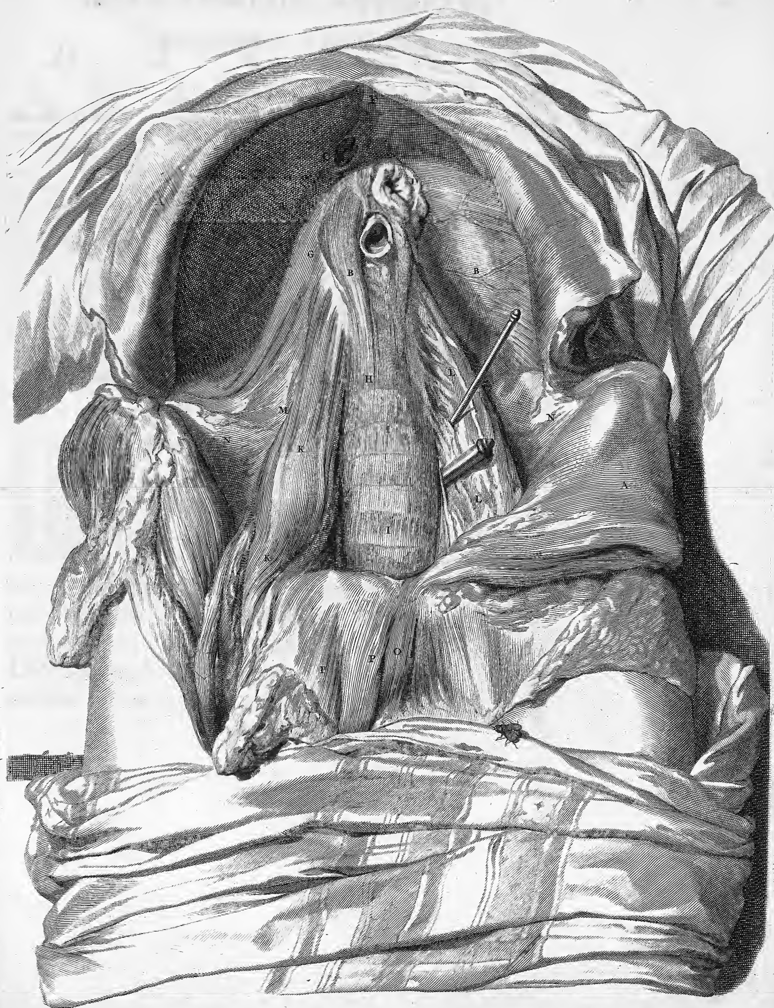
Tota Uteri moles cum annexis Membraneo à Peritonæo derivato, lati inſtar ligamenti ubique expanſo involucro, V. vicinis alligatur partibus ſuaque in ſede detinetur mobilis. à toto itidem fere Uteri corpore, duplicis Lamellæ, W. Membrana, Ligamenti rotundi titulo indigitata Spithamæ longitudinis, inter Peritonæi duplicaturam, extra Abdomen utrimque inguina verſus deducitur; unde ſupra Pubis oſſa excurrens, prope Vulvæ ſuperiora in plurimas ſubdividitur fibrillaceas expanſiones. Membrana hæc, ut innumeris omnium Vaſorum generum propaginibus, ita etiam multifariis permeatur Membranulis ac Fibrulis, à priori deductis eique annexis horumque agmina ſeorſim obvelantibus, ſuſpendentibus atque à ſeſe invicem diſtinguentibus. Quomagis Membrana hæc, ab utero recedit, eo magis cognominis Etymon, ſuâ figurâ mereri videtur. Prope etenim Uterum lata magis, prope verò inguina rotunda magis exiſtit. Exemto omne de Ventre viſcere, prout ſeſe conſpiciendus exhibet, depingit,

QVINQVAGESIMASECVNDA
T A B V L A.

A. Musculorum Abdominis decussatim dissectorum portiones. B. Diaphragmatis in Tab. XXVI. descripti sed non delineati facies à parte qua Abdomen spectat. Foramen pro C. Vena Cava atque D. Oesophago. E. Aortæ Arteriæ abscissus truncus. F. Diaphragmatis superior, G. inferior Musculi portio. H. Caudales hujus fasciculorum fines. I. Lumborum Vertebræ. K. Femoris Musculus Psoas. L. Idem à Vertebris ex parte separatus, stylis distractus & ad latus diductus. M. Lumbi quadrati, N. Iliaci interni, O. Lividi P. Tricipitisque Musculorum portiones & vestigia; de quibus, ut reliquis Ani Musculis, quoniam in Parte Quinta dicendum erit ulterius, Tertiæ huic Operis subdivisioni ponendus hic est terminus.

F I N I S.

E
C
D
A
G
B
B
H
L
M
N
K
N
A
L
I
K
P
O
P

GODEFRIDI BIDLOO,

Medicinæ Doctoris & Chirurgi,

ANATOMIÆ HVMANI CORPORIS

PARS QVARTA,

DE INGRAVIDATO VTERO, FOETV EJVSQVE ANNEXIS.

Demonſtratis utriusque ſexus genitalibus, ad ingravidati Vteri Fœtusque delineationem atque explicationem transgredior: haſce autem eo ſtatui proponere ordine, ut cultro anatomico deteguntur viſuique ſeſe offerunt. Primò itaque impprægnatum Vterum, ſecundò Fœtus involucra eisque annexa, tertiò denique ipſummet Fœtum, reſervatâ Oſteogeniâ, de qua in Parte operis hujus ultima, dilucidabo. Hanc ſecundum normam exhibetur

QVINQVAGESIMÆ TERTIÆ

T A B V L Æ,

Figura I. Quæ Uteri non diu poſt imprægnationem è corpore diſſecti Iconem demonſtrat. A. Uteri fundus. B. Tuba ſiniſtra ipſi Ovario C. inhærens. D. Vaſa ſanguifera ſanguine turgida. Tuba hæc (vide

Fig. II.) A. Poſtquam fuit avulſa, non tantum circa introitum B. ſed uſque in Uterum C. intenſa rubedine, ex vaſorum diſtentione, tam intrinſecus, quam extrinſecus imbuta apparebat Piſumque majus facillimè capiebat. Apertâ Uterinâ Tubâ (vide

Fig. III.) Fibrarum Muſculoſarum A. atque Membranacearum conſtitutio B. inſpectioni ſeſe offerebat; ab invicem enim diſtinctæ extimoque involucro C. affixæ jacebant Tubæque Muſculorum D. facies commodè diſtinguebatur. Ulterioris demonſtrationis ergo præcedentibus addidi,

Fig. IV. Uterum referentem A. hunc, poſtquam Vaſa ſanguifera, Vena B. fuſcâ, Arteria C. rubrâ, fuere cerâ repleta. Quod artificium ab uno tantum inſtituitur latere, ita ut ex vaſculi unius ceræ immiſſione, omnium fiat repletio. D. Membranæ exterioris portiuncula ſeparata. E. Ligamentacea expanſio lata. F. Ovaria. G. Uterinæ Tubæ itidem albâ cerâ repletæ. H. Vaſa ſanguifera per corpuſcula, dicta Ligamenta rotunda, copioſè & faſciculoſè diſperſa. Sequitur

QVIN-

Fig. 1.

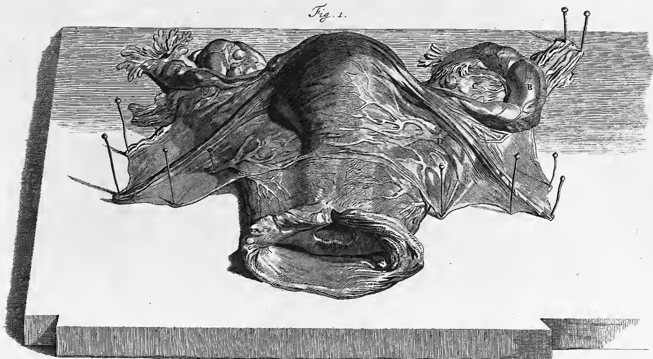
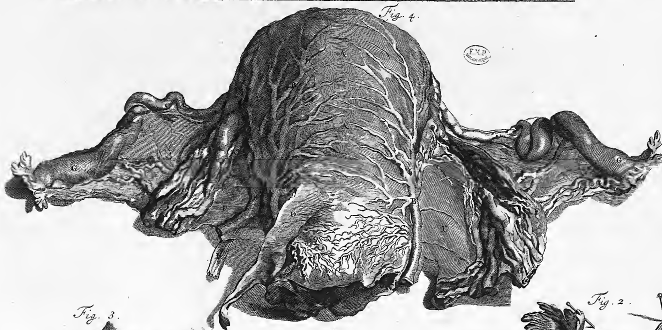

Fig. 4.

F.M.P. BIBLIOTHEQUE

Fig. 3.

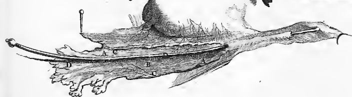
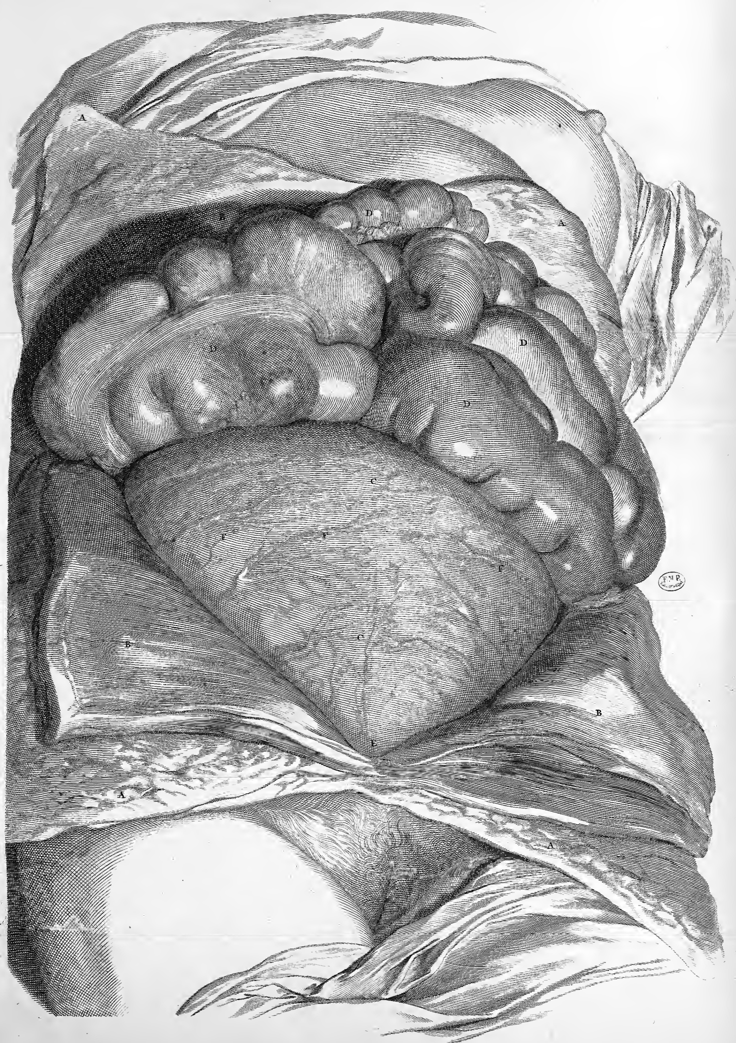

Fig. 2.

A
D
A
D
D
D
C
F
F
F
B
C
B
E
A
A

QVINQVAGESIMAQVARTA

T A B V L A,

Mulieris ultra ſeptem menſes gravidæ, inexpectatâ atque repentinâ morte exſtinctæ, apertum Abdomen referens. Corpori univerſo communibus A. ut & Abdomini propriis diſſectis & ad latera diductis integumentis B. Uterus ipſe, C. Sphæricâ figurâ, cujus baſi Inteſtina D. cedunt, hoc in ſubjecto ſolito plus ad dextram vergens, in conſpectum venit. Ejus Collum, quod reſpectu longitudinis multum extenditur conniventerque claudi ſolet, hac in Figura ex parte tantum viſibile E. exiſtit. Totum Uteri corpus, ut ſupra innui, Vaſis intumeſcentibus perreptatur F. ſanguiferis, quæ abſque Valvarum interſectione mutuis aſſociantur Anaſtomoſibus eoque ſibi invicem obviam eunt modo, ut unum continuum variè diramificatum Uterique partes ſingulas viſitans & ad duorum digitorum craſſitiem omnes ſimul extendens videatur Vas.

QVINQVAGESIMAQVINTA

T A B V L A.

Utero A. cum Abdominis integumentis tam propriis B. quam communibus C. decussatim aperto remotisque cum cæteris visceribus Intestinis D. ejus avulsæ de Uterina placenta E. asperitates, F. Cavernosæ foveolæ G. atque Tubercula H. inspectioni patent. I. Chorii cum adhærentis Placentæ K. separatisque Urinariæ Membranæ L. Amniique M. portionibus, facies.

QVIN-

B
D
D
E
A
H
K
M
C
B

QVINQVAGESIMASEXTA
T A B V L A.

Post deductam à parte suprema placentam A. Chorii B. Urinariæque Membranæ portiones C. Uterum D. omniaque Abdominis involucra E. Fœtus F. sub Amnio G. latitantis ac transparentis vinculoque Umbilicali H. affixi, situs considerandus atque admirandus existit, qui pro gestationis tempore ac subjectis, varius inveniri consuevit. Ut plurimum Caput I. uti hac in Tabula delineatum, Uteri fundum possidet. Cubiti K. genubus L. Manus M. Pectori N. aut Collo, O. hic insolitè Pedibus, P. qui multoties plantis Natibus, appropinquant. Quibusdam ante partum, puta tribus, vel quatuor septimanis, Fœtus inverso à priori ordine dispositus cernitur: Capite etenim deorsum reflexo, alium planè tam respectu totius corporis, quam singularum quarundam partium situm assumit solutisque manibus pedibusque exitum moliendo, vario sæpius in defunctarum Utero situatus modo, detegitur; priusquam verò Fœtum, Utero exemptum, quod in

QVINQVAGESIMÆ SEPTIMÆ

T A B V L Æ,

Figura septima fit, demonstrare pergo; varias ab Ovo fœtuum sive embryonum incrementorum atque conformationum Icones proponere nec injucundum, nec inutile credidi.

Prima idcirco Figura Ova è Virginis ovario ut plurimum Pisi magnitudini respondentia exhibet. A. Ova minuscula, B. majuscula.

Fig. II. Ovum designat imprægnatum, in quo vasorum plurimi deteguntur ramusculi atque plexus.

Fig. III. Embryonem viginti circiter quinque à conceptione dierum delineat, in quo omnium membrorum ac plurium ossium rudimenta atque delineationes apparent. A. Placenta Uterina, B. Membrana Chorion, C. Urinaria D. Amniosque apertæ. E. Vinculum Umbilicale, cui Embryon F. alligatur.

In Fig. IV. depingitur quadraginta circiter dierum Embryon, in quo omnia Membra atque Ossea puncta, sive Ossium conformatio distinctè dignoscuntur.

Fig. V. Embryon depingit duorum & dimidii mensium, cujus Ossa, ut in abortu (vide

Fig. VI.) trium circiter mensium, exsiccatâ parum cute, ubique eminent atque transparent.

Fig. VII. Fœtum octo circiter mensium Utero exemptum Placentæque Uterinæ annexum ostendit. A. Fœtus masculus, cujus manus pedesque è contorto in Utero situ, complicati existunt. B. Vinculum Umbilicale, quod interdum sinistrorsum, interdumque dextrorsum ab Uterina placenta versus Occiput atque ab hinc ad Umbilicum fertur. C. Ejusdem in Umbilicum insertio atque in placentam Uterinam D. atque Chorion E. divaricationes; huic adjacent F. Membranæ urinariæ & G. Amnii pro parte separati, expansiones. Ut verò quæ conjunctim demonstrata sunt, singulatim atque specificè dilucidentur. Primò Fœtus involucra examini submittenda, quemadmodum fit, sub explicatione

QVIN-

Fig. 2. Fig. 1.

B

B A A

Fig. 3.

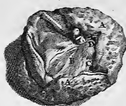

Fig. 4.

Fig. 7.

Fig. 6.

Fig. 5.

A

B

D

I

E

E

C

G
D
F
A
C
H
C
B
C
E
E

QVINQVAGESIMÆOCTAVÆ

T A B V L Æ.

A. Placenta Uterina, qua parte Utero adhæret, juxta communem magnitudinem, quæ varia eſt, hac in Tabula expreſſa, Moles eſt Vaſorum præſertim ſanguiferorum, Glandularum atque Fibrularum, quibus peculiares quidam ſucciferi ductus, interſeruntur. Omnia hæc Membraneis, maximè verò priori, Fœtus adnaſcuntur involucris. Diſtinguitur placenta Sulcis B. atque Fiſſuris, plus minusve pro Placentæ craſſitie, profundioribus. C. Eminentiæ ex vaſorum capillaribus Glandularumque racemis exſtructæ quo magis verſus Chorion excurrunt obliteſcunt.

Prima Fœtum ubique cingens Membrana D. Chorion, craſſa, aſpera Fibrulisque pluribus Vaſculorumque propaginibus Utero, ut & Uterinæ placentæ, à qua non ſine Vaſorum laceratione divellicanda, agglutinata atque contigua tenetur. Secunda E. tenuiſſima ac pellucida Urinaria, ubique priori, ut etiam Placentæ mediantibus Vaſis ac Fibrulis adhæret Fœtumque itidem totum cingit. Tertia F. quæ Fœtum proximè laxèque involvit Amnios, prioribus accumbit, nullibi verò connaſcitur. Tenuis admodum & tenſilis ut exiſtit, ita quoque transparens, uti hac in Tabula delineata obſervatur. G. Vinculi Umbilicalis ab oppoſita Placentæ Uterinæ ſuperficie progredientis portiuncula. Eadem hæc involucra, ſimul cum Placenta, parte, quâ Fœtum ejusque Umbilicum reſpicit, depicta, habet

QVINQVAGESIMANONA

T A B V L A.

A. Membrana Amnios uſque in vinculi Umbilicalis B. hic transparentis initium ſeparata. C. Urinaria Tunica ex parte à Chorio avulſa. D. Chorion Placentæ adnata. E. Succiferorum ductuum tractus & cavitates. F. Umbilicalium arteriarum, per Placentæ ſuperficiem G. exporrectarum majores H. minoresque I. Surculi & ramificationes. Umbilicalis Venæ K. inſignes L. minoresque propagationes M. Horum duorum Vaſorum concavitates N. Sinusque deteguntur multivagi. Eorundem O. concurſus ſive contiguitas, ubi Funi, ſive Umbilicali vinculo, P. includuntur. Hujus attamen ante organi explanationem, Placentæ adhucdum demonſtranda quædam præmittam. Oſtenditur itaque in

SEXA-

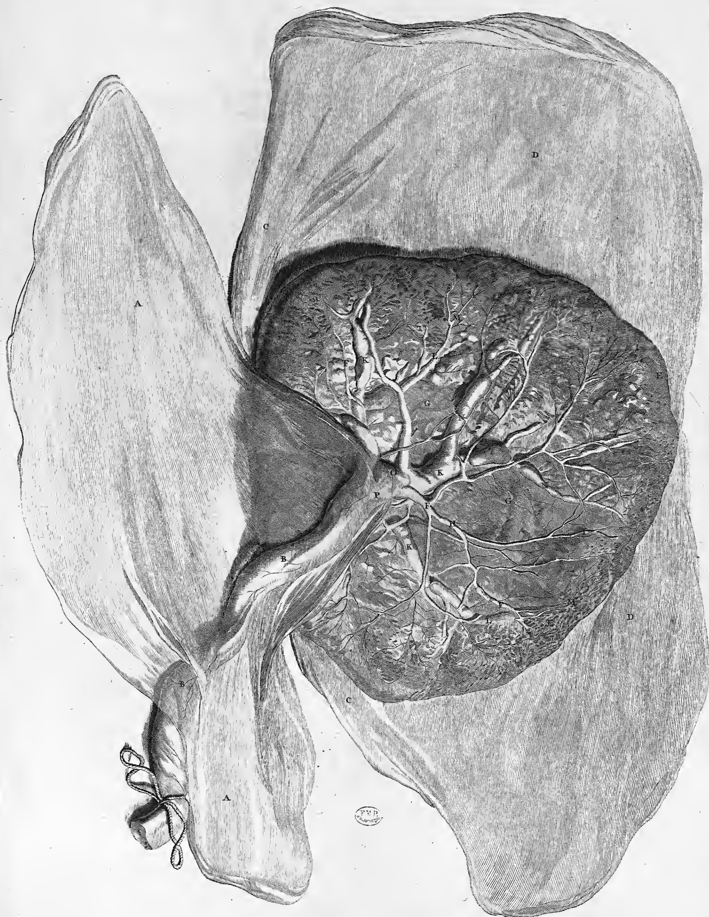
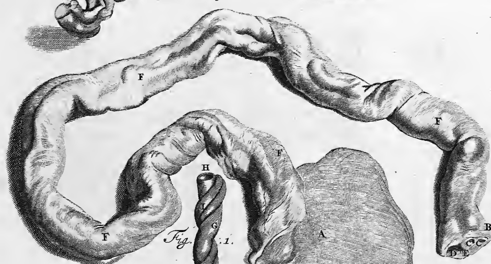
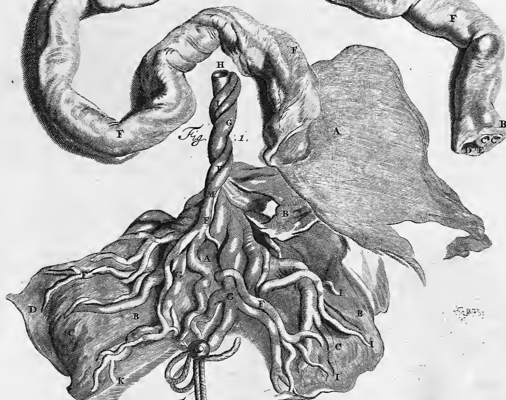
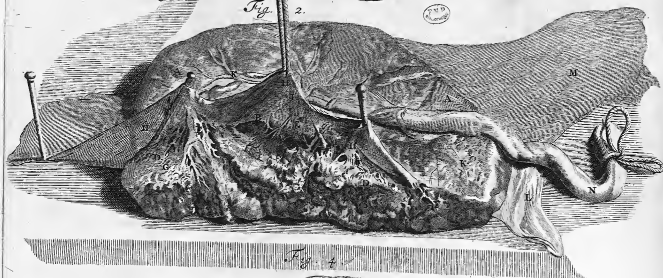
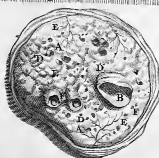

D
C
A
M
F
K
I
E
G
O
K
P
F
G
H
B
K
I
F
M
L
E
D
B
C
A

Fig. 5.

Fig. 3.

Fig. 1.

Fig. 2.

Fig. 4

SEXAGESIMÆ

TABVLÆ,

Figura I. A. Uterina Placenta cum annexis, quâ Fœtum ſpectat facie delineata. B. Placentæ ſuperficies. C. Membranæ Chorii, D. Urinariæ E. Amniique disrupta veſtigia. F. Arteriæ Umbilicales rubrâ ejuſdemque cognomenti Venæ albâ cerâ repletæ. Earundem tractus G. in vinculo Umbilicali H. minoresque tam in Uterinæ Placentæ ſuperficie, I. quam ejus interioribus K. divaricationes. L. Arteriarum Venæque M. expanſiones, quæ Funium nodis comparari ſolent. Placentæ Uterinæ involucrorumque cum eadem connexionis faciem, depingit

Fig. II. A. Uterinæ Placentulæ transverſim diſſectæ aciculisque ſuſtentatæ aſpectus; in quo obſervatu digna occurrunt, Placentæ Craſſities quæ eſt inter B. & C. Glandoſa ejus Moles, D. Vaſis alligata ſanguiferis E. Succiferi ductus F. eorumque G. cavernoſitates, Pinguedini ſimiles. H. Chorii à Placentæ corpore avulſa & ſuſpenſa portio. I. Vaſa huic continua; quorum quidam Surculi K. ejus ſuperficiem petunt. L. Membranæ Urinariæ M. Amniique reliquiæ. N. Vinculi Umbilicalis Fune conſtricti pars. Vaſa umbilicalia (conſule

Fig. III. vinculum Umbilicale à Placenta A. & Umbilici regione B. diſſectum oſtendentem) à Placenta aſſurgentia, vel in eadem terminantia, duæ ſunt C. Arteriæ, una D. Vena, Urachus E. plurimi ſucciferi Tubuli atque tenſiles nerveæque Fibrulæ: involucro veſtiuntur laxo, F. è medio Fœtus Abdomine, cui adhæret; verum eâdem ſubſtantiâ non continuato, exſurgente atque ad Placentam uſque extenſo, pro vaſorum tortuoſitate, complicatione, vel flexurâ, contorto, extenſo atque variè configurato. Ex hiſce Vena, à Portæ ramulo oriunda, Arteriis ab Iliacis productis, inferioribus Surculis, amplior exiſtit valvulisque non rarioribus Fœtum verſus hiantibus interſecatur. Urachus, cujus exitus inter Membranas priores duas invenitur teres, breve ab Urinariæ veſicæ fundo & corpore aſſurgens & exſtructum vaſculum eſt. Succiferi ductus, qui ſtriarum inſtar Mollium, ſive Gelatinæ, vel Pinguedinis apparent, alveolis cavitatibusque extenduntur multivagis, quæ pro magis tenſilibus, Nerveis ſimilibus, Fibrulis ſpatia atque diſtantias relinquunt. Hæc verò omnia melius colligi poſſunt ex

Fig. IV. A. Umbilicalis vinculi transverſim abſciſſi portio; quæ aquæ prius calidæ immerſa, poſtea Microſcopio depicta oſtenditur. B. Vena C. Arteriæque Umbilicales, è vinculi abſciſſa ſuperficie, proprio ſingulæ corpore eminentes. D. Succiferorum ductuum ora. E. Fibrulæ tenſiles ab aquæ fervore contractæ. F. Urachi tenuiſſimus tubulus Arterias inter, flaccidulæ ſimilis Membranæ, reconditus ac contortus. Ubi verò Umbilicales Arteriæ ac Vena fortiore flatu diſtentæ, ut in

Fig. V. vel cerâ tumidæ, ut in ſequenti Tabula, exſiccantur, prædictorum Succiferorum, ut & Urachi nulla ferè veſtigia remanent. Partium memoratarum plurium ulterior indagatio atque dilucidatio, fit in

SEXAGESIMAPRIMA
T A B V L A,

Cujus prima Figura Uterinam Placentam A. delineat, ab adhærente Sanguine multisque Glandularum racemis, Chorio B. Urinariaque Membrana C. ex parte liberatam, ut Vaſorum contextus D. atque reticulares plexus oculis ſubjiciantur. E. Uterinæ Placentæ Fœtum reſpiciens ſuperficies, F. cui plurima inhærent Sanguifera vaſcula. G. Abſciſſi vinculi Umbilicalis portio.

Fig. II. Chorii A. ab Urinaria Membrana B. ſeparati, aciculis C. extenſi, chartæque D. involuti, faciem exhibet. In

Fig. III. oſtenditur Arteria A. à Vinculo Umbilicali ſeparata ventoque diſtenta, in qua variæ ejuſdem Cavitates atque Sinus B. exiſtunt. C. Eadem Arteria ſecundum longitudinem diſſecta.

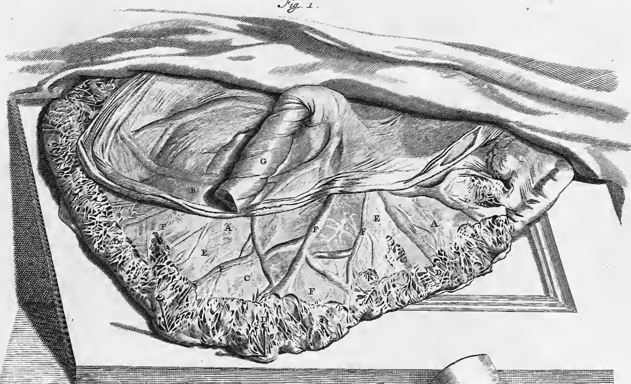
Fig. IV. Apertæ Venæ Umbilicalis A. ut & ipſius Vinculi B. aſpectum proponit.

Fig. V. Vinculi partem depingit A. in qua Arteriæ, B. quarum una circumvoluta Nodum mentitur, rubrâ, Vena C. fuſcâ cerâ turgent.

Fig. VI. Chorii portionem A. una cum annexis Sanguiferis utriusque generis Vaſculis B. à Glandulis Succiferisque Tubulis ac Ductibus denudatam commonſtrat.

Fig. VII. ut & VIII. Tam Arteriarum, quam Venæ tenuiores propagines, in Glandulas, partim ruptas Membranarumque ad inſtar extenſas, partim integras oculumque effugientes adumbrant. Vaſa hæc Umbilicalia ut Abdomen per Umbilicale vinculum egrediuntur atque intrant, demonſtrantur ex parte in

SEXA-

Fig. 1.
G
B
A
F
E
D
C

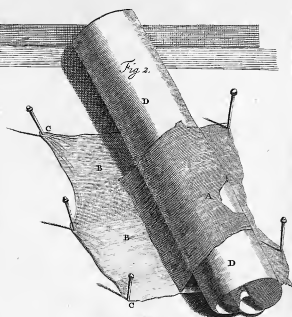

Fig. 2.
D
C
B
A
B
D
C

Fig. 5.
A
B
B
C
Fig. 4.
B
A
A
B

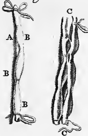
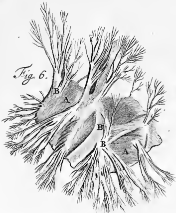

Fig. 3
A
B
B
B
C
C

Fig. 7.

Fig. 6.
B
A
B
B
A

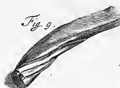

Fig. 9.

Fig. 8.

C
A
F
E
G
H
C

SEXAGESIMASECVNDA

T A B V L A,

Foeminei generis Embryi, septem circiter mensium, apertum Abdomen depingente. Umbilicali suspenso A. cum Umbilico Vinculo, apertoque Abdomine, C. Venæ Umbilicalis E. ad Hepar F. exeuntis, ut & G. Arteriarum, juxta Vesicæ Urinariæ latera H. adscendentium denudatur facies. Has inter situs est I. Urachus. Vasis hisce adjacent Intestina. Prædictorum Vasorum insertiones atque continuitates deteguntur in

SEXAGESIMÆ TERTIÆ

T A B V L Æ,

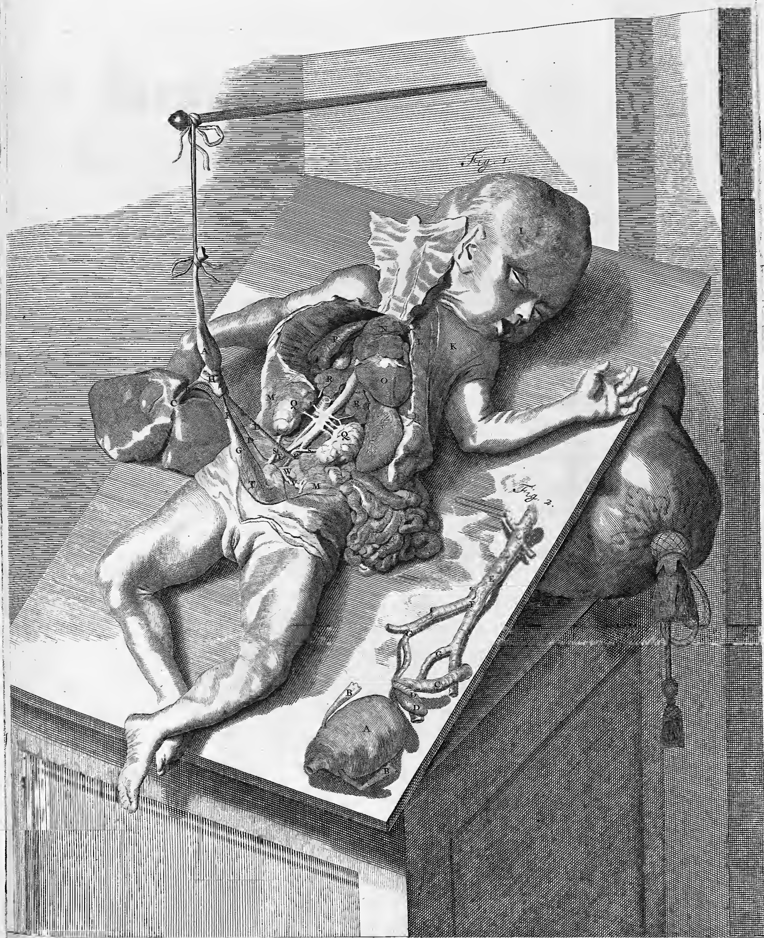
Figura I. A. Umbilicale Vinculum ſuſpenſum. B. Umbilicalis Venæ in Hepatis fiſſuram C. inſertio. D. Arteriæ Umbilicales Iliacis ramis internis, E. continuæ. F. Urachi Veſicæ Urinariæ G. continuatæ tractus intra Umbilicum H. Eadem hæc Vaſa cerâ repleta cum exſiccata Veſica Urinaria oſtenduntur in

Fig. II. A. Veſica Urinaria. B. Ureteres. C. Vena Umbilicalis, D. ejuſdem cognomenti Arteriæ. E. Arteria Aorta, F. ejus bifurcatio. G. Rami Iliaci interni. Reſtat ut de partibus (oſſeis exceptis) quibus præcipuè Embryon & Fœtus ab adulto differunt homine, tribus verbis agam.

Caput habet (vide Figuram primam) I. reſpectu reliqui corporis, magnum, Mammas K. liquore turgidas. Aperto cum Thorace L. Abdomine M. Glans Thymus N. ut & Cor O. omnesque Glandoſæ partes eximiâ progrediuntur magnitudine. P. Pulmones denſi, Renes Q. ex plurimis Glandularum Lobulis diſtinctis compoſiti, Renales Glandulæ R. ultra expectationem magnæ apparent. Ureteres S. ut & Veſica Urinaria T. urinâ turgent. In fœmineo ſexu Tubæ Uterinæ V. longiores, Ovaria W. tumeſcentia; in maſculis non rarò Teſtes intra Abdominis cavitatem abſconditi, reperiuntur. Cæteræ autem differentiæ momenti tanti non ſunt ut impediant quo minus huic Parti imponatur

F I N I S.

Fig. 1.
Fig. 2.

GODEFRIDI BIDLOO,

Medicinæ Doctoris & Chirurgi,

ANATOMIÆ HVMANI CORPORIS

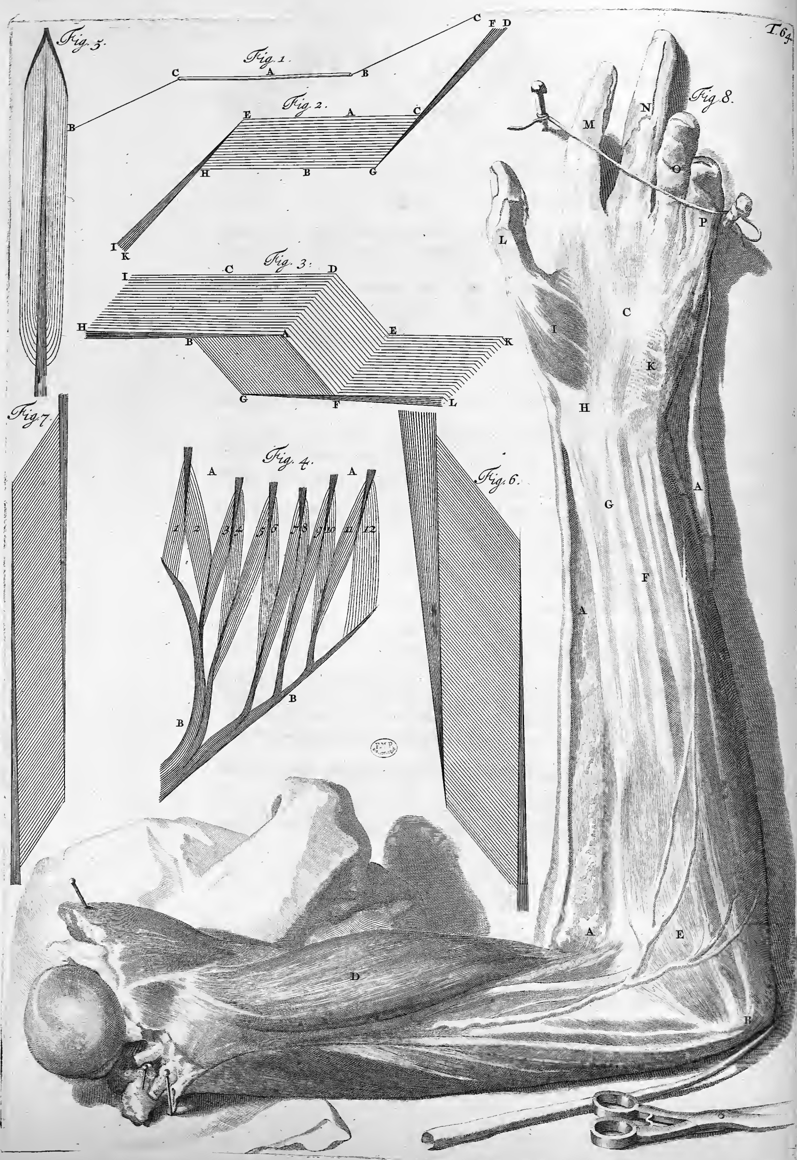
PARS QVINTA,

DE ARTVBVS.

In præcedentibus Musculos licet expedi-verim plurimos, huic attamen Parti Quin-tæ, ex professo de artuum Musculis tan-tum agenti, notiones & systemata quæ-dam generaliora de myologia Musculo-rumque phænomenis & structura præfigere volui. De nominis origine, vel designatione minus sollicitus, notatu dignum censeo, plerosque universi corporis Musculos, arctè inter sese respectu laterum, vel te-gentium Membranarum cohærere; eos numero, pro ludibundæ conformationis arbitrio; magnitudine, pro corporum statura; situ, vel insertione, pro inten-tæ actionis exigentia; figurâ, pro motu; colore, pro majore vel minore Carnearum vel Tendinearum Fi-brarum manipulo & contiguitate, cruorisve fluxu, variare; omnes verò & singulos, respectu omnium in-tegrantium partium, inter sese convenire; eos ultimo, nullibi ipsimet alicujus ossis corpori; sed involucro,

apophysi vel ligamento alligatos observari. Partes Musculum constituentes, præter corpori universo communes, sunt, Primò Fibra motrix, caro, columnella sive cylindrus Fibræ interius porosæ similis, mollis, obliquis fibrulis circumvolutus multisque sanguiferis capillamentis exornatus. Secundò Fibra, cui interjecta est caro, tendinea, quidam tensilium minimorum filamentorum sibi mutuo junctorum, præsertim circa fines contortorum, fasciculus. Tertiò externum quoddam involucrum, cujus derivationes ac fibrulæ prædictorum classes transversim retiformiterque obambulant seseque inter devinciunt. Ita ut quæque columnella carnea, cum adjunctis tendineis fasciis & involucro, Musculum efformet. Ex tensilium fibrarum extremitatibus exsurgunt Tendines, partes propriè appellandæ, quæ duræ, molles, latæ, graciles, breves, vel longæ comperiuntur, Musculosque dividendo intersecant, vel totos, vel lateraliter obsepiunt. Simpliciter, aut vaginæ inclusi, trochleâ, vel fasciâ obducti partibus alligantur suoque retinentur in situ, carneas excipientes & ab hisce accepti classibus. Distingui, respectu totius, Musculi possunt in simplices & multiplices; respectu verò situs & dispositionis singularum Fibrarum, in unitos & dissitos: ex dispositione etenim Fibrarum multiformes exsurgunt Musculorum species: hinc quidam ex carnea præcipuè conflati mole, rectangulos, ut in

SEXA-

T. 64
Fig. 1.
C A B
C F D
Fig. 2.
E A C
H B G
I K
Fig. 3.
I C D
H B A E K
G F L
Fig. 4.
A A
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
B B
Fig. 5.
B
Fig. 6.
Fig. 7.
Fig. 8.
M N O P L I C K H G F A A A E D B

SEXAGESIMÆ QVARTÆ
TABVLÆ
FIGVRIS,

Vel obliquangulos, ut & qui Tendinei magis visuntur, efformant. Uno verbo omnis musculi machina ubique eadem existit, varias licet Fibrarum juxta situm, in classes, nominaque distingui musculi possent; ut in diversimodo dispositas Romboidales, Spirales, Radiosas, Penniformes, circulares columaresque figuras. Singulus musculus ordines fibrarum habet rectarum & transversarum; ut in

Fig. I. A. Pars carnosa. B. & C. B. & C. Partes tendinosæ. Omnes eidem ordinis Fibræ dispositæ sunt in eodem plano efformantque parallelogrammum obliquangulum, in

Fig. II. Simplex ostenditur Fibrarum moventium Musculum efformans ordo. A. B. Ordo Fibrarum moventium. B. A. Partes Carnosæ. G. F. D. Partes Tendineæ. D. C. A. & A. E. K. earum alterni anguli.

In Fig. III. demonstrantur plurimi Fibrarum ordines æqualiter dispositi efformantes Musculum parallellepidum, simplicem D. C. F. G. partes Carnosæ, E. L. & H. I. partes Tendinosæ. Distinctionis gratia Fibrarum specificorum quorundum Musculorum dispositio atque ordines, exprimuntur primò in

Fig. IV. Repræsentat hæc ordinem Musculi Deltoidis Brachii, compositus ex duodecim simplicibus. Latus humero A. Brachio B. affixus. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. singuli Musculi.

Fig. V. Ordines Fibrarum Musculi bicipitis Brachii:

Fig. VI. Semimembranosi: &

Fig. VII. Gemelli demonstrat.

Hisce prælibatis, artus describendos aggredior, qui duplices superius totidemque inferius corporis trunco affixi, Brachiorum & Crurum nomine comprehendi solent.

Brachium summo humero, cui sub articulo Cavitas, Axilla nuncupata, adnatum, dividitur in Brachium strictè dictum, Cubitum & Manum. Prima pars ab Humeri regione ad Cubiti articulum, altera ab hocce termino ad Manum extenditur, subdividitur autem Manus in Carpum, Metacarpum (qui iterum in Palmam & Dorsum) atque in Digitos quinque.

Crura ab Inguinibus Ischiique ossis articulatione ad Pedum usque extrema exporrecta, distinctionis gratia, dividi solent in Femora, Tibias & Pedes.

Femora à prædicto Ossis exteriori Limbo descendentia, primo terminantur articulo, cujus anterior pars Genu, posterior Poplitis specifico gaudet nomine. Ab hac meta procedunt ad calcem Tibiæ. Anterior Tibiarum pars Tibiæ propriè, posterior Suræ titulo dignoscitur. Pes, qui in Pedium, cujus posterior pars Calx & Metapedium, cujus cavitas Planta, superior pars Dorsum dici poterit, & quinque Digitos distinguitur, ut prædicta Membra omnia, latius sub Ossium descriptione restabit examinandus.

Ut verò Artus superioris sive Brachii, complurium Musculorum situm naturalemque liceat intueri connexionem, insignivi Brachium à cute anterius denudatum, vide

Fig. VIII. A. Cutis cum annexis. B. Internum Humeri ossis tuberculum, plurimi cui interni alligantur musculi. C. Musculus Palmaris, D. Bicipitis, E. Radii Pronatoris. F. Perforati. G. Perforantis. H. Carpi, ut & Pollicis. I. Quorundam Musculorum portiones. K. Ligamentum Carpi annulare ex parte separatum. Digiti quinque quibus sequentia passim tribuuntur nomina. L. Pollex. M. Index. N. Impudicus. O. Annularis. P. Auricularis.

SEXA-

B
C
E
D
F
A
d

SEXAGESIMA QVINTA
T A B V L A.

Musculi Humero superiorique Brachio, partim Thoraci partimque Scapulæ affixi, ut plurimum novem numerantur, quo autem jure, pensius considerandum.

Primus à triangulari circumscriptione Deltoides, A. ex pluribus sui generis conflatus radiolis penniformibusve emissionibus, in duodecim propterea, imo & plures distingui poterit Musculos, quorum structura in præcedenti & sequenti Tabula sub litt. X. delineata existit. Mediæ Claviculæ B. qua Scapulam spectat parte, Humeri acromio Scapulæque spinæ superius, C. inferius verò Ossis adjutorii incrassato tegmini, circa medium, validissimo adnascitur Tendineo fasciculo.

Secundus ab hocce depicto Brachio pro parte abscissus, Thoracis anticam occupans regionem, Pectoralis D. in Tab. XX. sub litt. H. in situ, sub I. separatus exhibitus, tam Claviculæ, quam Sterni nec non trium aut quatuor Costarum à quarta Cartilaginum sparsis suis adhæret supernè involucris, infernè autem Tendine robusto, complicato ac brevi Ossis humeri medio latè ab indicati statim Musculi latere connectitur. Singulæ Musculi hujus à sese invicem dissitæ Fibrarum classes, ut in omnibus, externæ interioribus tendinibus longiores; ita pro, ab ossis Humeri insertione distantia, laxiora intervalla ac spatia relinquunt. Hujus fasciculi ac ordines varii sunt; unde in multiplices etiam, ratione adhæsionis, posset resolvi; separato etenim atque elevato Fibrarum manipulo Musculum hunc constituente, tortus apparet.

Tertius, Dorsi latissimus, cujus imago in Tab. XXVII. sub litt. K. ostenditur, inferiorem occupat dorsi partem. Tendineo Membraneis vertebrarum Spinosis apicibus omnibus, sextam inter Dorsi Vertebram & Sacrum os, ut & Ilii ossis adhæret margini. Hinc Scapulæ adit basin, cujus emissæ Fibræ ejus aponeurosin ex parte recipiunt ejusque Carneos manipulos ex parte adaugent, donec valido tendineorum fascium ritu, Pectoralem inter & Rotundum Musculum molitur sedem.

Quartus Rotundus, *d.* ab inferiore Scapulæ margine & extimo angulo, unde transversas quasdam complectitur Fibras radiosas inque majorem & minorem dividi solet pronatus, brevi latoque Tendine, Brachii ossis infra cervicem desinit. Musculosi fasciculi E. qui sub immersi musculi nomine, internam occupant Scapulæ partem, Humeri ossis ligamento uno, altero Scapulæ margini, tendine affiguntur.

Quintus (vide Tab. LXVI. litt. F.) Infraspinatus à basi inferiore totam Scapulæ Spinæ cavitatem suâ adimplens mole, lati semicirculique instar Tendinis connexione Humeri ligamento extrinsecus adhæret.

Sextus Supraspinatus, (vide Tab. LXVI. litt. G.) inter Scapulæ costam spinamque locum habet validissimaque Tendinearum Fibrarum collectione partim ligamento partimque Ossis cervici inseritur. Musculus hic, etiam in plures distingui posset.

Septimus Coracoidæus F. hujus nominis apophysi medioque anterius affigitur Brachio. Nonnunquam summum cum bicipite, circa involucra, habet commercium.

SEXAGESIMA SEXTA
T A B V L A.

Cubiti Musculi sex numerantur. Horum primus A. Biceps dictus, gemino superius Tendine, priore superiori Scapulæ acetabuli margini, altero Coracoidæo Processui, ut & Ligamento affixus, unum inferius constituit Tendinem insignem, Carneas intra classes pro parte absconditum, radii autem capiti arctissimè connectitur.

Secundus, B. prædicto substratus, Brachiæus est internus; qui medii Brachii ossis involucro adnatus, tam Radio & Cubito, quam ipsimet articuli Ligamento inseritur.

Hujus Musculi exteriores Fibrarum classes specifico indigitantur nomine, numerumque complent tertium, licet separatu interdum difficiles existunt.

Quartus Longus per eminentiam C. geminâ superius, unâ nempè Scapulæ infernæ, alterâ superiori Costæ, inferius verò simplici summâ exterioreque gaudet cohæsione.

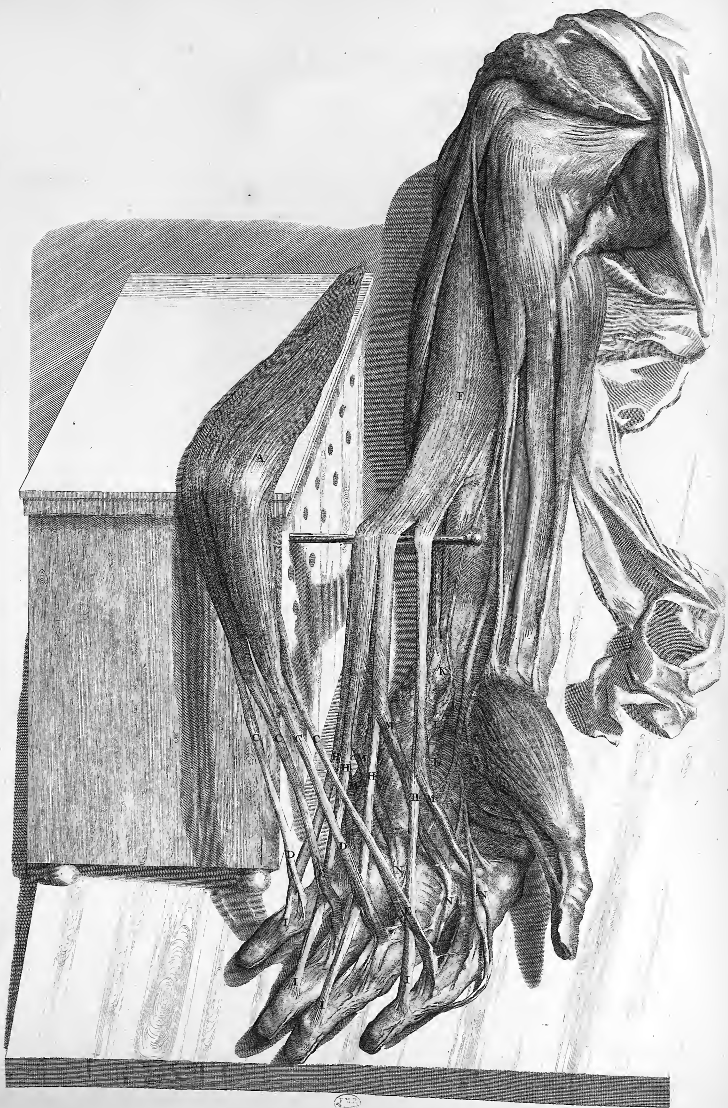
Quintus brevis, D. posticæ Humeri cervicis parti affixus, circa medium præcedenti cum Musculo intricatur; inferius autem extimæ alligatur Olecrani eminentiæ.

Sextus ex parte hic visibilis, respectu corporis gracilis existit, Anconæus, E. ab ossis Humeri inferiore posticaque prosiliens parte, obliquè nonnihil ulnæ committitur.

SEXA-

FMP

B
F
A
K
K
L
C C C C
H M
H M H
L
H M
D
D
E
N
N N
E
I
I
I

SEXAGESIMASEPTIMA
T A B V L A.

Ordine ergò, Radii Musculos, una in Tabula distinctè vix comprehendendos, qui, post demonstratos alios, sub signis inueniri poterunt, recensebo.

Primus Radii Musculus à forma & munere dictus Pronator rotundus, Interiori Humeri tuberculo alligatus, hinc ad Radii medium, cui valido adhæret Tendine, excurrit. (vide Tab. LXVIII. litt. A.)

Secundus Quadratus, ab interna Ulnæ ossis parte transversim productus, interno itidem Radii lateri annectitur (vide Tab. LXVIII. litt. B.) ipse hic Musculus ex diverso Fibrarum ordine, cum interjectis Membranosis Lamellis & distinctionibus, tam Tendineo, quam Carneo alternatim compositus; utroque implantatur ossis involucro.

Tertius Supinator longus. Hic demonstrationis gratia ex parte abscissus, ab extremo Humeri ossis tuberculo, ad Radii apicem Tendine Membranaceo funiculoso ac valido descendit inferiorem. (vide Tab. LXVIII. lit. C.)

Quartus Supinator brevis, ab externo Brachii processu emergens, circa Radii medium Tendineus ut supra desinit. (vide Tab. LXVIII. lit. D.)

Carpum movent Musculi quatuor. Horum primus Cubitæus internus, interno Brachii processui cubitoque affixus, Tendine robusto prope quarti & vicinorum Carpi ossium involucra terminatur. (vide Tab. LXIX. litt. E.)

Secundus Cubitæus externus, ab externa Brachii apophysi emergens, juxta cubiti longitudinem stratus, auricularem infra digitum prope Metacarpi os quartum Tendine desinit spectabili. (vide Tab. LXXI. lit. F.)

Tertius Radiæus internus, (vide Tab. LXVIII. litt. E.) ab eodem ferè cum prædicto Cubitæo protuberculo descendens Radioque incumbens, primi Metacarpi ossis involucro, sub indice, affigitur.

Quartus Radiæus externus (vide Tab. LXXI. litt. C.) ab externo Brachii processu latus erumpens, Radio impositus, circa prima Metacarpi ossa duplici ut plurimum separatoque desinit Tendine.

Ut digitorum Musculi in conspectum veniant, removendus venit è vola manus, Musculus palmaris, qui ab interno Humeri ossis tuberculo, Tendineo gracilique Carneorum fascium cœtu ejectus, Tendineus mox usque in volam atque digitorum limites expanditur: Cuti exterior pars, nexu, non sine laceratione, solubili, cohæret; interior verò per emissas receptasque Musculosorum fasciculorum classes, Musculo adnascitur Penniformi, qui Carpi ligamento affixus, cæterorum respectu (vide Tab. LXVI.) transversim situs apparet. Ostenduntur autem hac in Tabula Digitorum Musculi plures, à structura plerumque denominati.

Horum prior Perforatus A. interno Humeri ossis tuberculo alligatus, hic verò avulsus B. circa Carpum tendines dispargit robustos quatuor C. qui propè finem D. rimâ quâdam E. sequenti Musculo transitum præbente finduntur tandemque Digitorum internodio secundo affiguntur.

Huic substernitur Perforans, F. qui superiori Cubiti Radiique parti G. adnatus, Tendine quadripartito H. priorem permeans, in tertium usque I. excurrit Digitorum articulum. Unde hos duos Musculos ex pluribus suorum generum simplicibus constitutos esse manifestè censendum est. Vaginis includuntur, K. præter quæ ex Carpi armilla erumpit, Membranaceo Cartilagineis, unumquodque circa internodium semicirculari obductis ligamentulo. Emittunt præterea Vaginæ hæ varias emissiones atque vincula. L. Elevatis hisce Musculis duobus, sese offerunt exiles Musculi Lumbricales, M. qui præcedentis Tendinis involucro adhærentes, suum designant numerum. Nunc primo, nunc omni Digitorum, mixtis cum interosseorum Musculorum tendinibus, lateraliter inseruntur articulo N.

SEXAGESIMAOCTAVA

T A B V L A.

Remotis A. Perforato, B. Perforante & C. Lumbricalibus Musculis, denotandi sunt Musculi à situ, Interossei, D. qui dispertiti in externos & internos Volæ Palmæque incumbentes spatium Metacarpi Ossium replent, quorum involucris adnati, cum Lumbricalibus plerumque Digitorum trium ossium latera adeunt, donec superne (ut in Tab. LXX.) coeuntes, ad Unguium radices evanescunt.

Propriis gaudet Musculis Digitus Index E. Auricularis F. atque Pollex. G. Primus, Abductoribus, H. à primi Pollicis internodii interno prosilientibus latere. Et Extensoribus (vide Tab. LXX. & LXXI.) extimo Cubiti ossis integumento alligatis bifidisque tendinibus, hujus Digiti secundo articulo affixis.

Secundus itidem, Auricularis nempè, Abductoribus I. atque Extensoribus. K. Illis tertio quartoque Carpi ossibus, ordinis secundi, connatis, unde exterius articulo ejusdem Digiti primo ad latus inseruntur; Hisce qui à Radii superno latere (vide Tab. LXX.) emergunt, externè duplicato interdumque (uti hoc in cadavere) tripartito Tendine, metam cum Extensoribus adeunt. Productio autem Tendinum horum cum communibus Digitorum extensoribus, ut & perforantium atque perforatorum suas inter classes intricata reperitur, ita ut altera ab altera, altera alteri suos & à sibi vicinis recipiat atque communicet Fibrarum fasciculos.

Tertio, Pollici videlicet, Musculi tribuuntur varii; Flexores duo. Horum prior à Radio superiori L. ortus primo secundoque alligatur Pollicis articulo. Alter M. ab Ossis Carpi ligamento, usque in medium extenditur Pollicem.

Musculus hic ut brevis, robustus ac validus, ita in plurimos divisibilis existit; Abductores tres N. qui tribus Metacarpi ossibus inferioribus, ut & secundo hujus Digiti articulo affixi tenentur.

Ejus numeri quoque sunt O. Abductores, quorum primi, Carpi ossis interioris ac Pollici vicini ligamento alligati, hinc usque in secundum feruntur internodium; alter verò P. Pollicem inter atque indicem locatus, à Metacarpi, Indici subjecto ossiculo, Pollicis petit latus, circa primum secundumque articulum, quibuscum lati expansique Tendinis interventu cohæret.

Qui Pollicis extensores dicuntur Musculi, (vide Tab. LXX. & LXXI.) duo sunt eique insignes, ambo à Cubiti parte laterali provecti, unus tertio, alter reliquis, vario Tendinum numero ac emissione, implantatur articulorum integumentis.

SEXA-

H
b
a
A
B
C
D
E
L
K
G
N
N
M
P
O
O
H
F
e

T. 69
C
F
B
G
A
D
E
H
I
K
L
K
A

SEXAGESIMANONA

T A B V L A.

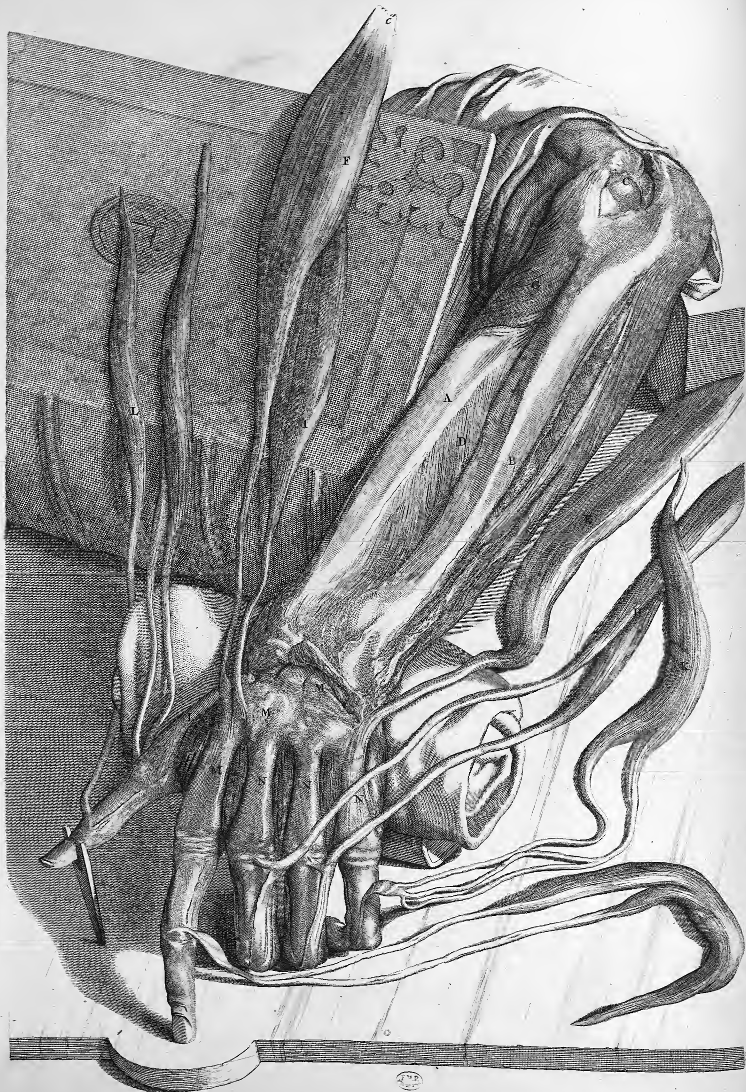
Cæterorum antequam Digitorum extendentes demonſtrare aggredior Muſculos, eorum ut & quorundam antea ex parte explicatorum, Cute avulſâ depingam adſpectum. A. Cutis cum annexis. B. Externa, C. interna Humeri oſſis apophyſis. D. Muſculus Cubitæus externus, E. internus. F. Radii Supinatoris brevis portio. G. Digitorum extenſores. H. Pollicis extenſor. I. Indicis extenſor. K. Minimi Digiti Muſculorum quorundam veſtigia. L. Ligamentum Annulare. Digitorum extenſores, inſpiciatur

SEPTVAGESIMA
TABVLA,

Præter jam recitatos A. Indicis, B. Auricularis, C. Pollicisque Digitorum, sunt qui ab extima Humeri apophysi producti D. Digitorum quatuor, aut trium, E. tam secundo, quam tertio, ope tendineorum vinculorum involucri, F. alligantur internodio. Tendinibus hisce, ut & Perforatis atque Perforantibus, præsertimque Radiæo externo inserviunt capsulæ sive vaginæ Membranaceo-Cartilagineæ. Iidem hi Musculi à sese invicem separati, ostenduntur in

SEPTVA-

D
D
C
K
C
E
F
A
E
F
E
F
F
F
B

C
F
C
G
L
I
A
D
B
E
H
K
M
M
L
M
N
N
N

SEPTVAGESIMAPRIMA

T A B V L A.

A. Radius. B. Ulna, à Musculis denudati. C. Horum cum Humeri osse articulatio. D. Ligamentum hæcce connectens Ossa, Musculos distinguens quibus est etiam commune. E. Musculus Cubitæus exterior. F. Radiæus exterior. G. Supinator brevis. H. Digitorum extensores. I. Indicis extensor. K. Auricularis digiti extensor. L. Pollicis extensores. M. Ossa Carpi N. Metacarpique, quibus interjacent interossei Musculi, suis ex parte denudata ab involucris.

SEPTVAGESIMASECVNDA

T A B V L A.

Musculi Femori adscripti varii numerantur.

Primus (de uno quippe noster sermo est latere) Lumbaris in Tab. LII. sub litt. K. in situ, & sub L. quodammodo separatus expressus, tam Thoracis inferiorum, quam Lumborum superiorum Vertebrarum adnatus involucris Trochanteris minoris anticæ elatiorique affigitur parti. Hujus variæ nonnunquam deteguntur Fibrarum emissæ classes, quæ si inveniantur pro distinctis recensendæ veniunt Musculis.

Secundus, (vide Tab. LII. sub litt. N.) Iliacus internus, Ilii ossis internæ cavitati unâ, alterâ suâ extremitate, post summam cum præcedenti Musculo circa inferiorem Tendinem connexionem, antrorsum, utramque inter desinit rotulam.

Tertius (vide Tab. LII. sub litt. O.) Pectineus, qui ab Ossis Pubis superiore ad commissuram parte, usque in Femoris exporrigitur latus externum.

Quartus, Glutæus major A. Coccygi, Ilii Costæ, ut & Sacri ossis Spinæ alligatus, à quibus hac in Tabula avulsæ ejus cernuntur Fibrarum asperitates, B. inferius sub Femore Trochanteri C. implantatur. Hujus nominis secundus, medius D. ordinis quintus, priori substratus, Costæ dorsoque Ilii ossis adhærens latus E. majori Trochanteri integumenti ad instar inseritur.

Ejusdem tituli tertius, F. juxta numerum sextus, minor, sub medio, hic parum è situ distracto, latitans, Ossis Ilii inferiori posteriorique affixus regioni, tereti uno, robusto altero satis Tendine, majoris Trochanteris infigitur apici interiori.

Septimus, qui unico tricipitis nomine indigitari solet, G. hic parum visibilis in quatuor sæpius resolvendus existit Musculos. Horum prior Pubis ossis summo margini, ut & Femoris affigitur elevatæ asperitati. Alter ejusdem Ossis imo Limbo Femorique priore superius inseritur. Tertius qui toti Coxendici Ossi inferius adhæret, sub processu minore posterius adit Ossis Femoris asperitatem. Quartæ hujus Musculi separatæ Fibrarum classes, Coxendici ossis extremitati, ut & interno Femoris ossis eminentiæ Tendinum suorum debent connexionem. Tanta attamen horum est vicinitas, ut separabiles ad numerum hunc sæpius non existant; Pectineus enim quartæ classis non rarò sustinet vices, vel saltem inseparabilis cum hacce cohæret. Sequitur octavus, expressus in

SEPTVA-

F
D
E
E
E
C
C
A
B
B

E
G
F
D
H
C
B
A

SEPTVAGESIMATERTIA

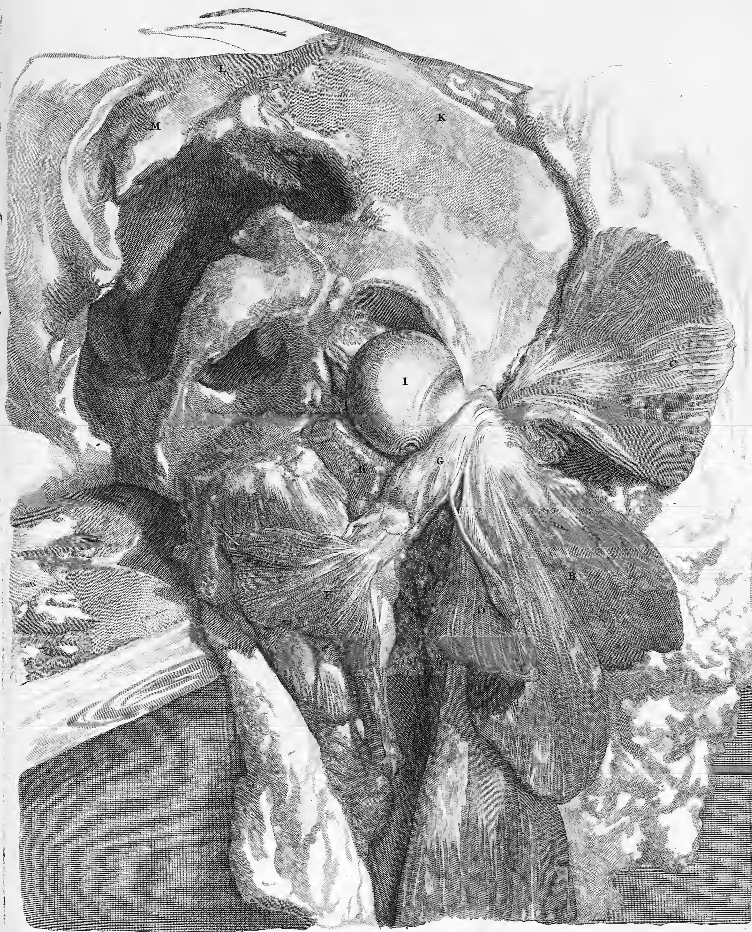
T A B V L A.

Quadrigeminus. Antequam autem hunc deſcribam, prædictorum quoſdam ab inſertionibus propendentes denotabo Muſculos. A. Glutæus major, B. medius, C. minor. Quadrigemini, poſterius ſupra Femoris articulum collocati quatuor eique exigui ſunt. Hujus cætus primus, titulo dignoſcitur à ſitu aſſumpto vocaturque Iliacus externus D. externo Oſſis Sacri E. margini, ut qui ſequuntur F. ſecundus, & G. tertius, Iſchii oſſis tuberculo adnati, Trochanteris cavitatis integumento affiguntur. Ejuſdem ordinis quartus quadrati nomen obtinuit; Iſchii internæ Tuberis ſedi exteriorique inſeritur Femoris proceſſui majori. Sequuntur Obturatores. H. & I. juxta numerum nonus internus & decimus externus. Horum prior foramen inter Pubis & Iſchium os, ut alter occupans, dictorum Oſſium circuitui extremo latus affixus, transverſim atque exterius, majori infigitur Femoris proceſſui. Alter ejuſdem Oſſium terminis appoſitus ſuperius inferiusque ſub Pectineo Muſculo, validiſſimo Tendineorum faſciculorum acervo, omnes abſcondens quadrigemini Tendines, magni Trochanteris implantatur concavitati. Horum Muſculorum varii ab una ſeparati cohærentia depinguntur in

SEPTVAGESIMAQVARTA
T A B V L A.

A. Glutæus major, B. medius, C. minor. D. Iliacus exterior. E, Tricipitis, F. Quadrigeminique portiones. G. H. Obturatores pro parte ſeparati. I. Oſſis Femoris caput. K. Os Ilium. I. Sacrum. M. Coccygis.

SEPTVA-

L
M
K
I
C
H
G
F
D
B

B
E
A
D
G
I
H

SEPTVAGESIMAQVINTA

T A B V L A.

Tibiam qui movent Musculi sunt, primò Fascialis latus, (vide Tab. LXXVI. sub litt. A.) qui supernè Ilii spinæ, infernè Femoris ossis extremitati latissimâ B. instar cæterorum ferè hujus partis Musculorum involucri, tendineâque alligatur expansione. Hocce ablato, inspectioni patent anterius, Musculus Fascialis longus A. hic interiori Ilii ossis tuberculo affixus B. decussatim cæteris superstratus Musculis anteriori itidem ac interiori sub genu Tibiæ ossis acutæ eminentiæ C. implantatur. Sequitur hunc Musculus Gracilis, D. qui circa commissuram Pubis ossi E. adhærens, tendine tereti Tibiæ, F. præcedentem juxta, inseritur. Rectus G. inter vastos supraque Crureum locatus, ab extremo infimoque Ilii ossis processu, usque in Tibiam, circumvolutâ prius, tendine suo inferiore, patellâ, excurrit. Hujus vicini laterales, quorum prior Vastus internus H. alter externus, I. nuncupari consuevit; primus à minoris Trochanteris cervice, secundus à tota Trochanteris majoris radice provectus, utrimque paulò patellam infra, ad præcedentis latera Tibiæ alligantur.

Hisce subjacet, consuletur

SEPTVAGESIMASEXTA

T A B V L A,

Musculus Crureus C. Femoris ossis involucro ubique, extimâ præter, affixus, hujus quatuor tendineæ expansiones in unum quasi collectæ validum fingunt tendinem communem ut depositis Musculis prioribus patet. D. Fascialis Longi, E. Gracilis, F. Recti, G. Vasti interni, H. Vasti externi. I. Tricipitis. K. Lumbarisque Musculorum portiones à postica Femoris parte deteguntur, hic parum è situ ordinario remoti: inspiciatur

SEPTVA-

K
A
I
C
B
D
F
H

B
B
A
A
C
D
E

SEPTVAGESIMASEPTIMA
T A B V L A.

Primò A. Musculus Femoris Biceps qui Ischii ossis tuberculo, ut & Femoris ossis integumento superius, B. inferius verò postico superiorique Fibulæ adnascitur C. processui. Hujus insignis admodum existit carnearum Fibrarum manipulus, ut separandi in multiplices, pluribus futilem imposuerit laborem.

Secundò Semimembraneus D. qui ab eâdem, cum præcedenti, meta provectus, in Tibiæ usque ossis involucrum tendinis lati productione extenditur. Hic à dissimili tendinum, supra carneam superficiem, inflexione, tendinis respectu, membranæ præ se fert speciem.

Tertiò Seminervosus E. eandem hìc cum prædicto sortitur alligationem, præterquam quod posterius paulò atque inferius, Tibiæ infigitur: usque etenim ad Ossis medium provehitur, antequam Tendinis alligandi arripit occasionem. Hujus Tendines, separatas cum teneant Carneas classes, Musculum constituunt, intuitu primo, in duos divisum: cum reverâ unus idemque maneat. Ultimus è situ Popliteus (vide Tab. LXXXIII. & LXXXIV. litt. A.) externo infernoque Femoris osseo tuberi adnatus, obliquè, itidem Tibiæ superiori posteriorique eminentiæ quadratâ ex parte Figurâ inseritur.

SEPTVAGESIMAOCTAVA

T A B V L A.

Prædictorum quosdam Musculorum superius ab insertione separatos exhibet. A. Musculus Glutæus major. B. Musculus Biceps. C. Semimembraneus. D. Seminerveus. E. Femoris os. F. Tibiæ Musculorum quorundam portiones.

SEPTVA-

A
D
B
D
C
B
D
E
C
F
F

A
A
B
B
C
D

SEPTVAGESIMANONA
T A B V L A.

A. Os Femoris depingit denudatum, cui adhæret B. Muſculus Crureus, in præcedentibus deſcriptus, ut & C. Patella ejusque D. involucra. Avulſis de pede anteriore integumentis communibus, ut ſeſe Muſculi offerunt ſpectandi, delineatur in

OCTVAGESIMA
TABVLA.

A. Genu. B. Calcaneus. C. Malleolus. D. Muſculus Tibialis anticus. E. Peronæi F. extenſorum primi, G. ſecundique digitorum Internodii, H. Pollicis extenſoris, I. Gaſtrocnemiique portiones. Horum plures, inferiores circa inſertiones, ex parte ſeparatos oſtendit

OCTVA-

T.60.
A
E
D
I
F
H
C
B
G

A
B
I
E
F
D
K
L

OCTVAGESIMAPRIMA

T A B V L A.

A. Genu, B. Fibulæ C. Tibiæque oſſis portiones. D. Calx. E. Muſculus Tibialis anticus. F. Extenſor primi, G. ſecundi digitorum Internodii. H. Pollicis extenſor. I. Peronæi portio. K. Cutis cum adhærente calloſa Epidermide à calce pediſque planta diſtracta. L. Stylus, pro Tendinum elevatione, ad exquiſitiorem demonſtrationem adhibitus. Hoſce autem Muſculos altera ab inſertione propendentes, depingo in

OCTVAGESIMASECVNDA
T A B V L A.

Eorumque descriptionem absolvere æquum erit.

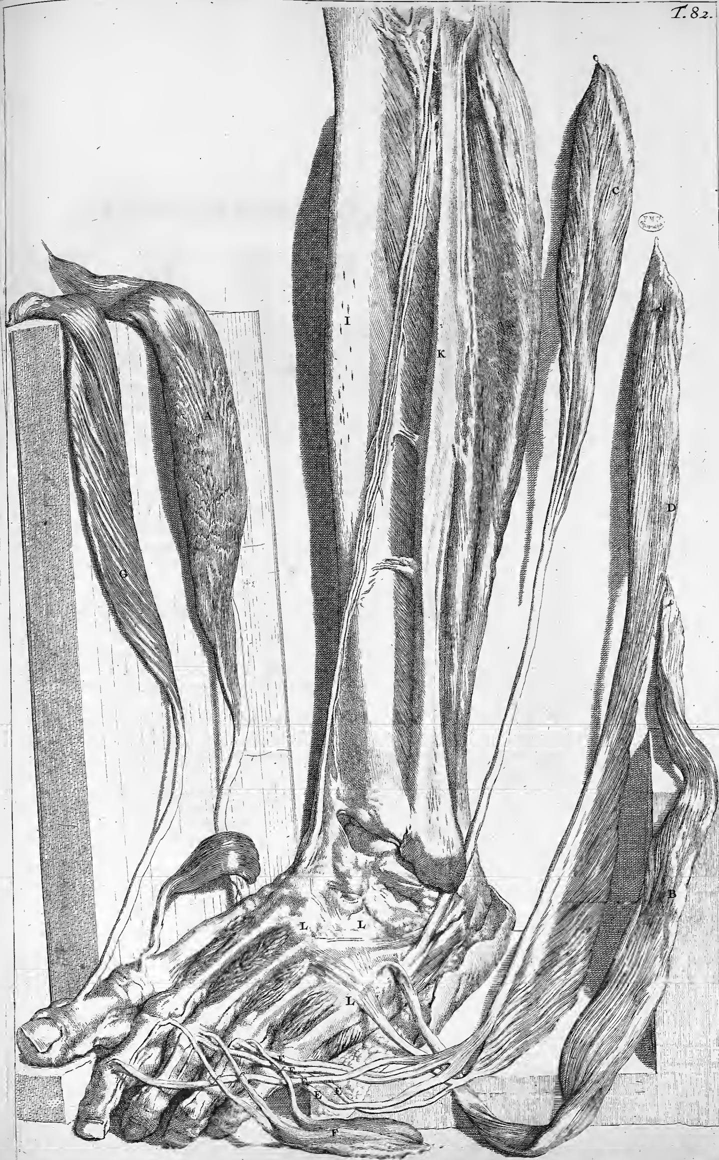
Horum Primus A. Tibialis anticus, Tibiæ Fibulæque ex parte Ossis superiori extremitati alligatus Tibiæque involucro lateris exterioris affixus, sub Annulari, hic separato Pedis ligamento provectus, Tarsi ossis Pollici subjecto ligamentaceo integumento ut plurimum adhæret; bifido namque nonnunquam tendine Metatarsi, ut & Innominato Pedis ossi infigitur. Inferior hic Tendo ubi sub Tarso reflectitur, cartilaginis instar durus evadit suoque sub extimo Fibrarum fasciculo, ossiculum abscondit minusculum, dictum Sesamoideum.

Secundus Peronæus, B. qui triceps anterior etenim pars, exteriori superiorique Fibulæ ossis Epiphysi adnata, duplici Tendinum apparatu Malleoli transgressa externi fissurâ, Metatarso, minimum sustinenti digitum, inseritur; posterior, C. Fibulæ medio posticæque adjuncta parti, cum præcedente per Malleoli externi fissuram, in ligamentum usque majoris ossis Cuneiformis radicem, Pollici proximum, extenditur. Alter hujus Musculi fasciculus, unà cum postico tam supra, quàm infra ossium alligatur involucris.

Extensores duo sunt. Primus D. Longus, qui Tibiæ summitati anticæ, ubi sub Genu, Fibulæ connectitur alligatus, quatuor vel plurium Tendinum adjumento sub prædicto descendens ligamento supernè omnibus infigitur digitorum articulationibus E. Secundus Brevis F. in superiori pedis repositus Astragali vicinisque adnatus Ossium ligamentis, quatuor plerumque expansionibus tendineis, quarum una, Pollicis nempè, separata hic exprimitur, primo ut & secundo digitorum Internodio affigitur.

Pollicis extensor G. anteriori Tibiæ regioni affixus, Pollici alligatur parte superiore. Visuntur porrò hic I. Tibiæ, K. Fibulæ, L. Pedisque denudata ossa. Musculorum posterius sitorum facies Cute cum annexis depositâ pedisque articulo ab uno dissecto latere, depingitur in

OCTVA-

A
G
I
K
C
D
B
L
L
L
E
E
F
F

A
D
B
F
C
I
H
G
H

OCTVAGESIMATERTIA

T A B V L A.

A. Genu pars lateralis. B. Os Tibiæ. C. Calx. D. Poplitæi Muſculi portio. E. Gaſtrocnemii, F. Plantaris tendinearum emiſſionum, G. Perforati, H. Perforantis, ut & I. Pollicis flexoris Muſculorum veſtigia. Separati cum aliis Gaſtrocnemii oſtenduntur in

OCTVAGESIMAQVARTA
T A B V L A.

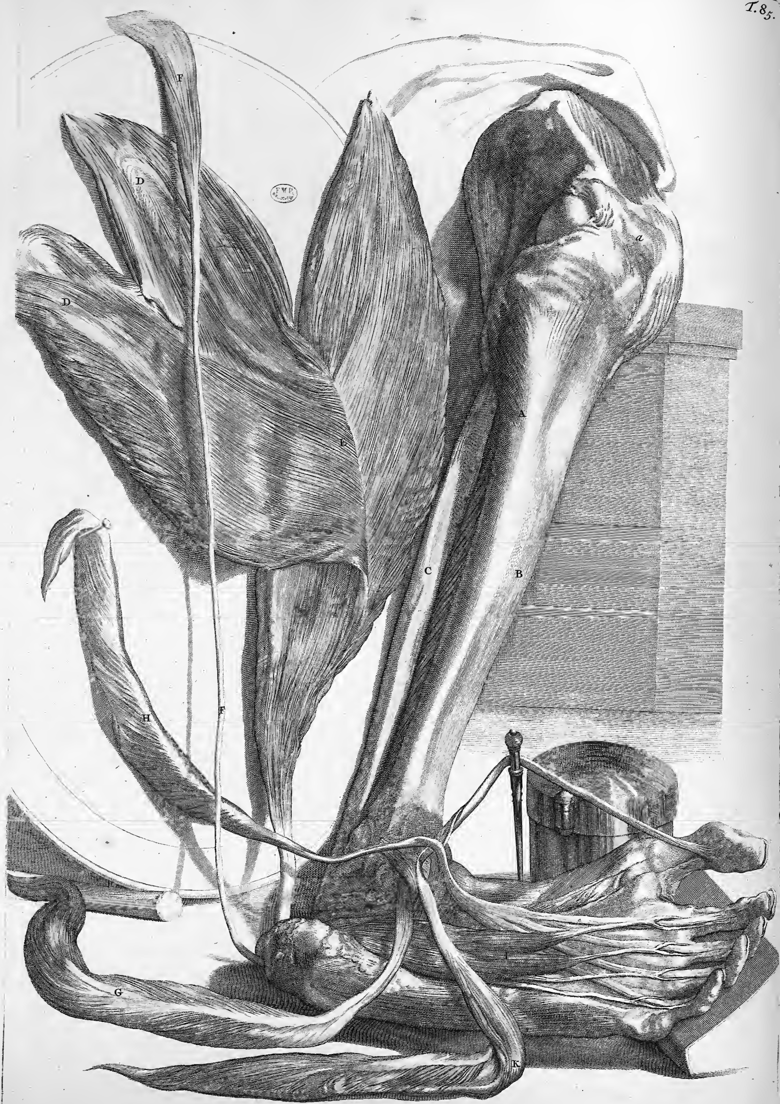
A. Femoris ossis inferiora capita. B. Interna Genu facies. C. Musculus Poplitæus. D. Os Tibiæ.

E. Gastrocnemius Musculus, interno externoque Femoris capiti inferiori sub Poplite alligatus insignique carnearum Fibrarum cœtu ditatus, Calci validissimo Tendine insigitur unà cum

F. Soleo, qui latus Tibiæ Fibulæque ossis commissuræ posterius insertus, robustissimus existit Suræque maximam constituit molis partem. Variam ob Tendinum connexionem, varios fingit, ut præcedens, Musculos. Hosce qui sequitur Musculus G. Plantaris nuncupatur. Hic à latere inter prædictos ab externo Femoris inferiore tuberculo exilis, longissimo Tendinis tractu, emissus, Calcis teres insigitur externo lateri plantamque tegens totam, omnes adit digitos. Conspiciuntur quoque hac in Tabula suo quisque in situ, H. Pollicis flexoris, I. Tibiæi postici, K. Perforantis atque Peronæi portiones. Separatos tres supramemoratos Musculos & à sese invicem ex parte repositos, ostendit

OCTVA-

A
A
B
G
a
C
D
E
E
F
K
H
I
K
G

F
D
D
a
A
E
C
B
H
F
G
K

OCTVAGESIMAQVINTA
T A B V L A.

A. Genu, B. Os Tibiæ. C. Suræ. D. Muſculus Gaſtrocnemius. E. Ejuſdem circa medium faſciculorum congreſſio. F. Muſculus plantaris.

G. Tibialis poſticus, Tibiæ Fibulæque oſſa inter locatus horumque involucris, ubi dehiſcunt, penniformiter ſive radiatim affixus, juxta interioris Malleoli poſteriora, tendinem Tarſi oſſis, quod teſſaræ conterminum eſt, ligamentaceo integumento inſerit.

Perforans Muſculus H. ſupernæ Tibiæ, ut & Fibulæ ex parte oſſis extremitati poſterius alligatus, in quatuor inferius diſſectus Tendines, tertiis affigitur digitorum oſſiculorum integumentis; perforat hic, ut ejuſdem nominis Muſculus in manu, tendines,

Muſculi I. ab hacce Tendinum fiſſura cognominati. In planta ſitus, ſuperius Calcis oſſi adnatus, quatuor adhæret digitorum articulationibus ſecundis.

Pollicis flexor K. ſuperiori poſteriorique Fibulæ parti implantatus, tertio Pollicis oſſi digitoque interdum ſecundo connectitur. Qui ſequuntur Muſculi ſunt, inſpiciatur

OCTVAGESIMÆSEXTÆ
T A B V L Æ,

Figura I. Lumbricales A. vel reſpectu totius, Lumbricalis Muſculus. Qui ligamento, prædictorum quoſdam obvolventi Muſculorum, B. affixus Fibrarumque calci adnatarum acervo C. coagmentatus, Pollicis juxta flexorem D. primæ digitorum quatuor articulationi quadricipiti tendinum E. divaricatione inſeritur. Hiſce ſubjacent, hac in Figura parum ſeparati, (quapropter conſulenda eſt

Fig. II.) Muſculi interoſſei A. qui numero variant, ut plurimum verò decem ſunt. Hi omnes, ſub & inter Metatarſi oſſa ſituati hiſceque adnati, externi ad prima, interni ad ſecunda feruntur digitorum Internodia. Digiti minimi Abductor B. externam pedis occupat regionem. Calcis oſſi primoque ſubjectus quinto Metatarſi oſſi adhæret ejuſdem digiti Internodio. Pollicis Abductor C. à Calcis interna parte uſque in Pollicis os primum extrinſecus lateraliterque extenditur. Pollicis verò Adductores duo ſunt D. E. major, ligamento Metatarſi oſſis minimo & ſequenti digito proximo affixus, obliquè parte interna primo Pollicis articulo brevi alligatur tendine. Minor E. minimi digiti primi Internodii ligamento ut & primo interius Pollicis oſſi ſuam debet connexionem. Deteguntur porrò in pedis planta Muſculoſi faſciculi varii, oſſicula eorumque connectentes moventesque ligamenta atque involucra.

Fig. III. Demonſtrat Interoſſeos A. Adductores B. Abductoresque C. Pollicis minimique digiti D. Abductores Muſculos. Atque ita denudatis Pedis oſſiculis, Artuum deſcriptioni imponitur

F I N I S.

Fig. 1.

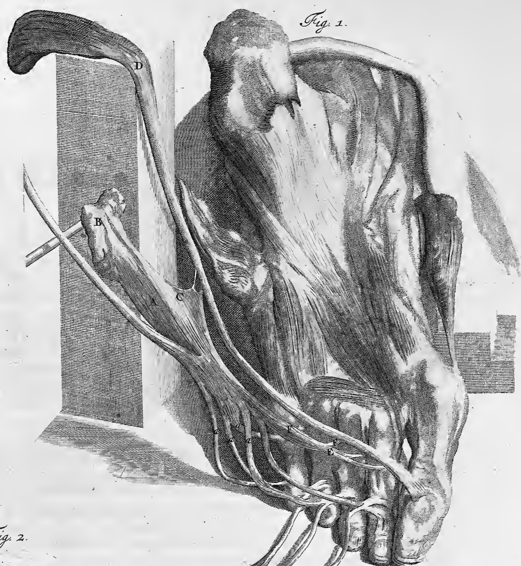

Fig. 2.

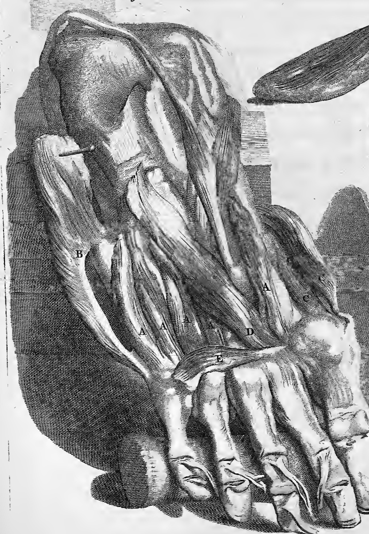
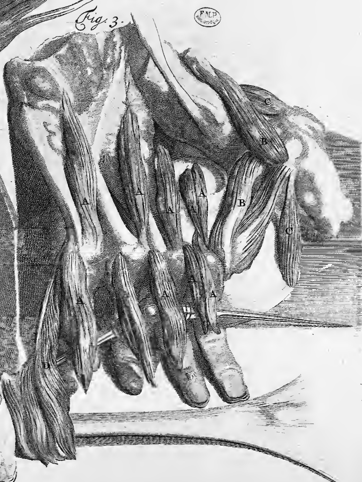

Fig. 3.

FMP

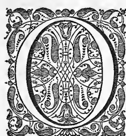
GODEFRIDI BIDLOO,

Medicinæ Doctoris & Chirurgi,

ANATOMIÆ HVMANI CORPORIS

PARS SEXTA,

DE UNIVERSA OSTEOLOGIA.

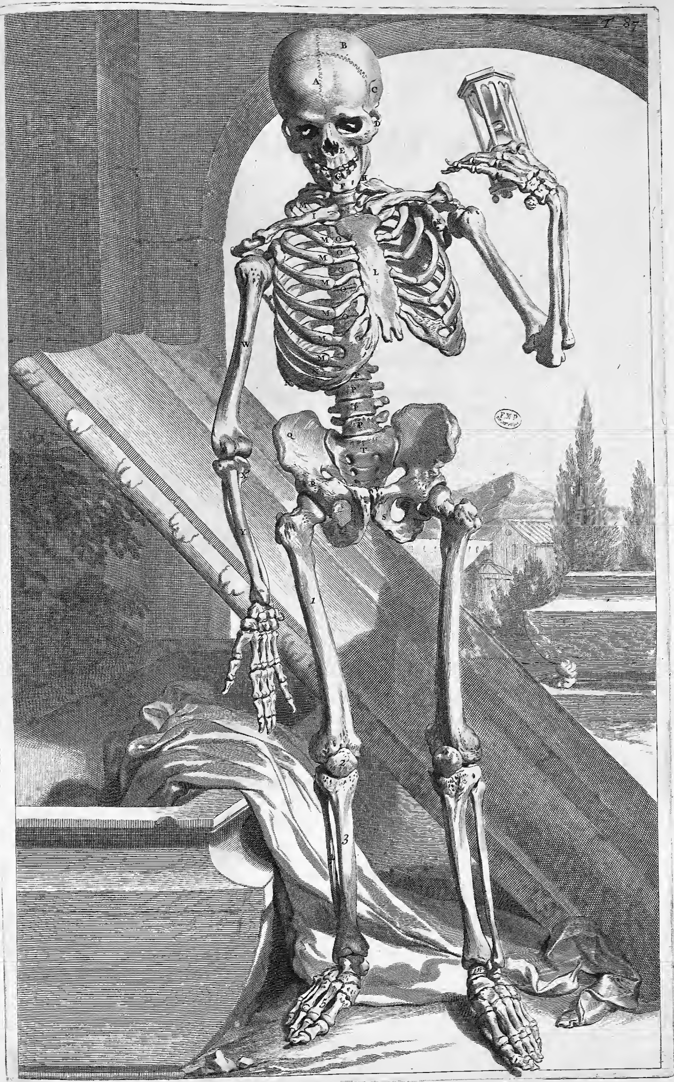
ſſium contextum eo, ut præcedentia, dilucidabo ordine; quæ verò ad eorum connexionem, appoſitionem, mutuam inter ſeſe ligationem cæteraſque ejusdem tituli partes ſpectant, ultima hujus Partis continebit pagina. Eorum numerus & nomina ut incerta; ita ſubſtantia una ubique & eadem exiſtit; licet pro Cavitate, Eminentia, Medulla, Mollitie atque Duritie reſpectu ſubjectorum variare nonnunquam videantur: integrum itaque propono ſceleton, ut quæ ſingulatim deſcribenda, intuitu uno videri conjunctimque poſſent indigitari. Anteriorem ſceleti faciem delineat.

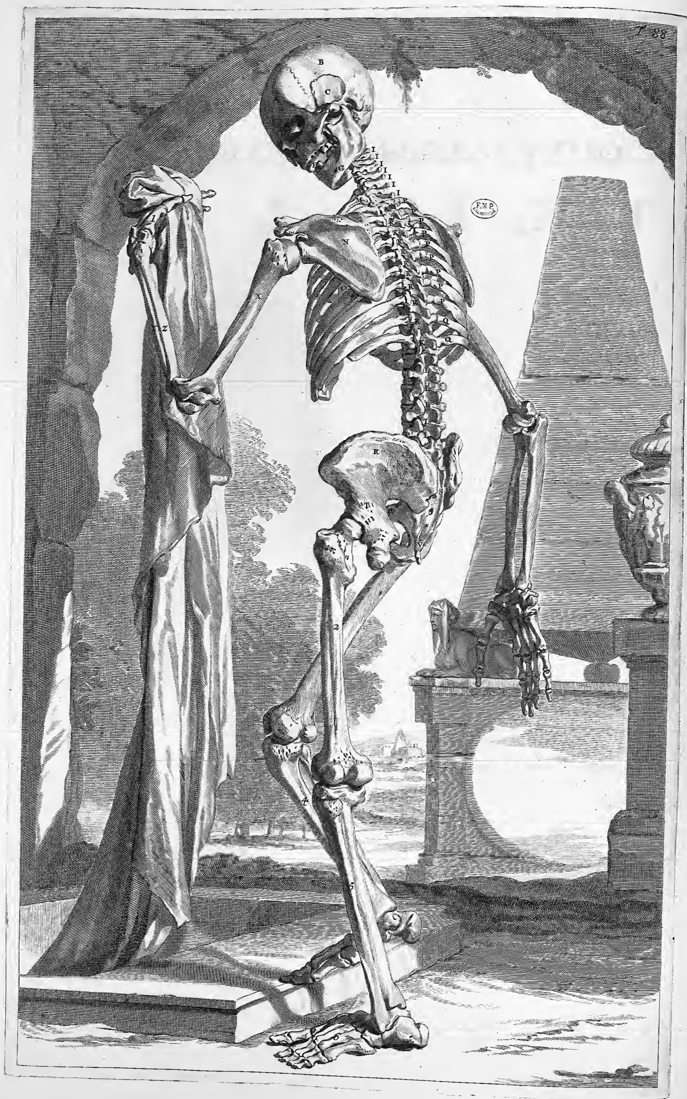
OCTVAGESIMASEPTIMA
T A B V L A.

A. Os Frontis, hoc in capite, in duo, Suturæ interventu, divisum
B. Os Bregmatis,
C. Temporum,
D. Jugale.
E. Maxilla superior,
F. Inferior, quibus inhærent
G. Dentes.
H. Colli Vertebrarum quarumdam vestigia.
I. Os Clavis,
K. Scapulæ.
L. Sternum.
M. Costæ dictæ Veræ;
N. Ejusdem tituli Spuriæ.
O. Vertebræ dorsi
P. Lumborumque.
Q. Os Ilium,
R. Ischium,
S. Pubis,
T. Sacrum,
V. Coccygis,
W. Humeri.
X. Ulna.
Y. Radius.
Z. Ossa manus.
1. Os Femoris.
2. Patella.
3. Os Tibiæ &
4. Suræ.
5. Ossa pedis.

Sceleti posteriorem lateralemque ex parte adspectum, depingit

OCTVA-

T. 87
A
B
C
D
E
F
G
H
I
K
L
M
O
P
Q
R
S
T
W
X
Y
1
2
3
5

T. 88
B
C
N
O
X
Z
R
T
S
V
2
4
5
6

OCTVAGESIMAOCTAVA
T A B V L A.

A. Os Frontis,
B. Bregmatis,
C. Temporum,
D. Jugale,
E. Occipitis.
F. Maxilla superior,
G. Inferior.
H. Dentes.
I. Colli,
K. Dorsi
L. Lumborumque Vertebræ.
M. Clavicula.
N. Scapula.
O. Sternum.
P. Veræ
Q. Spuriæque Costæ.
R. Os Ilium,
S. Sacrum,
T. Ischium,
V. Coccygis,
W. Pubis,
X. Humeri.
Y. Ulna.
Z. Radius.
1. Ossa manus.
2. Os Femoris.
3. Patella.
4. Os Tibiæ &
5. Suræ.
6. Ossa pedis.

Hisce obiter indigitatis, ad singula redeo.

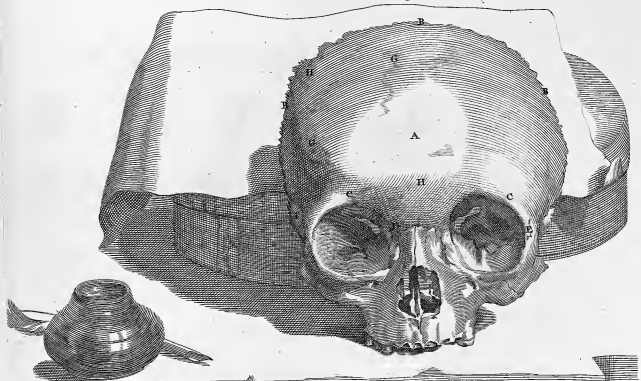
OCTVAGESIMANONA
T A B V L A.

Capitis oſſa quædam Cranio, quædam Maxillis propria, quædam verò hiſce communia ſunt. Cranii primum ſive Anticum os (vide Fig. I.) A. Frontis dicitur, figurâ gaudet ferè circulari, ubi Coronali Sutura B. ſuperius circumſcribitur. Cavitates huic Supercilia circa, C. impreſſæ ſunt inſignes: Sinus hi in Nares Septumque inter & Spongioſum os deſinunt. Proceſſus habet duos, D. unum in Encanthum oculi majorem, alterum in E. minorem; Eminentias duas, F. utrimque unam Tempora verſus; Foraminula varia G. pro vaſorum tranſitu; Loculamenta H. diverſa pro Cerebri diſtenſione atque anfractuum circumgyratione. Cavernoſam hujus Oſſis partem oſtendit

Fig. II. A. Oſſis Frontis pars poſterior. B. Serratæ Coronalis Suturæ aſpectus. C. Tenuis oſſea lamina, ſuperiorem conſtituens oculi orbitam. D. Proceſſus interiores, E. ut & exteriores. F. Vaſorum veſtigia diſtenſione oſſi impreſſa. Viſuntur præterea huic annexa oſſa, ut G. Cribroſum, H. Galli criſta, I. Cuneiforme; ut & Palati K. quædam portiunculæ. Sequuntur oſſa Bregmatis expreſſa, in

NONA-

Fig. 1.

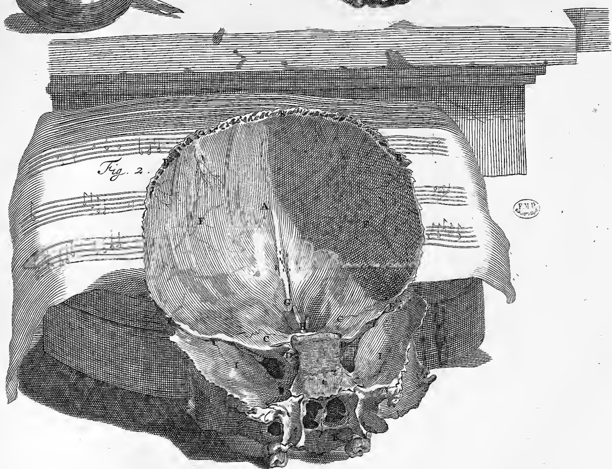

Fig. 2.

Fig. 7.

Fig. 8.

Fig. 2

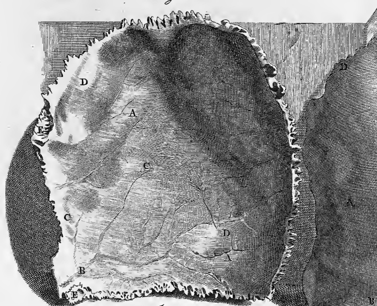

Fig. 1.

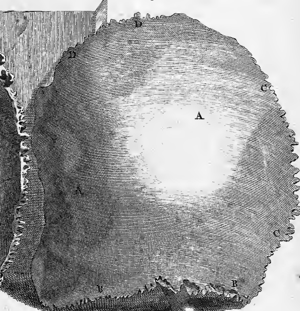

Fig. 6.

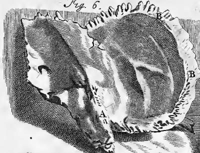

Fig. 5.

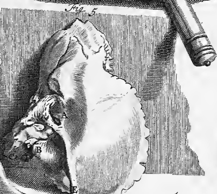

Fig. 9.

Fig. 4.

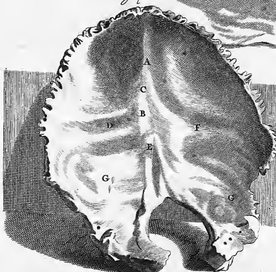

Fig. 3.

NONAGESIMA
TABULA.

Figuræ sunt (vide Fig. I.) A. plus minusve quadratæ; exterius convexa, interius concava. Horum Lamellæ prioris ossis corpore, tenuiores inveniuntur, circumscribuntur anterius B. Coronali, superius C. Sagittali, posterius D. Lambdoideâ Suturâ. Squammosâ itidem appositione seu combinatione inferius & à latere cum Temporum ossibus cohærent. Minima hisce in ossibus deteguntur & innumera foraminula. Hujus ossis postica facies exprimitur, in

Fig. II. A. Ossis Bregmatis pars concava. B. Vasorum transeuntium vestigia. C. Foraminula & D. Sulci. E. Meditullium Lamellas inter locatum. Posteriorem inferioremque Capitis partem constituit (vide

Fig. III.) A. Os Occipitis, figurâ est Sphæræ triangularis, substantiâ cæteris crassissimâ. Foraminibus pertunditur quinis: Primò B. per quod egreditur oblonga Medulla Arteriæque adscendunt ut & Venæ descendunt, de reliquis interdum quædam desunt. Sinus possidet varios, quorum maximi Cerebello & Cerebri parti posticæ inserviunt. Processus habet anterius duos C. in primæ Colli vertebræ Sinus insertos vel impositos, unum verò parvum D. posterius primæ etiam junctum Vertebræ. Asperitatibus ornatur pro Musculorum insertione plurimis. Interior hujus ossis Icon proponitur, in

Fig. IV. A. Os Occipitis. B. Sinuum Duræ Meningis vestigia ossi insculpta, quæ ut plurimum quatuor inveniuntur. C. D. E. F. Duo Laterales, unus rectus atque postremus rectus inferior. G. Foraminula pro Vasorum distributione. Ossium Temporum, lateralem capitis occupantium regionem (vide

Fig. V.) Figura inæqualis, ob multiplicem Lamellarum constitutionem, reperitur. Horum ossium unumquodque foramine pertunditur amplo A. Meatu nempè auditorio, foraminulis porrò variis. Sinus habet spectabiles duos, quorum exterior B. Cartilagine obductus Maxillam recipit inferiorem; interior ossi Occipitis communis est, appendicem circa finem C. habet Styloidem, Processus tres, primus externus obtusus & brevis dicitur Mammillaris D. secundus ossis Jugalis portio est E. quod os Jugale ex duobus aliorum ossium processibus conflatur; prima quippe ejus pars ab hoc Temporum ossis processu, altera ab ossis minorem oculi constituentis angulum eminentia erumpit: Processus hi verò duo obliquæ Suturæ interventu conjunguntur: duriusculum licet sit hoc ossiculum, cavitate nihilominus donatur Medulla instructa. Tertius internus & saxeus est. (vide

Fig. VI.) A. Hic in longum protuberat cavitatesque possidet tres, Tympanum, Labyrinthum & Cochleam. Antrum verò quod ab extremo auris margine interiora versus tendit Meatusque dicitur auditorius, tortuoso ductu usque ad Tympani Membranam excavatur. Hac sub Membrana cavitas est, circulo obducta osseo, cui, modo indigitata, est appensa Membrana; quæ pellucida licet deprehenditur, tensilis attamen & firma satis existit. Subjectæ adhæret osseæ cavitatis velamini ut & ossiculo Malleolo. Inferius ab ossea Tympani cavitate Palatum versus Meatus patet, qui partim in palati fauciumque Tunicas Glandulasque partimque in Naris cavitatem Cartilagineo obductus Limbo aperitur atque oblitescit. Visuntur hac in Figura primò Squammiformis hujus ossis combinatio B. secundò Foramina interque maximum auditorio Nervo proprium. Cavitas, dicta Labyrinthus (vide

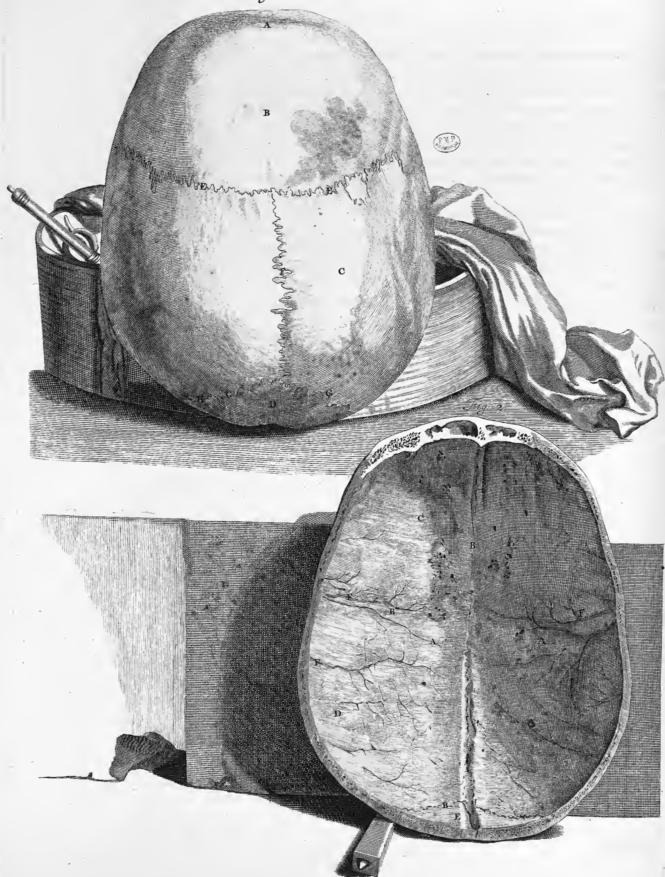
Fig. VII. & VIII.) A. Priore minor rotundaque evadit, Cavernulas habet varias B. anfractusque plurimos C. qui omnes in primam redeunt cavitatem. Post specialem aperturam, Fenestellam ovalem dictam, Labyrinthus sequenti sese jungit cavitati, perviæ multivagis pertusionibus: excavati hi semicirculi Membranâ vestiuntur

tur tenuissimâ. Cochlea D. gyris gaudet ad minimum duobus, qui Cochleæ in modum circumflexi, tenui quoque ornantur pelliculâ. Huic, ut Antris prioribus, impressi sunt monticuli, cavernulæ aperturæque variæ. In prima partim partimque in secunda cavitate Tympano & Concha recondita sunt auditus ossicula, quæ juncta in

Fig. IX. repræsentantur. A. Malleolus, B. Incus, C. Stapes & Orbiculare. Primum (vide

Fig. X.) Capitulo A. incudis excavatæ parti B. ligamento inarticulatur tensili; in Cervicem C. ubi attenuatum reperitur, Tympani alligatur Membranæ. Cervicem post, processus D. deteguntur duo. Priori longiusculo interno, altero tenuiori externo alligatur auris Musculi tendo. Musculi huicce ossiculo ut & Tympani Membranæ alligati, externus E. Meatus auditorii Sinui, ut & prædictæ Membranæ continuus est, atque ad Malleoli usque fertur Apophysin majorem, cui ex oppositi processus latere affigitur; internus F. circa conjunctionem Petrosi processus Cuneiformi ossi affixus, tendine non rarò duplici ad Malleolum extenditur, cujus elatiori processui, ut & cervici alligatur. Incus Malleolo (vide

Fig. XI. & XII.) subjacens, Molarem non ineptè referens dentem, processus obtinuit duos; primus qui brevior, ossis innititur Tympani parti posticæ, secundus qui longior, Stapedis devinctus per ligamentum tenetur capitulo cervicique. Tertium ossiculum Stapedis figuram exprimens, ad ovalem situm Fenestellæ, cui laxo adhæret vinculo, in crura desinit duo, quæ transversim basi insistunt. Capitulo donatur minutissimo, quo Incudis connectitur eminentiæ. Quartum ossiculum exiguum & orbicularis figuræ est. Stapedi eo, quo Incudi committitur, loco, Membranacei ligamenti interventu connectitur. Horum ossiculorum quædam partes interius Medulla donantur, quædam destituuntur. Maxillas antequam cæteraque capitis ossa absolvere pergo, superiorem Calvariæ partem, ferrâ ablatam, commonstrare deque Suturis verbulum dicere non inutile erit; inferiorem partem verò sive capitis basin quod attinet, post Maxillam exhibebo superiorem.

Fig. 1.
A
B
C
D
E
E
F
G
G
H
Fig. 2.
A
A
B
B
B
C
C
D
E
F
F
F

NONAGESIMAPRIMA
T A B V L A.

Cranii ossa Suturis commissurisque cohærent variis; hæ autem inter sese differunt indefinitè: duplices etenim aliquando, nonnunquam verò non, interdum autem suis non inveniuntur locis, & sic porro. Propriè duæ sunt, per quas vel Serræ, quarum tres, vel Squammarum, quarum duæ sunt, in modum ossa sese mutuo ingrediuntur, vel sibi mutuo incumbunt, inspiciatur

Fig. I. Delineat hæc A. Cranium serrâ ablatum, in quo B. pars ossis Frontis, C. Bregmatis, D. Occipitis. E. Sutura Coronalis quæ vera dicitur, & à Temporum ossibus transversim arcualiterque adscendit. Secunda F. Sagittalis, quæ lineâ rectâ per Cranii longitudinem pergit, media est inter prædictam atque tertiam G. Lambdoideam, quæ ab Occipitis fundo ad aurium latera adscendit postica, angulique in modum clauditur. De ossibus verò Triquetris, Ovalibus Wormianisque nil statuendum videtur, nisi quod efformandi vis in variis partibus vario ludit atque luxuriat modo; uti hoc in cadavere ossiculum observatur, Coronalem circa Suturam, specificè huic appositum. Lambdoidea Sutura, potius Squammosa hic erat nuncupanda, ut circa Petrosum & Bregmatis os contingit H.

Interior Calvariæ pars (vide Fig. II.) A. exteriore asperior est; totoque in Cranio foveolæ acutæque deteguntur ossearum particularum eminentiæ. Suturæ B. hac in parte interna, lineales potius quam serratas dentatasque referunt ossium coalitiones. C. Ossis Frontis, D. Bregmatis, E. Occipitisque portiones. F. Vasorum, duram perreptantium Meningem, vestigia, quibus ossium interior pars Sinubus excavatur, eorum sequentibus ductum. Foramina vasorum transitui adaptata partim hic Cranii intra Lamellas excipiuntur partimque ad exteriora patent. Cranii exterior Lamella interiore durior evadit. Harum in medio Spongiæ similis reperitur striata ossea textura: intuenti etenim ultro Venas, Arterias Nervosque præter, hocce in meditullio Glandosa animadvertenda medulla, variarum replens figurarum, Membranâ obductarum, cellulas atque cavernulas. In Osse autem Frontis amplæ inter Diploas duæ existunt cavitates, ad Narium usque Cavam exporrectæ partem. Cavitates hæ tenui dispescuntur osse tenuique vestiuntur Membranula. Superioris Maxillæ ossa (inspiciatur

NONAGESIMÆ SECVNDÆ

T A B V L Æ,

Figura I.) undecim numerantur, licet nonnunquam Suturis pluribus diſtincta, in plurima ſeparari poſſunt. Oſſa hæc ex parte, hac in Tabula, tantum poterunt demonſtrari, antea quædam dilucidata ſunt. Primum Par A. Oculi conſtituens orbitam inferiorem, ad minorem uſque encanthum hoc à latere circularis ferè eſt figuræ. Proceſſus emittit duos, unum B. ex quo pro parte conflatum eſt Jugale os, alterum C. Malæ oſſi vicinum. Secundum Par D. majorem efformat oculi angulum. Foramen habet in Nares pervium, punctum Lacrymale, Lacrymali Glandulâ repletum, ſuperioris Maxillæ oſſium tenuiſſimum eſt & diaphanum. Tertium E. omnium maximum, maxima ex parte Palatum, orbitamque inferiorem dentes continentem efficit. Cavitas huic inſculpta eſt perampla, cui medullæ inhæret copia, eo præſertim loco, quo ſuperiorem attingit dentium periphæriam. Tota hæc cavitas Membranulis oſſeisque inſtructa eſt aſperitatibus. Sequitur quartum Par F. ex quo ſuprema compoſita eſt Naſi pars. Figurâ gaudet ex oblongoquadrangulari, extrinſecus gibboſâ, intrinſecus concavâ, ſubſtantiâ ſolidâ. Horum oſſium interior ſuperficies, ut & finis, aſpera, exterior, lævis eſt. Quintum Par, Palati inſignem partem Nariumque ad fauces amplitudinem conſtituit. Tenue, latum ac ſolidum, poſterius connexione laterali proceſſibus Veſpertilionum Cuneiformis oſſis committitur. Undecimum ſine pari Os in Figura, ut alia, ſecunda expreſſum, Vomer dictum, imam Narium partem diſtinguens, ſummam habet cum Naſi ſepto communionem vicinitatemque. Oſſa tam Capiti, quam ſuperiori Maxillæ communia, Cuneiforme, Spongioſum, Galli criſta Naſique ſeptum, cum annexis ex parte in præcedentibus depicta, hic deſcribuntur atque demonſtrantur. Cuneiforme Os (vide Tab. LXXXIX.) Capitis oſſibus, imo & Maxillæ ſuperioris ferè omnibus ab aliquo adjacet latere, vel hiſcecum jungitur. Subſtantiâ gaudet non ubique ſibi ſimili: ad latera enim tenue & ſolidum, ubi verò Capitis ex parte baſin conſtituit, craſſiſſimum eſt. Variis donatur eminentiis. Proceſſus ejus duo ſunt externè alas referentes Veſpertilionum utrimque vergentes ad Palati latera. Interni itidem utrimque duo, Sellæ Turcicæ repræſentantes figuram. Oſſi huic præterea conceſſi ſunt Sinus excavationesque plures: in quadrato enim ſuo proceſſu Sinus eſt Glandem recipiens ſpectabilem. Inveniuntur porrò quatuor interdumque plures, quorum primus ad imum oculum, ſecundus & tertius ad quintum Sphænoidi proprium ſpectat, quartus Muſculorum inſertioni inſervit. Circa Sellam Antrum eſt Foraminulis ſatis conſpicuis perforatum. Foramina vaſorum tranſitui adaptata ſeptem & ultra numerantur, id eſt, Nervo optico, motorio variisque ejuſdem generis aliis, Arteriis Veniſque inſervientibus. Spongioſum Os (vide Tab. VIII. & IX.) in Frontis media baſi ſituatum, pro unico habetur Oſſe, licet ejus pars, quâ capiti jungitur, hocce tantum nomen ob indefinitam Oſſis obliquam pertuſionem propriè mereatur: media autem pars, quæ Galli criſtæ aſſimilatur, dura, ſolidiſſima & ab altera diviſa eſt. Huic Oſſi apponitur infernè aliud Nares diſtinguens os, Septum dictum, quod ex parte duriuſculum, ex parte tenue & cartilagineum exiſtit. Altera hujus Oſſis portio plana & tenuiſſima oculi ex parte conficit atque claudit orbitam. Oſſiculum hoc ex tribus conſtat minoribus, quæ plerumque in provectiore ætate coaleſcunt. Prædicta plura conſpiciuntur in

Fig. II. A. Os Occipitis. B. Oſſa Bregmatis. C. Petroſa. D. Jugale. E. Dentes ſuperiores. F. Os Maxillæ tertium. G. Foramina in Nares dehiſcentia. H. Naſi Septum. I. Undecimum Os Vomer dictum. K. Cuneiformis oſſis proceſſus externi. L. Proceſſus Styliformis. M. Os Petroſum. N. Oſſis Temporum Sinus Maxillæ inferioris recipiens caput. O. Oſſis Occipitis capitula. P. Ejuſdem additamentum.

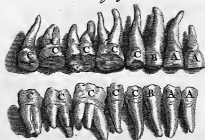
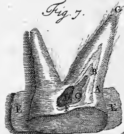
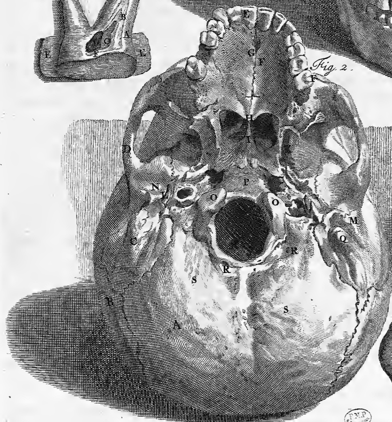
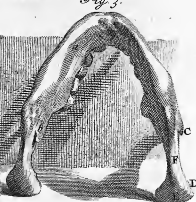

Fig. 4.
C C C C C B A A
C C C C C B A A

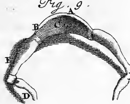

Fig. 1.

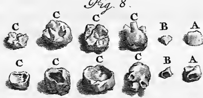

Fig. 6.

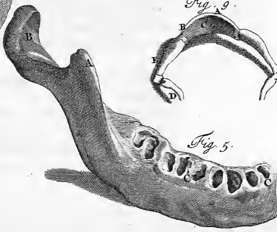

Fig. 7.

Fig. 2.

Fig. 3.

Fig. 9.

Fig. 8.
C C C C B A
C C C C B A

Fig. 5.

tum. Q. Processus Mammillaris. R. Foramina S. asperitates Sinusque pro Musculorum insertionibus, huic Occipitis ossi impressi.

Inferior Maxilla (vide Fig. I. & Fig. III. A. in prima quippe anterior, in secunda verò posterior ejus proponitur facies) ex unico constat, in adultis, osse. Figuram habet arcualem, substantiam solidissimam, intus concavam Medullâque ornatam; Foramina (vide Fig. I. & III. sub litt. B.) duo, quæ per longitudinem à parte ferè media foras feruntur initiumque sumunt oblongum, amplum ejusque inter processum. Maxilla hæc interius exteriusque protuberantiis, sinubus asperitatibusque donata est plurimis. Processus possidet insignes utrimque duos, sursum spectantes. C. D. Primus qui antrorsum Sphænoidis infra suturam locum habet, latus & in cuspidem erectus cernitur. Secundus situm habet ex parte transversum. Oblongum ejus capitulum, E. cui adnascitur cervix, F. appositione cartilaginea ligamentoque circumductum, cum Temporum osse coarticulatur. In circuitu ad dentium insertionem loculamentis foveisque excavatur, quorum, ut dentium eorumque radicum, numerus incertus est: Longâ etenim ætate coalescunt, erumpentibus verò sapientiæ, ut vocitat plebs, aliisque præter ordinem & locum, dentibus, aperiuntur atque de novo quasi excavatur maxilla. Unicuique Maxillæ inserti sunt Dentes, ut plurimum sexdecim, qui duri variæque figuræ extra alveolos absque, intra verò hosce pelliculâ obducti comperiuntur tenuissimâ. Ex continuo labiorum motu ut læves exterius, ita quisque ab oppositi socii compressione qualemcunque cum ipso sortitur articulationem sive clausuram. Omnes licet, quisque suo sub genere suaque in classe, ab alio, ratione magnitudinis, insertionis ac figuræ differat, dividuntur in incisorios, caninos & molares. (vide

Fig. IV.) Exprimit enim hæc tam superioris quàm inferioris Maxillæ, unius duntaxat lateris, dentes. Incisorii unicâ donati extremitate, sive radice sursum deorsumque quatuor sunt. A. Succedunt Canini in qualibet Maxilla duo B. alta præditi radice, vergente in acutissimum apicem. Sequuntur Molares, C. qui in utriusque Maxillæ latere quinque deteguntur. Horum duo priores, reliquis minores, tuberculis prominuli sunt duobus. Cæteri majores, eminentiis ut variis, puta binis, ternis, quaternis ornantur superius, ita, quód utplurimum fit, in totidem divaricantur radices. Omnes licet in utero generentur cum partibus corporis omnibus, eodem attamen non prosiliunt tempore; quidam enim post partum brevi, quidam in senectute erumpunt, quidam permutantur, quidam verò non decidunt.

Fig. V. Erasis dentibus maxillæ inferioris dimidiam depingit partem. A. Processus anterior, B. posterior. C. Foveolæ è quibus Dentes sunt extracti. Specifica Dentis demonstratio fit in

Fig. VI. A. Dentes citharæ fide dissecti, in

Fig. VII. adaucta magnitudine Dentem referente, conspiciuntur A. Lamellæ & B. Striæ osseæ. C. Meditullium molle, D. cavitas insignis, E. annexa Membrana exterior & F. interior, G. vasa vario contorta modo. Ut verò curiositati satisfiat, Embryonis infantulique Dentes & primordia demonstro, sub characteribus

Fig. VIII. A. Dens incisorius. B. Caninus. C. Molares varii. De progressu nil peculiare, folliculo etenim Membraneo striato perforato, Dentis conspicitur corpus, quod quo junius eo mollius: Dentis verò basis ubi Gingivam perforat aërique exponitur, candescit indurescitque brevi; radicem versus ex vasis jam nunc apertis compositus hisceque circumductus, vasa diutius observanda existunt, compresso etenim in junioribus fine, succos emittit; in adultis cavus reperitur. Inter capitis ossa recensendum, (vide

Fig. IX.) Os Hyoides. A. ex variis constans ossiculis cartilagine inter sese junctis, foris gibbum B. intus excavatum, C. ut etiam videre est in Tab. XXIV. in duo extenditur cornua. D. Styliformi adhæret appendici à latere, anterius Laryngis cartilagini Scutiformi, linguam verò ipsam excipit Epiglottidique connectitur cartilagini. Sinubus excavatur E. præsertim pro alligandis Musculis duobus; qui superficie gibbosâ asperiores comperiuntur.

NONAGESIMATERTIA
T A B V L A.

Vertebrarum ſyntaxis, à Capite ad Coccygis os, quod hocce inter comprehendendum nomen, ſeſe extendens, ſeptem ſui generis oſſa Collo, duodecim Dorſo, quinque Lumbis attribuit; harum verò æmulæ in Sacro oſſe quinque viſuntur. Ex uno quæque in adultis, in pueris & infantulis autem, pluribus conſtant oſſiculis. Figuram habent intus convexam, extus inæqualem, à lateribus tuberculoſam, inferius ſuperiusque planam. Magno præter medio foramine, minoribus à latere pertunduntur. Proceſſus in quàque Vertebra ſeptem eminent. Duo ſuperius, duo inferius totidemque à latere transverſi, qui in cervice perforati. Poſterius unus & quidem inſignis; hocce verò caret ſola capiti proxima, connectuntur quintuplici ritu, tam per Membranas, Ligamenta Cartilaginesque, quam per mutuam oſſium conceptionem atque inarticulationem. Tota hæc oſſium ſtrues pro motus neceſſitate mobilis exiſtit. Prima Colli Vertebra, (vide

Fig. I.) Atlas dicta, cæteris tenuior duriorque eſt. Conſpicua in hac eſt A. protuberantia anterior ſemi referens circulum; ut & B. Proceſſus poſterior. Sequentis hæc excipit Vertebræ dentilem eminentiam. Eandem hanc Vertebram à parte poſtica expreſſam oſtendit,

Fig. II. Rotator, (vide

Fig. III.) duram rotundamque emittit de medio A. appendicem, denti ſimilem; ſuperficies hujus, pro ligamenti adhæſione, aſpera evadit. Vertebra hæc cum prima ligamentacea Membrana, qua Capiti jungitur, ope devincitur. Poſterior hujus Vertebræ facies depingitur in

Fig. IV. Tertia, Axis (vide

Fig. V.) à lateribus ſurſum excavata, A. apophyſique donata, B. ſuperioris inferiorem excipit eminentiam. Sequentes tres, ut hæc, bifidâ ut plurimum gaudent Spinâ. Ultima, laterali quæ caret internâ eminentiâ, reliquis robuſtior eſt. Hujus Spinæ alterum latus cernitur in

Fig. VI. Dorſi Vertebræ plerumque duodecim numerantur. Quarum, inter ſeſe quia ſtructurâ conveniunt, unicam exhibebo. (vide

Fig. VII.) Innumeris hæ perforatæ foraminulis, Apophyſibus donantur A. ſolidis, Spinis craſſioribus B. Sinubus C. Coſtarum articulationi adaptatis. Singulari obducuntur adipe refertâ Membranâ, (vide Tab. XCVIII. Fig. VIII.) Dorſi Vertebræ interior facies delineatur in

Fig. VIII. Hujus claſſis ultima, inferius Vertebrarum Lumborum inſtar proceſſibus A. exornatur. (vide

Fig. IX.) Inverſa ejus facies depingitur in

Fig. X. Lumborum quinque Vertebræ reliquas mole exſuperant. Harum una depicta in

Fig. XI. Reliquæ quippe reliquis ſimiles, multivagis pertuſæ foraminibus, A. exaſperatæ eminentiis, B. cohæſione junctæ laxiore, C. ſpinis donatæ craſſioribus, quibus ligamenta tendinesque Muſculorum adhærent D. Poſticam hujus Vertebræ imaginem dilucidat

Fig. XII. Thoracis Vertebris adjunguntur, conſuletur

NONA-

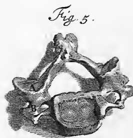

Fig. 5.

Fig. 3.

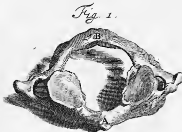

Fig. 1.

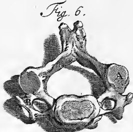

Fig. 6.

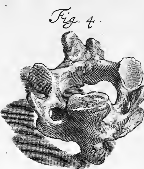

Fig. 4.

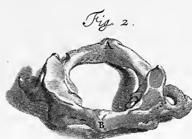

Fig. 2.

Fig. 11.

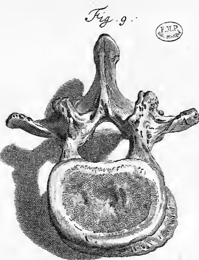

Fig. 9.

F.M.P.

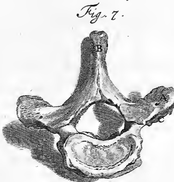

Fig. 7.

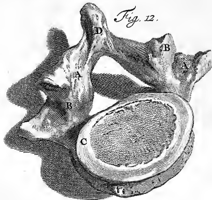

Fig. 12.

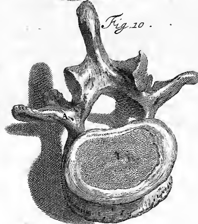

Fig. 10.

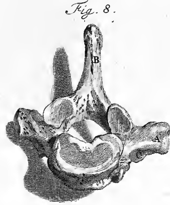
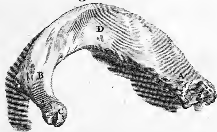

Fig. 8.

Fig. 2.
D
B
A
C

Fig. 1.
D
B
A
C

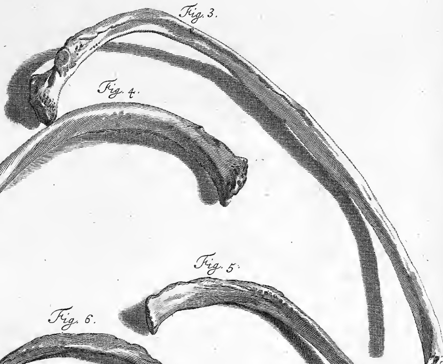

Fig. 3.

Fig. 4.

Fig. 5.
Fig. 6.

Fig. 8.

Fig. 7.

NONAGESIMAQVARTA

T A B V L A,

Costæ, quæ ab utroque latere duodecim, in Veras ſeptem, quæ ſuperiores; & Spurias quinque, quæ inferiores; diſpeſcuntur. Figurâ gaudent arcuali. In exortu rotundæ, Sternum circa latiuſculæ, exterius aſperæ, interius lævigatæ obſervantur. Vertebras ubi ſuperiores attingunt, tuberculis, articulationi addictis, ditantur. Infimus internusque margo ſinum Coſtæ ſecundum longitudinem ſibi habet inſculptum. Ut Vertebris ligamento, cartilagine membranâque ſuperiores immediatè; ita inferiores ſterno, cartilaginis ope, connectuntur. Coſtarum prima cæteris latior, depingitur in

Fig. I. A. Pars Sterno proxima, B. Vertebris vicina. C. Tuberculum Vertebrarum transverſi proceſſus Sinus inarticulationi proprium. D. Portio media oſſea. Sinus verò E. inferiori inſculptus margini, in Figura III. viſibilior. Poſterior hujus Coſtæ facies proponitur in

Fig. II. Cujus explicationi præcedentes inſerviunt literæ.

Fig. III. & IV. Verarum mediam ab utroque latere.

Fig. V. & VI. Primam,

Fig. VII. verò & VIII. Spuriarum ultimam exprimunt Coſtam. Harum quatuor ſuis adſcendunt cohærentibus cartilaginibus, inferius autem, verarum circa Vertebrarum ultimam, copulantur. Harum Spuriarum ultima cæteris minor, diaphragmati, vel & Abdominis Muſculis nonnunquam connaſcitur. Dorſo incumbit utrimque, ſcuti inſtar, Scapula, expreſſa in

NONAGESIMAQVINTA
T A B V L A.

Os (vide Fig. I.) latum atque ex parte triangulare, intus A. Concavum, extus Gibbosum. B. Eminentias obtinet tres: Per medium, Spinam, C. Humerum contingentem summum; hujus extremitas Acromium, D. audit. Secunda E. Minor, Acutior, Coracoidea dicitur. Tertia F. Ossis hujus cervix, cavitatem sortitur vix conspicuam, G. Cartilagine ejusdemque munito substantiæ labro. Excipit hæc Humeri caput osseum, quod & ligamentorum etiam adminiculo huic conjungitur. Appendicibus instructum hocce Os est quinis tuberculisque variis. Interior Scapulæ facies ostenditur in

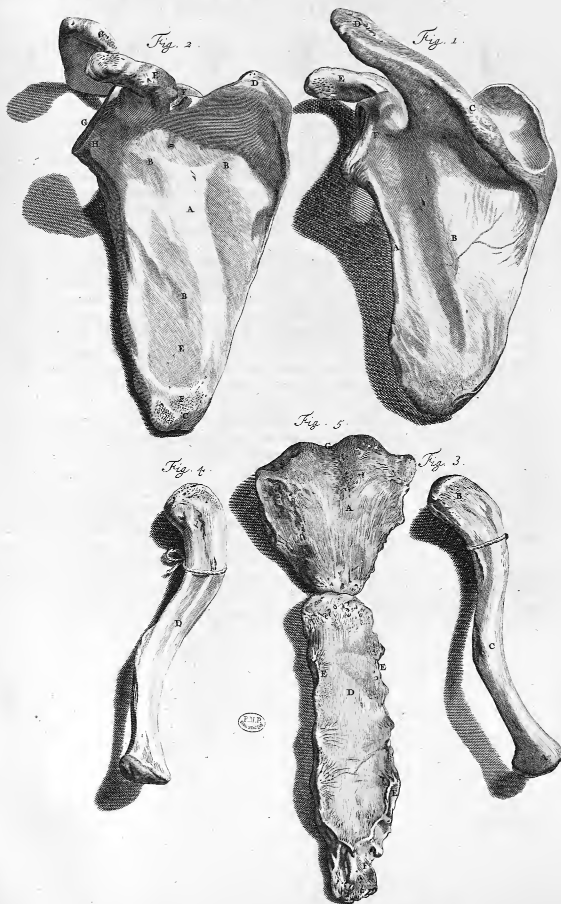
Fig. II. A. Cava Scapulæ pars, B. eminentiæ variæ. C. Inferior, D. superior angulus. E. Asperitates ex avulsis cum periostio Musculis. F. Eminentia prima, G. secunda, H. tertia. Scapulam cum Sterno claudit utrimque clavicula, (vide

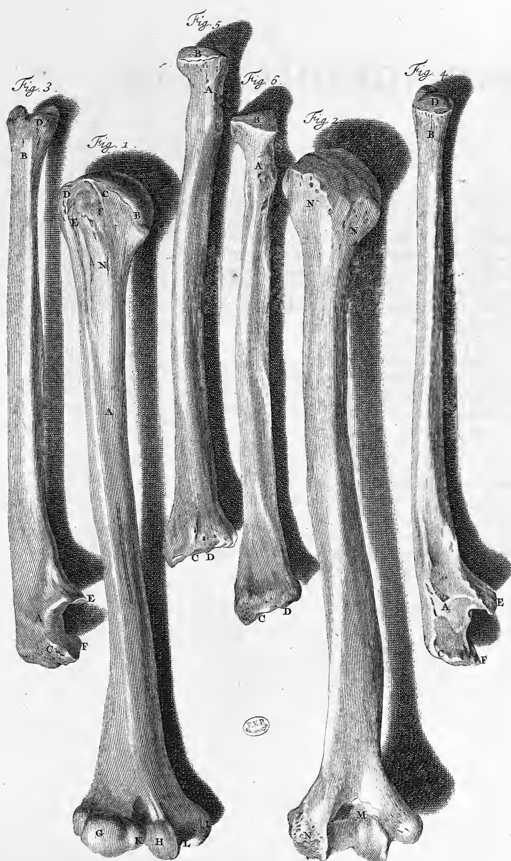
Fig. III.) Græci Sigmatis figuræ, Sterno unâ atque hac subrotundâ, A. alterâ extremitate planiore B. Scapulæ processui, Acromio, connectitur. Ejus superficies aspera atque inæqualis, C. inferior autem portio excavata parum existit, interior pars D. ex à sese invicem dissitis conflata est osseis particulis, hisce plurima inhæret medulla. Hujus Ossis interiorem adspectum refert.

Fig. IV. Claviculas Costasque inter situm anterius est (vide

Fig. V.) Sternum, ex multis cartilagine junctis in modo natis, plerumque autem tribus, in adultioribus, compositum ossibus: in senioribus verò unum continuumque reperitur. Hoc in subjecto tria erant & quidem distincta ossa. Primum A. amplitudine sequentia facile vincit triangulumque refert; ad latera B. conspiciuntur pro excipiendis claviculis, sinus, superius interiusque quoque alter C. pro Pulmonari fistula. Secundum Os, D. quod longius, primo Cartilaginis interventu conjunctum, ab utroque latere foveis excavatur, E. Costarum numero ac magnitudini respondentibus; plurimis obducitur Membranis plurimæque huic asperitati inhærent Tendinum expansiones. Tertium F. quod Cartilagineum, diu sæpius post nativitatem reperitur, Ensiforme dicitur; quamvis bifidum multoties observatur. Limbo jungitur Ossi superiori, in medio eminentia, costæ instar, elevata cernitur. Trunco adhærent superius Brachia, quorum Ossa in sequentibus duabus exprimuntur Tabulis. Prior,

NONA-

Fig. 2.
Fig. 1.
Fig. 5.
Fig. 4.
Fig. 3.

B.N.P.

NONAGESIMASEXTA

T A B V L A,

Os Humeri (vide Fig. I.) duoque commonſtrat Cubiti Oſſa Ulnam & Radium. Humeri os A. validum inæquale, ſuperius caput B. obtinet globoſorotundum, ex parte cartilagine obductum; prominentias poſterius duas, interiorem C. & exteriorem D. ſinusque inter haſce E. F. totidem. Cubitum verſus à parte poſtica depreſſum, cum ulna & radio, cartilagine obductum, proceſſibus, majuſculum præter, cui varii alligantur Muſculi, cohæret tribus G. H. I. poſteriores inter, duæ deteguntur cavitates K. L. inſignisque poſterius una M. foramina varia N. hujus Oſſis poſterior facies, delineatur in

Fig. II. Cubiti primum Os, (vide

Fig. III.) Ulna, ſuperius amplum A. manum B. verſus attenuatum, adnatum ſibi habet C. tuberculum ſubrotundum. Inferius eminenti proceſſu unico D. Carpi oſſiculis; ſuperius, duobus Humeri inarticulatur Oſſi; anteriore ac minore E. ut & poſteriore ac majore F. primus interiori, ſecundus poſteriori infigitur ſinui. Poſterior Ulnæ facies depingitur in

Fig. IV. Secundum Cubiti os, Radius, (vide

Fig. V.) ſuperius prædicto brevius eſt. Superior ejus pars tenella A. rotundaque Ulnæ adjuncta, ſinum admittit B. Cartilagine obductum. Excipit hic Humeri oſſis capitulum. Inferius altera extremitas ſinu duplici C. D. quædam excipit Carpi oſſicula. Alterum hujus Oſſis latus exhibet,

Fig. VI. Oſſa hæc ſibi accumbentia, extimas circa conjunguntur, medias verò circa partes à ſeſe invicem recedunt, ligamento nihilominus devincta tenentur Membraneo. Manus Oſſa, inſpiciatur

NONAGESIMASEPTIMA
T A B V L A.

In Carpi, Metacarpi digitorumque diſpeſcuntur oſſicula. Carpus (vide Fig. I.) octo habet oſſicula, ab omni inter ſeſe differentia parte, præterquam quod validiſſimè nexu Cartilagineo invicem cohæreant & Membranis ligamentisque variè ductis, excavatis, vel protuberantibus compacta teneantur. Horum tria 1. 2. 3. Cubiti committuntur oſſibus. Quartum quod exterius, 4. cæteris minus eſt. Reliqua quatuor 5. 6. 7. 8. Metacarpi reſpondent oſſibus. Exterius gibboſa, interius concava plus minusve, pro vicini oſſis figura tendinumque transmiſſione, reperiuntur. Metacarpi oſſicula quatuor ſunt, A. B. C. D. eaque gracilia ac longiora, interius aliquantulum concava, circa E. medium ab invicem diſtantia. Horum appendicibus rotundioribus inſiſtunt digitorum oſſiculorum ſinus; inferiores verò Carpi oſſicula recipiunt. Sunt autem digitorum oſſicula quindecim, magnitudine differentia, in ſingulo quoque, annumerato huc etiam pollice, tria F. G. H. exterius gibboſa, interius concava. Proceſſibus, tertii præter Internodii oſſicula, ornantur duobus. Horum prior I. Rotundus, ſinum obtinet, alter K. gemino capite cum intermedio ſinu protuberat. Capita hæc ſinusque cartilagine obducta inveniuntur. Externam oſſeæ manus faciem deſignat

Fig. II. Cujus explicationi præcedentes inſerviunt characteres. Horum, ad oſſium articulos, tendinibus inhærent, licet in Poplite cum ipſis paululum aliter ſeſe res habeat, Seſamoïdea quædam dicta ſubrotunda duriuſcula cartilagineque obducta oſſicula, quorum partem tam anteriorem, quam poſteriorem magnitudinisque differentiam depingit numerus 9. 10. 11. Horum numerus, qui variat, in ſingulis, ut plurimum, digitis duodecim eſt, quæ tamen propter exilitatem ſæpiſſimè non obſervantur. Carpi octo oſſicula, à ſeſe invicem ſeparata, oſtendit

Fig. III. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. Trunci abſoluta parte ſuperiore, inferior deſcribenda.

NONA-

Fig. 1.

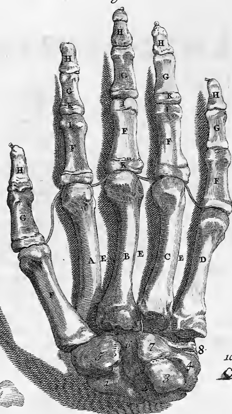

Fig. 2.

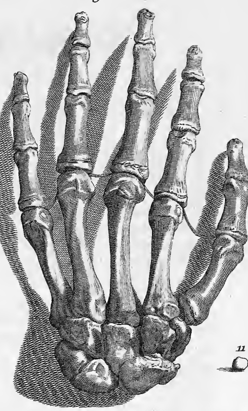

Fig. 3.

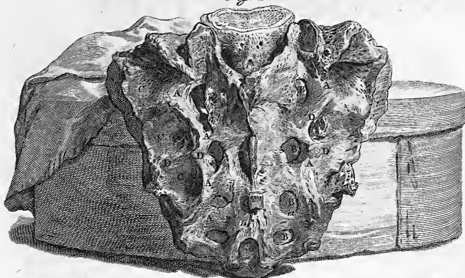

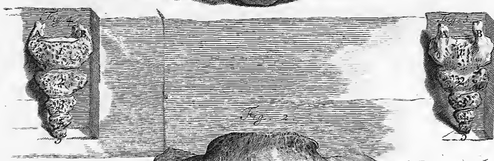

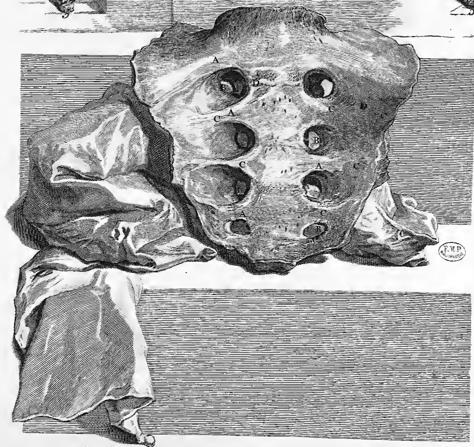

Fig. 1.

Fig. 4.
Fig. 3.

Fig. 2.

NONAGESIMAOCTAVA
T A B V L A

Sacrum delineat os (vide Fig. I.) dorſi lumborumque baſin, Vertebris ſubjectam. Triangularis ex parte figuræ, quinque vel quatuor obtinet Vertebrarum ad inſtar interſectiones A. Foraminibusque transverſis introrſum amplioribus, excepto per quod Spinalis fertur medulla, perforatur totidem B. exterius aſperum, interius lævigatum. Oſſibus ſuperioribus tribus inſculpti ſunt C. ſinus adhærentque D. eminentiæ variæ proceſſusque qui exigui, ſenſim decreſcentes & aſperi deteguntur. Hujus oſſis internam faciem depingit

Fig. II. A. Oſſis internæ lævitas, B. Foramina, C. coalitarum interſectionum veſtigia. Sacro oſſi (vide

Fig. III.) adſtat ex quatuor 1. 2. 3. 4. vel quinque, uti hic, oſſibus conflatum Os Coccygis, quod interiora verſus mobile, foraminulis, aſperitatibus innumeris proceſſibusque ornatur A. & B. duobus. Internum hujus Oſſis latus oſtendit

Fig. IV. Oſſi Sacro adhæret à latere, (vide

NONAGESIMÆNONÆ

T A B V L Æ

Fig. I.) Os dictum Innominatum. Quod ex tribus compositum partibus, Cartilagine invicem junctis, vel coalitu unitis, unde pro uno haberi posset, sub Ilii, Pubis & Ischii nomine describendum venit. Superior pars Ilium A. insigni donatur amplitudine, Spinâ munitâ validâ B. Cava ejus pars C. non ejusdem ubique est crassitiei. Aspera autem portio D. cum adhærente ligamento transversis committitur Sacri ossis eminentiis. Pubis os E. anterius, suo cum pari Cartilaginis adjumento junctum, foramine gaudet F. ampliore sinuque G. spectabili. Ischium os H. tertia Innominati ossis portio, inferius crassumque est. Huic insculpta existit pro Femoris ossis capite (vide

Fig. II.) A. cavitas, Acetabuli condecorata titulo, processu ornata cartilagineo B. vinculis suo cum pari, ab osse productis Sacro, conjungitur. Visuntur porrò prædictorum ossium partes quædam externæ, inter quas spectabilis Ilii cavitas C. tubercula varia D. eminentiæque plurimæ E. Prædicta inter Ossa quia gestationis tempore locatur Fœtus, ejusdem Ossium constitutionem hoc loco proponam; Osteogeniam autem ossiumque incrementum, considerandum ex Iconibus,

CEN-

Fig. 1.
A
A
B
C
C
D
F
E
G
H
Fig. 2.
D
D
C
B
B
B

Fig. 3.

Fig. 1.

Fig. 2.

Fig. 5.

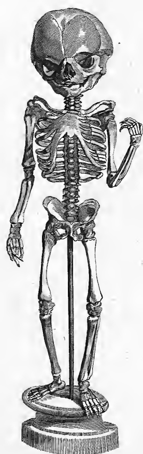

Fig. 4.

Fig. 6.

CENTESIMÆ TABVLÆ

Figura I. Sceleton unius circiter menſis Fœtus proponit, in quo hic & alibi oſſificationis puncta eminent.

Fig. II. Sceleton exhibet ſex hebdomadarum Fœtus, in quo artuum quædam Oſſium rudimenta emergunt.

Fig. III. Trium circiter menſium Fœtus Sceleton depingit, in quo, pauca præter, omnia viſuntur Oſſa, vel ſaltem eorum primordia.

Fig. IV. Poſteriorem hujus Sceleti exhibet faciem.

Fig. V. Fœtus quatuor menſium Oſſa delineat; quæ à prioris Sceleti, non niſi ſoliditate atque magnitudine, differunt.

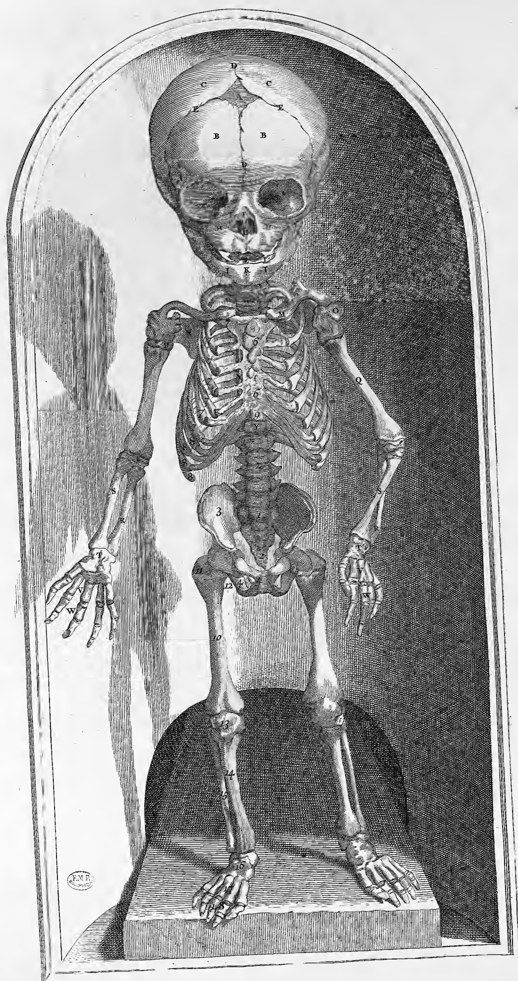
Fig. VI. Poſticum ejuſdem Sceleti proponit adſpectum. In hiſce ut ſeſe oſteogenia habeat, ſatis ſuperque attendenti dilucidatur: à Membranacea vaſculoſaque etenim in Cartilagineam, ab hac in Oſſeam, immutatur quodque oſſiculum, conſtitutionem punctumque ſubdurum, quod antea Cartilagine obſeptum, brevi augetur totumque occupat, immutatâ ſive induratâ Cartilagine, locum. Quæ autem in quibuſdam partibus notabilis eſt mutatio, huic connectam deſcriptioni. Capitis Oſſa, è puncto increſcentia, mollia ſunt. Frontis os diviſum, Occipitis os ex pluribus conflari videtur. Temporum os tria habet interſtitia membranoſa. Eminentiæ variæ, ut Styloides, vix conſpicuæ. Tympani circulus ab oſſea diviſa eſt cavitate. Cuneiforme os ex variis accreſcit punctis. Cribroſum os cum annexis cartilagineum diu eſt. In oculo variæ apparent oſſium Suturæ. Inferior Maxilla primo ex pluribus, poſtremis verò menſibus, ex duobus conſtat oſſibus. Vertebræ à ſecunda Colli, omnes proceſſus præter, tria obtinent oſſificationis puncta. Sacrum os diviſum, Coccygis cartilagineum apparet. Cartilagineomembraneum Sternum ſeptem vel octo comprehendit oſſicula. Scapularum margines Cartilagine ornantur latiuſculâ. Brachiorum oſſa appendicibus gaudent merè cartilagineis. Carpus una videtur cartilago. In Metacarpo ut & digitis oſſea deteguntur rudimenta. Innominatum os reverà in tria diviſum exiſtit. Femoris os diu ſuperius inferiuſque cartilagine ornatur. Cætera ut in Brachio ſeſe habent. Ut autem primò natorum oſſium conſtitutio videri poſſet, proponitur

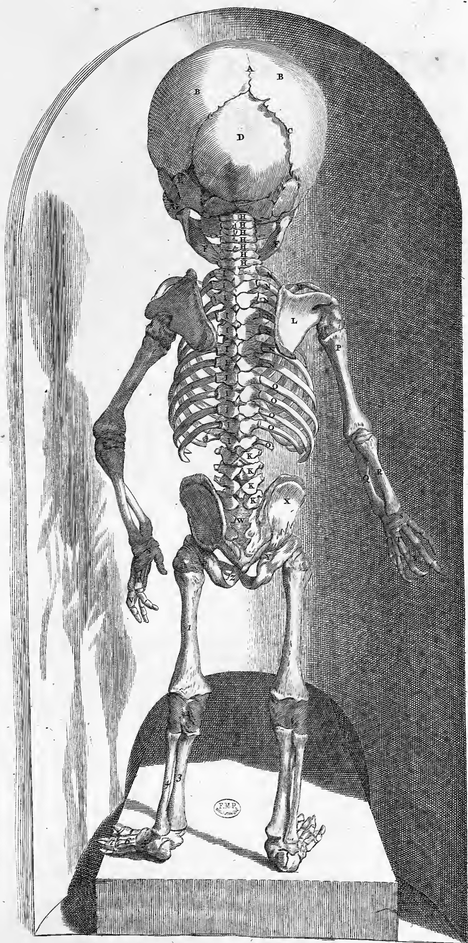
CENTESIMA PRIMA

T A B V L A.

Exprimens novem circiter menſium Fœtus Oſſa.

A. Fonticulus inter Oſſa.
B. Frontis &
C. Bregmatis.
D. Sutura Sagittalis ad Naſum uſque protenſa.
E. Coronalis.
F. Naſi Cartilago.
G. Septum.
H. Maxilla ſuperior,
I. Inferior.
K. Oſſium ſutura.
L. Dentium primordia & folliculi.
M. Os clavis.
N. Scapula.
O. Proceſſus Coracoideus.
P. Humeri oſſis cartilaginoſa appendix.
Q. Os Humeri.
R. Ulna.
S. Radius.
T. Carpus.
V. Metacarpus. In hiſce multa adhuc obſervatur cartilago.
W. Digitorum oſſa, ubi circa Condylos cartilago ab utraque detegitur parte.
X. Colli,
Y. Dorſi
Z. Lumborumque Vertebræ.
1. Os Sacrum.
2. Coccygis.
3. Ilium.
4. Iſchium.
5. Pubis.
6. Sternum.
7. Coſtæ veræ.
8. Coſtæ ſpuriæ.
9. Appendix Enſiformis cartilaginoſa.
10. Os Femoris
11. Ejuſdemque Trochanter major,
12. Minor.
13. Patella.
14. Os Tibiæ.
15. Os Suræ.
16. Tarſus.
17. Metatarſus.
18. Pedis digitorum Oſſa, circa quæ Oſteogenia ſeſe, ut in manu, habet.

D
C
C
E
E
B
B
D
K
6
6
9
Q
S
S
R
T
V
W
W
3
1
2
4
10
12
13
14
15
16

CENTESIMA SECVNDA

T A B V L A

Præcedentis Sceleti faciem depingit posteriorem.

A. Sutura Sagittalis inter
B. Bregmatis ossa.
C. Lambdoides.
D. Os Occipitis.
E. Os Temporum.
F. Maxilla inferior.
G. Os Jugale.
H. Septem Colli,
I. Duodecim Thoracis,
K. Quinque Lumborum vertebræ.
L. Scapula.
M. Clavicula.
N. Costæ veræ.
O. Costæ spuriæ.
P. Os Humeri.
Q. Ulna.
R. Radius.
S. Carpus.
T. Metacarpus.
V. Digiti manus.
W. Os Sacrum,
X. Ilium,
Y. Ischium,
Z. Pubis.
1. Os Femoris.
2. Genu pars posterior.
3. Os Tibiæ,
4. Suræ.
5. Tarsus.
6. Metatarsus.
7. Digiti pedis.

CENTESIMA TERTIA
T A B V L A.

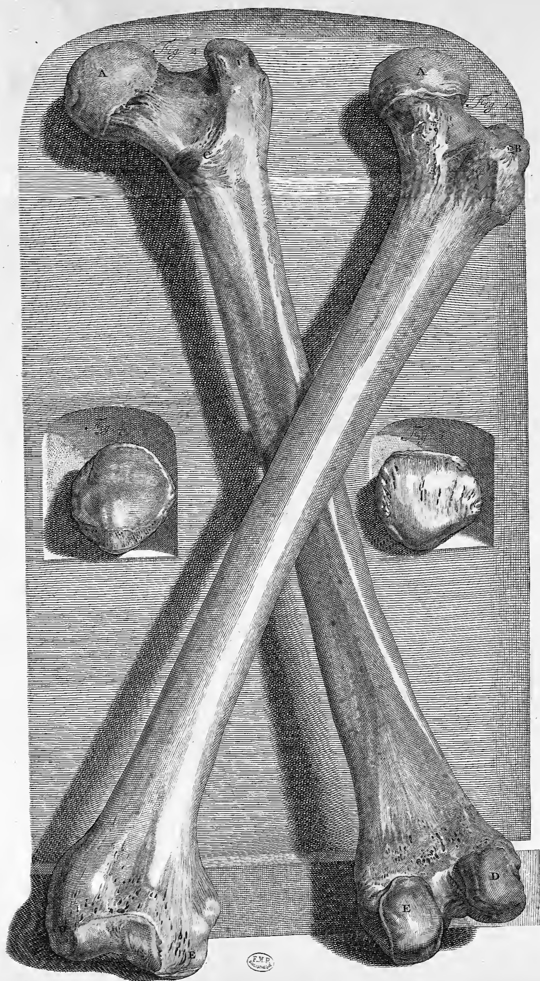
Trunco adhærent inferius artuum Oſſa, diviſa in Femur, Tibiam atque Pedem. Femoris Os à quovis latere (vide

Fig. I.) unicum, robuſtum longumque, anterius rotundum, poſterius depreſſum nonnihil & coſtulà elevatum deprehenditur. Superior ejus pars tribus inſtructa eſt proceſſibus. Horum maximus A. Caput audit; Rotundus, triplici vicinis oſſibus ligamentaceo affixus Vinculo; uno Membraneo articulum ambiente; altero Cartilaginoſo; tertio interno tenſili Ligamentaceo. In cervicem ubi hoc Os attenuatur, proceſſus deteguntur duo; externus B. major & internus C. minor Trochanter dictus. Horum aſperitates inſerendis inſerviunt Muſculis. Foramina, ut & cavernulæ, inveniuntur plurima. Inferius incraſſeſcit capitibusque ornatur duobus D. & E. Tibiæque intrat Sinus. Spatio latiori imponitur Genuque conſtituit (vide

Fig. III.) Latum ſubrotundumque Os, Patella dictum. Quod interius cartilagine obductum, exterius ſingulari Membranæ Tendinibusque inhæret Muſculorum variis. Femoris Oſſis, ut & Patellæ à poſtica parte delineationem demonſtrant,

Fig. II. & Fig. IV. Femori ſubjiciuntur, inſpiciatur

CEN-

A
Fig. 2
C
A
Fig. 1
B
E
D
E

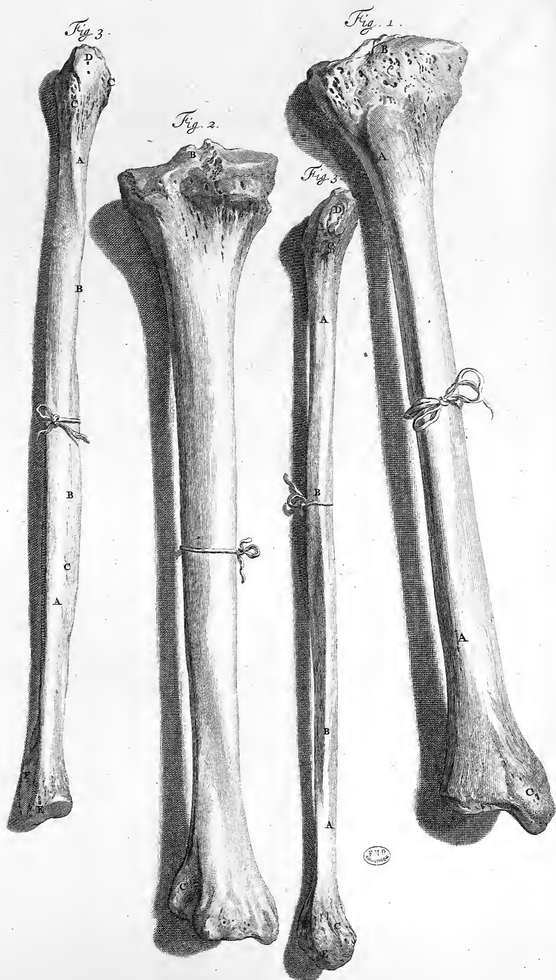

Fig. 3.
Fig. 2.
Fig. 1.
Fig. 3
D
C
C
A
B
B
C
A
F
E
B
C
C
B
A
D
C
A
B
B
A
C
E
B
A
A
C

CENTESIMAQVARTA

T A B V L A.

Os Tibiæ & Suræ. Tibiæ (vide Fig. I.) os, ex parte triangulare est Musculisque destituitur anterius. Anguli circa acumen varii. A. Appendice donatur à Femoris cavitate recepta superius amplâ & spectabili, B. cujus posterior pars duabus prætereà gaudet eminentiis. Cavitas quæ Femoris inferiora excipit capita, æquè ac prædicta appendix, cartilaginoso obducitur limbo crassiore. Ex tuberculo, cavitatibus interjecto, validum exsurgit ligamentum. Inferior processus ad internum protuberans pedis latus, Malleolus C. dicitur internus. Huic accumbit à latere Suræ os sinusque, cujus eminentia cartilagine obducitur, insculptus pro recipiendo Talo est.

Posterior hujus Ossis facies depingitur in Figura II.

Suræ os (vide Fig. III.) præcedente gracilius, variis excavatur sinibus A. variis instructum est eminentiis B. atque asperitatibus C. capite donatur superius rotundo, D. inferius depresso E. Superiori Tibiæ insistit appendix; inferius verò Tibiæ inseritur sinui. Processum habet F. conspicuum acutumque Malleolum externum. Ossa hæc Tibiæ & Suræ in medio dehiscunt ligamentoque sese inter conjunguntur.

Pedis Ossa (consuletur

CENTESIMAQVINTA
T A B V L A)

Sunt quædam ad Tarſum, quædam ad Metatarſum, quædam ad Digitos ſpectantia. Tarſi ſeptem Oſſa inter ſeſe tam figurâ quam mole differunt. Horum primum (vide

Fig. I.) A. Talus, Tibiæ inſtar baſis, capite cartilagine tecto convexoque B. Tibiæ, ut anterius Navicularis oſſis ingreditur ſinum; inferius tam excavatum, quam protuberans, Oſſi adhæret Calcis atque utroque comprehenditur à Malleolo. Secundum Os C. Calx, pedis maximum, ſuperius depreſsâ amplâque eminentiâ, anterius ſinu unico, interius pluribus gaudet. Exterius proceſſus ope medio Cubiformi jungitur oſſi multisque exaſperatur particulis. Tertium Os Naviculare dictum D. amplo poſterius ſinu, anterius capitibus depreſſis inſtructum eſt tribus. Quarti Oſſis, E. Teſſeræ ſimilis, figura inæqualis eſt. Quarto, quinto & ſeptimo jungitur Tarſi oſſiculo. Tria reliqua F. G. H. nominibus carent peculiaribus Cuneiformiaque nuncupari conſuevere. Oſſa hæc omnia cartilaginibus, ligamentis membranisque inter ſeſe, ut & vicinis cum oſſibus devinciuntur, multigenis.

Metatarſi quinque Oſſa, I. K. L. M. N. ſurſum deorſumque protuberant, ſuperius rotunda capita à digitorum oſſiculorum recipiuntur ſinibus, inferius verò Tarſi oſſa eorum inſeruntur cavitatibus: à Pollice, cui robuſtum ſubjectum eſt, reliqua, digitum verſus minorem, diminuuntur; exterius gibboſa, interius verò convexa in medio apparent. Pedis digitorum quatuordecim oſſa, 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. (Pollex enim duo tantum ſed robuſtiora habet) breviora quam in manu ſunt. Horum figura & connexio cum manus oſſibus convenit; præterquam quod circa extremitates cartilago major, unum Calcis oſſi adhærens Membraneum tegmen ligamentaque cætera validiora obſervantur. Poſteriorem ſive inferiorem Pedis adſpectum refert

Fig. II. Tarſi ſeptem Oſſa ab invicem ſeparata oſtendunt numeri ſequentes. 1. Talus, 2. Calx, 3. Os Naviculare, 4. Os Teſſeræ, 5. 6. 7. Oſſa cuneiformia. Extremis digitorum manus pedisque Internodiis ſingulis imponitur exterius Unguis. Hujus pars ſuperior (vide

Fig. III.) A. albida dura, inferior verò B. portio pelliculâ C. intus, extus Limbo D. ligamentaceo membranæ tendinibusque continuo, in circuli modum, obducitur molliorque evadit.

Operi

Fig. 1.

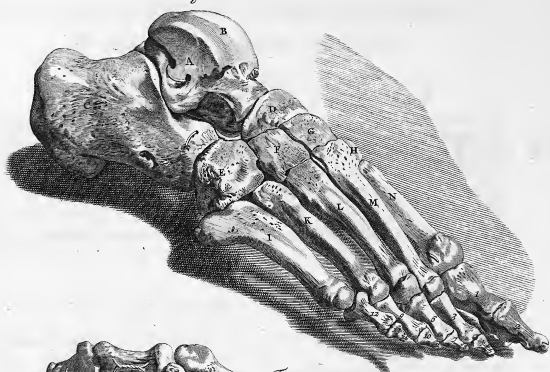

Fig. 2.

Fig. 3.

Operi huic ad unguen perducto, quædam de Ossium conjunctione addenda videntur.

Ossa, quæ (paucis exceptis) omnia, Periostio, membranâ sic dictâ cinguntur, cavitatibus (interiores præter) prominentiisque plus minusve profundis altisve gaudent, dividi solent in partem intermediam propriè appellatam Os, processum, partem ultra planam protuberantem, ossi continuam (quæ iterum varia, v. g. longa, brevis, acuminata, vel obtusa reperitur) & appendicem, osseum ossi additamentum, pro corporis ætate vel constitutione durum vel molle.

Ossium conjunctio tam per ipsammet ossium constructionem, quam per Cartilagines, Ligamenta, Membranas partiumque absolvitur cohærentium alligationem.

Cartilago autem mollior ossea corporis pars, nonnunquam præter morem planè ossescit; plerumque verò substantiam obtinet glutinosam.

Ligamentum tensile tenacissimumque corporis organum, cartilagine flexilius, Ossi, Cartilagini aut Membranæ cuidam affixum observatur. Pro colligandarum partium situ, motu, vel continentiâ, variâ gaudet figurâ, mollitie ac duritie; unde peculiare, vel commune dici potest quosdamque ex parte, quosdam vinculi instar ab utroque latere, quosdam amplectitur articulos totos. Specificum itaque singulorum hic non exigitur examen nec dilucidatio; intellecta etenim generali descriptione, peculiaris cujusque videri potest ligamenti structura.

Connectuntur inter sese Ossa per coalitum, id est, ad quietem, vel per articulationem, id est, ad motum. Coalitus hic est vel verus, quando Ossa coëunt nullo Suturæ vel Fissuræ relicto vestigio; vel spurius, quando aliquod per medium uniuntur; quod triplici distingui potest sub specie.

I. Per Syneurosin, medium Membraneum, potius Membraneo vel Ligamentoso-osseum vixque coalitus spurii inter coetum venit recipiendum:

II. Per Synchondrosin, Cartilagineum:

III. Per Syssarcosin, Carneum.

Articulatio duplici imprimis fit modo; singuli verò suis reducendi sunt sub classibus. Motui majori Diarthrosi, laxæ scilicet maximèque mobili conjunctioni, tria inserviunt articulationis genera.

I. Dicitur Enarthrosis, cum magnum aliquod Ossis caput, cum adjuncta cervicis portione, in magnam evidentemque alterius recipitur Ossis cavitatem.

II. Arthrodia, ubi è contra minusculum quoddam Ossis capitulum in non profundum inseritur Ossis sinum.

III. Ginglymus; qui fit, cum idem Os suâ protuberantiâ alterius Ossis ingreditur cavitatem simulque alterius Ossis protuberantiam unicam, vel duplicem suâ excipit cavitate.

Postremum hoc genus tres obtinuit species.

I. Cum unum Os, ab unico excipitur, & alterum excipit ferè ut supra.

II. Ubi unum Os excipit, & ab alio quod denuò non excipit, excipitur.

III. Quando in modum rotæ ad axin Ossa articulantur.

Parvo minorive motui, Synarthroſi, qui alter eſt articulationis modus, ſpecies quoque inſerviunt tres; quamvis plures & ex hiſce compoſitæ quaſi indigitari poſſent, ut Enarthroſis in Synarthroſi & ſimiles. Primum notatuque dignum genus eſt.

I. Sutura, cum Oſſa ſibi invicem denticulatim anguliſve junguntur inæqualibus.

II. Harmonia dicitur, quando Oſſa lineâ rectâ, id eſt, ſimplici, obliquâ vel aliter ductâ conjunguntur.

III. Gomphoſis, ubi Os oſſi alteri clavi inſtar infigitur.

Vale Lector, mecumque ſperare perge, ut deſtructo mirifico atque terreo hocce ædificio, æternàm adipiſcatur anima domum à Creatore Optimo Maximo, cujus gloriæ, in nulla ſæcula ſit finis.

